

Datum: 2020-11-24

Tid: 14:00

Plats: TEAMS

Ordförande

Michael Plogell (FR)

Ledamöter

Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande

Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande

Fredrik Olofsson (C)

Rune Kennborn (KD)

Hannu Sutinen (L)

Beatrice Ekelund (S)

Jonas Ahlgren (S)

Daniel Persson (SD)

Ersättare

Carl Pålsson (FR)

Tomas Andersson (M)

Agneta Andersson (C)

Krister Schwartz (KD)

Alec Sintorn (L)

Emma Isfeldt (S)

Helena Thelin (S)

Sassi Wemmer (MP)

Caroline Frodin (SD)

Övriga

Suzanna Bengtsson, Kommunsekreterare

Monica Holmgren, Kommunchef

1. Upprop
2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Förslag justering: Måndag 30 november kl 8 i kommunhuset.
3. Anmälan jäv
4. Utredning av IT-verksamheten i Bollebygds kommun
KS2020/234 Svante Cras,
utvecklingsledare 14:00
5. Utredning av lönehanteringen i Bollebygds kommun
KS2020/239 "-"
6. Uppföljningsrapport oktober 2020 för kommunstyrelsen
KS2020/225 Daniel Aronsson,
ekonomichef
7. Uppföljningsrapport oktober 2020 för Bollebygds kommun (kf
fattar slutligt beslut)
KS2020/226 "-"
8. Revidering av renhållningstaxa i Bollebygds kommun (kf fattar
slutligt beslut)
KS2020/238 Peter Garton, Park-
/Avfallschef 15:30
9. Verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021
mellan södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds
kommun
KS2020/191 Kristina Sunebrand,
folkhälsostrateg 16:00
10. Planprioritering för Bollebygds kommun
KS2019/222 Kristina Axelsson,
planchef 16:15
11. Planbesked för Bergadalen Erikstorp 2:32
KS2020/200
12. Revidering av VA-taxa i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt
beslut)

KS2020/237

13. Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad
KS2020/126
14. Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2019/115
15. Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt
KS2020/240
16. Svar på motion (SD) om att införa ett klassmorfar-mormorsystem i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2020/93
17. Svar på motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek (kf fattar slutligt beslut)
KS2019/202
18. Svar på medborgarförslag om skolbussar till Töllsjö
KS2020/42
19. Inbjudan till kommunernas klimatlöften
KS2020/158
20. Möjlighet för Bollebo att ta över driften av HVB-hemmet på Lokes väg – utredning
KS2020/214
21. Revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2020/235
22. Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025, Västra Götalands län
KS2020/255

23. Tillitsbaserad styrning och ledning - uppdrag till kommunchef
KS2020/245

24. Revidering av förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads
kommunalförbund (kf fattar slutligt beslut)
KS2020/219

25. Initiativärende: Stöd till det lokala föreningslivet under
coronapandemin
KS2020/260

Sammanfattning

Förslag från Bollebygdsalliansen: Föreningarna i Bollebygds kommun lider ekonomiskt p.g.a den rådande coronapandemin och den andra våg som vi nu upplever har knappast förbättrat deras situation. Kommunen har tidigare riktat stöd till det lokala näringslivet, men ser att det finns ett starkt behov av att även stödja kommunens föreningar. Därför föreslår vi i Bollebygdsalliansen att kommunstyrelsen får i uppdrag att fördela medel till de ideella föreningar som bedriver verksamhet i kommunen. Medlen föreslås fördelas utifrån det antal registrerade medlemmar som respektive förening har för 2020, men även andra fördelningsnycklar kan användas. Kommunstyrelseförvaltningen tilldelas genom kommunchefen uppgiften att fullgöra fördelningen. Vi föreslår vidare att medlen tas ur kommunstyrelsens ofördelade medel och att den sammanlagda summan att fördela uppgår till 500 tkr. Förutsättning föreligger att nyttja den ofördelade budgeten för detta syfte då situationen är oförutsedd.

26. Tolkning av arvodesreglemente för förtroendevalda i
Bollebygds kommun - fråga om papperskallelse till
förtroendevald
KS2020/242

27. Meddelanden

Anmälningar

- KS2019/298-6 §54 UN Lokaler för grundsärskola(UN2019310-4)
- KS2020/249-3 §211 SBN Utredning om förtätningsprojekt på kommunalägd mark - förslag till uppdrag(SBN2020193-6)
- KS2019/303-52 Synpunkter Länsstyrelsen om Trafikverkets PM Hearing höghastighetsbana
- KS2019/298-7 §241 SBN Ianspråktagande av medel för förstudie skollokaler Bollebygds tätort
- KS2019/156-6 §239 SBN Ianspråktagande av medel för kameraövervakning
- KS2019/303-46 §164 SBN Behovsutredning bygg- och miljöenheten 2021-2023(144754)
- KS2019/303-49 SBN Markanvisning för bostäder inom Tyftet 2, Annas väg.(SBN2020194-3)

- KS2019/303-50 §218 SBN Gamla brandstationen i Töllsjö(SBN2019167-13)
  - KS2020/164-6 Avstämning ksau & SN, november 2020
  - KS2020/261-3 Remissyttrande ÅVS Kust till kust-banan Göteborg-Borås
28. Information från ksau info/planberedning (inga handlingar) Ks ordförande

Ärendet i korthet

Info från möte 2020-10-28

29. Information från politiska uppdrag (inga handlingar)
30. Kommunchefen informerar (inga handlingar)

4. Utredning av IT-verksamheten i Bollebygds kommun KS2020/234

§126

KS2020/234

Utredning av IT-verksamheten i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen anser att uppdraget kring utredning av IT-verksamheten är slutfört.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag på sammanträde i maj 2020 att utreda samverkan med andra aktörer eller outsourcing avseende IT-verksamheten i kommunen. För närvarande bedriver Bollebygd sin IT-verksamhet på egen hand, fram till 2015 samarbetade kommunen med Härryda kommun men 2014 fattades beslutet att avbryta samarbetet på grund av flera orsaker, t ex driftproblem och otydlig och ologisk prissättning.

Efter avbrutet samarbete med Härryda kommun har Bollebygds kommun byggt upp en IT-struktur som i flera avseenden är modernare än flera andra kommuners, vilket till exempel visat sig i smidigheten att kunna arbeta på distans under den pågående coronapandemin. Dessutom har Bollebygds kommun som första kommun implementerat en helt molnbaserad nätinfrastruktur i större skala.

Till skillnad från t ex kostnad per elev inom skolan är det svårt att jämföra IT-kostnader mellan olika kommuner eftersom verksamheten har organiserats väldigt olika. En annan svårighet har även varit att definiera vad som är IT-kostnad, vad går t ex gränsen mellan IT och digitalisering eller IT och telefoni när telefonerna blir alltmer ett IT-verktyg. Jämförelse har därför i så stor utsträckning gjorts på övergripande nivå där kostnader för IT-tekniker, kommunikation och utrustning för i huvudsak administrativ personal räknats med i jämförelse med andra kommuner.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att Bollebygds kommun idag har en relativt modern IT-miljö, delvis beroende på avbrutet samarbete med Härryda kommun. Även om ingen djupare utredning om t ex kundernas uppfattning om support etc gjorts förefaller de allra flesta nöjdare med det IT-stöd som ges idag jämfört med det stöd som gavs före 2015. Det är därför rimligt att avvakta en fördjupad studie om samverkan eller outsourcing.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser att uppdraget kring utredning av IT-verksamheten är slutfört.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- Utredning kring IT-verksamheten

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelseförvaltningen

Svante Cras | Utvecklingsledare
0734-64 70 7070 | svante.cras@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utredning kring IT-verksamheten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser att uppdraget kring utredning av IT-verksamheten är slutfört.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2020-05-26 att utreda samverkan med andra aktörer eller outsourcing avseende IT-verksamheten.

Bedömning

Bedömningen i nuläget är Bollebygd idag har en relativt moderna IT-miljö, delvis beroende på brytet med Härryda. Även om ingen djupare utredning om t ex kundernas uppfattning om support etc gjorts förefaller de allra flesta nöjdare med det IT-stöd som ges idag jämfört med det stöd som gavs före 2015. Det är därför rimligt att avvakta en fördjupad studie om samverkan eller outsourcing.

Nuläge

För närvarande bedriver Bollebygd sin IT-verksamhet på egen hand, fram till 2015 samarbetade kommunen med Härryda kommun men 2014 fattades beslutet att avbryta samarbetet på grund av flera orsaker.

- Driftproblem
- Otydlig och ologisk prissättning
- Sårbart, som mindre aktör riskerades att hamna i andra hand

Efter brytet med Härryda har Bollebygd byggt upp en IT-struktur som i flera avseenden är modernare än flera andra kommuners, vilket till exempel visat sig i smidigheten att kunna arbeta på distans under den pågående Pandemin.

Dessutom implementerade Bollebygd, efter att ha lämnat Härryda, som första kommun i en helt molnbaserad nätinfrastruktur i större skala.

Till skillnad från t ex kostnad per elev inom skolan är det svårt att jämföra IT-kostnader mellan olika kommuner eftersom verksamheten har organiserats väldigt olika.

En annan svårighet har även varit att definiera vad som är IT-kostnad, vad går t ex gränsen mellan IT och digitalisering eller IT och telefoni när telefonerna blir alltmer ett IT-verktyg. Jämförelse har därför i så stor utsträckning gjorts på övergripande nivå där kostnader för IT-tekniker, kommunikation och utrustning för i huvudsak administrativ personal räknats med i jämförelse med andra kommuner.

Kostnader 2019:

Datakommunikation	1 508 000	
Licenser	1 018 000	
Konsultstöd	555 000	Främst Advania
Material m m	1 265 000	
Kapitalkostnader	1 612 000	
Löner och soc avgifter	2 278 000	3,0 årsarbetare
Summa kostnader	8 236 000	

I redovisad kostnad ingår inte OH-kostnader i form av lokaler eller utvecklingschefens lön.

Omvärld

Även inom IT-verksamhet finns det en mängd samverkan mellan kommuner. Inom Sjuhärad har Ulricehamn och Tranemo en gemensam IT-nämnd. I Skaraborg samverkar sex kommuner inom Göliska-IT och Soltak AB levererar IT-tjänster till Kungälv, Stenungsund och Lilla Edet. Dock har Tjörns kommun valt att avstå samverkan inom Soltak trots att de är delägare, enligt Tjörns IT-chef var anledningen att Tjörn hade en betydligt modernare IT-struktur än den som Soltak erbjöd.

Genom ändring i kommunallagen kan kommuner och regioner från och med 2018 överlåta utförandet av uppgifter till en annan kommun eller region. Just dessa förenklade möjligheter till samverkan var ett led i att ge kommunerna bättre förutsättningar att möta nuvarande och kommande utmaningar.

Ett antal kommuner har valt att outsourca hela eller delar av sin IT-verksamhet, även Bollebygd genom konsultstöd av främst Advania. Vilka kostnader en eventuell outsourcing av en betydligt större del skulle innebära går inte att uppskatta förrän efter en eventuell upphandling med ett omfattande kravspecifikationsarbete. Företaget Tieto-Enator skriver i en rapport från 2018 att 7 % av kommunerna valt att outsourca sin IT-verksamhet. Se bilaga 1.

Ekonomi

Vilket beskrivits ovan är en jämförelse med andra kommuner svår att göra och riskera innehålla en hel del osäkerhet. En del jämförelse har dock gjorts, samtal har förts med ekonomichefer som ingår i IT-samverkan Uppland för att få en så rättvis jämförelse som möjligt. Denna jämförelse har visat att kostnaderna för de samverkande kommunerna uppgår till i genomsnitt 803 kr per invånare medan kostnaderna i Bollebygd är 832 kr. Då ingår dock inte OH-kostnader i form av lokaler och chefslön i Bollebygds kostnader. Se bilaga 2

IT-höglandet, (samverkan 5 Smålandskommuner) redovisar en total kostnad på drygt 100 mnkr, kommunernas invånarantal är 95 000 vilket skulle motsvara en kostnad per invånare på 1 052 kr. Här ingår dock medel för digitaliserings- och utvecklingsinsatser vilket gör en jämförelse inte helt rättvis men ger dock en liten indikation. Skulle medel för digitalisering och viss utveckling läggas till Bollebygds ligger kostnaden på ungefär samma nivå som smålandskommunernas. Se bilaga 3

Tjörns kommun har 10 personer anställda på sin IT-avdelning, varav 0,25 – 0,5 arbetar med telefoni-stöd. Enligt deras IT-chef uppgår budgeten 2021 till drygt 20 mnkr vilket ger en kostnad per invånare på ca 1 250 kr, att jämföra med ca 1 050 kr för Bollebygd när viss overhead och telefonhantering läggs till. Även ifall man ska vara försiktig med denna typ av jämförelser förefaller bemanningen på Tjörn betydligt högre än i Bollebygd.

Det har visat sig att det finns relativt få revisionsgranskningar som behandlat kommunernas IT-kostnader de senaste åren. Fokus avseende granskning av IT-verksamhet förefaller de senaste åren i huvudsak fokuserats på IT-säkerhet.

Slutsatser

Vilket beskrivits ovan har det varit svårt att få till en jämförelse avseende kommunernas IT-kostnader. De jämförelser som ändå kunnat göras med viss mått av säkerhet visar att Bollebygds kostnader och personalbemanning inte sticker ut utan förefaller ligga på en nivå motsvarande eller lägre än de kommuners där jämförelse varit möjligt.

Avseende outschorcing förefaller detta än så länge relativt ovanligt, dock har de flesta kommuner (även Bollebygd) en hel del konsultstöd.

Vilket beskrivs ovan bör en eventuell samverkan med t ex Soltak eller andra kommuner föregås av en djupare analys. Trenden inom de allra flesta områden är samverkan, även inom IT. De vinster som görs genom samverkan är inte alltid lägre kostnader utan minskad sårbarhet, långsiktig kompetensförsörjning samt större möjlighet till utveckling.

Bedömningen i nuläget är Bollebygd idag har en relativt moderna IT-miljö, delvis beroende på brytet med Härryda. Även om ingen djupare utredning om t ex kundernas uppfattning om support etc gjorts förefaller de allra flesta nöjdare med det IT-stöd som ges idag jämfört med det stöd som gavs före 2015. Det är därför rimligt att avvakta en fördjupad studie om samverkan eller outsourcing.

Skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Svante Cras

Utvecklingsledare

Publiceringsdatum 24 maj 2018

Bilaga 1

Publicerad av Tieto Evry

Stort utrymme för upphandling av IT inom offentlig sektor

Det var inte alltför länge sen som IT fortfarande handlade mest om hårdvara och hästkrafter. Men den explosionsartade tekniska utvecklingen har lett till ett skifte där dagens fokus istället ligger på funktioner och lösningar – och hur man kan ersätta den kostsamma äldre infrastrukturen med moderna tjänster.

För Sveriges offentliga sektor innebär det större möjligheter än någonsin att använda moderna IT-tjänster som ett instrument för att skapa smartare arbetssätt som stödjer kärnverksamheten och sparar både tid och pengar. Det kräver att man genomför genomtänkta och effektiva upphandlingar som kan bidra till att frigöra medel för utveckling.

De allra flesta av statliga myndigheter, kommuner och landsting väljer fortfarande att köra all sin IT-drift i egen regi, trots tydliga bevis på att outsourcing kan höja effektiviteten och göra det enklare att jobba med ökad digitalisering.

Det var delvis därför vi skrev den nya boken "IT-sourcing i offentlig sektor" – för att ge råd och tips till den offentliga sektorn som funderar på att göra en upphandling för första gången eller genomföra en ny konkurrensutsättning av ett befintligt outsourcingkontrakt.

Eftersom IT-verksamheten ständigt förändras måste man även se upphandlingen på ett nytt sätt. Den gamla vanan att snärja in sig i tekniska diskussioner måste övervinnas, och istället bör blicken riktas in på verksamhetsnytta och medborgarnytta.

Och det är där som fördelarna med outsourcing kommer in. När man handlar upp funktioner och tjänster istället för servrar och nätverk slipper man de inlåsnings effekter som uppstår när man binder sig till en viss infrastruktur. Med moderna molntjänster betalar du ju bara för det du använder.

Trots det är det fortfarande bara 7 procent av kommuner, landsting och städer som väljer att outsourca sin IT-drift, en siffra som stigit med knappa 2 procent sedan 2010.

Samtidigt outsourcar man som aldrig förr när det gäller kärnverksamheter som sjukvård och skola. Sammanlagt ligger 18 procent av kärnverksamheten inom offentlig sektor ute på kontrakt.

Varför går det då så långsamt inom ett område där fördelarna är så stora?

Teorierna är många, men bl.a. beror det kanske på att många inom offentlig sektor tvekar inför att teckna ett avtal som sträcker sig över många år, när ingen vet säkert vilka tekniska genombrott som kan komma om bara några månader. Men en effektiv modern upphandling ser till att just den faktorn blir en fördel istället för en farhåga.

Bilaga 2

Fördelning kostnader per kommun

Fördelning medlemsavgift per kommun avser beslutad fördelningsnyckel i procent multiplicerat med budget 2020 för medlemsavgifter. I budget 2020 fördelas 33 770 Tkr enligt nedan.

Fördelning medlemsavgift	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	8 768	8 856	8 944	9 034	9 124	9 214
Älvkarleby	4 165	4 206	4 248	4 291	4 334	4 377
Heby	5 891	5 950	6 009	6 069	6 130	6 191
Knivsta	5 891	5 950	6 009	6 069	6 130	6 191
Östhammar	9 056	9 146	9 238	9 330	9 423	9 518
Summa	33 770	34 108	34 449	34 793	35 141	35 492
Kommunspezifika kostnader	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	689	695	702	709	717	724
Älvkarleby	867	876	885	894	903	912
Heby	6 881	6 950	7 020	7 090	7 161	7 233
Knivsta	6 581	6 647	6 713	6 780	6 848	6 916
Östhammar	576	582	588	594	600	606
Summa	15 594	15 750	15 908	16 067	16 229	16 391
IT-tjänstavgift	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	4 664	4 712	4 758	4 806	4 855	4 902
Älvkarleby	2 235	2 257	2 280	2 303	2 326	2 349
Heby	3 035	3 065	3 096	3 127	3 158	3 190
Knivsta	3 043	3 073	3 104	3 135	3 166	3 198
Östhammar	5 911	5 970	6 030	6 090	6 151	6 213
Summa	18 888	19 077	19 268	19 461	19 656	19 852
Totala kostnader per kommun	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tierp	14 121	14 263	14 404	14 549	14 696	14 840
Älvkarleby	7 267	7 339	7 413	7 488	7 563	7 638
Heby	15 807	15 965	16 125	16 286	16 449	16 614
Knivsta	15 515	15 670	15 826	15 984	16 144	16 305
Östhammar	15 543	15 698	15 856	16 014	16 174	16 337
Summa	68 252	68 935	69 625	70 321	71 026	71 735

Total kostnad 68,2 mnkr fördelat på 86 000 invånare = 803 kr

Jfr Bollebygd (exkl kap kostnad) * inkl digitalisering** 7,9 mnkr/9 500 = 832 kr

*) Kapitalkostnad ingår inte i Upplandskommunernas kostnader, därför är de borträknade även för Bollebygd.

**) Digitalisering är inräknad med 1,0 mnkr.

Bilaga 3

TKR	BOKSLUT 2018	ANTAGEN BUDGET -19	BUDGET 2020	PLAN 2021	PLAN 2022
Högländets familjerätt					
Intäkter	4 803	5 393	5 541	5 677	5 817
Kostnader	-5 172	- 5 332	- 5 480	- 5 616	- 5 756
Resultat	-369	61	61	61	61
Högländets IT					
Intäkter	96 976	102 586	100 719	102 003	103 326
Kostnader	-95 313	- 101 609	- 99 725	- 101 009	- 102 332
Resultat	1 663	977	994	994	994

Kostnad per invånare Högländets kommuner: $100 \text{ mnkr} / 95\,000 \text{ inv} = 1\,052 \text{ kr}$

Bollebygd inkl kapitalkostnad och digitalisering* $9\,900 (2020) / 9\,500 = 1\,042 \text{ kr}$

*) Den budgeterade digitaliseringsmiljonen är dock inte nyttjad i någon större omfattning

5. Utredning av lönehanteringen i Bollebygds kommun KS2020/239

§127

KS2020/239

Utredning av lönehanteringen i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att studera samordning med andra aktörer avseende lönehantering, med målet att på sikt i någon form samverka.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav på sammanträde i maj 2020 kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda samverkan med andra aktörer eller outsourcing avseende lönehanteringen i kommunen. För närvarande bedriver Bollebygds kommun sin lönehantering på egen hand. Avtalet för nuvarande personalsystem utgår under 2021 vilket innebär att ett nytt system behöver upphandlas. Föregående upphandling gjordes 2012. Innan en eventuell upphandling eller konkreta förhandlingar kring samverkan skett är det svårt att ange eventuella besparingar eller andra effekter av lönesamverkan. Det är dock svårt att inte komma till slutsatsen att den mängd samverkan som skett under flera år mellan kommuner har haft positiva effekter på såväl ekonomin som verksamheten.

Det finns många olika samverkansaktörer, och många kommuner samverkar. Det flera av kommunerna pekar på som en svårighet när lönehanteringen förs över till annan aktör är gränsdragningen mellan HR och lön. Här skiljer sig kommunerna åt när det till exempel vilka uppgifter som HR-specialisten servar främst chefer med och vad lönespecialisten gör. Det är därför angeläget att detta utreds före en eventuell flytt av lönehanteringen. Det bör också utredas vilka konsekvenser en eventuell flytt av lönehanteringen får för integration med andra system, t ex ekonomisystemet, samt hur IT påverkas.

I de fall lönehanteringen utförs av någon annan aktör kommer närheten försvinna. Detta borde dock inte vara något större problem i takt med ökad digitalisering. Coronapandemin har visat att det går oftast bra att arbeta på distans, därför är det svårt att se några större problem ifall lönerna bearbetas utanför kommunhuset. Även övriga kontakter har i spår av coronapandemin i allt större utsträckning skett via skype/teams.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att trenden att framförallt mindre kommuner samordnar sin administration är tydlig. Detta gäller inte minst lönehanteringen. Det är därför logiskt att kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att studera detta närmare.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att studera samordning med andra aktörer avseende lönehantering, med målet att på sikt i någon form samverka.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utredning angående lönehantering

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelseförvaltningen

Svante Cras | Utvecklingsledare
0734-64 70 70 | svante.cras@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Utredning angående lönehantering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att studera samordning med andra aktörer avseende lönehantering, med målet att på sikt i någon form samverka.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2020-05-26 att utreda samverkan med andra aktörer eller outsourcing avseende lönehantering.

Bedömning

Trenden att framförallt mindre kommuner samordnar sin administration är tydlig. Detta gäller inte minst lönehanteringen. Det är därför logiskt att förvaltningen får i uppdrag att studera detta närmare.

Nuläge

För närvarande bedriver Bollebygd sin lönehantering på egen hand. Avtalet för nuvarande personal-system utgår under 2021 vilket innebär att ett nytt system behöver handlas upp. Föregående upphandling gjordes 2012.

Kostnaden har beräknats enligt följande:

PA – lönesystem	318 124	
Time Care	255 868	Schemaläggning
Licenser etc övegripande	385 000	Hantering friskvård
Kapitalkostnader	324 000	Avskrivningar och ränta
Löner och soc avgifter	1 500 000	2,8 årsarbetare
Löneförmedling bank	30 000	
Diverse konsultinsatser	30 000	
Summa kostnader	2 479 992	
Antal löner	12 600	
<i>Kostnad per lön</i>	<i>196:82</i>	

I redovisad kostnad ingår inte OH-kostnader i form av lokaler, utbildningsinsatser, IT-utrustning etc eller del av HR-chefs lön. Skulle detta läggas till skulle kostnaden per lön stiga ytterligare 10-20 %.

Omvärld

Idag är det vanligt att kommuner samverkar kring lönehantering, några exempel redovisas på bilaga 1.

Svenljunga och Tranemo bedriver sedan flera år ett samarbete kring HR-frågor genom en gemensam nämnd vilket inkluderar lönehantering. Bollebygd har fört diskussioner på HR-chefsnivå kring upphandling av ett gemensamt personalsystem, i nuläget förefaller det dock som om Svenljunga och Tranemo kommuner kommer gå vidare genom förlängning av nuvarande avtal. S + T ställer sig inte helt avvisande att inleda diskussioner med Bollebygd avseende samverkan kring lönehantering, där eventuella rättsliga hinder, ekonomiska förutsättningar osv utreds närmare. Inom Sjuhärad samverkar även Herrljunga och Vårgårda kring löne- och HR-frågor.

Stenungsund, Lilla Edet, Tjörn och Kungälv's kommuner samverkar inom flera områden (lön, ekonomi och IT), dock ej Tjörn avseende IT. All lönehantering sker i det gemensamma bolaget, SOLTAK AB. Kontakt med bolaget har skett och de är inte avvisande till förfrågan om ägarskap från andra kommuner. Indikativt hanterar bolaget idag löner för de samverkande kommunerna på en kostnadsnivå som ligger 30 till 50 kr lägre per utbetald lön än Bollebygds kommun. Medverkan i Soltak kräver dock ett delägarskap motsvarande det i Gryaab.

Genom ändring i kommunallagen kan kommuner och regioner från och med 2018 överlåta utförandet av uppgifter till en annan kommun eller region. Just dessa förenklade möjligheter till samverkan var ett led i att ge kommunerna bättre förutsättningar att möta nuvarande och kommande utmaningar.

Kontakt har tagits med Härryda kommun om eventuellt intresse om lönesamverkan, enligt deras HR-chef var dock detta inte aktuellt i nuläget.

Lerums kommun valde 2013 att outsourca lönehanteringen till CGI, delar av detta har dock tagits tillbaka de senaste året, enligt Lerums HR-chef var anledningen att det skulle bli mer ekonomiskt fördelaktigt att hantera lönerna själva.

Täby kommun har i ett protokoll från 2017 angett att ingen annan kommun än Lerum handlat upp lönehantering, se bilaga 2, viss efterforskning har gjorts men ingen ytterligare kommun som outsourcat sin lönehantering har funnits. Även om någon ytterligare skulle finnas är det allra vanligaste samverkan mellan kommuner genom gemensam nämnd, avtal eller bildande av ett särskilt bolag.

Även om ekonomiska aspekter varit avgörande för samverkan lyfts även annat fram som exempel:

- Minskad sårbarhet
- Långsiktig kompetensförsörjning
- Möjlighet till garanterad servicenivå för support till chefer och medarbetare
- Större möjligheter till utveckling och effektivisering
- Specialistkompetens inom t ex systemförvaltning

Ekonomi

Innan en eventuell upphandling eller konkreta förhandlingar kring samverkan skett är det svårt att ange eventuella besparingar eller andra effekter av lönesamverkan. Det är dock svårt att inte komma till slutsatsen att den mängd samverkan som skett under flera år mellan kommuner har haft positiva effekter på såväl ekonomin som verksamheten.

Soltak AB har idag priser för lönehantering som ligger under Bollebygds kostnader, räknar man försiktigt med 30 kr per lön blir den årliga besparingen 378 000 kr (30 kr*1 050*12). Soltak har idag en telefontid för chefer och medarbetare som är betydligt generösare än de som för närvarande råder i Bollebygds kommun. Bedömningen är att Soltak erbjuder i princip samtliga kringssystem som idag nyttjas i kommunen, t ex Time Care (Pool och Planering) WinLas (LAS-hantering och kompetens), Miljödata (Adato, Lisa, Novi) m.m.

I budgeten för 2020 har lönenämnden Tierp/Knivsta och Älvkarleby beräknats till 167 kr per lön. Se bilaga 3.

Bollebygds kommun står även inför ett sannolikt kostsamt byte av personalsystem. Detta skulle kunna undvikas genom samverkan med Soltak eller t ex Tranemo/Svenljunga.

Att observera

Det flera av kommunerna pekar på som en svårighet när lönehanteringen förs över till annan aktör är gränsdragningen mellan HR och lön. Här skiljer sig kommunerna åt när det till exempel vilka uppgifter som HR-specialisten servar främst chefer med och vad lönespecialisten. Det är därför angeläget att detta utreds före en eventuell flytt av lönehanteringen.

Det bör också utredas vilka konsekvenser en eventuell flytt av lönehanteringen får för integration med andra system, t ex ekonomisystemet, samt hur IT påverkas.

I de fall lönehanteringen utförs av någon annan aktör kommer närheten försvinna. Detta borde dock inte vara något större problem i takt med ökad digitalisering. Coronapandemin har visat att det går oftast bra att arbeta på distans, därför är det svårt att se några större problem ifall lönerna bearbetas utanför kommunhuset. Även övriga kontakter har i spår av pandemin i allt större utsträckning skett via skype eller teams.

Skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Svante Cras

Utvecklingsledare

Bilaga 1: Exempel samverkande kommuner

Bilaga 2: Täby kommun, skrivning om outsourcing av lönehantering

Bilaga 3: Utdrag budget, Tierps kommun – gemensam lönenämnd

Lönesamverkan sparar skattepengar

↪ [Dela](#)

Publicerat måndag 31 oktober 2005 kl 15.18

Lönesamverkan mellan de tre kommunerna Uppvidinge, Lessebo och Högsby ska spara pengar åt kommunivånarna.

Västmanland-Dalarna lönenämnd

Västmanland-Dalarna lönenämnd är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg och Hedemoras kommuner. Norbergs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Norberg kommuns organisation

Administrativa nämnden - Lönecentrum

Den första september 2012 bildades den gemensamma administrativa nämnden. I nämnden ingår Filipstad, Karlskoga, Kristinehamn och Storfors. Nämnden är placerad i Kristinehamn och dess nuvarande verksamhet är löneadministration.

Projektet Gemensam lön handlar om att Bollnäs, Hudiksvall, Ljusdal, Ovanåker, Nordanstig och Söderhamns kommuner tillsammans ska upphandla ett gemensamt personal- och lönesystem. Under samma projekttid ska fem av dessa kommuner dessutom införa en gemensam löneadministration. Målet är att det ska finnas en gemensam löneadministration 2022.

§ 164

LÖNESAMVERKAN I SOTENÄS, MUNKEDAL OCH LYSEKILS KOMMUNER

Kommuner går samman om lönehantering

Nordvästskånska kommuner föreslås gå samman om hanteringen av löner och pensioner. Kommunanställda får byta arbetsplats.

Klippan föreslås ansluta sig till ett gemensamt löne- och pensionscenter för de elva kommunerna i Skåne Nordväst. Verksamheten ska lokaliseras till Helsingborg. Det innebär, om politikerna säger ja till förslaget, att ett halvt dussin kommunanställda får byta arbetsplats.

Utmaning av kommunens löne- och personaladministration

Sammanfattning

Täby kommuns utmaningsförfarande innebär att den som anser sig kunna driva en viss verksamhet billigare och/eller bättre än kommunen, kan "utmana" kommunen genom att lämna in en begäran om detta. Företaget CGI har inkommit med en utmaning av löne- och personaladministrationen. Om kommunstyrelsen beslutar att anta utmaningen ska konkurrensförfarande genom upphandling ske.

I utmaningsskrivelsen gör CGI gällande en effektiviseringspotential på cirka 20 procent, vilket i möten med CGI visat sig vara en generell uppskattning. CGI har skickat samma utmaning till fler kommuner än Täby och samma besparingspotential har angivits för samtliga, oavsett utmanad kommuns faktiska förhållanden.

Endast Lerums kommun har upphandlat löne- och personaladministration som tjänst idag. Därmed finns få referensobjekt vid upphandling av denna typ av tjänst.

I tjänsteutlåtandet konstateras att det endast är lönehanteringen och inte personaladministrationen som skulle kunna vara aktuellt att upphandla som tjänst.

Utdrag från budget gemensam lönenämnd Tierp, Knivsta och

Verksamhetsförändringar 2020

Lönecentrum hanterar ca **5 500 utbetalningar** varje månad och är systemägare för den totala systemlösningen gällande HR- och lönesystem.

Med anledning av rådande ekonomiska läge kommer effektiviseringar att genomföras under verksamhetsåret. Med utgångspunkt ifrån värdkommunens uppräknings för år 2020 kommer kostnaden att minska med 1,15 % för Lönecentrum. Detta sker genom minskade kostnader för externa konsulter, lägre systemkostnader än förväntat samt lägre kostnader för telefon, kurser och utbildningar.

Förutom Lönecentrums besparingar kommer varje enskild kommun erhålla lägre systemkostnader, då schema- och bemanningssystemen inte längre ägs och förvaltas av enskild kommun, utan ingår i Lönecentrums totala avgift.

Lönecentrum ska fortsätta utveckla samarbetet med Östhammars kommun gällande systemförvaltning och löneadministration.

Driftbudget Budget 2020

Intäkter, tkr

Avgifter & ersättningar 11 043

Verksamhetens intäkter 11 043

Kostnader, tkr

Personalkostnader 7 934

Dataprogram 1 802

Lokalhyror 730

Datakonsulter 150

Kostnad 200

datorer/telefoni/kopiator

Övriga kostnader 227

Verksamhetens 11 043 (167 kr/lön)

kostnader

Resultat 0

6. Uppföljningsrapport oktober 2020 för kommunstyrelsen KS2020/225

Kommunstyrelseförvaltningen

Peter Häggquist | Controller/Redovisningsekonom
0734-64 70 39 | peter.haggquist@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Uppföljningsrapport oktober 2020, kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningsrapport för oktober 2020.

Ärendet

Prognosen för helåret är ett överskott med 1,0 miljoner kronor för kommunstyrelsen. Det är en förbättring med 300 tkr jämfört med prognosen i samband med delårsbokslutet i augusti. Främsta orsak till den förbättrade prognosen är att vissa IT-kostnader har skjutits på framtiden.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport oktober 2020, kommunstyrelsen.

Skickas till

Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Kommunchef

Kommunstyrelsen

Dnr : xxxxx

Uppföljningsrapport oktober 2020, kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ekonomiska läge

Kommunstyrelsens prognos för helåret är ett överskott med 1,0 miljon kronor (mnkr). Det är en förbättring med 300 tkr jämfört med prognosen per augusti som var 0,7 mnkr. Uppföljningen per oktober är kortfattad och främst fokuserad på vilka förändringar som har skett sedan augusti.

Under slutet av året sker en succesiv flytt av medarbetare och ansvarsområden från utvecklingsavdelningen till övriga avdelningar. Inriktningen är att de allra flesta intäkter och kostnader samt budget ska omfördelas först från nästa år för att skapa jämförbarhet under innevarande år.

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Kommunstyrelsens ordf.	-1 751	-2 059	-2 109	-50	-2 008
Kommunchefens avdelning	-20 369	-25 110	-26 610	-1 500	-24 173
Utvecklingsavdelningen	-9 719	-15 841	-13 391	2 450	-13 374
Ekonomiavdelningen	-3 904	-4 753	-4 753	0	-4 665
HR-avdelningen	-5 048	-6 637	-6 537	100	-6 931
Totalt	-40 790	-54 400	-53 400	1 000	-51 152

Kommunstyrelsens ordförande

Inga nämnvärda förändringar finns jämfört med augusti.

Kommunchefens avdelning

Prognosen är ett underskott på -1 500 tkr, det är en försämring med ca 300 tkr jämfört med augusti (-1 225). Försämringen finns bland personalkostnaderna och handlar om personalstrukturella åtgärder.

Utvecklingsavdelningen

Prognosen har förbättrats stort, från ett överskott på 1 760 tkr i prognosen för augusti till 2 450 tkr. Det är främst IT-kostnaderna som förbättrats då en del inköp har skjutits på framtiden. Men även övriga kostnader väntas inte att förbrukas i samma utsträckning som i tidigare prognoser. Även här handlar det om vissa projekt som skjutits på framtiden.

Ekonomiavdelningen

Prognosen för ekonomiavdelningen är ett resultat på noll för helåret, det är samma som augusti.

HR-avdelningen

Prognosen för helåret har försämrats något, från ett överskott på ca 200 till 100 tkr. En orsak är att julklapparna ökar i kostnad med drygt 300 tkr till följd av att beslut tagits av kommunstyrelsen om större värde. Personalkostnaderna för avdelningen har förbättrats något.

Nedan görs en uppföljning per verksamhet.

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Politisk verksamhet	-2 048	-2 411	-2 511	-100	-2 389
Näringsliv o konsument	-417	-586	-536	50	-580
Miljö, hälsa, hållbar utveckling	152	-436	-436	0	-132
Räddningstjänst och totalförsvaret	-6 310	-9 358	-9 308	50	-8 764
Färdtjänst	-1 715	-1 488	-1 738	-250	-1 523
Kollektivtrafik	-217	-376	-476	-100	-482
Fackligt	-679	-787	-837	-50	-754
Personalfrämjande åtgärder	-691	-900	-1 300	-400	-1 056
Företagshälsovård	-123	-350	-250	100	-230
IT	-6 579	-9 307	-8 507	800	-8 236
Gemensamt	-22 163	-28 401	-27 501	900	-27 005
Totalt	-40 790	-54 400	-53 400	1 000	-51 152

Endast de verksamheter som har en förändrad prognos jämfört med augusti beskrivs nedan.

Färdtjänst

Prognosen har förbättrats marginellt, från -300 till -250.

Fackligt

Prognosen har förbättrats marginellt, från -100 till -50.

Personalfrämjande åtgärder

Prognosen har försämrats från -100 till -400 vilket beror på beslutet om ändrade belopp för julklapparna.

IT

Till följd av att flera inköp har skjutits på framtiden så har prognosen förbättrats från 400 till 800 tkr. I årsrapporten ska en fördjupad beskrivning ske kring vilka projekt det handlar om.

Gemensamt

Detta har förbättrats från 800 till 900 tkr.

§124

KS2020/225

Uppföljningsrapport oktober 2020 för kommunstyrelsen - information

Ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram en helårsprognos för 2020 som sammanfattas i rapporten. Prognosen för helåret är ett överskott med 1 mnkr för kommunstyrelsens verksamhet. Det är en förbättring med 300 tkr jämfört med prognosen i samband med delårsbokslutet i augusti. Främsta orsak till den förbättrade prognosen är att vissa IT-kostnader har skjutits på framtiden.

Ledamöterna ges tillfälle att ställa frågor. Ordföranden tackar för informationen och meddelar att ärendet kommer att behandlas och beslutas på kommunstyrelsens sammanträde den 24 november 2020.

7. Uppföljningsrapport oktober 2020 för
Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2020/226

Kommunstyrelseförvaltningen

Daniel Aronsson | Ekonomichef
0734-64 70 06 | daniel.aronsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Uppföljningsrapport per oktober 2020, Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapporten

Ärendet

Denna rapport avser perioden till och med oktober och innehåller resultat till samt en årsprognos. Rapporten innehåller även en omvärldsanalys, personalutveckling och sjukstatistik.

Ekonomiska förutsättningar

Resultatet till och med oktober är ett överskott med ca 40,8 mnkr. Detta kommer att minska för att hamna på 14,9 mnkr i slutet av året. Jämfört med prognosen i delårsrapporten efter augusti är det en försämring med 4,3 mnkr. Den största förändringen är att prognosen för skatter och bidrag har nedreviderats med totalt ca 3 mnkr.

En av de statliga satsningar som gjorts är möjligheten för kommuner och regioner att söka pengar för extrakostnader till följd av pandemin. Fram till sista november räknar kommunen med att söka totalt ca 6 mnkr, dessa intäkter är dock inte medräknade i prognosen då det ännu är osäkert om och hur stora intäkterna blir. Samtliga coronarelaterade kostnader är dock medräknade i prognosen.

Bland nämndernas prognoser märks främst socialnämndens överskridande på 10,8 mnkr samt utbildningsnämndens positiva prognos på 7,2 mnkr. Socialnämndens överskridande beror till största del på för höga kostnader i förhållande till budget inom individ- och familjeomsorgen. Åtgärder har vidtagits som innebär att prognoserna har förbättrats under året, men fortfarande kvarstår ett stort överskridande. Utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt genomförs löpande möten och dialog mellan socialnämndens och kommunstyrelsens presidium med fokus på socialnämndens prognos, de åtgärder som nämnden vidtagit och utfallet av åtgärderna.

Bedömning

Oavsett orsakerna till de förväntade underskotten är det ytterst angeläget att nämnderna gör sitt yttersta för att minska eventuella underskott då Bollebygd, precis som de flesta av landets kommuner, står inför stora ekonomiska utmaningar inför 2021 och framåt. Samtliga nämnder har fått effektiviseringskrav inför 2021, det är av stor vikt att arbetet fortlöper så att det inte uppstår överskridanden under nästa år.

Beslutsunderlag

Uppföljningsrapport per oktober 2020.

Skickas till

Ekonomiavdelningen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Daniel Aronsson

Ekonomichef

Uppföljningsrapport oktober 2020, Bollebygds kommun

Omvärld

Året har till väldigt stor del präglats av konsekvenserna av den pågående pandemin. Det syns inte minst i nämndernas prognoser men även när det gäller skatteintäkter och bidrag. När det gäller det senare har osäkerheten under året varit stor och det såg länge ut som kommunsektorns resultat skulle bli låga. Till följd av uppreviderade skatteunderlagsprognoser och stora statliga bidrag har läget förbättrats väsentligt och sektorn prognosticerar just nu historiskt höga resultat. Inför 2021 är dock situationen annorlunda och kommunernas sammanlagda resultat förväntas halveras jämfört med 2020.

En av de statliga satsningar som gjorts är möjligheten för kommuner och regioner att söka pengar för extrakostnader till följd av pandemin. Dessa intäkter är inte medräknade i rapporten då det är alltför osäkert om och hur mycket som Bollebygd får del av. Fram till sista november räknar kommunen med att söka totalt ca 6 mnkr. Samtliga coronarelaterade kostnader är dock medräknade i nämndernas prognoser.

Ekonomi, kommunen totalt

Resultatet till och med oktober är ett överskott med ca 40,8 mnkr. Detta kommer att minska för att hamna på 14,9 mnkr i slutet av året. Jämfört med prognosen i delårsrapporten är det en försämring med 4,3 mnkr. Den största förändringen är att prognosen för skatter och bidrag har nedreviderats med totalt ca 3 mnkr.

Nämnd, mm	2020				Föregående prognos (augusti)
	Utfall netto-kostnad jan-okt	Budget netto-kostnad helår	Prognos netto-kostnad helår	Avvikelse progn-budget helår	
Kommunfullmäktige, m.fl.	-2 139	-3 158	-2 958	200	200
Kommunstyrelsen	-40 790	-54 400	-53 400	1 000	700
Utbildningsnämnden	-215 882	-281 750	-274 550	7 200	6 400*
Socialnämnden	-158 592	-181 220	-192 020	-10 800	-11 000
Samhällsbyggnadsnämnden	-27 558	-40 180	-38 980	1 200	-1 000*
Summa nämnder	-444 961	-560 708	-561 908	-1 200	-4 700*
<i>Finansförvaltningen:</i>					
Skatteintäkter och statsbidrag	485 904	575 800	582 800	7 000	10 000
Ofördelad budget	0	-1 000	0	1 000	4 000
Lönerörelse	0	-349	-349	0	0
Pensioner mm	-9 571	-14 400	-13 100	1 300	1 700
Räntenetto mm	4 787	7 700	6 200	-1 500	-1 600
Reavinster	4 610	0	1 300	1 300	1 300
Delsumma finansförvaltningen	485 730	567 751	576 851	9 100	15 400
Summa	40 769	7 042	14 943	7 900	10 700
Budgeterat resultat:				7 042	8 542
Totalt resultat, avrundat:				14 900	19 200

Belopp i tkr

Belopp markerade med * är inte fullt jämförbart med nuvarande prognos då justeringar av budgeten har gjorts mellan perioderna. Se texten för förklaring.

Under året har skatteprognoserna förändrats kraftigt mellan de olika prognostillfällena. Den senaste skatteprognosen (från 1 oktober) innebar som nämndes en försämring på totalt ca 3 mnkr. Som framgår av tabellen prognosticeras dock fortfarande ett överskott på hela 7 mnkr, där ökningen av generella statsbidrag står för ca 13 mnkr.

Jämfört med delårsbokslutet så har två nämnder fått ökade budgetar vilket påverkar jämförbarheten: Utbildningsnämnden fick 3 mnkr för att täcka arbetet med att införa en grundsärskola i kommunen, nämndens prognos ökade från 6,4 till 7,2 mnkr. Exklusive den tillskjutna budgeten så har nämnden försämrat sin prognos med 2,2 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden fick 1,5 mnkr för arbetet med översiktsplanen. Prognosen har förbättrats från -1,0 till 1,2 mnkr, men exklusive tillskjuten budget så är det en förbättring med 0,7 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämndens ökade ram finansierades genom att det budgeterade resultatet minskade från 8,5 till 7,0 mnkr. Utbildningsnämndens ökade ram finansierades genom att den ofördelade budgeten på 4,0 mnkr minskades till 1,0 mnkr.

Sedan delårsbokslutet var klart så har löner för kommunals avtalsområde blivit färdigförhandlade. Det är klart vilka löneökningar som kan förväntas, däremot är det inte fullt klart kring vilken ekonomisk påverkan som det kan ge för kommunen för t.ex. OB eller helg. Nämnderna har fått lönekompensation tidigare som ska täcka det mesta, men det kan kvarstå delar som ska kompenseras. I nuläget antas att budgeten för löneökningar nyttjas helt.

Prognoserna för pensioner, räntor och reavinster är relativt oförändrad jämfört med delårsbokslutet.

Kommunen har sökt bidrag från Socialstyrelsen för ersättning till följd av coronarelaterade kostnader. Det är mycket osäkert hur stort bidrag som kan tänkas få därför saknas dessa i prognosen.

Kommunfullmäktige, m.fl.

I denna post ingår kommunfullmäktige, revisionen, valnämnden, överförmyndare och jävsnämnden. Tillsammans är prognosen ett överskott med 200 tkr, det är samma som i delårsbokslutet. Främsta orsaken till överskottet beror på lägre kostnader för arvoden för kommunfullmäktige, både jämfört med föregående år och jämfört med budgeterat.

Utbildningsnämnden

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Förskola	-48 781	-66 187	-62 087	4 100	-60 767
Fritidshem	-16 546	-20 399	-20 399	0	-18 514
Grundskola F-9	-102 939	-125 952	-127 952	-2 000	-130 566
Grundsärskola	-3 769	-10 272	-6 672	3 600	-2 089
Gymnasieskola	-33 999	-43 902	-42 702	1 200	-40 174
Vuxenutbildning	-2 381	-2 746	-2 946	-200	-3 289
Fritid/kultur	-6 343	-10 666	-10 466	200	-9 824
Gemensamt	-563	-682	-682	0	-720
Nämnden	-558	-944	-644	300	-747
Totalt	-215 879	-281 750	-274 550	7 200	-266 690

Utbildningsnämnden prognostiserar ett positivt resultat på 7 200 tkr för helåret. Nettokostnaderna väntas öka med 2,9 % jämfört med 2019.

Verksamhet förskola visar en fortsatt positiv prognos på 4,1 mnkr då verksamheterna har haft få barn till följd av pandemin. Samtidigt har många ordinarie medarbetare varit sjuka, vilket kommunen fått ersättning för. Till följd av färre barn har dessutom inte timvikarier behövts sättas in vilket ytterligare förbättrat prognosen.

Grundskola visar fortsatt negativ prognos då personalkostnaderna för verksamheten är fortsatt högre än budgeterat. Det beror på barn med omfattande stödbehov samt att storleken på klassrummen i kombination med den generella lokalbristen gör att det är svårt att göra anpassningar av verksamheten.

Grundsärskolan visar positiv prognos. Verksamheten tilldelades ytterligare 3 mnkr i tilläggsanslag vilket använts för inköp av möbler, digitala verktyg och läromedel.

Gymnasieskolan visar positiv prognos både på individuella programmet och köpt verksamhet.

Socialnämnden

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Äldreboende	-42 317	-50 315	-52 815	-2 500	-49 308
Hemtjänst	-19 386	-24 192	-23 812	380	-23 546
Hemsjukvård	-16 706	-21 481	-20 581	900	-18 620
Funktionsnedsättning	-37 141	-46 097	-44 777	1 320	-51 728
IFO	-42 418	-38 155	-49 255	-11 100	-47 058
Nämnden	-624	-980	-780	200	-695
	-158 592	-181 220	-192 020	-10 800	-190 955

Socialnämnden prognostiserar ett negativt resultat på -10,8 mnkr för helåret. Nettokostnaderna väntas öka med 0,6 % jämfört med 2019.

För verksamhet äldreboende beror överskridandet på 2,5 mnkr på coronarelaterade kostnader, främst till följd av extrainsatt personal och inköp av skyddsmaterial.

Inom IFO finns överskridanden på köpta platser, ekonomiskt bistånd, personalkostnader och konsultkostnader. De höga konsultkostnaderna beror på hög personalomsättning under stora delar av 2020. Alla konsulter är dock per oktober avslutade. En ökning av antal hushåll med ekonomiskt bistånd syns under året, men samtidigt finns en minskning av utbetalt belopp enligt de nya riktlinjer som nämnden antagit. Utfallet av köpta platser institutionsvård vuxna, övrig vuxenvård, institutionsvård barn och unga och köpta familjehemsplaceringar har under året varit högt men från oktober och framåt syns en förbättring till följd av nämndens arbete med åtgärder för budget i balans. Antalet placeringar i egna familjehem har ökat under året och det har arbetats för att uppnå ett tätare samarbete med kommunens resursenhet för barn/unga och vuxna.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Nämnden	-767	-1 023	-923	100	-1 060
Fys. teknisk planering	-8 531	-13 143	-12 643	500	-9 338
Gator och vägar	-5 808	-8 389	-7 889	500	-8 745
Parker	-3 260	-3 589	-3 689	-100	-3 923
Idrottsanläggningar, bad	-300	-210	-310	-100	-205
Miljö- och hälsoskydd	-1 281	-2 974	-2 174	800	-2 707
Bostadsanpassning	-1 265	-2 023	-1 523	500	-3 390
VA	112	-2 084	-2 084	0	-2 255
Avfall	-1 051	-51	-51	0	0
Gemensamt, fastighet	-2 090	-3 299	-3 099	200	-3 181
Gemensamt, övrigt inkl fordon	-3 633	-3 395	-4 195	-800	-3 174
Kost och lokalvård	234	0	-400	-400	479
Summa	-27 640	-40 180	-38 980	1 200	-37 499

I nuläget görs bedömningen att nämndens resultat blir ett överskott med 1 200 tkr efter att ha erhållit tilläggsanslag för arbetet med översiktsplanen.

Inom fysisk teknisk planering förväntas ett överskott på 0,5 mnkr, anledningen är återhållsamhet med arbete med andra planer än översiktsplanen, vakanta tjänster samt något högre bygglovsavgifter än förväntat. Kostnaden för översiktsplanen täcks genom erhållet tilläggsanslaget.

Den milda vintern förväntas innebära ett överskott inom vinterväghållning, förutsatt en inte alltför snörik december.

Miljö- och hälsoskydd har genererat betydligt högre avgifter än budgeterat samtidigt som tjänster vakanthållits.

Bostadsanpassningsbidrag har under året legat på en betydligt lägre nivå än 2019, i nuläget förväntas ett överskott på 500 tkr jämfört med budgeten.

Kostnaderna för nämnden att hantera kommunens fordon beräknas bli dyrare än förväntat på grund av ett flertal kostsamma reparationer. I budgeten för 2020 finns ett uppdrag att kostnaderna från och med 2021 ska påföras respektive nämnd.

Corona har påverkat framförallt lokalvården negativt med extra personal och inköp av sanitetsutrustning. Staten har dock kompenserat sjuklöner till stor del. Måltidsverksamheten redovisar ett överskott, främst på grund av betydligt lägre kostnader för livsmedel. Då dessa verksamheter har flera anställda som ännu inte erhållit löneökning för 2020 är prognosen osäker.

Inom VA och avfall förs resultatet till nästkommande år oavsett ifall det blir över- eller underskott vilket innebär att resultatet för året blir noll.

Kommunstyrelsen

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-okt	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos Avvikelse Helår	Utfall nettokostnad helår
Politisk verksamhet	-2 048	-2 411	-2 511	-100	-2 389
Näringsliv o konsument	-417	-586	-536	50	-580
Miljö, hälsa, hållbar utveckling	152	-436	-436	0	-132
Räddningstjänst och totalförsvaret	-6 310	-9 358	-9 308	50	-8 764
Färdtjänst	-1 715	-1 488	-1 738	-250	-1 523
Kollektivtrafik	-217	-376	-476	-100	-482
Fackligt	-679	-787	-837	-50	-754
Personalfremjande åtgärder	-691	-900	-1 300	-400	-1 056
Företagshälsovård	-123	-350	-250	100	-230
IT	-6 579	-9 307	-8 507	800	-8 236
Gemensamt	-22 163	-28 401	-27 501	900	-27 005
Totalt	-40 790	-54 400	-53 400	1 000	-51 152

Kommunstyrelsens prognos för helåret är ett överskott med 1,0 mnkr. Det finns ingen enskild orsak till överskottet utan är en kombination av många delar. Inom posten gemensamt så beror överskottet främst på att budgeten för digitalisering inte nyttjats fullt ut, men det är även överskott inom kapitalkostnaderna. För en djupare beskrivning kring bakgrunden till avvikelserna, se kommunstyrelsens delårsrapport.

Prognosen på 1 mnkr är en förbättring med 300 tkr jämfört med prognosen per augusti som var 0,7 mnkr. Störst förbättring finns inom IT där prognosen förbättrats från 400 till 800 tkr. Orsaken är främst att flera projekt eller åtgärder har skjutits framåt. Posten personalfremjande insatser har försämrats från -100 till -400 tkr vilket beror på beslutet om ändrade belopp för julklapparna. I övrigt är det inga nämnvärda förändringar när det gäller prognoserna som gjordes i delårsbokslutet och de som gjorts i oktoberuppföljningen.

Investeringar

Verksamhet	Budget	Utfall t o m oktober	Årsprognos
Fastighet			
Hembygdsvägen	8 000	4 108	5 500
Råssa	3 000	196	300
Förskola Olsfors	*		
Moduler skola			
Solskydd förskolor	160	200	200
Hemkunskapssal Bollebygdskolan	720	0	1 100
Ej specificerat fastighet	28 120	46	50
Gata			
Asfaltering	*		
Ekedalsvägen GC	500	521	521
Olsfors ÅVS	200		200
Tyftet Olofs väg	*		
Ej specificerat Gata	800	9	800
Övrigt			
Samhällsbyggnadsnämnden reinvesteringar och övrigt	2 000	283	350
Utbildningsnämnden	1 500	1 273	1 500
Socialnämnden	1 000	345	1 000
Digitalisering, inkl IT-utrustning förtroendevalda	1 000	702	800
Kommunstyrelsen, övrigt, inkl IT	2 500	2 213	2 500
KS, strategiska markköp	25 000		
Delsumma skattefinansierad verksamhet	74 500	9 897	14 821
Renhållning			
Rollpacks ÅVC	300		350
Garage hjullastare ÅVC	*		
Ej specificerat renhållning	200		0
VA			
Tyftet, (dagvatten, dränering)	500		100
VA Töllsjö 1:65	2 500	671	1 000
Ny vattentäkt och verk Töllsjö	1 000	383	500
VA omläggning Olsfors	500		500
Rening spillvatten Olsfors/Hultafors	250		
Tyftet Olofs väg	1 000		700
Anläggningsinvesteringar	4 000	721	2 000
Överföringsledning (utredningar)	*	79	200
Dagvattenåtgärder	*		
Ej specificerat VA	4 250		
Delsumma intäktsfinansierad verksamhet	14 500	1 854	5 350
Exploateringar			
Tyftet (Olofs väg)	3 000	1 905	3 000
Bergadalen 2-3		641	800
Prästgårdsgärdet		389	400

Övriga exploateringar		228	1 500
Ej specificerat exploateringar	22 000		2 000
Delsumma exploateringar	25 000	3 163	7 700
Totalsumma	114 000	14 914	27 871

Fastigheter

Ombyggnad av delar av Hembygdsvägen till lokaler för daglig verksamhet pågår och beräknas kosta ca 5,5 mnkr.

Gator samt gång- och cykelvägar

Ekedalsvägen beräknas att färdigställas under våren 2021, i övrigt avses asfaltering av Övregårdsvägen, nedre Krokdalsvägen samt delar av trottoar Källevägen och Rinnavägen.

Renhållning

Rollpacks till återvinningscentralen kommer att köpas in under året.

VA

Nya vattentäkten i Töllsjö kommer i stort färdigställas under året. I övrigt kommer arbeten utföras vid Tyftet, bl.a. dagvatten och dränering.

Exploatering

Avser främst Tyftet 3, Olofs väg. Ej specificerade avser hittills kvarstående arbeten på Bergadalen 2 och Tyftet 2, beläggningsarbeten.

I nuläget beräknas knappt 28 mnkr ianspråkta för investeringar under året, varav 5,4 mnkr avser avgiftsfinansierad verksamhet och ca 8 mnkr exploateringar.

Medarbetare

Sjukfrånvaro, nämnder	jan - okt 2020			jan - okt 2019
	Kvinnor	Män	Totalt	Totalt
Utbildningsnämnden	8,7 %	7,9 %	8,6 %	6,2 %
Socialnämnden	10,9 %	8,8 %	10,7 %	10,3 %
Kommunstyrelseförvaltningen	3,2 %	1,2 %	2,7 %	2,8 %
Samhällsbyggnadsförvaltningen	12,5 %	3,2 %	9,2 %	7,8 %
Kommunen totalt	9,7 %	6,4 %	9,1 %	7,9 %

Sjukfrånvaron har stigit sedan 2019, en ökning med 1,21 procentenheter. Männerna är de som står för den största ökningen och det med hela 2,14 procentenheter. Samhällsbyggnads- och utbildningsförvaltningarna är de som ökar sin sjukfrånvaro. Ökningen på kommunen totalt är den framförallt den korta sjukskrivningen. Utmärkande är att gruppen män yngre åldrar ökar och då främst åldersgruppen yngre än 29 år. Det återfinns inom samtliga förvaltningar men främst utbildning och samhällsbyggnad.

	jan – okt 2020			jan – okt 2019		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	529	115	644	534	108	642
Antal visstidsanställda	77	26	103	63	27	90
Antal timavlönade (timmar)	54 523	27 849	82 373	53 745	29 636	83 380
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	3 049	1 317	4 368	3 424	933	4 357
Andel tillsvidare m. heltid (%)	89 %	95 %	90 %	90 %	98 %	91 %

Vid jämförelse av antalet tillsvidareanställda 2019/2020 har kommunen ökat antalet medarbetare med 2 stycken. En minskning har skett inom utbildningsförvaltningen och samtidigt har både Socialförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen ökat. Antalen visstidsanställda har ökat med hela 13 personer på totalen, där utbildningsförvaltningen står för ökningen.

Antal arbetade timmar utförda av timavlönade har minskat kommunövergripande 2020 i jämförelse med 2019. Användandet inom kommunstyrelseförvaltningen och utbildningsförvaltningen har minskat samtidigt som både Socialförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen har ökat. Samhällsbyggnad är den förvaltningen som ökat mest med cirka 1400 timmar. Antal mer- och övertids timmar har marginellt ökat på kommunen totalt. En minskning har gjorts inom Socialförvaltningen när övriga förvaltningar ökat. Männerna är de på totalen som ökat antalet mer- och övertidstimmar.

Andelen tillsvidare anställda med heltid har minskat marginellt. Samhällsbyggnads- och utbildningsförvaltningen är de som drar ner andelen tillsvidareanställda med heltid. Socialförvaltningen har fortsatt samma nivå som året innan.

§125

KS2020/226

Uppföljningsrapport oktober 2020 för Bollebygds kommun - information

Ärendet

Daniel Aronsson, ekonomichef, informerar om uppföljningsrapport oktober 2020 för Bollebygds kommun. Ledamöterna ges tillfälle att ställa frågor. Ordföranden tackar för informationen och meddelar att ärendet kommer att behandlas och beslutas slutligt på kommunfullmäktiges sammanträde den 9 december 2020.

8. Revidering av renhållningstaxa i
Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut)
KS2020/238

§131

KS2020/238

Revidering av renhållningstaxa i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar upprättat förslag till renhållningstaxa. Den nya avfallstaxan träder i kraft 2021-01-01 och ersätter tidigare antagen taxa.

Ärendet

Avfallstaxan höjdes 1 juni 2020, innan det hade det inte gjorts någon justering av taxan sedan 2010. Samhällsbyggnadsförvaltningen har dock under 2020 sett en uppgång av antalet besökare på ÅVC med ca 15-20% jämfört med 2019. Vidare så har marknaden för skrot som säljs från ÅVC vikit på grund av att världsmarknadspriset har sjunkit. Detta tillsammans med att förslaget om att återinföra avfallsskatten på brännbart avfall nu har slagit igenom gör att taxan behöver höjas för att täcka kommunens omkostnader. Förslaget är att taxan höjs generellt med 3 % samt att vissa taxor justeras individuellt enligt förslaget till ny avfallstaxa. Det är även några tillkommande taxor som införs enligt förslaget.

Avfallstaxan ska täcka sina egna omkostnader och avfallskollektivet ska över tid gå plus minus noll. Kommunfullmäktige höjde taxan i juni 2020, men förvaltningens uträkningar utifrån det har visat att det inte är tillräckligt. Regeringens förslag om att återinföra förbränningsskatten på avfall har gått igenom och från och med 1 april 2020 så är den 75 kr/ton för att sedan ökas till 100 kr/ton 2021 och 125 kr/ton 2022. Detta tillsammans med att förvaltningen ser ökade omkostnader som kommit genom ny insamlingsentreprenör, nybyggd ÅVC, utökad service för invånarna med fler fraktioner på ÅVC, ökade öppettider med mera gör att taxan behöver höjas med 3 %.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar upprättat förslag till renhållningstaxa. Den nya avfallstaxan träder i kraft 2021-01-01 och ersätter tidigare antagen taxa.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om samhällsbyggnadsnämndens förslag kan tillstyrkas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

§200

SBN2020/202

Renhållningstaxa för Bollebygds kommun

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta upprättat förslag till renhållningstaxa. Den nya avfallstaxan träder i kraft 1 jan 2021 och ersätter tidigare antagen taxa.

Ärendet

Avfallstaxan höjdes 1:a juni 2020 då det ej hade gjorts någon justering av taxan sedan 2010 innan dess. Förvaltningen har dock under 2020 sett en uppgång av antalet besökare på ÅVC med ca 15-20% jämfört med 2019. Vidare så har marknaden för skrot som säljs från ÅVC vikit på grund av att världsmarknadspriset har sjunkit. Detta tillsammans med att förslaget om att återinföra avfallsskatten på brännbart avfall nu har slagit igenom gör att taxan behöver höjas för att täcka kommunens omkostnader.

Förslaget är att taxan höjs generellt med 3 % samt att vissa taxor justeras individuellt enligt förslaget till ny avfallstaxa. Det är även några tillkommande taxor som införs enligt förslaget.

Ekonomiska förutsättningar

Avfallstaxan ska täcka sina egna omkostnader och avfallskollektivet ska över tid gå plus minus noll. Samhällsbyggnadsnämnden höjde taxan den 1/6 innevarande år, men förvaltningens uträkningar utifrån det har visat att det inte är tillräckligt.

Regeringens förslag om att återinföra förbränningskatten på avfall har gått igenom och från och med 1:a april 2020 så är den 75 kr/ton för att sedan ökas till 100 kr/ton 2021 och 125 kr/ton 2022. Detta tillsammans med att förvaltningen ser ökade omkostnaderna som kommit genom ny insamlingsentreprenör, nybyggd ÅVC, utökad service för invånarna med fler fraktioner på ÅVC, ökade öppettider med mera gör att taxan behöver höjas med 3 %.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta upprättat förslag till renhållningstaxa. Den nya avfallstaxan träder i kraft 1 jan 2021 och ersätter tidigare antagen taxa.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av park-/avfallschef Peter Garton.

Beslutsunderlag

- Renhållningstaxa för Bollebygds kommun
- Förslag till ny taxa 2021

Skickas till

Kommunstyrelsen (beslutsärende)

Kommunfullmäktige (beslutsärende)

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Fastställt: Kommunfullmäktige 2020-xx-xx,
§ xx

Giltighetstid: Giltig från 2021-01-01 och
tillsvidare

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: Park-/avfallschef

Dnr

Renhållningstaxa för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1. Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall utom latrin.....	3
1.1. Årsbostäder.....	3
1.1.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns.....	3
1.1.2 Tillägg för gångavstånd när behållaren inte är placerad vid hämtningsplatsen, maximalt gångavstånd för 4-hjuliga kärl är 10 meter.....	3
1.2. Fritidsbostäder.....	4
1.2.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns.....	4
1.3. Särskilda avgifter.....	4
1.3.1 Hushållsavfall.....	4
1.3.2 Behandlingskostnad.....	4
2. Latrin.....	5
2.1 Årsbostäder.....	5
2.2 Fritidsbostäder.....	5
ookmark12	5_b
3. Slam från enskilda avloppsanläggningar, tex slamavskiljare och slutna tankar.....	6
3.1 Tömning av fosforfällor.....	6
4. Allmänna bestämmelser.....	7
4.1. Avgiftsskyldighet mm.....	7
4.2 Ändrade hämtningsförhållanden.....	7
4.3 Uppehåll med hämtningen m.m.....	7
5. Återvinningscentral Råssa.....	8
5.1. Förlorat kort.....	8
6. Övrigt.....	8

Taxan avser de avgifter som enligt 27 kap. 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) utgår för hantering (bortforsling, omhändertagande och oskadliggörande) av orenlighet och avfall. Hanteringen omfattar kommunens hela område i den mån undantag inte beviljats av samhällsbyggnadsnämnden eller annan myndighet som har att besluta i denna fråga.

Utöver nedan angivna avgifter tillkommer lagstadgad mervärdeskatt.

1. Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall utom latrin

Ett abonnemang omfattar följande service:

- insamling, transport och behandling av hushållsavfall,
- möjlighet att lämna grovavfall från hushållet vid Råssa återvinningscentral eller, i förekommande fall, tillfälliga containerstationer,
- möjlighet att lämna sorterat avfall vid Råssa återvinningscentral efter vad som särskilt gäller vid varje tidpunkt,
- möjlighet, att lämna miljöfarligt avfall från hushållet vid Råssa återvinningscentral.

1.1. Årsbostäder

1.1.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns

Kärstorlek	TAXA 1 Hämtning varje vecka	TAXA 2 Hämtning varannan vecka	TAXA 3 Hämtning var fjärde vecka	TAXA 4 Hämtning varje kvartal
140 liter	Erbjuds ej	2 369 kr	2 007 kr	1 832 kr
190 liter	3 216 kr	2 485 kr	2 323 kr	2 042 kr
240 liter	4 383 kr	3 385 kr	Erbjuds ej	Erbjuds ej
370 liter	5 135 kr	3 968 kr	Erbjuds ej	Erbjuds ej
660 liter	8 053 kr	5 719 kr	Erbjuds ej	Erbjuds ej

Tillämpning av taxetabell

När två eller tre kunder delar en sopbehållare fastställas årspriset i tabellen. Varje kund faktureras därefter 75 % av årspriset.

1.1.2 Tillägg för gångavstånd när behållaren inte är placerad vid hämtningsplatsen, maximalt gångavstånd för 4-hjuliga kärl är 10 meter

Gångavstånd, meter	Kronor, per kärl per tömning
1,1 - 5,0	1,16
5,1 - 10,0	2,91
10,1-20,0	4,88
20,1-30,0	8,27
30,1-40,0	11,25
40,1-50,0	14,11
per 10 m däröver	2,91

1.2. Fritidsbostäder

Hämtning 10 ggr under perioden 15/5 - 30/9. Hämtningsintervall varannan vecka.

1.2.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns

Kärlstorlek	TAXA 1 Hämtning varannan vecka	TAXA 2 Hämtning var fjärde vecka
140 liter	840 kr	630 kr
190 liter	887 kr	677 kr

Tillämpning av taxetabell

När två eller tre kunder delar en sopbehållare fastställs årspriset i tabellen. Varje kund faktureras därefter 75 % av årspriset.

1.3. Särskilda avgifter

1.3.1 Hushållsavfall

Extra hämtning av kärl efter budning:

- Volym 140 - 660 liter tillkommer per hämtningstillfälle 450 kr

Vid hämtning av flera kärl samtidigt debiteras ordinarie pris för varje kärl.

Om sortering enligt kommunens renhållningsordning ej sker på ett acceptabelt sätt måste avfallet från fastigheten hämtas separat varvid särskild taxa tillämpas.

Extra hämtning av kärl innehållande osorterat avfall:

- Volym 140 - 660 liter tillkommer per hämtningstillfälle 450 kr

1.3.2 Behandlingskostnad

2-3 hushåll som delar en sopbehållare:

Varje hushåll betalar 75 % av avgiften för den aktuella behållaren (se 1.1.1 och 1.2.1).

2. Latrin

Engångsbehållare ingår i avgiften.

2. 1 Årsbostäder

För årsbostäder utgår följande avgifter per behållare och år:

Grundavgift där kärlet avlämnas vid tomtgräns	Period	Kronor
	varannan vecka	7 986 kr
	var fjärde vecka	5 082 kr
	en gång per kvartal	1 782 kr

tilläggsavgift för extra hämtning (budning)	589 kr per hämtning
---	---------------------

2.2 Fritidsbostäder

Hämtning 10 ggr under perioden 15/5 - 30/9. Hämtningsintervall varannan vecka.

Grundavgift där kärlet avlämnas vid tomtgräns	Period	Kronor
	varannan vecka	3 848 kr
	var fjärde vecka	2 142 kr
	en gång per kvartal	1 053 kr

tilläggsavgift för extra hämtning (budning)	589 kr per hämtning
---	---------------------

3. Slam från enskilda avloppsanläggningar, tex slamavskiljare och slutna tankar

Avgift utgår per gång och anläggning. Hämtningsintervall enligt renhållningsordningen.

För sugning, borttransport och behandling av slam från slamavskiljare, slutna tankar och latriner med fasta uppsamlingsbehållare utgår avgifter enligt följande, kr per tillfälle inklusive 20m slangdragning:

Volym, m ³	Avgift, kronor:
0- 1,9	707
2,0 - 3,9	837
4,0 - 5,9	975
6,0 - 7,9	1 093
8,0 - 9,9	1 222
10,0 - 11,9	1 351

- För extra tömning efter beställning utanför ordinarie kör-rutt tillkommer en framkörningsavgift med 450 kr/tillfälle. Tömning sker inom 5 arbetsdagar
- För akut tömning inom 24h tillkommer en akuttömningsavgift på 600 kr/tillfälle, vid beställning av akut tömning utanför ordinarie arbetstid så kontaktas entreprenörens jourtelefon enligt kontaktuppgifter på www.bollebygd.se
- vid fastigheter som kräver flera tömningar/år, och där dessa kan tidsmässigt planeras utgår ingen extra framkörningsavgift
- avgift för framgrävning av övertäckt brunnlock eller koppling per tillfälle: 1230 kr
- Extra slang per påbörjad 10 meter efter de 20 meter som ingår i tömningsavgift: 80 kr
- Fyllning av minireningsverk 487kr (Detta måste begäras när man beställer tömningen så att slambilen har utrustning med sig för ändamålet). Detta gäller för behållare upp till 2,5m³. Vid större anläggningar får separat beställning för fyllning göras direkt hos entreprenör
- Högtrycksspolning 487 kr
- Hetvattenspolning 300 kr
- Tömning av fördelningsbrunn sker vid förfrågan. Om den ligger i anslutning till ordinarie brunn så påförs ingen extra kostnad. Om den är placerad så att extra slangdragning alternativt förflyttning av tömningsbil måste ske så tillkommer en extra debitering baserat på entreprenörens självkostnadspris
- Om felaktigt material som riskerar att förstöra fordon eller slamhanteringsanläggning upptäcks vid tömning påförs en extra avgift på 1000kr.

Om materialet sitter fast i anläggningen och måste spolats bort så tillkommer en extra debitering baserat på entreprenörens självkostnadspris

3. 1 Tömning av fosforfällor

Tömning av filtermaterial från fosforfällor: 1 200 kr

Vad gäller återfyllning av filtermaterial i fosforfällor så handhas den tjänsten av entreprenör och detta faller inte in under taxan. Eventuellt avfall som entreprenören får ta med sig från fosforfällan debiteras med 900 kr/ton.

4. Allmänna bestämmelser

4.1. Avgiftsskyldighet mm

Avgiftsskyldig för ordinarie hämtning enligt punkterna 1-3 i denna taxa är: fastighetsägaren den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.

Avgiftsskyldighet i övrigt åvilar den, som särskilt beställt tjänst eller lämnat avgiftsbelagt avfall vid kommunens avfallsbehandlingsanläggningar.

Normala renhållningsabonnemang för årsbostäder debiteras 4 ggr/år. Förfallodagen ligger i mitten av debiteringsperioden. Fritidsabonnemang debiteras med förfallodag i början av debiteringsperioden. Övriga abonnemang och tjänster debiteras med tätare intervall eller i anslutning till när tjänsten utförs.

Alla avgifter ska betalas till Bollebygds kommun.

4.2 Ändrade hämtningsförhållanden

Den som är avgiftsskyldig ska omgående anmäla ändrade hämtningsförhållanden till samhällsbyggnadsavdelningen eller till den samhällsbyggnadsavdelningen anvisar.

4.3 Uppehåll med hämtningen m.m.

Då en fastighet inte bebos under en sammanhängande period av minst två månader för årsbostäder och hela hämtningssäsongen för fritidsbostäder, upphör hämtningsservicen om fastighetsinnehavaren skriftligen meddelar uppehållet till samhällsbyggnadsförvaltningen. För fritidsbostäder ska meddelandet ha gjorts minst två veckor innan hämtningssäsongens början. Uppehållet kan gälla för viss tid eller tillsvidare.

När övergång sker till annan toalettanordning än sådan som fordrar hämtning i form av latrintömning, upphör latrinhämtningen efter det att fastighetsinnehavaren meddelat samhällsbyggnadsförvaltningen om förhållandet.

Samhällsbyggnadsnämnden kan med stöd av renhållningsordningens bestämmelser besluta kring uppehåll m.m. även under andra förutsättningar.

5. Återvinningscentral Råssa

För att lämna avfall till Råssa återvinningscentral krävs ett ÅVC-kort. Följande brukare kan få ett ÅVC-kort:

- Hushåll med eget renhållningsabonnemang enligt 1 §.

I abonnemangskostnaden ingår obegränsat antal besök/år kostnadsfritt.

- Boende i flerbostadshus

Kan ansöka om kort och obegränsat antal besök/år kostnadsfritt.

- Företag

Kan efter ansökan till samhällsbyggnadsförvaltningen beviljas ett kort. Företag debiteras en avgift om 250 kr exkl moms/besök (max 3 m³). Ett lass motsvarar en pickup alternativt en släpkärra. Avgifterna faktureras månadsvis eller kvartalsvis. Företag får inte lämna farligt avfall.

Hushåll som har ett ÅVC-kort får lämna sorterat avfall av de fraktioner som återvinningscentralen hanterar.

Företag som har ett ÅVC-kort får lämna sorterat grovavfall av de fraktioner som återvinningscentralen hanterar, dock inte farligt avfall.

För avlämnande av avfall på återvinningscentralen får endast fordon <3,5 ton användas.

5.1. Förlorat kort

Om ÅVC-kortet kommer bort kan innehavaren ansöka om ett nytt kort mot en avgift på 150 kr.

Vid flytt ska ÅVC-kortet lämnas till den nya ägaren alternativt återlämnas till kommunen. Om så inte sker debiteras innehavaren en avgift om 150 kr.

6. Övrigt

Vid tillfällen där inte normala förutsättningar för hämtning råder, utgår, förutom ordinarie taxa, en specialtaxa för detta. Med normala förutsättningar menas att hämtningsfordon som används vid en kvalificerad majoritet av hämtningarna inte kan brukas för just detta ändamål alternativt arbetsmiljölagen riskerar att inte efterlevas. Kostnaden för detta är baserat på entreprenörens självkostnadspris.

För prestation som inte kan debiteras enligt denna taxa debiteras nettokostnad.

För prestation som utlöses enligt miljöbalken, utgår avgift enligt tillämplig bestämmelse ovan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen
0734-64 71 00 | ann-charlotte.lind@bollebygd.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Renhållningstaxa för Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta upprättat förslag till renhållningstaxa.

Den nya avfallstaxan träder i kraft 1 jan 2021 och ersätter tidigare antagen taxa.

Ärendet

Avfallstaxan höjdes 1:a juni 2020 då det ej hade gjorts någon justering av taxan sedan 2010 innan dess. Förvaltningen har dock under 2020 sett en uppgång av antalet besökare på ÅVC med ca 15-20% jämfört med 2019. Vidare så har marknaden för skrot som säljs från ÅVC vikit på grund av att världsmarknadspriset har sjunkit. Detta tillsammans med att förslaget om att återinföra avfallsskatten på brännbart avfall nu har slagit igenom gör att taxan behöver höjas för att täcka kommunens omkostnader.

Förslaget är att taxan höjs generellt med 3 % samt att vissa taxor justeras individuellt enligt förslaget till ny avfallstaxa. Det är även några tillkommande taxor som införs enligt förslaget.

Ekonomiska förutsättningar

Avfallstaxan ska täcka sina egna omkostnader och avfallskollektivet ska över tid gå plus minus noll. Samhällsbyggnadsnämnden höjde taxan den 1/6 innevarande år, men förvaltningens uträkningar utifrån det har visat att det inte är tillräckligt.

Regeringens förslag om att återinföra förbränningskatten på avfall har gått igenom och från och med 1:a april 2020 så är den 75 kr/ton för att sedan ökas till 100 kr/ton 2021 och 125 kr/ton 2022. Detta tillsammans med att förvaltningen ser ökade omkostnaderna som kommit genom ny insamlingsentreprenör, nybyggd ÅVC, utökad service för invånarna med fler fraktioner på ÅVC, ökade öppettider med mera gör att taxan behöver höjas med 3 %.

Beslutsunderlag

- Renhållningstaxa för Bollebygds kommun, samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2020-09-25

-Förslag till ny renhållningstaxa för Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Samhällsbyggnadsförvaltningen

BOLLEBYGDS KOMMUN
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Peter Garton
Park-/avfallschef

Ann-Charlotte Lind
Förvaltningschef
samhällsbyggnadsförvaltningen

Fastställt: Kommunfullmäktige 2020-03-12,
§ 28

Giltighetstid: Giltig från 2020-06-01 och
tillsvidare

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: Park-/avfallschef

Dnr KS2019/299-8

Renhållningstaxa för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

1. Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall utom latrin	3
1.1. Årsbostäder	3
1.1.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns.....	3
1.1.2 Tillägg för gångavstånd när behållaren inte är placerad vid hämtningsplatsen, maximalt gångavstånd för 4-hjuliga kärl är 10 meter	3
1.2. Fritidsbostäder.....	4
1.2.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns.....	4
1.3. Särskilda avgifter	4
1.3.1 Hushållsavfall.....	4
1.3.2 Behandlingskostnad	4
2. Latrin.....	5
2.1 Årsbostäder	5
2.2 Fritidsbostäder.....	5
2.3 Miljöbonus.....	5
3. Slam från enskilda avloppsanläggningar, tex slamavskiljare och slutna tankar	6
3.1 Tömning av fosforfällor	6
4. Allmänna bestämmelser	7
4.1 Avgiftsskyldighet mm.....	7
4.2 Ändrade hämtningsförhållanden	7
4.3 Uppehåll med hämtningen m.m.	7
5. Återvinningscentral Råssa.....	8
5.1. Förlorat kort	8
6. Övrigt	8

Taxan avser de avgifter som enligt 27 kap. 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) utgår för hantering (bortforsling, omhändertagande och oskadliggörande) av orenlighet och avfall. Hanteringen omfattar kommunens hela område i den mån undantag inte beviljats av samhällsbyggnadsnämnden eller annan myndighet som har att besluta i denna fråga.

Utöver nedan angivna avgifter tillkommer lagstadgad mervärdesskatt.

1. Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall utom latrin

Ett abonnemang omfattar följande service:

- insamling, transport och behandling av hushållsavfall,
- möjlighet att lämna grovavfall från hushållet vid Råssa återvinningscentral eller, i förekommande fall, tillfälliga containerstationer,
- möjlighet att lämna sorterat avfall vid Råssa återvinningscentral efter vad som särskilt gäller vid varje tidpunkt,
- möjlighet, att lämna miljöfarligt avfall från hushållet vid Råssa återvinningscentral.

1.1. Årsbostäder

1.1.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns

Kärstorlek	TAXA 1 Hämtning varje vecka	TAXA 2 Hämtning varannan vecka	TAXA 3 Hämtning var fjärde vecka	TAXA 4 Hämtning varje kvartal
140 liter	Erbjuds ej	2 300 kr	1 949 kr	1 779 kr
190 liter	3 122 kr	2 413 kr	2 255 kr	1 983 kr
240 liter	4 255 kr	3 286 kr	Erbjuds ej	Erbjuds ej
370 liter	4 985 kr	3 852 kr	Erbjuds ej	Erbjuds ej
660 liter	7 818 kr	5 552 kr	Erbjuds ej	Erbjuds ej

Tillämpning av taxetabell

När två eller tre kunder delar en sopbehållare fastställas årspriset i tabellen. Varje kund faktureras därefter 75 % av årspriset.

1.1.2 Tillägg för gångavstånd när behållaren inte är placerad vid hämtningsplatsen, maximalt gångavstånd för 4-hjuliga kärl är 10 meter

Gångavstånd, meter	Kronor, per kärl per tömning
1,1 - 5,0	1,13
5,1 - 10,0	2,83
10,1-20,0	4,74
20,1-30,0	8,03
30,1-40,0	10,92
40,1-50,0	13,70
per 10 m däröver	2,83

1.2. Fritidsbostäder

Hämtning 10 ggr under perioden 15/5 - 30/9. Hämtningsintervall varannan vecka.

1.2.1 Kärplacering 0,0 - 1,0 m innanför tomtgräns

Kärlstorlek	TAXA 1 Hämtning varannan vecka	TAXA 2 Hämtning var fjärde vecka
140 liter	816 kr	612 kr
190 liter	861 kr	657 kr

Tillämpning av taxetabell

När två eller tre kunder delar en sopbehållare fastställs årspriset i tabellen. Varje kund faktureras därefter 75 % av årspriset.

1.3. Särskilda avgifter

1.3.1 Hushållsavfall

Extra hämtning av kärl efter budning:

- Volym 140 - 660 liter tillkommer per hämtningstillfälle 142 kr

Vid hämtning av flera kärl samtidigt debiteras ordinarie pris för varje kärl.

Om sortering enligt kommunens renhållningsordning ej sker på ett acceptabelt sätt måste avfallet från fastigheten hämtas separat varvid särskild taxa tillämpas.

Extra hämtning av kärl innehållande osorterat avfall:

- Volym 140 - 660 liter tillkommer per hämtningstillfälle 142 kr

1.3.2 Behandlingskostnad

2-3 hushåll som delar en sopbehållare:

Varje hushåll betalar 75 % av avgiften för den aktuella behållaren (se 1.1.1 och 1.2.1).

2. Latrin

Engångsbehållare ingår i avgiften.

2.1 Årsbostäder

För årsbostäder utgår följande avgifter per behållare och år:

Grundavgift där kärlet avlämnas vid tomtgräns	Period	Kronor
	varannan vecka	7 260 kr
	var fjärde vecka	4 620 kr
	en gång per kvartal	1 620 kr

tilläggsavgift för extra hämtning (budning)	535,50 kr per hämtning
---	------------------------

2.2 Fritidsbostäder

Hämtning 10 ggr under perioden 15/5 - 30/9. Hämtningsintervall varannan vecka.

Grundavgift där kärlet avlämnas vid tomtgräns	Period	Kronor
	varannan vecka	3 498 kr
	var fjärde vecka	1 947 kr
	en gång per kvartal	957 kr

tilläggsavgift för extra hämtning (budning)	535,50 kr per hämtning
---	------------------------

2.3 Miljöbonus

Den som per 1 juni 2019 har ett aktivt latrinhämtningsabonnemang och väljer att övergå till en, av samhällsbyggnadsnämnden godkänd, lösning för att hantera sitt latrinavfall kan efter att den godkända lösningen är installerad och godkänd av samhällsbyggnadsnämnden ansöka om en miljöbonus på 10 000 kr.

3. Slam från enskilda avloppsanläggningar, tex slamavskiljare och slutna tankar

Avgift utgår per gång och anläggning. Hämtningsintervall enligt renhållningsordningen.

För sugning, borttransport och behandling av slam från slamavskiljare, slutna tankar och latriner med fasta uppsamlingsbehållare utgår avgifter enligt följande, kr per tillfälle inklusive 20m slangdragning:

Volym, m ³	Avgift, kronor:
0- 1,9	686
2,0 - 3,9	813
4,0 - 5,9	947
6,0 - 7,9	1 061
8,0 - 9,9	1 186
10,0 - 11,9	1 312

- För extra tömning efter beställning utanför ordinarie kör-rutt tillkommer en framkörningsavgift med 387 kr/tillfälle
- vid fastigheter som kräver flera tömningar/år, och där dessa kan tidsmässigt planeras utgår ingen extra framkörningsavgift
- avgift för framgrävning av övertäckt brunnslock eller koppling per tillfälle: 410 kr
- Extra slang per påbörjad 10 meter efter de 20 meter som ingår i tömningsavgift: 60 kr

3. 1 Tömning av fosforfällor

Tömning av filtermaterial från fosforfällor: 1 200 kr

Vad gäller återfyllning av filtermaterial i fosforfällor så handhas den tjänsten av entreprenör och detta faller inte in under taxan. Eventuellt avfall som entreprenören får ta med sig från fosforfällan debiteras med 900 kr/ton.

4. Allmänna bestämmelser

4.1. Avgiftsskyldighet mm

Avgiftsskyldig för ordinarie hämtning enligt punkterna 1-3 i denna taxa är: fastighetsägaren den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.

Avgiftsskyldighet i övrigt åvilar den, som särskilt beställt tjänst eller lämnat avgiftsbelagt avfall vid kommunens avfallsbehandlingsanläggningar.

Normala renhållningsabonnemang för årsbostäder debiteras 4 ggr/år. Förfallodagen ligger i mitten av debiteringsperioden. Fritidsabonnemang debiteras med förfallodag i början av debiteringsperioden. Övriga abonnemang och tjänster debiteras med tätare intervall eller i anslutning till när tjänsten utförs.

Alla avgifter ska betalas till Bollebygds kommun.

4.2 Ändrade hämtningsförhållanden

Den som är avgiftsskyldig ska omgående anmäla ändrade hämtningsförhållanden till samhällsbyggnadsavdelningen eller till den samhällsbyggnadsavdelningen anvisar.

4.3 Uppehåll med hämtningen m.m.

Då en fastighet inte bebos under en sammanhängande period av minst två månader för årsbostäder och hela hämtningssäsongen för fritidsbostäder, upphör hämtningsservicen om fastighetsinnehavaren skriftligen meddelar uppehållet till samhällsbyggnadsförvaltningen. För fritidsbostäder ska meddelandet ha gjorts minst två veckor innan hämtningssäsongens början. Upehållet kan gälla för viss tid eller tillsvidare.

När övergång sker till annan toalettanordning än sådan som fordrar hämtning i form av latrintömning, upphör latrinhämtningen efter det att fastighetsinnehavaren meddelat samhällsbyggnadsförvaltningen om förhållandet.

Samhällsbyggnadsnämnden kan med stöd av renhållningsordningens bestämmelser besluta kring uppehåll m.m. även under andra förutsättningar.

5. Återvinningscentral Råssa

För att lämna avfall till Råssa återvinningscentral krävs ett ÅVC-kort. Följande brukare kan få ett ÅVC-kort:

- Hushåll med eget renhållningsabonnemang enligt 1 §.

I abonnemangskostnaden ingår obegränsat antal besök/år kostnadsfritt.

- Boende i flerbostadshus

Kan ansöka om kort och obegränsat antal besök/år kostnadsfritt.

- Företag

Kan efter ansökan till samhällsbyggnadsförvaltningen beviljas ett kort. Företag debiteras en avgift om 200 kr exkl moms/lass (max 3 m³). Ett lass motsvarar en pickup alternativt en släpkärra. Avgifterna faktureras månadsvis eller kvartalsvis. Företag får inte lämna farligt avfall.

Hushåll som har ett ÅVC-kort får lämna sorterat avfall av de fraktioner som återvinningscentralen hanterar.

Företag som har ett ÅVC-kort får lämna sorterat grovavfall av de fraktioner som återvinningscentralen hanterar, dock inte farligt avfall.

För avlämnande av avfall på återvinningscentralen får endast fordon <3,5 ton användas.

5.1. Förlorat kort

Om ÅVC-kortet kommer bort kan innehavaren ansöka om ett nytt kort mot en avgift på 100 kr.

Vid flytt ska ÅVC-kortet lämnas till den nya ägaren alternativt återlämnas till kommunen. Om så inte sker debiteras innehavaren en avgift om 100 kr.

6. Övrigt

För prestation som inte kan debiteras enligt denna taxa debiteras nettokostnad.

För prestation som utlöses enligt 14 § renhållningslagen, utgår avgift enligt tillämplig bestämmelse ovan.

9. Verksamhetsplan för det gemensamma
folkhälsöarbetet 2021 mellan södra hälso- och
sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun
KS2020/191

§118

KS2020/191

Verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021 mellan södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen fastställer verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021 mellan Södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun.

Ärendet

Södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun har slutit avtal om ett gemensamt folkhälsoarbete 2021-2024. Syftet med avtalet är att underlätta det tvärsektoriella samarbetet och att få ett bättre resursutnyttjande med större genomslagskraft. Folkhälsoarbetet ska innehålla systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Enligt avtalet ska kommunens folkhälsostrateg varje år ta fram en verksamhetsplan med budget enligt överenskommen mall. Planen fastställs av kommunstyrelsen.

I samband med det folkhälsopolitiska dialogmötet som ägde rum mellan parterna våren 2020 lyftes följande prioriterade målområden:

- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Hälsöfrämjande livsmiljö
- Alkohol narkotika, dopning, tobak och spel
- Främja hälsoinsatser hos förening och frivilligorganisation

Prioriterade grupper är barn, unga samt äldre.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021 mellan södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsplan för lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun 2021
- Verksamhetsplan för lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun 2021
- Budget och ekonomisk redovisning 2021

Skickas till

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan för lokalt folkhälsoarbete i Bollebygds kommun 2021

Verksamhetsplan för lokalt folkhälsoarbete

Södra hälso- och sjukvårdsnämnden (HSNS) har samverkansavtal med varje kommun inom sitt geografiska område. Det ena avtalet, Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete, är ett avtal som ska gälla det lokala folkhälsoarbetet. Det innebär lokala systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och att utjämna skillnader i hälsa. Det andra avtalet, Samverkansavtal avseende folkhälsotjänst, gäller tjänsten som driver det lokala folkhälsoarbetet. Avsikten med avtalen är att underlätta det tvärssektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft.

En verksamhetsplan för det lokala folkhälsoarbetet tas fram årligen enligt överenskommen mall. Verksamhetsplanen, med budget och planerade insatser, sammanställs av kommunens folkhälsostrateg i dialog med ansvarig kontaktpersonen på koncernkontoret, Västra Götalandsregionen. Folkhälsostrategen ansvarar för att planen skickas till lars.paulsson@vgregion.se senast den 31 oktober. Planen blir giltig när kommunens ansvariga styrelse/nämnd och södra hälso- och sjukvårdsnämnden beslutat om planen.

Utgångspunkter för samverkansavtal och verksamhetsplan

Internationella och nationella styrande dokument anger riktningen för folkhälsoarbetet medan regionala och lokala styrande dokument, tillsammans med dialoger mellan kommunen och HSNS, utgör grunden för prioriteringar och insatser inom samverkansavtalet.

Internationella och nationella styrande dokument som anger riktningen för folkhälsoarbetet

- Det övergripande nationella folkhälsomålet ”*att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation*”.
- FN:s Agenda 2030 med 17 Globala målen för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling och agendans grundläggande princip om att alla ska inkluderas och ingen lämnas utanför.

Exempel på regionala/lokala styrande dokument och uppdrag som ligger till grund för prioriteringar och insatser

- Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030
- Södra hälso- och sjukvårdsnämndens mål- och inriktningsdokument
- Kraftsamling fullföljda studier
- Vision Bollebygd 2025
- Mål och budget 2019-2021 för Bollebygds kommun

Hälsoläget

Hälsoläget beskriver övergripande kommunens utmaningar inom folkhälsoområdet och ligger till grund prioriterade områden, grupper och insatser i verksamhetsplanen.

En ökad jämlikhet i hälsa är en förutsättning för att uppnå ett hållbart samhälle. FN:s Agenda 2030 med 17 globala mål har en direkt koppling till en jämlik hälsa och en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. Främjande och förebyggande insatser för en god och jämlik folkhälsa är integrerade i målens alla delar. Målen förenar även ett stort antal etablerade principer och perspektiv centrala för folkhälsoarbetet, så som mänskliga rättigheter, jämställdhet, specifika gruppers villkor eller rättigheter och enskilda sakfrågor.

I det längre perspektivet har folkhälsoarbete som mål att sluta de påverkbara hälsoskillnaderna inom en generation. Det är i linje med Agenda 2030 och utgångspunkterna för att öka jämlikheten inom och mellan länder samt säkerställa att ingen lämnas utanför.

Bestämningsfaktorer för hälsa

För att uppnå en god och jämlik hälsa krävs att människor ges likvärdiga villkor och förutsättningar. Dessa villkor och förutsättningar benämns ofta som hälsans bestämningsfaktorer.

Hälsans bestämningsfaktorer består av både livsvillkor och levnadsvanor. I modellen nedan markerar gul färg de samhälleliga förutsättningar som är avgörande för de

individuella (grå) beståmningfaktorerne för hälsa. Sambanden mellan hälsans beståmningfaktorer och hälsan är komplexa. Politiska beslut påverkar invånarnas livsvillkor som i sin tur påverkar invånarnas möjlighet till hälsosamma levnadsvanor. Ojämlighet i hälsa skapas när olika grupper systematiskt har olika livsvillkor och levnadsvanor, vilket resulterar i ojämlika möjligheter till ett gott liv.

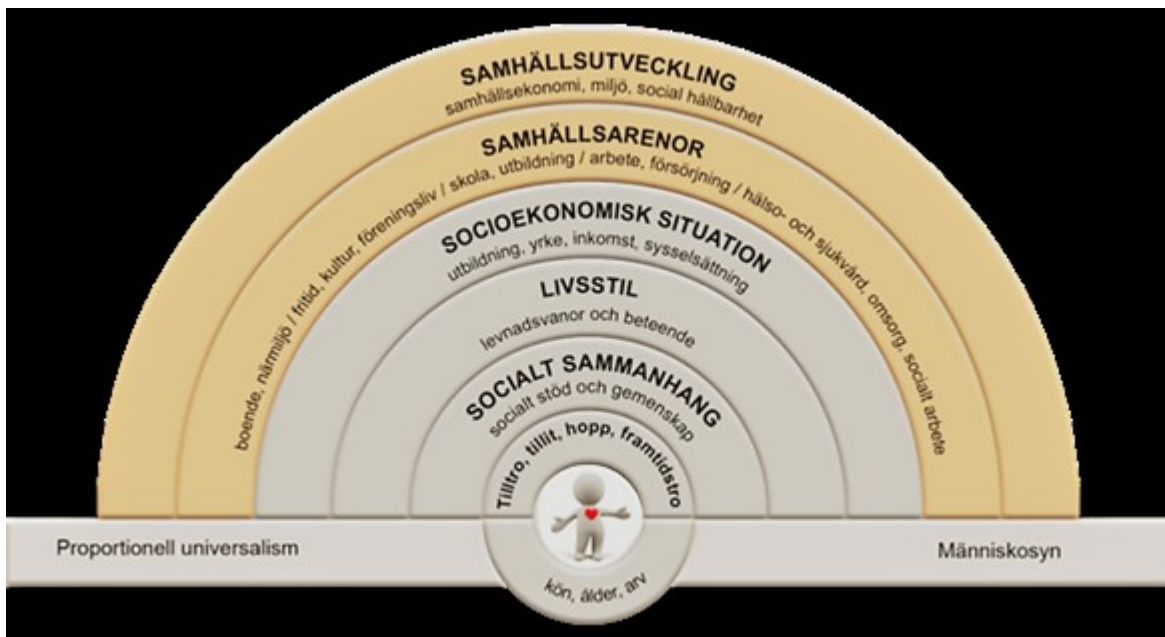

Bild 2. "Östgötamodellen för jämlik hälsa – ett samspel mellan individ, miljö och samhälle". Framtagen av Jolanda van Vliet och Margareta Kristenson, 2014, baserad på hälsans beståmningfaktorer av Dahlgren och Whitehead, 1991.

Bollebygd kommun är en liten kommun med ca 9500 invånare och är en snabbt växande kommun, det är en pendlingskommun och det är många barnfamiljer som väljer att flytta hit. Kommunens skolor har hög kvalitet enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) årliga granskning, dessutom har skolan i Töllsjö utsetts till en av skolverkets fem referensskolor i Sverige. Bollebygd har de senaste åren rankats bland de tio tryggaste kommunerna i Sverige (SKR), det finns inget utsatt område i kommunen och vi har ett bra samarbete med Lokalpolisområde Borås. Arbetslösheten är relativt låg, 87 % av kommunens invånare har sysselsättning (SCB 2018). Entreprenörandan är god och kommunen har många egenföretagare (1504, 2018). Ohälsotal är ett mått på utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen, ohälsotalet är lägre i jämförelse med hela regionen (21,8 % i jämförelse med regionens 28,2 %). De ekonomiska förutsättningarna har stor påverkan på hälsan. Personer med hög inkomst har i högre grad en god hälsa än personer med låg inkomst. Medelinkomsten i kommunen är 358 tkr, högst i HSNS.

Delaktighet i samhället är avgörande för aktiva, engagerade medborgare och bidrar till demokratisk utveckling. Delaktighet kan få människor att växa, skapa gemenskap och

mellanmänsklig tillit. Att vara delaktig i samhället kan exempelvis vara att använda sin rösträtt i allmänna val, delta i föreningslivet, eller ta del av kulturutbudet. Valdeltagandet 2018 låg på 91 % till riksdagsvalet, 87 % till regionen och 89 % till kommunen, Bollebygd har högst valdeltagande i HSNS. Även valdeltagandet i skolvalet 2018 var högt (95,2 %).

De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla. Det är viktigt att värna och stärka de ungas möjligheter till inflytande, se till att alla har kunskap i de mänskliga rättigheterna, de demokratiska processerna för att på det viset kunna påverka sitt egna liv. För Bollebygds kommun har det under många år varit viktigt att stötta skolorna i dessa frågor, att ta vara på de ungas röst och på det viset utveckla demokratin. Med ett samhälle som förändras fort är det viktigt för kommunen att fortsätta att engagera barn och unga i demokratifrågor, att kunna konkretisera den demokratiska processen. Det leder till att barn och unga får ”koll på läget” och kunskap i hur de kan hantera sin framtid.

I drogvaneundersökningen (CAN) som genomfördes 2019 bland elever framkom det att Bollebygds kommuns ungdomar i åk 9 och åk 2 på gymnasiet har relativt hög alkoholkonsumtion och att föräldrarna till dessa ungdomar ofta bjuder på alkohol. I undersökningen framkom det även att attityden till tobak, alkohol och narkotika har förändrats och blivit mer liberal, ungdomarna ser i större utsträckning inga risker med att berusa sig. Alkohol är en av de riskfaktorer som kan leda till skolmisslyckande och ökad ojämlikhet i hälsa hos befolkningen.

Psykiska ohälsan ökar i samhället både bland äldre och yngre i befolkningen. Elevhälsan i kommunen har uppmärksammat att ett flertal elever känner sig otrygga på internet och att de inte vet hur de ska hantera olika händelser på nätet. Demografin i kommunen visar att vi får allt fler äldre. I samarbete med pensionärsföreningarna, primärvården och äldreomsorgen har det uppmärksamats att det finns ett behov av ett mer utbrett förebyggande arbete för att kunna ge den mer åsrika delen av befolkningen en bättre livskvalité, större trygghet samt kunskap i var och hur de kan få stöd och hjälp.

Allt fler unga rör sig för lite och av ungdomarna i Bollebygd som är mellan 13-20 år är det endast 17 % av dessa som deltar på idrottsföreningarnas aktiviteter (Riksidrottsförbundet). För att öka barn och ungas fysiska aktivitet så är det bra att använda skolan som arena, att se till att det finns rörelsepauser och rastaktiviteter för att barn och unga ska nå den rekommenderande nivån på 60 minuters fysisk aktivitet om dagen. I dagsläge arbetar två av fem skolor i Bollebygd med det.

Gemensamma prioriteringar utifrån hälsoläge och vår dialog

- Grupper: Barn och unga, samt äldre
- Områden: Barn och ungas uppväxtvillkor, Hälsofrämjande livsmiljö, Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel, Främja folkhälsoinsatser hos förening och frivilligorganisation

Styrning och ledning

Kommunstyrelsen ansvarar för folkhälsoarbetet i Bollebygds kommun och beslutar årligen om inriktningen för arbetet via den gemensamma verksamhetsplanen och via dialog mellan HSNS och kommunen. Folkhälsostrategen organiserar folkhälsoarbetet samt tar fram underlag för beslut. Folkhälsostrategen är placerad på kommunstyrelseförvaltningen, direkt under kommunchefen. Det sker en löpande rapportering till kommunstyrelsen och kommunledningsgruppen om hur folkhälsoarbetet går, samt i samband med uppföljningen av samverkansavtalet. Vid behov presenterar folkhälsostrategen rapporter och arbeten för övriga nämnder i kommunen. För planering och genomförande av insatser använder folkhälsostrategen befintliga arbetsgrupper och nätverk som berörs av frågan. Om det inte finns en befintlig arbetsgrupp utser kommunledningsgruppen lämpliga funktioner som folkhälsostrategen ska samarbeta med. Folkhälsostrategen ingår som koordinator i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Gemensam budget för lokalt folkhälsoarbete

Folkhälsoinsatserna är 50/50-finansierade och respektive part avsätter 14 kronor/invånare. Folkhälsoinsatserna finansieras enligt separat avtal. Den gemensamma folkhälsobudgeten görs i en Excelmall och skickas in tillsammans med verksamhetsplanen.

Folkhälsoinsatser

Område: Barn och ungas uppväxtvillkor		
Insats/målgrupp	Genomförande	Uppföljning
Föräldraskapsstöd till föräldrar med barn upp till 18 år	<p>Erbjuda socialtjänsten stöd för genomförande av föräldraskapsutbildningar (Active Parenting). Insatsen syftar till att stärka föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Föräldraskapsstöd är en insats som kan bidra till att skillnader i hälsa minskar.</p> <p>Samordna föräldraskapsstödet genom regelbundna träffar med det lokala nätverket. Syftet är att kunna erbjuda ett samlat föräldraskapsstöd till kommuninvånarna för att skapa förutsättningar för en jämlik hälsa. Medverkande är BVC, IFO, bibliotek, svenska kyrkan och utbildningsförvaltningen.</p> <p>Delta i Sjuhärads nätverk för föräldraskapsstöd för att omvärldsbevaka och kunna erbjuda Bollebygds kommuninvånare ett likvärdigt föräldraskapsstöd som övriga kommuner.</p>	<p>Uppföljning enligt följande frågor, redovisas i verksamhetsberättelsen:</p> <p>Genomfördes insatsen enligt plan? Ja/Nej Om nej – varför inte?</p> <p>Hur genomfördes insatsen istället?</p> <p>Vad ledde insatsen till?</p> <p>Vad tar vi med oss i det fortsatta arbetet?</p>
Ungas inflytande och delaktighet i kommunens beslutsprocesser	<p>Regelbundna möten med ungdomsrådet för att stödja och utveckla ungdomsdemokratiarbetet i kommunen. Ungdomsrådet är bland annat remissinstans till samhällsbyggnadsförvaltningen.</p> <p>Delaktighet och inflytande i samhället är en grundläggande förutsättning för folkhälsa. Det är viktigt att den enskilde individen upplever sig ha möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och utvecklingen av samhället, annars är risken att det uppstår utanförskap och känslor av maktlöshet. Att främja barns och</p>	

	<p>ungas inflytande och delaktighet i samhället är därmed centralt för att uppnå jämlik hälsa.</p> <p>Ett demokratistipendium delas ut årligen för att uppmuntra barn och ungas engagemang i demokratifrågor. (Insatsen görs utanför avtalet och finansieras av kommunens egna medel)</p> <p>Demokratiprocess där barn och ungdomar beslutar om en summa pengar. Arbetet handlar om att konkretisera hur den demokratiska processen fungerar samt att ge barn möjlighet att påverka sin egen närmiljö (Insatsen görs utanför avtalet och finansieras av kommunens egna medel).</p>	
Fullföljda studier	<p>Samarbeta med utbildningsförvaltningen kring barn och ungas trygghet och tillvaro på internet. Ge barn och unga verktyg att hantera händelser på nätet, stärka dem i att ha kontroll över sitt liv och på så sätt motverka psykisk ohälsa. Ge vuxna i barns närhet (vårdnadshavare, pedagoger mfl) en inblick i barns utsatthet på nätet så att de kan vara mer närvarande, stöttande och hjälpa till med gränssättning.</p> <p>Bistå utbildningsförvaltningen med att strukturera, arbeta fram och implementera ett över tid hållbart arbetssätt med rörelseaktiviteter i skolan för att öka den fysiska aktiviteten på kommunens skolor. Ökad fysisk aktivitet är en insats som syftar till att skapa förutsättningar för fullföljda studier.</p> <p>Delta i Närvårdsamverkans lokala arbetsgrupp Barn och unga. I gruppen</p>	

	ingår representanter från UMO, BUP, BVC, habiliteringen, IFO, funktionsnedsättning och utbildningsförvaltningen. Syftet är samverkan på kommunnivå och att gemensamt finna de lösningar/insatser som blir bäst för målgruppen.	
--	--	--

Område: Hälsofrämjande livsområden		
Insats/målgrupp	Genomförande	Uppföljning
Trygghetsskapande och brottsförebyggande riktat till kommunens invånare	<p>Regelbundna träffar med ”beredningsgruppen” som arbetar strategiskt med planering, utformning och uppföljning av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Kommunpolis och kommunens förvaltningar är representerade. Vid behov bjuds fler aktörer in såsom Länsstyrelsen, räddningstjänsten, näringsliv och föreningsliv. Syftet är att förebygga brott och skapa ett tryggare Bollebygd.</p> <p>Förebyggande arbete för tidig upptäckt av ungdomar i riskzon med syfte att öka ungas förutsättningar till en god uppväxt samt minska till exempel skadegörelse och droganvändning. Sker inom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid).</p> <p>Samarbetar med lokalpolisområde Borås för att utveckla arbetet med grannsamverkan i kommunen. Detta för att öka tryggheten och förhindra brott i kommunen.</p>	<p>Uppföljning enligt följande frågor, redovisas i verksamhetsberättelsen:</p> <p>Genomfördes insatsen enligt plan? Ja/Nej Om nej – varför inte? Hur genomfördes insatsen istället? Vad ledde insatsen till? Vad tar vi med oss i det fortsatta arbetet?</p>
Äldre samverkan	Bollebygds kommun utvecklar arbetet med uppsökande verksamhet för att informera kommunens äldre invånare om vad som erbjuds inom förebyggande verksamhet. Detta sker	

	genom samverkan med primärvård, kommun och pensionärsföreningarna.	
--	--	--

Område: Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar

Insats/målgrupp	Genomförande	Uppföljning
Minska bruket av ANDTS hos unga i kommunen	Deltar tillsammans med socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och ideella föreningar både i det strategiska och operativa arbetet med drogfria aktiviteter. Det handlar bland annat om kommunens Schools out, ANDTS-information till föräldrar/vårdnadshavare och Länsstyrelsens arbete mot langning.	Uppföljning enligt följande frågor, redovisas i verksamhetsberättelsen: Genomfördes insatsen enligt plan? Ja/Nej Om nej – varför inte? Hur genomfördes insatsen istället? Vad ledde insatsen till? Vad tar vi med oss i det fortsatta arbetet?

Område: Främja folkhälsoinsatser hos föreningar och frivilligorganisationer

Insats/målgrupp	Genomförande	Uppföljning
Sökbara medel till föreningar och frivilligorganisationer	Föreningar och frivilligorganisationer kan ansöka om folkhälsomedel för insatser som främjar hälsan bland kommunens invånare. Anvisningar och kriterier för hur medlen får användas finns. Projekt som verkar för en ökad jämlikhet i hälsa prioriteras. Målet är ökad samverkan och spridning av folkhälsoarbetet.	Uppföljning enligt följande frågor, redovisas i verksamhetsberättelsen: Genomfördes insatsen enligt plan? Ja/Nej Om nej – varför inte? Hur genomfördes insatsen istället? Vad ledde insatsen till? Vad tar vi med oss i det fortsatta arbetet?

Övrigt

År: 2021	Budget			Utfall		
	HSNS	Kommun	Övrigt	HSNS	Kommun	Övrigt
Kommun:						
Överflyttade medel från föregående år						
Folkhälsoinsatser (lön inkl. lönebikostnader)	390 000	270 000				
Folkhälsoinsatser (14 kr/kommuninvånare)	132 930	132 930	105 000			
Summa totala folkhälsomedel	522 930	402 930	105 000	0	0	0

Folkhälsoinsatser	HSNS	Kommun	Övrigt	HSNS	Kommun	Övrigt
Barn och ungas uppväxtvillkor						
Föräldraskapsstöd	21 500	21 500				
Ungas inflytande och delaktighet	1 430	1 430	105 000			
Fullföljda studier	35 000	35 000				
Hälsofrämjande livsområden						
Trygghetskapande och brottsförebyggande arbete	10 000	10 000				
Äldre/ensamhet	10 000	10 000				
ANDTS						
Minska bruket av ANDTS	30 000	30 000				
Främja folkhälsoinsatser tillföreningar och frivilligorganisationer						
Sökbara medel	25 000	25 000				
Summa kostnader folkhälsoinsatser	132 930	132 930	105 000	0	0	0
Kvarvarande medel folkhälsoinsatser	0	0	0	0	0	0

Förväntade medel att flytta över/betala tillbaka	HSNS	Kommun	Övrigt			
Medel att flytta till kommande år						
Ansökan till HSN om att flytta medel till nästkommande år	82 000					
Medel att betala tillbaka	45 000					

Utfall medel att flytta över/betala tillbaka				HSNS	Kommun	Övrigt
Medel som flyttats över till kommande år						
Beviljade medel som flyttas över till kommande år						
Medel som betalas tillbaka						

Redovisningen är:

Preliminär*		Slutlig	
-------------	--	---------	--

Kommentarer till budget/ekonomisk redovisning:

Medel att betala tillbaka (45 000 kr) avser tjänsten, då vikarierande folkhälsostrateg bara arbetade 30 % med folkhälsa under augusti och september 2020.

Kommandot för att byta rad i rutan är Alt+Retur.

31 oktober - sista datum att skicka in verksamhetsplan

* 15 februari - sista datum att skicka in ekonomisk redovisning.

Kommunstyrelseförvaltningen

Eva Lidslot | Vik folkhälsostrateg
0734-64 70 13 | eva.lidslot@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021 mellan södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021 mellan södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun.

Ärendet

Södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun har slutit avtal om ett gemensamt folkhälsoarbete 2021-2024. Syftet med avtalet är att underlätta det tvärsektorieella samarbetet och att få ett bättre resursutnyttjande med större genomslagskraft. Folkhälsoarbetet ska innehålla systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Enligt avtalet ska folkhälsostrategen årligen ta fram en verksamhetsplan med budget enligt överenskommen mall. Planen fastställs av kommunstyrelsen.

I samband med det folkhälsopolitiska dialogmötet som ägde rum mellan parterna våren 2020 lyftes följande prioriterade målområden:

- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Hälsöfrämjande livsmiljö
- Alkohol narkotika, dopning, tobak och spel
- Främja hälsoinsatser hos förening och frivilligorganisation

Prioriterade grupper är barn, unga samt äldre

Ekonomiska förutsättningar

Parterna svarar för gemensam finansiering av folkhälsoinsatser enligt 50/50 principen. HSNS ersätter kommunen 14 kr per kommuninvånare (SCB 2019123, 9495 invånare) 132 930 kr. Kommunens motfinansiering består av indirekta medel beräknat på befintliga tjänster och lokalhyror som finns i kommunens beräknade budget. Tjänsten för folkhälsosamordning samfinansieras enligt ”Samverkansavtal avseende folkhälso-tjänst från 2021 och tills vidare”. HSNS avsätter 390 tkr för tjänsten 2021 och Bollebygds kommun finansierar resten (270 tkr).

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan för det gemensamma folkhälsoarbetet 2021 mellan södra hälso- och sjukvårdsnämnden och Bollebygds kommun, förslag 2020-10-20.

Budget och ekonomisk redovisning 2021, förslag 2020-10-20.

Skickas till

hsn.sodra@vgregion.se

Lars Paulsson, Regionutvecklare, Avdelning social hållbarhet Västra Götalandsregionen:

lars.paulsson@vgregion.se och folkhälsostrateg Kristina Sunebrand, kristina.sunebrand@bollebygd.se

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Eva Lidslot

Vik folkhälsostrateg

10. Planprioritering för Bollebygds kommun KS2019/222

§121

KS2019/222

Planprioritering för Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att prioritera detaljplanerna enligt följande ordning;

1. Översiktsplan 2022 (KS2020/24)
2. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort
3. Förstudie för förskola i Olsfors (SBN2020/177)
4. Utredningsuppdrag kommunala förtätningsprojekt (SBN2020/193)
5. Utredningsuppdrag förtäta centrala Bollebygd
6. DP Prästgårdsgärdet (SBN2015/613)
7. DP Fjällastorp (SBN2015/614)
8. DP Köpmansvägen (SBN2019/281)
9. DP Getabrohult (SBN2015/97)
10. DP Rinna rekreationsområde (SBN2015/469)
11. DP Buagärde (SBN2015/615)

Den sammanställda prioriteringslistan ersätter föregående från maj 2020 (KS 2020-05-26, § 75).

Kommunstyrelsen ställer sig bakom samhällsbyggnadsnämndens utredningsuppdrag med kommunala förtätningsprojekt som sedan kan bli planuppdrag (SBN2020/193).

Ärendet

Kommunstyrelsen ska besluta kring prioritering av plan- och exploateringsenhetens ärenden och arbetsuppgifter som rör planverksamheten. Kommunstyrelsen fattade ett beslut om senaste planprioritering på sammanträde 2020-05-26, § 75. Avsikten är att uppdatera dokumentet två gånger per år.

Planenhetens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

- prioritera detaljplanerna enligt föreslagen ordning;

1. Översiktsplan 2022 (KS2020/24)
2. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort
3. DP Prästgårdsgärdet (SBN2015/613)
4. DP Fjällastorp (SBN2015/614)
5. Förstudie för förskola i Olsfors (SBN2020/177)
6. Utredningsuppdrag kommunala förtätningsprojekt (SBN2020/193)
7. Utredningsuppdrag förtäta centrala Bollebygd
8. DP Köpmansvägen (SBN2019/281)
9. DP Getabrohult (SBN2015/97)

10. DP Rinna rekreatiomsområde (SBN2015/469)
11. DP Buagärde (SBN2015/615)

- den sammanställda prioriteringslistan ersätter föregående från maj 2020 (KS 2020-05-26, § 75),
- ställa sig bakom samhällsbyggnadsnämndens utredningsuppdrag med kommunala förtätningsprojekt som sedan kan bli planuppdrag (SBN2020/193).

Planenhetens förslag bifalls av Lars-Erik Olsson (S).

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR), med instämmande av Sverre Fredriksson (M), föreslår följande prioriteringsordning:

1. Översiktsplan 2022 (KS2020/24)
2. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort
3. Förstudie för förskola i Olsfors (SBN2020/177)
4. Utredningsuppdrag kommunala förtätningsprojekt (SBN2020/193)
5. Utredningsuppdrag förtäta centrala Bollebygd
6. DP Prästgårdsgärdet (SBN2015/613)
7. DP Fjällastorp (SBN2015/614)
8. DP Köpmansvägen (SBN2019/281)
9. DP Getabrohult (SBN2015/97)
10. DP Rinna rekreatiomsområde (SBN2015/469)
11. DP Buagärde (SBN2015/615)

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels planenhetens som bifalls av Lars-Erik Olsson (S), samt Michael Plogells (FR), m. fl. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottet beslutar enligt Michael Plogells (FR) förslag.

Beslutsunderlag

- Planenhetens prioriteringslista, november 2020
- §75 KS Planprioritering för Bollebygds kommun
- §211 SBN Utredning om förtätningsprojekt på kommunalägd mark - förslag till uppdrag(146232) (0)_TMP

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelseförvaltningen

Lars Carlsson | Samhällsplanerare
073-464 71 10 | lars.carlsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Planenhetens prioriteringslista

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

- prioritera detaljplanerna enligt föreslagen ordning under rubriken Prioriterade planer 24 november 2020.
- nedan sammanställda prioriteringslista ersätter föregående (KS 2020-05-26, § 75)
- ställa sig bakom samhällsbyggnadsnämndens utredningsuppdrag med kommunala förtätningsprojekt som sedan kan bli planuppdrag (SBN2020/193).

Ärendet

Kommunstyrelsen ombeds yttra sig över prioritering av plan- och exploateringsenhetens ärenden och arbetsuppgifter som rör planverksamheten.

Kommunstyrelsen fattade ett beslut om senaste planprioritering på sammanträdet i 26 maj 2020, § 75. Avsikten är att uppdatera dokumentet två gånger per år.

Prioriterade planer 24 november 2020

1. Översiktsplan 2022 (KS2020/24)
2. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort.
3. DP Prästgårdsgärdet (SBN2015/613)
4. DP Fjällastorp (SBN2015/614)
5. Förstudie för förskola i Olsfors (SBN2020/177)
6. Utredningsuppdrag kommunala förtätningsprojekt (SBN2020/193).
7. Utredningsuppdrag förtäta centrala Bollebygd.
8. DP Köpmansvägen (SBN2019/281)
9. DP Getabrohult (SBN2015/97)
10. DP Rinna rekreativområde (SBN2015/469)
11. DP Buagärde (SBN2015/615)

Motivering till prioriteringsordning

Prio 1 – ÖP 2022. Framtagandet av ny översiktsplan är fortsättningsvis högsta prioritet.

Prio 2 – Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort.

Efter översiktsplanen är lösning av fråga om skola i Bollebygd högst prioriterad.

Prio 3 – DP Prästgårdsgärdet - Resultat från pågående naturvärdesinventering kommer att spela stor roll för fortsatta framdriften.

Prio 4 - DP Fjällastorp. Samma utredningsläge som DP Prästgårdsgärdet vi väntar in naturutredningar.

Prio 5 - Förstudie för förskola i Olsfors. Förvaltningen snävat in sin studie till ett fåtal platser för att sedan gå vidare och be om detaljplaneuppdrag.

Prio 6 - Utredningsuppdrag kommunala förtätningsprojekt. Kommunstyrelsen föreslås bekräfta att det är prioriterat att leta efter förtätningsprojekt som stämmer med samrådsförslaget för ÖP. Ärendet ska prioriteras för att det är en viktig del i att lösa lokalbehov i lokalresursplanen.

Prio 7 – Utredningsuppdrag förtäta centrala Bollebygd (för att ersätta centrumprogrammet). I samband med pågående översiktsplanearbete kan det konstateras att det behövs studier av nya volymer i centrum för att kunna lösa uppdrag för att förtäta Bollebygds centrum. Att förtäta Bollebygds centrum är en viktig del i att lösa behov beskrivna ibland annat lokalresursplanen. Just nu pågår en volymstudie, även trafikutredningar kommer att krävas. När studierna är gjorda kan t.ex. DP Köpmansvägen fortsätta framåt.

Prio 8 - DP Köpmansvägen (tidigare kallad centrumplanen). Inväntar utredningsuppdraget ovan för att lösa planeringsutmaningar av en mer övergripande karaktär.

Prio 9 - DP Getabrohult. Planen innehåller attraktiv industrimark. Nästa steg är exploateringskalkyl.

Prio 10 - DP Rinna rekreationsområde. Planändring behövs eftersom marken inte ska användas för golf.

Prio 11 - DP Buagarde (Råssa 1:11, Buagarde 1:2 och 1:9). Resurskrävande detaljplanearbete som får stå tillbaka till planer ovan på listan är färdigplanerade eller befinner sig i ett läge där resurser på planenheten frigörs.

Övriga ärenden och uppdrag som föreslås avslutas

Utöver de ovan prioriterade planförslagen är planenheten remissinstans/samverkanspart för Ny järnväg Göteborg-Borås, FÖP Landvetter Södra, ÅVS Olsfors, ÅVS Väg 180, ÅVS Kust till kustbanan och riksväg 27/40, Töllsjövägen etapp 2 och 3 och G/C Hindåsvägen. Samt att ett nytt bostadsförsörjningsprogram bör tas fram senast 2021.

Att avsluta inaktuella eller inte pågående uppdrag bedöms underlätta arbetet samt att mindre tid kommer att läggas på att administrera projekt som enheten inte ska arbeta med. Uppdrag som planenheten föreslås ska avslutas behandlas i eget ärende.

Handlingar:

Beslut från samhällsbyggnadsnämnden (SBN2020/193).

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden (planenheten).

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Webbplats	E-post
517 83 Bollebygd	Ballebovägen 2	033-231300	033-231428	www.bollebygd.se	kommunen@bollebygd.se

BOLLEBYGDS KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren
Förvaltningschef

Lars Carlsson
Samhällsplanerare

§75

KS2019/222

Planprioritering för Bollebygds kommun**Beslut**

Kommunstyrelsen antar följande planprioritering för Bollebygds kommun;

1. Ny översiktsplan
2. Detaljplan Bergadalen
3. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort
4. Utredningsuppdrag förskola Olsfors
5. Detaljplan Centrum - Flässjum 2:49, 2:79
6. Detaljplan Fjällastorp - planen är inte beroende av detaljplan Prästgårdsgärdet. Nödvändiga åtgärder bör vidtas för att få ut den på samråd, däribland undertecknande av plankostnadsavtal.
7. Detaljplan Prästgårdsgärdet
8. Bostadsförsörjningsprogram
9. Detaljplan Getabrohult

Remisser stambana, ÅVS Olsfors och andra nödvändiga yttranden hanteras i mån av tid.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterade på sammanträde 2020-03-16, § 21, planprioriteringslistan till kommunens facknämnder för yttrande, med deadline för svar till kommunstyrelseförvaltningen senast 2020-05-05. Följande tillägg skickades med: Den långsiktiga lösningen för planläggning av mark för skola involverar befintligt skolområde.

Till dagens kommunstyrelsemöte har yttranden inkommit från samtliga facknämnder; socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden. Planchef Kristina Axelsson och samhällsplanerare Lars Carlsson redogör för aktuell information i ärendet.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl 15-15.15.

Ledamöternas förslag till beslut

Lars-Erik Olsson (S) föreslår följande planprioritering:

1. Detaljplan Prästgårdsgärdet
2. Ny översiktsplan
3. Detaljplan Bergadalen
4. Detaljplan Fjällastorp
5. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola
6. Utredningsuppdrag gällande förskola Olsfors
7. Detaljplan Centrum – Flässjum 2:49, 2:79
8. Bostadsförsörjningsprogram

9. Detaljplan Getabrohult

Michael Plogell (FR) föreslår följande planprioritering:

1. Ny översiktsplan
2. Detaljplan Bergadalen
3. Utredningsuppdrag gällande femårsplan för befintlig skola Bollebygds tätort
4. Utredningsuppdrag förskola Olsfors
5. Detaljplan Centrum - Flässjum 2:49, 2:79
6. Detaljplan Fjällastorp - planen är inte beroende av detaljplan Prästgårdsgärdet. Nödvändiga åtgärder bör vidtas för att få ut den på samråd, däribland undertecknande av plankostnadsavtal.
7. Detaljplan Prästgårdsgärdet
8. Bostadsförsörjningsprogram
9. Detaljplan Getabrohult

Remisser stambana, ÅVS Olsfors och andra nödvändiga yttranden hanteras i mån av tid.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Michael Plogells (FR) förslag. Omröstning begärs och ska genomföras. Följande beslutsgång godkänns vid omröstningen:

Ja-röst för Michael Plogells (FR) förslag.

Nej-röst för Lars-Erik Olssons (S) förslag.

Omröstningsresultat

Med 6 ja-röster mot 3 nej-röster beslutar kommunstyrelsen enligt Michael Plogells (FR) förslag. Omröstningslista finns i anslutning till paragrafen i protokollet.

Beslutsunderlag

- §40 KSAU Planprioriteringslista Bollebygds kommun - information
- §25 SN Yttrande till kommunstyrelsen om planprioritering(SN202042-4)
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- §25 UN Yttrande från utbildningsnämnden över planprioritering
- UN yttrande över planprioritering
- Bilaga 1
- Prioritering KSAU 20200316

Skickas till

samhallsbygg@bollebygd.se, planchef

Voteringslista: §75**Ärende:** Planprioritering för Bollebygds kommun, KS2019/222

Voteringslist(or)

Planprioritering

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Michael Plogell (FR), ordförande	X		
Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande		X	
Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande	X		
Fredrik Olofsson (C), ledamot	X		
Hannu Sutinen (L), ledamot	X		
Beatrice Ekelund (S), ledamot		X	
Daniel Persson (SD), ledamot	X		
Alec Sintorn (L), ersättare	X		
Helena Thelin (S), ersättare		X	
Resultat	6	3	0

§211

SBN2020/193

Utredning om förtätningsprojekt på kommunalägd mark - förslag till uppdrag

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda lokalisering för exploatering av kommunägd mark och utreda strategiska markinköp.

Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma under våren 2021 med förslag på platser för nämnden att ta ställning till för vidare utredning inför planuppdrag.

Ärendet

Kommunen befinner sig i ett växande stadie vilket kräver ytor för bostäder, verksamheter med mera. Genom att förtäta inom tätorterna skapas bland annat ett större underlag för kollektivtrafik som i dagsläget kräver sammanhållen bebyggelse med minst 500 personer. Utredning om lokalisering blir även en fortsättning med arbetet av lokalförsörjningsplanen som beskriver kommunens verksamhetsbehov.

En lokaliseringsutredning är försteget för att ta fram lämpliga områden som sedan till förslag om planuppdrag. Första steget är att få uppdrag att utreda lokalisering för exploatering, andra steget är att utreda och rangordna förslag på exploateringsområden och tredje steget är att få planuppdrag på föreslagna exploateringsområden.

Framtagande av en ny översiktsplan är på gång. Lokaliseringsutredning och utpekning av exploateringsområden sker därför med hänsyn till de visioner och strategier som framgår i arbetsdokumenten. Detta för att undvika eventuella planuppdrag som strider mot den nya översiktsplanen när den är antagen.

Ekonomiska förutsättningar

Att planlägga egen mark ger kommunen större möjligheter att säkerställa kommunens behov, övergripande vision och den kvalitetsnivå som eftersträvas. Kommunen kan planlägga mark i förväg och sälja när det finns en detaljplan som har fått laga kraft. Att nyttja befintlig infrastruktur som ledningar och vägar skapar även bättre ekonomiska förutsättningar.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en intern förstudie och har kommit fram till att det finns förtätningsmöjligheter på kommunalägd mark i Bollebygds tätort, Töllsjö och Olsfors. Hultafors saknar däremot större ytor kommunal mark och behöver vidare utredning om strategiskt markinköp.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda lokalisering för exploatering av kommunägd mark och utreda strategiska markinköp.

Ledamöters förslag till beslut

Sandra Eliasson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande tilläggsyrkande: Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma under våren 2021 med förslag på platser för nämnden att ta ställning till för vidare utredning inför planuppdrag.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och ett tilläggsyrkande. Ordförande frågar först om samhällsbyggnadsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut och finner att så sker. Ordförande frågar därefter om samhällsbyggnadsnämnden tillstyrker eller avslår tilläggsyrkandet och finner att samhällsbyggnadsnämnden tillstyrker yrkandet.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av samhällsplanerare Diddi Carlson.

Beslutsunderlag

- Karta kommunalägd mark i Bollebygds tätort
- Karta kommunalägd mark i Olsfors tätort
- Karta kommunalägd mark i Hultafors tätort
- Karta kommunalägd mark i Töllsjö tätort

Skickas till

Kommunstyrelsen (beslutsärende)

11. Planbesked för Bergadalen Erikstorp 2:32
KS2020/200

§132

KS2020/200

Planbesked för Bergadalen Erikstorp 2:32

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att lämna ett negativt planbesked för Bergadalen Erikstorp 2:32. Ärendet avslutas och sökanden faktureras kostnader för handlagt planbesked enligt kommunfullmäktiges fastlagda plan- och bygglovstaxa, med hänvisning till tidigare planbesked som anger sökanden att återkomma när angränsande detaljplaner är färdigställda i sin helhet.

Ärendet

Planansökan med kompletta handlingar inkom 2020-08-06. Sökande beskriver i sin ansökan att projektet är tänkt att ansluta till bebyggelsen i Bergadalen i väster med 15-20 villor i en naturnära miljö i ett högt läge. Sökanden har tidigare ansökt om planbesked år 2016 och gavs då negativt planbesked enligt kommunstyrelsens beslut 2016-05-23, § 48, med motiveringen: ”Genomförandet av en detaljplan för området skulle inte kunna ske inom en tioårsperiod. Angränsande detaljplan ska genomföras i sin helhet innan en eventuell vidareutbyggnad sker. Utbyggnadsriktningen stämmer heller inte överens med den utvecklingsplan för Bollebygds tätort som kommunfullmäktige antog 2014.”

Förutsättningarna kvarstår oförändrade vad gäller att detaljplanen behöver färdigställas i sin helhet och att utbyggnadsriktningen inte överensstämmer med Bollebygds utvecklingsplan. Ekonomiska förutsättningar Området befinner sig i periferin med avstånd till kommunal service och kollektivtrafik. En tät sammanhållen tätort som kan nyttja befintlig infrastruktur innebär en lägre samhällsekonomisk kostnad vilket är att föredra. Detaljplanen för bredvidliggande område är i sitt utbyggnadsskede nu och anger i syftet en tänkt exploateringsgrad på cirka 70 fristående villor och enstaka flerbostadshus. Exploateringsgraden har dock ökat utifrån planens syfte och byggrätten är maximerad. Det betyder även största möjliga belastning på VA och infrastruktur har nyttjats. Samtidigt som vidare etapputbyggnad inte var påtänkt, varken i riktning eller dimension.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att planansökan strider mot gällande översiktsplan från 2002 samt strider mot kommunens strategi och vision inför kommande översiktsplan. Det samhällsbyggnadsförvaltningen vill uppnå är en sammanhållen bebyggelse i kollektivtrafikhärlägen.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att lämna ett negativt planbesked samt att ärendet avslutas och att sökanden faktureras kostnader för handlagt planbesked enligt kommunfullmäktiges fastlagda plan- och bygglovstaxa. Detta med hänvisning till tidigare planbesked som anger sökanden att återkomma när angränsande detaljplaner är

färdigställda i sin helhet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om samhällsbyggnadsnämndens förslag kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Formulär ansökan planbesked Bergadalen Erikstorp 232(SBN2020191-1)
- Bilaga karta ansökan om planbesked Bergadalen, Erikstorp 232(SBN2020191-2)
- Bredvidliggande detaljplan(SBN2020191-4)
- Kollektivtrafik radie 400m(SBN2020191-5)
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

§210

SBN2020/191

Planbesked för Bergadalen, Erikstorp 2:32**Beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar om att lämna ett negativt planbesked samt att ärendet avslutas och att sökanden faktureras kostnader för handlagt planbesked enligt kommunfullmäktiges fastlagda plan- och bygglovstaxa. Detta med hänvisning till tidigare planbesked som anger sökanden att återkomma när angränsande detaljplaner är färdigställda i sin helhet.

Jäv

Göran Augustsson (M) meddelar jäv och deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Ärendet

Planansökan med kompletta handlingar inkom 2020-08-06. Sökande beskriver i sin ansökan att projektet är tänkt att ansluta till bebyggelsen i Bergadalen i väster med 15-20 villor i en naturnära miljö i ett högt läge.

Sökande har tidigare ansökt om planbesked år 2016 och gavs då negativt planbesked enligt kommunstyrelsens beslut 2016-05-23 KS2016/141 §48 med motiveringen:

”Genomförandet av en detaljplan för området skulle inte kunna ske inom en tioårsperiod. Angränsande detaljplan ska genomföras i sin helhet innan en eventuell vidareutbyggnad sker. Utbyggnadsriktningen stämmer heller inte överens med den utvecklingsplan för Bollebygds tätort som kommunfullmäktige antog 2014.”

Förutsättningarna kvarstår oförändrade vad gäller att detaljplanen behöver färdigställas i sin helhet och att utbyggnadsriktningen inte överensstämmer med Bollebygds utvecklingsplan.

Ekonomiska förutsättningar

Området befinner sig i periferin med avstånd till kommunal service och kollektivtrafik. En tät sammanhållen tätort som kan nyttja befintlig infrastruktur innebär en lägre samhällsekonomisk kostnad vilket är att föredra.

Detaljplanen för bredvidliggande område är i sitt utbyggnadsskede nu och anger i syftet en tänkt exploateringsgrad på cirka 70 fristående villor och enstaka flerbostadshus. Exploateringsgraden har dock ökat utifrån planens syfte och byggrätten är maximerad. Det betyder även största möjliga belastning på VA och infrastruktur har nyttjats. Samtidigt som vidare etapputbyggnad inte var påtänkt, varken i riktning eller dimension.

För att kunna bedöma kapacitet på eventuella framtida måste det faktiska flödet på VA utredas

efter området är färdigbyggt. Kapaciteten i befintlig infrastruktur är inte dimensionerad för någon större utbyggnad i östlig riktning.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att planansökan strider mot gällande översiktsplan från 2002 samt strider mot kommunens strategi och vision inför kommande översiktsplan. Det samhällsbyggnadsförvaltningen vill uppnå är en sammanhållen bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar om att lämna ett negativt planbesked samt att ärendet avslutas och att sökanden faktureras kostnader för handlagt planbesked enligt kommunfullmäktiges fastlagda plan- och bygglovstaxa. Detta med hänvisning till tidigare planbesked som anger sökanden att återkomma när angränsande detaljplaner är färdigställda i sin helhet.

Jäv

Göran Augustsson (M) meddelar jäv och deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

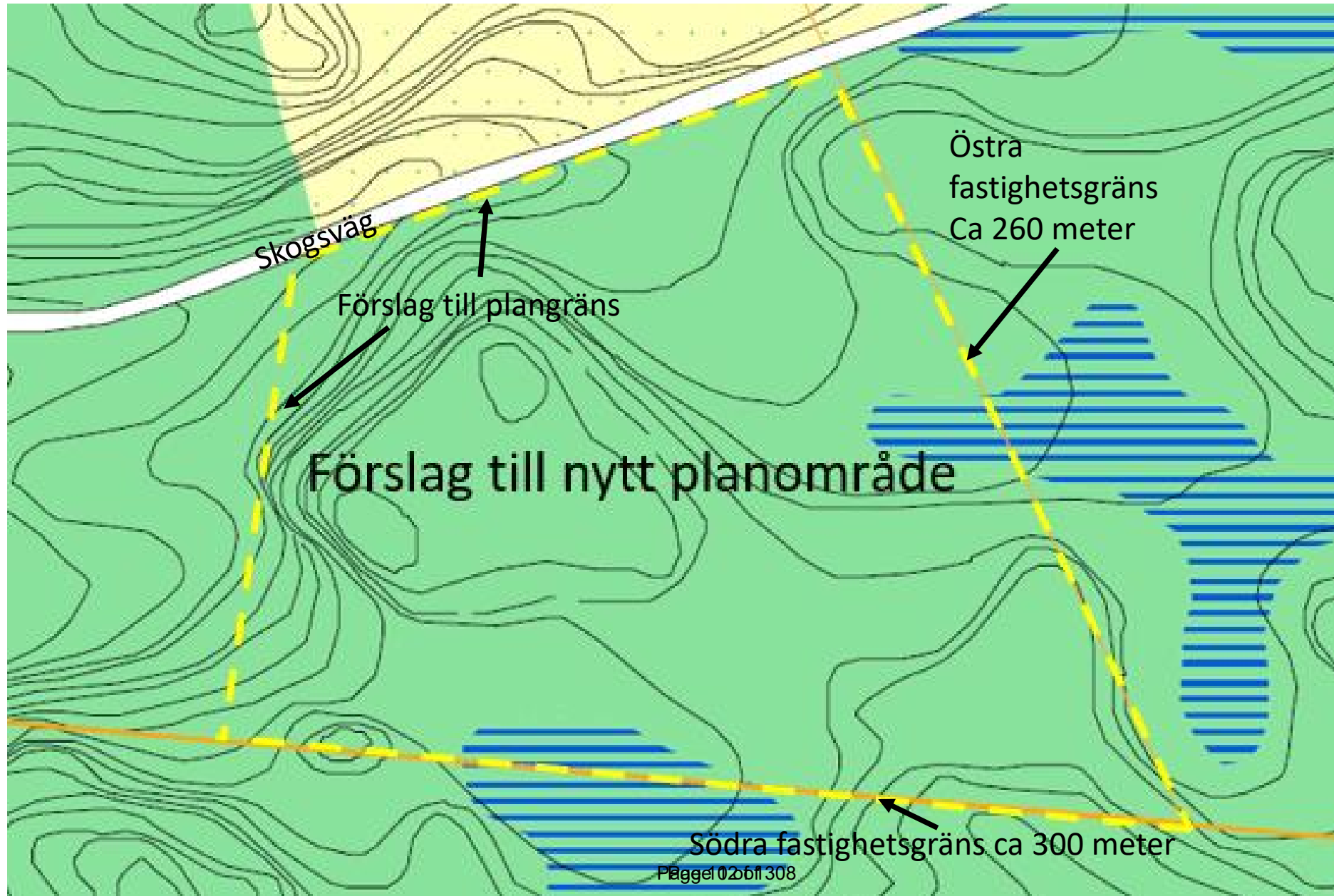
Ärendet har handlagts och föredragits av samhällsplanerare Diddi Carlson.

Beslutsunderlag

- Planansökan
- Bilaga karta
- Planbesked KS2016/141 §48
- Bredvidliggande detaljplan
- Kollektivtrafik radie 400 m

Skickas till

Kommunstyrelsen (beslutsärende)

Fastighetsbeteckning

Bollebygd Erikstorp 2:32

Fastighetens adress

Bergadalen

Bebyggelse

- En- eller tvåbostadshus
- Rad-, par- eller kedjehus
- Flerbostadshus
- Fritidshus
- Industri- eller lagerbyggnad
- Hus för äldre eller personer med funktionsnedsättning
- Annat:

Antal berörda lägenheter

15-20

Beskrivning av projektet

Den tänkta planen skall ansluta till "Bergadalen" i väster. 15-20 villor inom det tänkta planområdet kommer att få en naturnära miljö i högt läge. Den tänkta planen ansluter naturligt till kommande bebyggelse i Bergadalen.

Namn på företag/privatperson som söker

Skräddaregården Erikstorp AB

Person- eller organisationsnummer

556607-6229

Telefonnummer

0702-798 799

E-postadress

jan-erik@eskils.by

Utdelningsadress

Näs 1

Postnummer och postort

563 94 Visingsö

Kontaktperson, om sökande är ett företag

Jan-Erik Eskilsby

Godkännande av avgift

Jag har tagit del av information om taxor och förstår att min ärende kommer debiteras enligt gällande taxa.

Samtycke

2020-08-05 16.27

Jag samtycker till att mina kontaktuppgifter hanteras enligt ovanstående beskrivning.

PLEX-kartan

2020-09-23

Teckenförklaring

Planeringsarbete...

Planeringsarbete...

MEX - redigering/Arrend...

Anläggningsarrende

Fastigheter och samfälligheter

Fastighetsområde

Fastighetsområde utan identitet

Samfällighetso...

Samfällighetso... utan identitet

Planbestämmel...

Planområdesgr...

Planområde

Allmänna platser

GATA - Gata

GATA# - Huvudgata

GATA# - Lokalgata

PARK - Park

VÄG - Väg

Kvartersmark

J - Industri

B - Bostäder

C - Centrum

E - Tekniska anläggningar

E# - Transformatorst...

E# - Dagvattendamm

Administrativyte...

Administrativ- och egenskapsyteg...

Administrativ yta

u# - KM - Allmännyttiga underjordiska ledningar

g# - KM - För gemensamhets...

x# - KM - Allmännyttig gång- och cykeltrafik

l# - KM - Allmännyttig luftledning

g# - KM - För gemensamhets... för {...}

a# - KM - Servitut avseende rätt till {...} till förmån för {...}

Egenskapslinje

Körbar förbindelse får inte anordnas

Körbar förbindelse får inte anordnas

Egenskapsyteg...

Egenskapsyta

Begränsningsyta för egenskaper

Marken får endast förses med {...}

Marken får inte förses med byggnad

Marken får endast förses med komplementbyg...

Marken får endast förses med komplementbyg...

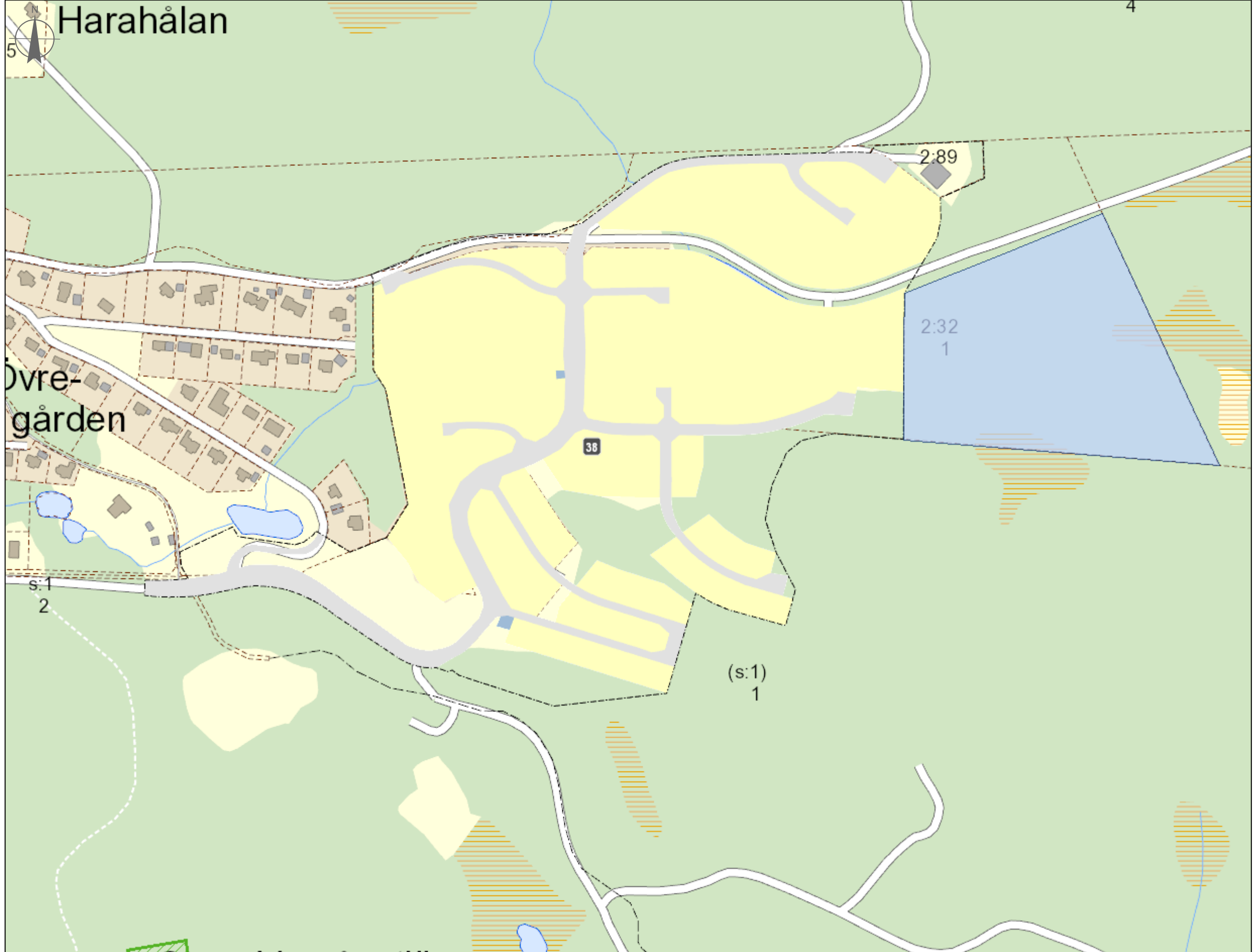
Marken får inte förses med byggnad

Marken får endast förses med komplementbyg...

Parkering

Plantering

Marken får inte förses med byggnad

TECKENFÖRKLARING

kollektivtrafik

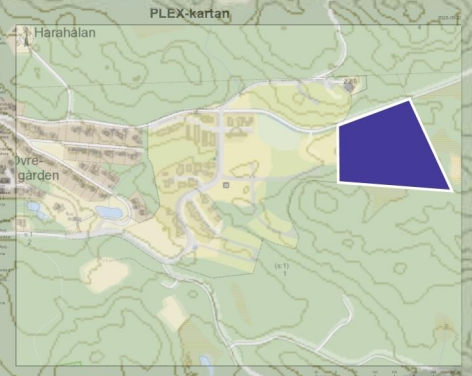
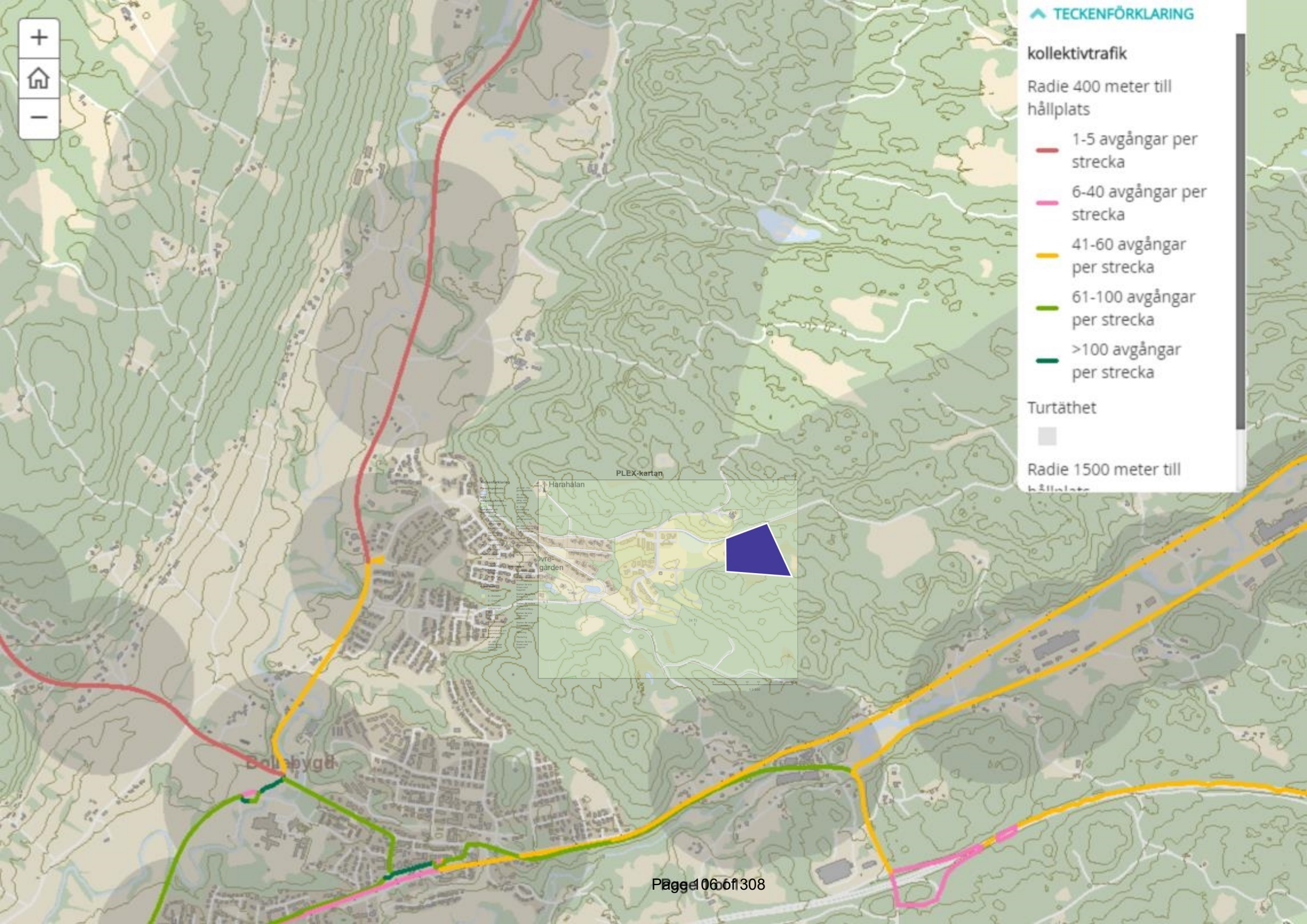
Radie 400 meter till hållplats

- 1-5 avgångar per strecka
- 6-40 avgångar per strecka
- 41-60 avgångar per strecka
- 61-100 avgångar per strecka
- >100 avgångar per strecka

Turtäthet

Radie 1500 meter till hållplats

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Diddi Carlson | Samhällsplanerare
010-471 7118 | diddi.carlson@bollebygd.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Planbesked för Bergadalen, Erikstorp 2:32

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar om att lämna ett negativt planbesked samt att ärendet avslutas och att sökanden faktureras kostnader för handlagt planbesked enligt kommunfullmäktiges fastlagda plan- och bygglovstaxa.

Detta med hänvisning till tidigare planbesked som anger sökanden att återkomma när angränsande detaljplaner är färdigställda i sin helhet.

Ärendet

Planansökan med kompletta handlingar inkom 2020-08-06. Sökande beskriver i sin ansökan att projektet är tänkt att ansluta till bebyggelsen i Bergadalen i väster med 15-20 villor i en naturnära miljö i ett högt läge.

Sökande har tidigare ansökt om planbesked år 2016 och gavs då negativt planbesked enligt kommunstyrelsens beslut 2016-05-23 KS2016/141 §48 med motiveringen:

”Genomförandet av en detaljplan för området skulle inte kunna ske inom en tioårsperiod. Angränsande detaljplan ska genomföras i sin helhet innan en eventuell vidareutbyggnad sker. Utbyggnadsriktningen stämmer heller inte överens med den utvecklingsplan för Bollebygds tätort som kommunfullmäktige antog 2014.”

Förutsättningarna kvarstår oförändrade vad gäller att detaljplanen behöver färdigställas i sin helhet och att utbyggnadsriktningen inte överensstämmer med Bollebygds utvecklingsplan.

Ekonomiska förutsättningar

Området befinner sig i periferin med avstånd till kommunal service och kollektivtrafik. En tät sammanhållen tätort som kan nyttja befintlig infrastruktur innebär en lägre samhällsekonomisk kostnad vilket är att föredra.

Detaljplanen för bredvidliggande område är i sitt utbyggnadsskede nu och anger i syftet en tänkt exploateringsgrad på cirka 70 fristående villor och enstaka flerbostadshus. Exploateringsgraden har dock ökat utifrån planens syfte och byggrätten är maximerad. Det betyder även största möjliga belastning på VA och infrastruktur har nyttjats. Samtidigt som vidare etapputbyggnad inte var påtänkt, varken i riktning eller dimension.

För att kunna bedöma kapacitet på eventuella framtida måste det faktiska flödet på VA utredas efter området är färdigbyggt. Kapaciteten i befintlig infrastruktur är inte dimensionerad för någon större utbyggnad i östlig riktning.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att planansökan strider mot gällande översiktsplan från 2002 samt strider mot kommunens strategi och vision inför kommande översiktsplan. Det samhällsbyggnadsförvaltningen vill uppnå är en sammanhållen bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen.

Beslutsunderlag

Planansökan

Bilaga karta

Planbesked KS2016/141 §48

Bredvidliggande detaljplan

Kollektivtrafik radie 400 m

Skickas till

KS

BOLLEBYGDS KOMMUN

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind

Förvaltningschef

Diddi Carlson

Samhällsplanerare

12. Revidering av VA-taxa i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2020/237

§130

KS2020/237

Revidering av VA-taxa i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med 2021-01-01 genom att höja bruksavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 %.

Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut om ny taxa.

Ärendet

Stora delar av vatten- och avloppsverksamheten i Sverige står fortsatt inför stora utmaningar nu och i framtiden, för att kunna säkra dricksvattenleveransen och spill- och dagvattenavledningen på ett säkert och miljömässigt bra sätt samt klara av de ökade myndighetskraven och klimatförändringarna. Det är viktigt att säkra den långsiktiga hållbarheten för VA-försörjningen för dagens och framtida kommuninvånare. Bollebygds kommun har, som många andra kommuner, äldre anläggningar och ledningsnät med stort underhållsbehov som kommer medföra stora och kostsamma investeringar. Bollebygds kommun är sedan mars 2019 medlem i Gryaab AB, och genom denna lösning kommer avloppsreningen för både Bollebygds och Olsfors-Hultafors tätorter att lösas på lång sikt. I samband med projekt överföringsledning mellan Härryda och Bollebygd finns möjlighet att ordna med reservvatten mellan kommunerna.

En analys grundad på de kommande årens verksamhet kända och förväntade kostnader och intäkter, visar att en fortsatt årlig uppräkning av bruksavgiften med ca 10 % är nödvändig mellan åren 2019 och 2026 för att få balans i verksamheten. Investeringsbehov i nya överföringsledningar och av ny ordinarie vattenförsörjning i Töllsjö samt reinvesteringar av befintliga ledningar och anläggningar som är en del av eventuella framtida kostnader innebär ökade kapitalkostnader. Kostnader som dessa har framgått i investeringsbudget 2018-2020 samt 2019-2021 och är inkluderade i analysen av framtida kostnader. Analysen är gjord på lång sikt och därmed mer osäker. Det är således fortsatt viktigt att grunda besluten i årsbudgeten och att analysera utfall och förväntade kostnader och intäkter årligen för att ha ett bra underlag för taxejusterings.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med 2021-01-01 genom att höja bruksavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 %.

Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut om ny taxa.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om samhällsbyggnadsnämndens förslag kan tillstyrkas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Bollebygd VA-taxa 2021(SBN2020176-3)
- Bilaga 1 - diagram 2020(SBN2020176-2)
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

§198

SBN2020/176

Revidering av VA-taxa 2021

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2021 genom att höja bruksningsavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Ärendet

Stora delar av vatten- och avloppsverksamheten i Sverige står fortsatt inför stora utmaningar nu och i framtiden för att kunna säkra dricksvattenleveransen och spill- och dagvattenavledningen på ett säkert och miljömässigt bra sätt samt klara av de ökade myndighetskraven och klimatförändringarna. Det är viktigt att säkra den långsiktiga hållbarheten för VA-försörjningen för dagens och framtida kommuninvånare. Bollebygds kommun har, som många andra kommuner, äldre anläggningar och ledningsnät med stort underhållsbehov som kommer medföra stora och kostsamma investeringar.

Gryaab har under 2018 beviljat Bollebygds kommun inträde from mars 2019. Genom denna lösning kommer avloppsreningen för både Bollebygds och Olsfors-Hultafors tätorter att lösas på lång sikt. I samband med projekt överföringsledning mellan Härryda och Bollebygd finns möjlighet att ordna med reservvatten mellan kommunerna.

Brukningsavgiften (årlig):

Brukningsavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna som inte täcks av anläggningsavgiften.

En analys grundad på de kommande årens verksamhet kända och förväntade kostnader och intäkter, visar att en fortsatt årlig uppräknings av bruksningsavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2019 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1). Investeringsbehov i nya överföringsledningar och av ny ordinarie vattenförsörjning i Tölvsjö samt reinvesteringar av befintliga ledningar och anläggningar som är en del av eventuella framtida kostnader innebär ökade kapitalkostnader. Kostnader som dessa har framgått i investeringsbudget 2018-2020 samt 2019-2021 och är inkluderade i analysen av framtida kostnader. Analysen är gjord på lång sikt och därmed mer osäker. Det är således fortsatt viktigt att grunda besluten i årsbudgeten och att analysera utfall och förväntade kostnader och intäkter årligen för att ha ett bra underlag för taxejusteringar.

Utifrån ett omvärldsperspektiv så har taxeökningarna i Sverige varit låga historiskt och att ha

vatten i kranen och få avloppsvattnet renat är ganska billigt jämfört med många andra länder i Europa. Kommunernas branschorganisation Svenskt vatten har låtit göra en studie av framtida investeringsbehov i infrastruktur för kommunalt vatten och avlopp. Investeringsbehovet uppstår då kommunerna behöver hantera utmaningar som att bygga ut ledningar och anläggningar för både nya och befintliga områden, öka förnysetakten på ledningsnätet med 40 procent, anpassa VA-infrastrukturen för framtida klimatförändringar och säkra dricksvattenkvaliteten.

Anläggningsavgiften (engångsavgift vid anslutning)

Anläggningsavgift är en engångsavgift som ska täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning medan bruksavgift (se ovan) är en periodisk avgift som ska täcka drift- och underhållskostnader och andra kostnader som inte täcks av anläggningsavgiften.

Anläggningsavgiften varierar kraftigt i svenska kommuner. Variationen beror på flera anledningar t.ex. utbyggnadskostnader (dyrt att bygga i bergiga områden), fördelning mellan intäkter från bruksavgift och anläggningsavgiften samt fastigheternas värde i kommunen. Låga avgifter finner man bland annat i norrländska inlandskommuner och bruksorter medan högre avgifter i närheten till kustnära områden och kommuner nära storstäder. I Bollebygd är det lämpligt att även höja anläggningsavgiften med 10 procent 2021 för att få en bättre täckningsgrad mellan kostnader och intäkter.

Vad innebär en 10 procentig höjning av bruksavgiften i kronor from 1 januari 2021? En ökning med 10 % innebär att bruksavgiften för typhus A (en villa med en vattenförbrukning om 150 m³/år och en tomtstorlek på 800 m²) ökar sina kostnader med 1 189 kr/år (99 kr/månad) till 13 074 kr/år inkl moms (fast och rörlig del). Motsvarande för typhus B (ett flerfamiljshus med 15 lägenheter, vattenförbrukning 2000 m³/år och en tomtstorlek på 800 m²) ökar med 6 785 kr/år (37,69 kr/månad och lägenhet) till 126 144 kr/år inkl. moms.

Vad innebär en 10 procentig höjning av anläggningsavgiften i kronor from 1 januari 2021? För att ansluta en villa med 800 m² tomtyta till dricksvatten-, spillvatten- och dagvattenanslutning (typhus A) ökar kostnaden från 215 477 kr till 237 021 kr. Motsvarande kostnad för ett flerfamiljshus med 15 lägenheter och 1000 m² tomt (typhus B) ökar från 701 074 kr till 771 177 kr.

I revideringen för VA-taxan 2019 och 2020 lyfte förvaltningen att en årlig uppräknings av anläggnings- och bruksavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2020 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1).

Ekonomiska förutsättningar

Verksamheten VA särredovisas och intäkter tillfaller driftbudgeten för verksamhet 865 VA.

Politiskt beslut om inrättande av investeringsfond för överföringsledningar VA till Gryaab inom VA-verksamheten skedde under 2019. Med investeringsfonden så underlättas VA-verksamheten genom att tillföra eventuella överskott på året till denna. Investeringsfond skall ha en fastställd tidplan och avse bestämda åtgärder som tjänster som förut inte tillhandhållits, t.ex. överföringsledningar till Gryaab eller utbyggnad för kväverening i avloppsreningsverk och som kommer hela VA-kollektivet tillgodo. Att nuvarande kunders avgifter delvis avsätts till fonder för

att ta cirka 10 % av en framtida investering kan bedömas som rimligt. Upplösning av fonden skall ske under samma antal år som tillgången skrivs av på. Nya investeringsfonder kan, där behovet anses finnas, komma att upprättas i framtida politiskt beslutade projekt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2021 genom att höja bruksavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av Jesper Pernheden, VA/gatuchef.

Beslutsunderlag

- Revidering av VA-taxa 2021
- Bilaga 1 - diagram 2020
- Bollebygd VA-taxa 2021

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Jesper Pernheden, Ann-Charlotte Lind
Ekonomiavdelningen, Daniel Aronsson, Svante Cras
Kommunstyrelsen (beslutsärende)

Styrdokument

2020-xx-xx

Fastställt: Kommunfullmäktige 201X-XX-XX

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: VA/Gatuchef

Bollebygd VA-taxa 2021

Innehållsförteckning

TAXA	3
Anläggningsavgifter (§§ 5–12)	5
Brukningsavgifter (§§ 13–19)	10
TAXANS INFÖRANDE	14

TAXA

för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt § 2 och § 5 lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Sjukvård
Hantverk	Småindustri	Utbildning

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja *)
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Nej **)

*) Brukningavgift Df ingår som en ospecificerad del i S.

***) Brukningavgift Dg finansieras via kommunbidrag till VA-verksamheten.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	57935 63729	72419 79661
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	57935 63729	72419 79661
c)	en avgift per m2 tomtyta	36,61 40,27	45,75 50,33
d)	en avgift per lägenhet	27225 29948	34032 37435
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	15488 17037	19360 21296

* Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragnin g av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	115870 127457	144837 159321
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	115870 127457	144837 159321
c)	en avgift per m2 tomtyta	55,90 61,49	69,88 76,87
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	35574 39131	44468 48915

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 I det fall avgiftsskyldighet för engångsavgift för det lokala ledningsnätet fullgjorts på annat sätt än via anläggningsavgift, skall ändå en avgift utgå med ett belopp motsvarande 15% av anläggningsavgift beräknad enligt § 5 respektive § 6 med justering enligt § 8.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

<i>Avgifter för framdragen servisledning</i>	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 334,47 (juli 2019) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7 eller 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befins skäligt med hänsyn

till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

12.4 Begär fastighetsägare att befintlig servisledning inte längre skall brukas beroende på att han påkallat nytt servisläge eller av annat skäl, skall huvudmannens kostnad för proppning av servisanslutning ersättas av fastighetsägaren med belopp enligt § 5.1a) respektive § 6.1a).

Brukningsavgifter (§§ 13–19)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms	
a)	en fast avgift per vattenmätare och år:			
	Taxeklass	Mätarstorlek		
	1	qn 2,5 (småhus 1-2 lgh)	3122 3434	3903 4293
	2	qn 2,5 (grundtaxa)	3885 4274	4857 5343
	3	qn 6	7648 8413	9560 10516
	4	qn 10	15540 17094	19425 21368
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	32,21 35,43	40,26 44,29	
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	1553 1708	1943 2137	
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	110,56 122	138,19 152	

13.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S
Mätaravgift	13.1 a)	50%	50%
Avgift per m ³	13.1 b)	40%	60%
Avgift per lägenhet	13.1 c)	50 %	50 %
Avgift efter tomtyta	13.1 d)	50 %	50 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall

fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 200 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.4 För så kallat byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.5 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos domstol.

13.6 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 16.

13.7 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 13.1 b).

§ 14

14.1 Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

14.2 Fastighetsägare som trots huvudmannens erinran släpper ut dagvatten i det allmänna spillvattensystemet påförs avloppsavgift. Beloppet baseras på yta som avvattnas och årsmedelnederbörden 900 mm.

§ 15

15.1 För obebyggd fastighet inom detaljplan som tidigare varit ansluten och som fullgjort sina skyldigheter gentemot huvudmannen avseende anläggningsavgift skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 a) Taxeklass 1.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Fast avgift	13.1 a) Taxeklass 1	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

15.2 Begär fastighetsägaren att servisen proppas skall huvudmannen tillgodose sådan begäran. Detta sker på fastighetsägarens bekostnad, se §12.4. Huvudmannen äger rätt påfordra sådan proppning om anläggning, enligt föregående stycke, under minst 3 års tid inte varit i bruk. Även om proppning av servisledning skett skall bruksavgift enligt 15.1 erläggas.

§ 16

16.1 Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	702 772	878 966
Uppsättning av vattenmätare	702 772	878 966
Byte av vattenmätare till mätare med pulsgivare	1271 1398	1588 1747
Utbyte av sönderfrusen mätare qn 2,5 m3	1144 1258	*)
Omplombering av vattenmätare	702 772	878 966
Montering respektive demontering av sommarvattenmätare	702 772	878 966
Svåråtkomlig mätarplacering eller länspumpning av mätarbrunn (per besök efter påtalande)	702 772	878 966
Avstängning av vattentillförsel	702 772	878 966
Påsläpp av vattentillförsel	702 772	878 966
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare (inte momsbelagt*)	702 772	-
Undersökning av vattenmätare - kontrollprovning	762 838	953 1048
Förgäves besök	702 772	878 966
Ståndrörmätare debiteras enligt taxeklass 4, dock lägst 400 kr per tillfälle		
Olovlig inkoppling eller borttagning av vattenmätare	2541 2795	3177 3495

*) Moms utgår inte då mätaren är kommunens egendom.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

16.2 För tömning av olje- eller fettavskiljare hos abonnent som inte har tecknat avtal med entreprenör har huvudmannen rätt att beställa sådan tömning för fastighetsägares räkning. Avgiften utgörs av självkostnad för tömning med ett omkostnadspålägg om 20 %.

Tömningsfrekvensen, som bestäms av huvudmannen för varje abonnent, är beroende av avskiljarens storlek och belastning.

16.3 Fastighetsägare som saknar för ändamålet avsedd avskiljaranordning, eller vars anordning eller tillsyn av anordning av huvudmannen konstaterats bristfällig, påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock minst täcka två kontroll- och rensopningsåtgärder per år eller motsvarande inkl moms 8 316 kr
9148 kr

16.4 Fastighetsägare som i samband med borring av energibrunn inte på förhand träffat överenskommelse med huvudmannen om godkänd avskiljaranordning för borrhax, eller vars anordning eller tillsyn av anordning konstaterats bristfällig påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock inklusive moms minst uppgå till 8 316 kr
9148 kr

§ 17

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 14.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Mätaravläsning kan ske antingen av VA-verkets personal eller av fastighetsägaren via självavläsning. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 18

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild

åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgifter enligt § 13 är baserade på indextalet 337,07 (augusti 2020) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får kommunstyrelsen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2021-01-01. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.6 samt § 14, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

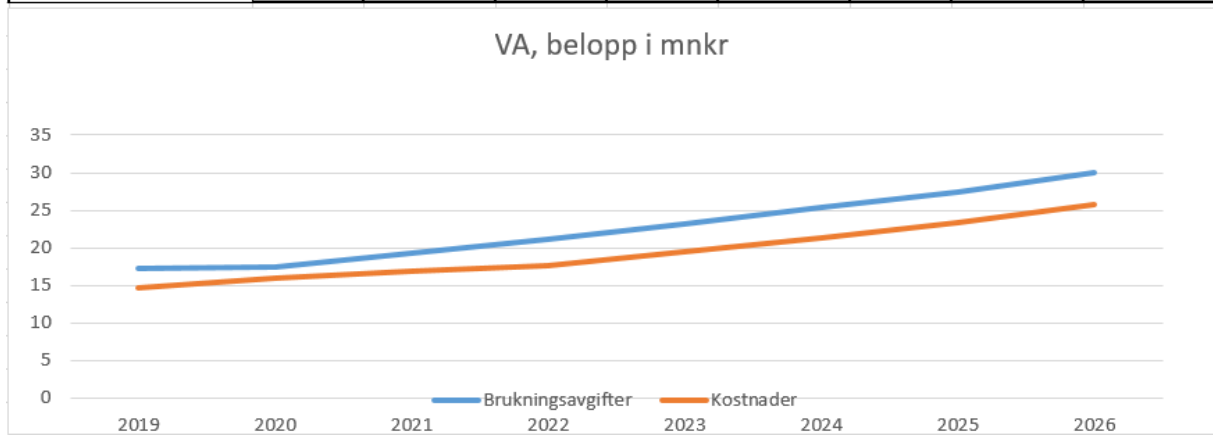
Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av domstol jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

Bilaga 1

Bollebygds kommun -VA kostnader och intäkter, mnkr

Kostnader bedöms öka med 5 % per år tom 2022 för att därefter öka med 10 % per år.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Brukningavgifter	17,3	17,5	19,3	21,1	23,2	25,3	27,4	30
Kostnader	14,6	16	16,8	17,6	19,4	21,3	23,4	25,8

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Jesper Pernheden | VA-/gatuchof
0734-64 71 05 | jesper.pernheden@bollebygd.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Revidering av VA-taxa 2021

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2021 genom att höja bruksavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Ärendet

Stora delar av vatten- och avloppsverksamheten i Sverige står fortsatt inför stora utmaningar nu och i framtiden för att kunna säkra dricksvattenleveransen och spill- och dagvattenavledningen på ett säkert och miljömässigt bra sätt samt klara av de ökade myndighetskraven och klimatförändringarna. Det är viktigt att säkra den långsiktiga hållbarheten för VA-försörjningen för dagens och framtida kommuninvånare. Bollebygds kommun har, som många andra kommuner, ett äldre anläggningar och ledningsnät med stort underhållsbehov som kommer medföra stora och kostsamma investeringar.

Gryaab har under 2018 beviljat Bollebygds kommun inträde from mars 2019. Genom denna lösning kommer avloppsreningen för både Bollebygds och Olsfors-Hultafors tätorter att lösas på lång sikt. I samband med projekt överföringsledning mellan Härryda och Bollebygd finns möjlighet att ordna med reservvatten mellan kommunerna.

Bruksavgiften (årlig):

Bruksavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna som inte täcks av anläggningsavgiften.

En analys grundad på de kommande årens verksamhet kända och förväntade kostnader och intäkter, visar att en fortsatt årlig uppräknings av bruksavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2019 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1). Investeringsbehov i nya överföringsledningar och av ny ordinarie vattenförsörjning i Töllsjö samt reinvesteringar av befintliga ledningar och anläggningar som är en del av eventuella framtida kostnader innebär ökade kapitalkostnader. Kostnader som dessa har framgått i investeringsbudget 2018-2020 samt 2019-2021 och är inkluderade i analysen av framtida kostnader. Analysen är gjord på lång sikt och därmed mer osäker. Det är således fortsatt viktigt att grunda besluten i årsbudgeten och att analysera utfall och förväntade kostnader och intäkter årligen för att ha ett bra underlag för taxejusteringar.

Utifrån ett omvärldsperspektiv så har taxeökningarna i Sverige varit låga historiskt och att ha vatten i

kranen och få avloppsvattnet renat är ganska billigt jämfört med många andra länder i Europa. Kommunernas branschorganisation Svenskt vatten har låtit göra en studie av framtida investeringsbehov i infrastruktur för kommunalt vatten och avlopp. Investeringsbehovet uppstår då kommunerna behöver hantera utmaningar som att bygga ut ledningar och anläggningar för både nya och befintliga områden, öka förnysetakten på ledningsnätet med 40 procent, anpassa VA-infrastrukturen för framtida klimatförändringar och säkra dricksvattenkvalitén.

Anläggningsavgiften (engångsavgift vid anslutning)

Anläggningsavgift är en engångsavgift som ska täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning medan brukningsavgift (se ovan) är en periodisk avgift som ska täcka drift- och underhållskostnader och andra kostnader som inte täcks av anläggningsavgiften.

Anläggningsavgiften varierar kraftigt i svenska kommuner. Variationen beror på flera anledningar t.ex. utbyggnadskostnader (dyrt att bygga i bergiga områden), fördelning mellan intäkter från brukningsavgift och anläggningsavgiften samt fastigheternas värde i kommunen. Låga avgifter finner man bland annat i norrländska inlandskommuner och bruksorter medan högre avgifter i närheten till kustnära områden och kommuner nära storstäder.

I Bollebygd är det lämpligt att även höja anläggningsavgiften med 10 procent 2021 för att få en bättre täckningsgrad mellan kostnader och intäkter.

Vad innebär en 10 procentig höjning av brukningsavgiften i kronor from 1 jan 2021?

En ökning med 10 % innebär att brukningsavgiften för typhus A (en villa med en vattenförbrukning om 150 m³/år och en tomtstorlek på 800 m²) ökar sina kostnader med 1 189 kr/år (99 kr/månad) till 13 074 kr/år inkl moms (fast och rörlig del).

Motsvarande för typhus B (ett flerfamiljshus med 15 lägenheter, vattenförbrukning 2000 m³/år och en tomtstorlek på 800 m²) ökar med 6 785 kr/år (37,69 kr/månad och lägenhet) till 126 144 kr/år inkl moms.

Vad innebär en 10 procentig höjning av anläggningsavgiften i kronor from 1 jan 2021?

För att ansluta en villa med 800 m² tomtyta till dricksvatten-, spillvatten- och dagvattenanslutning (typhus A) ökar kostnaden från 215 477 kr till 237 021 kr.

Motsvarande kostnad för ett flerfamiljshus med 15 lägenheter och 1000 m² tomt (typhus B) ökar från 701 074 kr till 771 177 kr.

I revideringen för VA-taxan 2019 och 2020 lyfte förvaltningen att en årlig uppräknings- och brukningsavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2020 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1).

Ekonomiska förutsättningar

Verksamheten VA särredovisas och intäkter tillfaller driftbudgeten för verksamhet 865 VA.

Politiskt beslut om inrättande av investeringsfond för överföringsledningar VA till Gryaab inom VA-verksamheten skedde under 2019.

Med investeringsfonden så underlättas VA-verksamheten genom att tillföra eventuella överskott på

året till denna.

Investeringsfond skall ha en fastställd tidplan och avse bestämda åtgärder som tjänster som förut inte tillhandhållits, t.ex. överföringsledningar till Gryaab eller utbyggnad för kväverening i avloppsreningsverk och som kommer hela VA-kollektivet tillgodo.

Att nuvarande kunders avgifter delvis avsätts till fonder för att ta cirka 10 % av en framtida investering kan bedömas som rimligt.

Upplösning av fonden skall ske under samma antal år som tillgången skrivs av på.

Nya investeringsfonder kan, där behovet anses finnas, komma att upprättas i framtida politiskt beslutade projekt.

Bedömning

Beslutsunderlag

-Revidering av VA-taxan 2021, samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-08-21

-Vatten- och avloppstaxa för Bollebygds kommun 2021 och tills vidare, daterad 2020-09-18 (föreslagen)

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Jesper Pernheden, Ann-Charlotte Lind
Ekonomiavdelningen, Daniel Aronsson, Svante Cras
Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind

Förvaltningschef

Jesper Pernheden

VA-/gatuschef

Styrdokument 2019-10-01
Fastställt: Kommunfullmäktige 2019-12-12,
§167

Gäller för: Bollebygds kommun
Dokumentansvarig: VA/Gatuchef

Bollebygd VA-taxa 2020

Innehållsförteckning

TAXA	3
Anläggningsavgifter (§§ 5–12)	5
Brukningavgifter (§§ 13–19)	10
TAXANS INFÖRANDE	14

TAXA

för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Sjukvård
Hantverk	Småindustri	Utbildning

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja *)
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Nej **)

*) Brukningavgift Df ingår som en ospecificerad del i S.

***) Brukningavgift Dg finansieras via kommunbidrag till VA-verksamheten.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	57 935 kr	72 419 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	57 935 kr	72 419 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta	36,61 kr	45,75 kr
d)	en avgift per lägenhet	27 225 kr	34 032 kr
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	15 488 kr	19 360 kr

* Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	115 870 kr	144 837 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	115 870 kr	144 837 kr
c)	en avgift per m2 tomtyta	55,90 kr	69,88 kr
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	35 574 kr	44 468 kr

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 I det fall avgiftsskyldighet för engångsavgift för det lokala ledningsnätet fullgjorts på annat sätt än via anläggningsavgift, skall ändå en avgift utgå med ett belopp motsvarande 15% av anläggningsavgift beräknad enligt § 5 respektive § 6 med justering enligt § 8.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

<i>Avgifter för framdragen servisledning</i>	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 334,47 (juli 2019) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7 eller 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som finns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för

fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

12.4 Begär fastighetsägare att befintlig servisledning inte längre skall brukas beroende på att han påkallat nytt servisläge eller av annat skäl, skall huvudmannens kostnad för proppning av servisanslutning ersättas av fastighetsägaren med belopp enligt §5.1a) respektive §6.1a).

Brukningsavgifter (§§ 13–19)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms	
a)	en fast avgift per vattenmätare och år:			
	Taxeklass	Mätarstorlek		
	1	qn 2,5 (småhus 1-2 lgh)	3 122 kr	3 903 kr
	2	qn 2,5 (grundtaxa)	3 885 kr	4 857 kr
	3	qn 6	7 648 kr	9 560 kr
	4	qn 10	15 540 kr	19 425 kr
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	32,21 kr	40,26 kr	
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	1 553 kr	1 943 kr	
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	110,56 kr	138,19 kr	

13.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S
Mätaravgift	13.1 a)	50%	50%
Avgift per m ³	13.1 b)	40%	60%
Avgift per lägenhet	13.1 c)	50 %	50 %
Avgift efter tomtyta	13.1 d)	50 %	50 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 200 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.4 För sk byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.5 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos domstol.

13.6 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 16.

13.7 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 13.1 b).

§ 14

14.1 Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

14.2 Fastighetsägare som trots huvudmannens erinran släpper ut dagvatten i det allmänna spillvattensystemet påförs avloppsavgift. Beloppet baseras på yta som avvattnas och årsmedelnederbörden 900 mm.

§ 15

15.1 För obebyggd fastighet inom detaljplan som tidigare varit ansluten och som fullgjort sina skyldigheter gentemot huvudmannen avseende anläggningsavgift skall erläggas brukningsavgift enligt 13.1 a) Taxeklass 1.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Fast avgift	13.1 a) Taxeklass 1	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

15.2 Begär fastighetsägaren att servicen proppas skall huvudmannen tillgodose sådan begäran. Detta sker på fastighetsägarens bekostnad, se §12.4. Huvudmannen äger rätt påfordra

sådan proppning om anläggning, enligt föregående stycke, under minst 3 års tid inte varit i bruk. Även om proppning av servisledning skett skall bruksavgift enligt 15.1 erläggas.

§ 16

16.1 Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	702 kr	878 kr
Uppsättning av vattenmätare	702 kr	878 kr
Byte av vattenmätare till mätare med pulsgivare	1 271 kr	1 588 kr
Utbyte av sönderfrusen mätare qn 2,5 m3	1 144 kr	*)
Omplombering av vattenmätare	702 kr	878 kr
Montering respektive demontering av sommarvattenmätare	702 kr	878 kr
Svåråtkomlig mätarplacering eller länsumpning av mätarbrunn (per besök efter påtalande)	702 kr	878 kr
Avstängning av vattentillförsel	702 kr	878 kr
Påsläpp av vattentillförsel	702 kr	878 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare (inte momsbelagt*)	702 kr	-
Undersökning av vattenmätare - kontrollprovning	762 kr	953 kr
Förgäves besök	702 kr	878 kr
Ståndrörmätare debiteras enligt taxeklass 4, dock lägst 400 kr per tillfälle		
Olovlig inkoppling eller borttagning av vattenmätare	2 541 kr	3 177 kr

*) Moms utgår inte då mätaren är kommunens egendom.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

16.2 För tömning av olje- eller fettavskiljare hos abonnent som inte har tecknat avtal med entreprenör har huvudmannen rätt att beställa sådan tömning för fastighetsägares räkning. Avgiften utgörs av självkostnad för tömning med ett omkostnadspålägg om 20 %.

Tömningsfrekvensen, som bestäms av huvudmannen för varje abonnent, är beroende av avskiljarens storlek och belastning.

16.3 Fastighetsägare som saknar för ändamålet avsedd avskiljningsanordning, eller vars anordning eller tillsyn av anordning av huvudmannen konstaterats bristfällig, påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock minst täcka två kontroll- och renspolningsåtgärder per år eller motsvarande inkl moms 8 316 kr

16.4 Fastighetsägare som i samband med borrning av energibrunn inte på förhand träffat överenskommelse med huvudmannen om godkänd avskiljningsanordning för borrhax, eller vars anordning eller tillsyn av anordning konstaterats bristfällig påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock inklusive moms minst uppgå till 8 316 kr

§ 17

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 14.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Mätaravläsning kan ske antingen av VA-verkets personal eller av fastighetsägaren via självavläsning. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 18

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgifter enligt § 13 är baserade på indextalet 334,47 (juli 2019) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får kommunstyrelsen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2020-01-01. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.6 samt § 14, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av domstol jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

13. Avtal om samverkan inom miljö- och
hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet
mellan kommuner inom Sjuhärad
KS2020/126

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad - nytt beslut

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar nytt avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Kommunfullmäktige upphäver därmed sitt tidigare beslut 2020-06-10, § 90.

Ärendet

Miljöförvaltningarna/-enheterna i Sjuhäradsområdet önskar ha ett kommunalt samverkansavtal enligt 9 kap 37 § kommunallagen och därför har ett förslag till ett sådant tagits fram. Bedömning har gjorts att det är kommunfullmäktige i respektive samverkanskommun som är behörig part att godkänna avtalet. Det framtagna avtalet om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommunerna inom Sjuhärad är baserat på SKR:s underlag. Chefer från de berörda förvaltningarna har sedan fått möjlighet att komma med synpunkter om vad avtalet måste innehålla för att det ska fungera i praktiken. Avtalet omfattar miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet. Målet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom öka kapaciteten, minska sårbarheten och öka effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för att be om hjälp. I avtalet benämns detta som att beställa uppdrag. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att det vore fördelaktigt att ha en god samverkan med de andra kommunerna inom Sjuhäradsområdet, både för att kunna ta del av deras kompetens men också för att kunna sprida den kunskap som finns på den egna förvaltningen inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden. Att samordna denna samverkan genom ett samverkansavtal bedöms i dagsläget vara den bästa formen för att få tillstånd en samverkan som kan börja gälla relativt omgående, även om andra typer av samverkan också kan utredas parallellt.

Kommunfullmäktige beslutade på sammanträde 2020-06-10, § 90, följande: Kommunfullmäktige bifaller samhällsbyggnadsnämndens förslag och antar avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område. Dock har det under hösten 2020 framkommit att några kommuner inte hann besluta och skriva på avtalet varvid avtalet inte kunde träda i kraft. Alla samverkanskommuner måste nu fatta beslut om avtal för samverkan återigen.

Avtalsförslag har också arbetats om i följande delar:

Ändringar i formulering finns under avsnitten:

- Bakgrund och syfte (omformulering – hette tidigare syfte tillagt stycken)
- Under omfattning och avgränsning – tydliggörs vem som är uppdragsgivare
- Beställning av uppdrag – här är det ändrat till att beställning och antagande av uppdrag ska ske skriftligen
- Personuppgifter – tillagt nytt avsnitt
- Sekreteress – tillagt som eget punkt
- Arbetsgivaransvar och arbetsmiljöansvar – omformulering – framförallt att uppdragsgivaren ansvarar för instruktioner, stöd och handledning och vad det innebär
- Försäkring – Vardera part ansvarar för att ha gällande ansvarsförsäkring för sin verksamhet
- Betaling – att betaling ska ske tertialvis (inte månadsvis)
- Uppföljning – något ändrat i första meningen men mer textformulering (inte innehåll)
- Avtalstid- att det börjar gälla 1 februari 2021 och att om någon av parterna säger upp avtalet för att inte längre delta i samverkan, gäller samverkansavtalet fortsatt mellan de kvarvarande parterna
- Ny paragraf 1 – Hävning av uppdrag
- Befrielsegrunder – omformulerat
- Godkännande av avtal – omformulerat för att kunna gälla för de som skrivit på avtalet oavsett hur många som skrivit på avtalet.

Beslutsunderlag

Slutversion avtal om samverkan
Protokollsutdrag KF 2020-06-10, § 90.

Skickas till

samhallsbygg@bollebygd.se

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare

Avtalssamverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad

§ 1 Parter

Detta avtal reglerar samverkan mellan följande parter:

Bollebygds kommun org. nr. 212000-2973

Ulricehamns kommun org. nr. 212000-1579

Svenljunga kommun org. nr. 212000-1512

Borås Stad org. nr. 212000-1561

Tranemo kommun org. nr. 212000-1462

Herrljunga kommun org. nr. 212000-1520

Vårgårda kommun org. nr. 212000-1454

Marks kommun org. nr. 212000-1504

§ 2 Bakgrund och syfte

En kommun kan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun, så kallad avtalssamverkan.

Syftet med detta avtal är att det ska utgöra en grund för samarbete mellan parterna. Kommunerna är geografiskt närliggande och ser behov av att kunna nyttja varandras personalresurser och kompetens samt därigenom öka parternas kapacitet, minska sårbarhet och bidra till ökad effektivitet inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelsområdet, vilket är till gagn för verksamheterna i alla kommunerna så att de offentliga tjänster som kommunerna ska utföra tillhandahålls.

§ 3 Omfattning och avgränsning

Samverkan ska avse myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelsområdet för att avtalet ska aktualiseras.

Uppdragsgivaren, dvs. kommun som av annan kommun gör beställning, har ansvar för att uppdraget inte strider mot reglerna om offentlig upphandling.

§ 4 Uppdragsbeskrivning

Avtalet innebär sammanfattningsvis att varje uppdragstagare, dvs. kommun som åtar sig att utföra uppdrag åt annan kommun, förbinder sig att utföra uppdrag för uppdragsgivarens räkning med avtalets villkor som grund. Uppdrag som omfattas av detta avtal är tillsyn, inspektion,

provtagning, utredning, rådgivning, beslutsfattande, upprättande av yttranden och andra likvärdiga insatser. Uppräkningen utgör exempel och ska inte ses som uteslutande.

Det är uppdragsgivarens ansvar att säkerställa att uppdraget är ordentligt beskrivet för uppdragstagaren och att uppdragstagaren förstår vad uppdraget innebär.

§ 5 Beställning av uppdrag

Beställning av uppdrag från annan kommun får ske av chef med personalansvar hos den beställande parten till chef med personalansvar hos den andra parten. Den tillänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget.

Beställning av uppdrag och antagande av uppdrag ska ske skriftligen.

§ 6 Uppdragsgivarens åtaganden

Uppdragsgivaren ska medverka till att uppdraget kan utföras enligt bestämmelserna i avtalet. Detta innebär bland annat att uppdragsgivaren ska tillhandahålla information, stöd, underlag, material och lokaler i den utsträckning som krävs för uppdragets utförande.

Uppdragsgivaren behåller det politiska och rättsliga ansvaret för verksamheten.

§ 7 Uppdragstagarens åtaganden

Uppdragstagaren ska utföra uppdraget fackmässigt och med omsorg. Uppdragstagaren ska se till att uppdraget utförs i enlighet med de mål och styrdokument som uppdragsgivaren har bestämt för verksamheten samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för uppgifterna.

§ 8 Delegering av ärenden

Uppdragsgivarens delegeringsordning ska tillämpas vid alla uppdrag.

Det är alltid ansvarig nämnd hos uppdragsgivaren som bestämmer i vilken omfattning delegation ska ske och vad som i övrigt ska gälla i fråga om den delegerade beslutanderätten.

Uppdragsgivaren ska informera uppdragstagaren om delegeringsordningen och om huruvida uppdragstagaren får fatta beslut på uppdragsgivarens vägnar.

Vid delegation till en anställd i en annan kommun beslutar den anställde på den delegerande kommunens vägnar och beslutet är formellt sett fattat av den uppdragsgivande kommunen.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska av uppdragstagaren anmälas till uppdragsgivaren på det sätt och i den tid som denne anvisar.

§ 9 Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

Uppgifter med anledning av uppdraget som kommer uppdragstagaren till handa på något annat sätt än genom en handling ska snarast dokumenteras, om de kan ha betydelse för ett beslut i ett ärende som omfattas av uppdraget. Det ska framgå av dokumentationen när den har gjorts och av vem.

Uppdragsgivaren är ansvarig för arkivbildningen avseende de allmänna handlingar som upprättas eller kommer in till uppdragstagaren i anledning av uppdraget. Uppdragstagaren ska se till att uppdragsgivaren tillställs sådana handlingar.

§ 10 Personuppgifter

Varje part ansvarar för att säkerställa att partens behandling av personuppgifter sker i enlighet med dataskyddslagstiftningen.

Om annat inte bestäms vid beställning av uppdrag, är uppdragsgivaren ansvarig för den behandling av personuppgifter som anställd hos uppdragstagaren utför åt uppdragsgivaren i ärenden som omfattas av uppdrag enligt detta avtal. Avtalet innebär att den anställda hos uppdragstagaren i sådant fall anses ingå i uppdragsgivarens verksamhet och uppdrag enligt detta avtal medför inte att uppdragstagaren är personuppgiftsbiträde till uppdragsgivaren.

§ 11 Sekretess

Uppdragstagaren ansvarar för att den personal som utför uppgifter med anledning av avtalet informeras om och följer för uppdraget tillämpliga bestämmelser om sekretess i lag eller annan författning.

§ 12 Arbetsgivaransvar och arbetsmiljöansvar

Uppdragstagaren är arbetsgivare för den personal som utför uppdrag som regleras i avtalet och är ytterst ansvarig för sin personals arbetsmiljö och arbetsvillkor. Samverkansavtalet påverkar inte respektive kommuns arbetsgivaransvar även om personal utför verksamhet inom andra kommuner.

Uppdragsgivaren ansvarar för instruktioner, stöd och handledning i det löpande arbetet. Ansvaret inbegriper, men är inte avgränsat till, att informera om eventuella risker som kan finnas i arbetet och om personlig skyddsutrustning ska användas.

Uppdragsgivaren har arbetsmiljöansvar för uppdragstagarens arbetstagare när de utför arbete i uppdragsgivarens verksamhet och i dennes lokaler i enlighet med 3 kap. 12 § arbetsmiljölagen.

§ 13 Försäkring

Vardera part ansvarar för att ha gällande ansvarsförsäkring för sin verksamhet.

§ 14 Ansvar för skador

Vem som svarar för skador orsakade av uppdragstagande tjänsteperson bestäms utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet i enlighet med skadeståndslagen.

§ 15 Ersättning

Uppdragsgivaren ska till uppdragstagaren betala en ersättning som är baserad på uppdragstagarens självkostnader med anledning av uppdraget.

Ersättningen baseras på uppdragstagarens timtaxa som är fastställd av kommunfullmäktige. Ersättningen fastställs på grundval av faktiskt nedlagd handläggartid för uppdraget som redovisas månadsvis.

Ersättning ska även utgå för redovisade resekostnader som inte omfattas av timtaxan.

Om uppdraget kommer att innebära andra kostnader för uppdragstagaren än de som omfattas av timtaxan och eventuella resekostnader ska dessa kostnader redovisas skriftligen i förhand av uppdragstagaren och godkännas skriftligen av ansvarig chef hos uppdragsgivaren för att uppdragstagaren ska ha rätt till sådan ersättning.

§ 16 Betalning och fakturering

Uppdragstagaren fakturerar uppdragsgivaren enligt de principer för bestämmandet av ersättningen som anges i punkt 15.

Debitering ska ske tertialsvis i efterskott.

Faktura ska i tillämpliga fall omfatta uppgift om antal debiterade timmar uppdelade på objekt/ärende.

Sista betalningsdag ska framgå av fakturan. Om detta inte framgår av fakturan ska betalning erläggas senast 30 dagar efter fakturans ankomstdag.

Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen. Fakturerings-, påminnelse- eller faktureringsavgifter utgår inte.

Ersättningen ska vara undantagen från mervärdesskatt eftersom samverkan enligt detta avtal handlar om utförande av lagstadgade uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

§ 17 Uppföljning

Vid uppdrag är båda parter skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av uppdraget. Uppdragsgivaren har rätt till löpande insyn i den verksamhet uppdragstagaren svarar för på uppdragsgivarens vägnar.

Uppföljning ska ske på uppdragsgivarens initiativ och vid de tidpunkter som parterna gemensamt bestämmer.

§ 18 Omförhandling

Parterna är överens om att söka anpassa sig till nya förhållanden som kan uppstå under avtalsperioden och på bästa sätt försöka tillgodose varandras förutsättningar och behov.

Parterna har rätt att begära omförhandling av detta avtal. Omförhandling ska begäras skriftligen av respektive kommun. Rätten till begäran om omförhandling innebär inte någon rätt till ändring av avtalets innehåll.

§ 19 Ändringar och tillägg

Tillägg och ändringar av avtalet ska ske skriftligen för att vara gällande och undertecknas av behöriga företrädare för respektive part.

§ 20 Avtalstid och uppsägningsvillkor

Avtalet börjar gälla den 1 februari 2021 och löper tills vidare med tre månaders uppsägningstid. Uppsägningstiden avser hela kalendermånader och börjar således löpa vid nästa kalendermånads start vid en uppsägning. Uppsägning ska ske skriftligen och meddelas de andra parterna.

Om någon av parterna säger upp avtalet för att inte längre delta i samverkan, gäller samverkansavtalet fortsatt mellan de kvarvarande parterna.

Både uppdragsgivaren och uppdragstagaren kan säga upp uppdrag som givits/åtagits genom detta avtal. Även då gäller samma uppsägningstid som för avtalet i övrigt om inte någon av befrielsegrunderna är uppfyllda.

Uppdrag får avslutas utan uppsägningstid eller med kortare uppsägningstid om båda parterna är överens om det vid uppsägningen.

§ 21 Hävning av uppdrag

Om uppdragstagaren inte fullgör sina skyldigheter efter antagande av uppdrag har uppdragsgivaren rätt att häva uppdraget med omedelbar verkan, om uppdragsgivaren anmanat uppdragstagaren därom och rättelse inte skett inom 30 dagar.

§ 22 Befrielsegrunder – force majeure

Om uppdragstagaren förhindras i sina avtalade åtaganden till följd av omständigheter som ligger utanför dennes kontroll och vars följder denne inte skäligen kunde ha undvikit, ska detta utgöra befrielsegrund från ersättning, påföljder, liksom betalning så länge hindren kvarstår. Med force majeure menas exempelvis brand, explosion, miljökatastrof, allvarlig smittspridning, krig, upplopp, blockad eller annan liknande omständighet som parterna inte råder över.

Parterna ska omgående informera varandra om det föreligger omständigheter som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse. Så snart den åberopade omständigheten upphört ska parten underrätta motparten och omedelbart återuppta fullgörandet av avtalad prestation.

Skälig försening av färdigställande av uppdrag ska anses godtagbar om förseningen beror på sjukdom hos den uppdragstagande parten och möjlighet inte finns att annan personal utför uppdraget. Parterna ska samarbeta för att sådana fall åsamkar så lite skada som möjligt för båda parterna. Uppdragstagaren ansvarar för att meddela uppdragsgivaren om situationen och hur lång förseningen bedöms bli. Vid sjukskrivningar som medför att uppdragstagaren inte kan utföra uppdraget ska uppdragsgivaren meddelas direkt.

§ 23 Tvistlösning

Tvister med anledning av tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas av parterna i godo och i andra hand av allmän domstol med Borås tingsrätt som första instans.

Uppdragsgivaren har den huvudsakliga bevisbördan gällande vad uppdragen omfattar och inom vilken tidsram de ska utföras. Uppdragstagaren har den huvudsakliga bevisbördan gällande ersättning som går utöver det som bestäms av avtalets villkor.

§ 24 Godkännande av avtal

Detta avtal förutsätter för sin giltighet att det godkänns av behörig part i respektive kommun. Avtalet gäller mellan de kommuner som godkänt och signerat avtalet.

Detta avtal ersätter det tidigare avtalet avseende samverkan inom miljö- och livsmedelsområdet, som ingicks år 2005.

Detta avtal är upprättat i åtta likalydande exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

§90

KS2020/126

Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad

Beslut

Kommunfullmäktige bifaller samhällsbyggnadsnämndens förslag och antar avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Ärendet

Miljöförvaltningarna/-enheterna i Sjuhäradsområdet önskar ha ett kommunalt samverkansavtal enligt 9 kap 37 § kommunallagen och därför har ett förslag till ett sådant tagits fram. Bedömning har gjorts att det är kommunfullmäktige i respektive samverkanskommun som är behörig part att godkänna avtalet. Enligt 9 kap 37 § kommunallagen får en kommun ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun (avtalssamverkan). Sveriges kommuner och regioner (SKR) tog i september 2019 fram ett underlag i syfte att underlätta för kommuner och regioner att nyttja möjligheterna till avtalssamverkan. Underlaget behandlar de vanligast förekommande rättsliga och praktiska frågeställningarna och ger exempel på hur de kan lösas i praktiken vid sådan samverkan. I underlaget redovisas också exempelklausuler för ett samverkansavtal.

Det framtagna avtalet om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommunerna inom Sjuhärad är baserat på SKR:s underlag. Chefer från de berörda förvaltningarna har sedan fått möjlighet att komma med synpunkter om vad avtalet måste innehålla för att det ska fungera i praktiken. Avtalet omfattar miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet. Målet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom öka kapaciteten, minska sårbarheten och öka effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för att be om hjälp. I avtalet benämns detta som att beställa uppdrag. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att det vore fördelaktigt att ha en god samverkan med de andra kommunerna inom Sjuhäradsområdet, både för att kunna ta del av deras kompetens men också för att kunna sprida den kunskap som finns på den egna förvaltningen inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden. Att samordna denna samverkan genom ett samverkansavtal bedöms i dagsläget vara den bästa formen för att få tillstånd en samverkan som kan börja gälla relativt omgående, även om andra typer av samverkan också kan utredas parallellt.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bifaller samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Kommunstyrelsens förslag bifalls av Lars-Erik Olsson (S) och Sandra Eliasson (C).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §82 SBN Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad.(SBN202059-4)
- §93 KS Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad
- Slutversion avtal om samverkan
- Tjänsteskrivelse SBF, avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad

Skickas till

samhallsbygg@bollebygd.se

14. Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2019/115

§135

KS2019/115

Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2020-10-20. Kommunstyrelsen upphäver sitt tidigare beslut 2020-04-07, § 48.

Ärendet

I november 2016 antog kommunfullmäktige kommunens nuvarande styrmodell inklusive ekonomiska styrprinciper. Denna revidering avser främst förändringar kring hantering av mål samt tidplan för budgetarbetet. Kommunstyrelsen beslutade i maj 2019 att återremittera förslaget till ny styrmodell, för att förslaget skulle beredas politiskt samt av berörda tjänstepersoner. Den politiska beredningen har skett vid budgetberedningens sammanträden i juni samt augusti 2019. Därefter har kommunfullmäktiges roll utvecklats och förtydligats.

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet på sammanträde 2020-02-06, § 6, med motiveringen att säkerställa kommunfullmäktiges övergripande ansvar. Det ska vara tydligt formulerat i skrift och det ska ske i samverkan med samtliga partier, samt att den ofördelade budgeten tydliggörs. Budgetberedningen har återigen behandlat ärendet, på sammanträde 2020-02-27. Kommunstyrelsen behandlade ärendet återigen på sammanträde 2020-04-07, § 48. Ärendet drogs dock ut från kommunfullmäktiges dagordning under våren 2020 då kommunfullmäktigeförsamlingen var decimerad till antalet pga coronapandemin, då önskemålet var att alla ledamöter skulle ha möjlighet att debattera och besluta i frågan.

Under hösten 2020 har förslaget till ny styrmodell återigen reviderats, och därav måste kommunstyrelsens tidigare beslut upphävas.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslag till ny styrmodell för Bollebygds kommun, daterat 2020-10-20. Kommunstyrelsen upphäver sitt tidigare beslut 2020-04-07, § 48.

Ledamöternas förslag till beslut

Lars-Erik Olsson (S) föreslår att förslaget till ny styrmodell avslås.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels förvaltningens, dels Lars-Erik Olssons (S) avslagsförslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- §48 KS Revidering av styrmodell för Bollebygds kommun
- Styrmodell och ekonomiska principer
- Styrmodell för Bollebygds kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Gäller för: Samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Dnr : **146929**

Styrmodell för Bollebygds kommun

1. Syfte

Kommunens styrmodell beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan m.m. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

De ekonomiska styrprinciperna anger ansvarsfördelning och spelregler för kommunens ekonomistyrning och syftar till att klargöra ansvar och befogenheter i budgetprocessen och vid budgetuppföljning och rapportering.

2. Grundläggande principer för styrmodellen

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, mål för god ekonomisk hushållning, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar kommunfullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policydokument.

Vision och övergripande mål beslutas i samband med ny mandatperiod och fastställs årligen i samband med att budgeten beslutas. Kommunfullmäktige äger kan därutöver utöver det fastställa mål på nämndnivå. Nämnderna bryter ner de övergripande målen i nämndmål som nämnderna utarbetar. Nämnderna ska i verksamhetsplaner ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av kommunfullmäktige angivna övergripande målen, vilken metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt. På förvaltningsnivå (tjänstepersoner) förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

Nämnderna återrapporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till kommunfullmäktige sker i form av delårsrapport per augusti samt uppföljningsrapporter per februari, april och oktober samt årsredovisning.

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelse använder nämnderna en kammungemensam analysmodell samt gemensamma mallar för rapportering, se avsnitt 9.

3. Rollfördelning i kommunens styrning och uppföljning

För att samspelet mellan politiker och tjänstepersoner ska fungera behöver det präglas av en tydlig rollfördelning, respekt, tillit och dialog.

Politiken har det övergripande ansvaret för ledning styrning och uppsikt. Detta inkluderar att arbeta målinriktat med ett medborgar- och brukarperspektiv, systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten, se till att styrning och kontroll är tillräcklig samt att värna god ekonomisk hushållning.

Politiken ska ha respekt för medarbetarnas kompetens och integritet och inte ingripa eller ändra i tjänstepersonernas/medarbetarnas tjänsteskrivelser.

Den grundläggande rollfördelningen utgörs av:

- **Vad?** - hos politiken
- **Hur?** - hos tjänstepersonerna

I politikens VAD inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett politiskt perspektiv
- Dialog med medborgare
- Utveckla demokratin
- Formulera vision, mål och inriktning
- Besluta om omfattning och ekonomiska ramar
- Ansvar för större prioriteringar
- Följa upp – utvärdera – ompröva

I tjänstepersonernas HUR inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett verksamhetsperspektiv
- Verkställa utifrån politikens beslut och riktlinjer om – ”VAD”
- Leda utförandet - den löpande och dagliga verksamheten
- Utveckla tjänster, service, omvårdnad m.m. inom ”HUR- perspektivet”
- Utarbeta strategier och aktiviteter för att nå målen
- Föra dialog med medarbetare, medborgare och brukare
- Följa upp, rapportera och föra dialog med uppdragsgivaren

Politik

Tjänstepersoner

Ibland kan de olika ansvarsområdena komma att överlappa varandra och denna överlappning kallas ibland för gråzon eller ”den gyllene zonen”. När en fråga upplevs hamna i den gyllene zonen understryks behovet av dialog och respekt mellan politiker och tjänstepersoner.

4. Vem gör vad i den kommunala organisationen?

Kommunfullmäktige ska:

- Besluta
- i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen
- ~~Besluta~~ om vision, mål, policys och riktlinjer för verksamheten
- ~~Besluta~~ om tilldelning av ekonomiska medel i driftbudgetramar, investeringsbudget, exploateringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning
- ~~Besluta~~ om kommunens skattesats
- om n Nämndernas organisation och verksamhetsformer
- om v Val av ledamöter och ersättare i nämnder, kommunala bolag, stiftelser och beredningar
- om v Val av revisorer
- om g Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- om å Årsredovisning och ansvarsfrihet
- om f Folkomröstning i kommunen
- om e Extra val till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen, som också är en nämnd, ska:

- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter
- Ha uppsikt över nämnderna
- Föra en dialog med nämnderna samt uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning
- Begära in de yttranden som man bedömer behövs från nämnder, beredningar och anställda i kommunen
- Sköta kommunens ekonomiska förvaltning

Nämnderna ska:

- Förbereda kommunfullmäktiges beslut i olika ärenden
- Ansvara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs
- Genom att beställa, leda och följa upp se till att uppdraget verkställs och att detta sker i enlighet med nämndmål, budgetram, lagar, policys och andra styrdokument
- Redovisa till kommunstyrelse och kommunfullmäktige hur de har fullgjort sina uppgifter

Förvaltningarna ska:

- Verkställa kommunfullmäktiges beslut
- Verkställa uppdraget i enlighet med nämndmål, budgetram, lagar, policys och andra styrdokument
- Redovisa till nämnd/styrelse hur uppgifterna fullgjorts

5. Vision och målnivåer

5.1 Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig vid en fastställd framtida tidpunkt. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den ska ge energi i det dagliga arbetet och fungera som en ”gummisnodd” som drar organisationen mot målet. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

5.2 Övergripande mål

Med utgångspunkt i visionen ska övergripande mål formuleras. De övergripande målen bör vara begränsade till antalet och fastställs av kommunfullmäktige. De gäller under mandatperioden. Kommunfullmäktige fastställer även kommunens finansiella mål. Kommunfullmäktige äger kan utöver det därutöver fastställa mål på nämndnivå. Vad som nedan anges för nämndmål ska även gälla för mål på nämndnivå som kommunfullmäktige fastställt.

5.3 Mål på nämndnivå

Utifrån de övergripande målen formulerar nämnderna nämndmål. Nämndmålen gäller för ett år i taget och kan kompletteras med nyckeltal. Eftersom målen är ettåriga bör de syfta till att visa på vilka områden som nämnderna vill prioritera, det innebär att målen ska ses som en viljeyttring. Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och mätbara.

Nämndernas verksamhetsplaner (innehållande hur de avser ta sig an de kommunövergripande målen) redovisas för kommunstyrelsen i mars innevarande år.

Nämndmålen bör lämpligen inte vara fler än tre stycken per övergripande mål och nämnd. Varje nämnd ska beskriva hur man tar sig an sina nämndmål (metod, arbetssätt, styrtalet etc) och hur de ska följas upp, det vill säga vad som ska ha åstadkommit för att nämndmålen ska betraktas som uppnådda.

Nämnd kan vidare besluta om egna mål utöver de som kommunicerats med kommunstyrelsen. Detta kan gälla områden där nämnden önskar se en förändring i inriktning och/eller ambitionsnivå.

En rekommendation är att minimera antalet mål eftersom det kan vara svårt att fokusera på förändringar inom många områden samtidigt. Ett alternativ kan istället vara att välja ut egna ”nämndnyckeltal”.

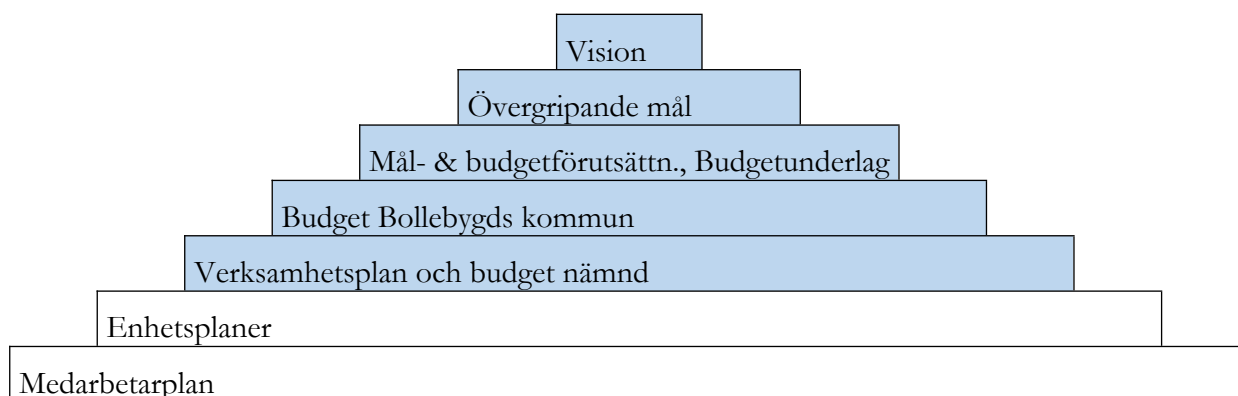
5.4 Mål på enhetsnivå

Mål på enhetsnivå tas fram av enheten när nämndmålen fastställts. Dessa ska vara tydligt kopplade mot nämndmålen. Mål på enhetsnivå gäller normalt för ett år i taget.

5.5 Mål på medarbetarenivå

Mål på individnivå är en överenskommelse mellan chef och medarbetare. Målen tas fram i medarbetarsamtal/målsamtal och fastställs i en medarbetarplan. De ska ha en tydlig koppling till målen på enhetsnivå.

Flödesmodell

(blå=politisk nivå, vit=tjänstepersonnivå)

5.6 Mål- och budgetförutsättningar och budgetunderlag

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Det innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna.

I allmänhet presenterar ekonomiavdelningen i januari de finansiella förutsättningar som gäller under innevarande år samt en översiktlig ekonomisk prognos för de närmaste tre åren. Preliminära ramar tas fram för varje nämnd för kommande budgetår utifrån kända volymförändringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut eller annat som påverkar nämndernas ekonomi.

Kommunstyrelsen behandlar dessa under februari samt överlämnar de preliminära ramarna till nämnderna.

Under mars/april upprättar respektive nämnd ett förslag till budgetunderlag utifrån de preliminära ramarna innehållande hur de avser ta sig an målen samt konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen.

I maj presenterar nämndernas presidier med förvaltningschefer sina kommentarer till de budgetförutsättningar som behandlades i kommunstyrelsen i februari för budgetberedningen. (Budgetberedningen består av en ledamot från varje parti som är representerat i kommunfullmäktige.)

I det budgetunderlag som presenteras för budgetberedningen beskrivs de konsekvenser som nämnderna ser blir följden av de preliminära ramarna samt hur nämnderna hittills har tagit sig an de mål som blivit föremål för dialog med kommunstyrelsen.

Under sommaren och hösten mottas normalt kompletterande information från omvärlden; bättre prognoser om intäkter, kostnader, invånarantal och annan information som är nödvändig för den fortsatta budgetprocessen.

I augusti ger ekonomiavdelningen uppdaterad finansiell och annan relevant information vid möte med budgetberedningen, nämndernas presidier och förvaltningschefer. Respektive nämnd redogör vid mötet för sin syn på nämndens ekonomiska situation innevarande och kommande budgetår samt i vilken mån nämndmålen kan bibehållas eller behöva ändras.

Under september-oktober utarbetas budgetförslaget. Definitivt förslag till budget samt en plan för de nästkommande två årens verksamhet utarbetas och presenteras i oktober.

Kommunfullmäktige beslutar i november varje år en budget avseende det kommande räkenskapsåret samt planen för de nästkommande två åren. Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål och finansiella mål för kommunen samt mål avseende god ekonomisk hushållning för nämnderna. ~~Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och mätbara.~~

Nämndernas budgetram fastställts utifrån politiska prioriteringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut samt målgruppsförändringar. Den av kommunfullmäktige beslutade budgeten per nämnd anges på nämndnivå, det är därefter upp till respektive nämnd att fördela budgeten på olika verksamheter. Nämnderna ska i sin tilldelade budgetram skapa ett utrymme för oförutsedda händelser och förändrade volymer. Tilldelad budgetram utgör gränsen för resursutnyttjande för respektive nämnd och är överordnad beslut om servicenivåer och kvalitetsutfästelser.

Verksamhetsplan och budget för nämnd baserat på den av kommunfullmäktige beslutade budgeten upprättas årligen och beslutas av nämnden senast i januari följande år ~~december~~. Verksamhetsplanen ska även innehålla de mål som nämnden avser att föra dialog om med kommunstyrelsen och övriga nämnder.

5.7 Indexering

Indexering innebär att förväntade kostnads- och intäktsökningar hanteras genom justering av nämndernas ramar. Det finns möjlighet till differentierade index beroende på olika förutsättningar för vissa kostnads- och intäktslag. Förvaltningarna ska därför inför budgetarbetet meddela om det förväntas skilda indexering jämfört med den generella indexeringen.

5.8 Förändringsuppdrag

I budgeten kan nämnderna tilldelas ett förändringsuppdrag vilket innebär att krav på effektivisering av befintlig verksamhet. Förändringskravet kan vara generellt eller differentierat, d.v.s. påverka verksamheter i olika grad.

5.9 Ofördelad budget

I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel ska denna kunna användas till följande:

- Till åtgärder som initialt kräver en insats som överstiger nämndens budget men på sikt kan leda till lägre kostnader

- Annan oförutsedd händelse som inte kunnat förutses och som lett till omfattande kostnader för nämnden

Ansökan om att få nyttja medel ur den ofördelade budgeten ska lämnas till kommunstyrelsen. Ekonomiavdelningen utreder om ansökan uppfyller något av de kriterier som anges ovan och lämnar därefter ett yttrande till kommunstyrelsen, inför beslut.

5.10 Investeringar

En investering är en större kapitalinsats som leder till någon form av avkastning. Den innebär en ekonomisk hantering under ett eller flera år i form av ränta och avskrivning.

Investeringsbudgeten beslutas av kommunfullmäktige och nämnderna får budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Inför beslut om investering ska även utvärderas de konsekvenser av investeringen, såsom anslutande kostnader och intäkter.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av årsredovisningen. Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigarelagts. Reinvesteringsanslag ombudgeteras inte mellan år.

Investeringsbudgeten kan anges per nämnd och/eller objekt. Vid större projekt ska påverkan på driftbudgeten anges. Vid exploateringar över flera år bör en helhetsbild över projektet presenteras.

5.11 Lönerörelser

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. Det innebär ökade möjligheter för kommungemensamma omfördelningar och ett effektivare sätt att säkra att index för löner inte används för annan verksamhet än vad som avsetts. Utgångspunkten är att kommunstyrelsens arbetsutskott fördelar utrymmet och även bedömer vilken nivå av det avsatta utrymmet som behövs användas innevarande budgetår för att åstadkomma önskvärda satsningar.

6.1 Uppföljning/Analys

6.1 Dokument för kommunikation av resultat

Nämndernas återkoppling till kommunfullmäktige består i måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, verksamhetens volym, ekonomiskt utfall och prognos samt eventuella uppdrag.

Rapporteringen sker i form av delårsrapporten per augusti (se 6.4) samt i årsredovisningen (se 6.2). Utöver detta sker rapportering i form av uppföljningsrapporter för respektive nämnd per februari, april och oktober (se 6.5).

Följande uppföljningsdokument tas fram för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen:

6.2 Årsredovisning

I årsredovisningen redovisas kommunstyrelsens och nämndernas arbete med nämndmål, mål för god ekonomisk hushållning och nyckeltal till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens och nämndernas eventuella egna mål, nyckeltal samt uppdrag till förvaltningen följs upp av respektive nämnd. Arbetet med eventuella uppdrag från kommunfullmäktige redovisas. Uppföljning sker avseende nämndernas verksamhetsvolym och ekonomiska resultat för året.

I årsredovisningen sammanställs kommunens och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders (Bollebo) ekonomiska redovisning. Denna analyseras och slutsatser dras avseende det gångna året. Årsredovisningen godkänns av kommunfullmäktige i april. Nämndernas årsrapporter är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande flerårsstrategi.

Årsredovisningen ska som huvudregel endast tas fram i digital form.

6.3 Årsrapport

Avser respektive nämnds "årsredovisning" som utöver de delar som framgår under årsredovisningen även innehåller nämndens egna mål och nyckeltal kopplade till dessa.

6.4 Delårsrapport

I delårsrapporten redovisas kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsvolym, ekonomiskt utfall samt prognos för helåret. Positiva och negativa avvikelser från nämndmål ska särskilt omnämnas. Delårsrapporten upprättas per augusti och redovisas i kommunfullmäktige.

6.5 Uppföljningsrapporter

I uppföljningsrapporterna för nämnderna redovisas ekonomiskt utfall och prognos för helåret samt relevanta volym- och nyckeltal. Uppföljningsrapporterna sammanställs per februari, april samt oktober och redovisas i kommunfullmäktige.

6.6 Övriga uppföljningar

Kommunstyrelsens arbetsutskott kan vid behov utöver de fastställda rapporttillfällena begära särskilda uppföljningar med nämndernas presidier.

Nämnden ska vid varje sammanträde informeras om aktuell ekonomisk ställning som protokollförs, detta sker genom att respektive förvaltningschef rapporterar om ekonomin och indikatorer kopplade till av fullmäktige prioriterade mål.

Protokollet delges kommunstyrelsen.

Uppföljningar på enhetsnivå görs inom respektive förvaltning. Frekvens och innehåll fastställs av förvaltningschef.

6.7 Hantering över-/underskott

I samband med bokslutsberedning eller liknande redovisar nämnderna sitt resultat. I de fall nämnderna redovisar ett överskott kan delar av detta ombudgeteras i de fall en samlad bedömning visar att mål, uppdrag och prestationer är uppfyllda. En reglering sker i så fall till den ofördelade budgeten. Redovisas ett underskott görs på motsvarande sätt en samlad bedömning över orsakerna till underskottet, vilket kan leda till att delar av underskottet ska återställas innevarande budgetår, dvs året efter det uppkomna underskottet.

7 Budgetavvikelser

I de fall det vid uppföljning av nämnds rapport visas ett väsentligt underskott ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid nästkommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat. Beslutet ska leda till att nämndens verksamhet hålls inom budgeterat ekonomiskt utrymme och sträva efter att verksamhetsspecifika värden på målindikatorer uppnås inom fastställd tidsram. Nämndens beslut om åtgärder ska anmälas till kommunstyrelsen för kännedom

Förvaltningschefen är skyldig att i protokollet ge sin mening tillkänna i fråga om förslag som bedöms leda till underskott jämfört med budget. Detta protokollsutdrag ska anmälas till kommunstyrelsen för kännedom

Med väsentligt underskott avses en avvikelse som överskrider 1,0 % av nämndens budgetram.

Nämndens ordförande ska skyndsamt informera kommunstyrelsens arbetsutskott.

Vid kommande uppföljningar under året ska förvaltningen till nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, d.v.s. om åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas.

På motsvarande sätt ska förväntade budgetavvikelser inom investeringsbudgeten rapporteras till berörd nämnd samt till kommunstyrelsens arbetsutskott. I de fall ett enskilt projekt med en budget över 5,0 mnkr förväntas överskrida tilldelad budget med mer än 10 % ska återredovisning ske till kommunfullmäktige.

8 Analyser

För att kommunfullmäktige i uppföljningsrapporterna, delårsrapporten och årsredovisning ska få en samlad bild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse ska rapportering ske enligt en kommungemensam analysmodell. Analysen syftar till att påvisa vilka effekter uppnådd måluppfyllelse fått i verksamheten, vilka slutsatser som kan dras om effekten av uppfylld/icke-uppfylld måluppfyllelse och vilka rekommendationer nämnden lämnar inför kommande års planering. Modellen anger hur målen ska följas upp och hur måluppfyllelsen bedöms, i såväl delårsbokslut som årsredovisning.

8.1 Nyckeltal, volym- och kostnadsutveckling

Om ett eller flera nyckeltal för en förvaltnings verksamhet utvecklas negativt kan det finnas anledning att ta ställning till om det område nyckeltalet belyser ska lyftas in som ett nämndmål kommande år. Ekonomiskt utfall, prognos ekonomiskt utfall helår samt övriga kommentarer till detta ska då redovisas.

8.2 Bedömning av måluppfyllelsen

För vart och ett av nämndmålen gör varje nämnd en skriftlig bedömning av måluppfyllelse enligt värderingsskalan i tabellen nedan. Utgångspunkten är det som verksamhetsplan anger ska ha åstadkommit för att målen ska betraktas som uppnådda.

Måluppfyllelse - bedömningsskala	
Bedömning	Analys av gjorda iakttagelser
Ja Målet är uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter bedöms ha bidragit till måluppfyllelsen och varför? • Har omvärldsfaktorer bidragit och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Nej Målet är inte uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?

Värderingsskalan i delårsrapporten kompletteras med: *Prognos för måluppfyllelse.*

8.3. Slutsats och rekommendation

Den skriftliga bedömningen enligt 8.2 ovan ska ange vilken slutsats som nämnden drar av måluppfyllelsen, vilka aktiviteter som prioriteras under återstoden av verksamhetsåret samt vilka eventuella förändringar som rekommenderas inför kommande räkenskapsår.

8.4 Framtida utmaningar

Nämnden ska även i bedömningen beskriva vilka viktiga förändringar i verksamheten och omvärlden som förväntas påverka verksamheten, till exempel förändrad lagstiftning, beslut, samverkan på nationell eller regional nivå.

8.5 Övriga uppföljningar

Uppföljning på enhetsnivå avseende enhetsplanerna görs av inom respektive förvaltning. Uppföljning av medarbetarplaner sker vid medarbetarsamtal.

Styrmodell Bollebygds kommun inkl ekonomiska styrprinciper

Syfte

Kommunens styrmodell beskriver ansvarsfördelning och roller avseende fastställande och uppföljning av mål, gemensamma begrepp, principer för mål, tidplan m.m. Den gäller för hela kommunen och omfattar alla nivåer från kommunfullmäktige till enskild medarbetare. Styrmodellen bidrar till att skapa helhetsperspektiv, samordning mellan nämnder samt ökad transparens i kommunens budget- och uppföljningsprocess.

De ekonomiska styrprinciperna anger ansvarsfördelning och spelregler för kommunens ekonomistyrning och syftar till att klargöra ansvar och befogenheter i budgetprocessen och vid budgetuppföljning och rapportering.

Grundläggande principer för styrmodellen

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, nämndsmål, mål för god ekonomisk hushållning, nyckeltal, driftbudgetramar samt investeringsbudget för styrelse och nämnder. Utöver detta utövar fullmäktige styrning genom olika styrdokument som riktlinjer och policydokument.

Vision och övergripande mål beslutas i samband med ny mandatperiod och fastställs årligen i samband med att budgeten beslutas. Beslut om nämndsmål och nyckeltal gäller i ett år och tas fram årligen i budgetprocessen.

Styrelse och nämnder ska i verksamhetsplan ange hur man tar sig an arbetet med att uppfylla de av fullmäktige angivna nämndsmålen, vilken

metod/arbetsätt som kommer att användas, hur man avser att mäta måluppfyllelsen samt vad som ska ha uppnåtts för att målet ska betraktas som uppfyllt.

På tjänstemannanivå förs styrningen vidare nedåt i organisationen med hjälp av enhetsplaner samt medarbetarplaner.

Styrelse och nämnder återrporterar till kommunfullmäktige avseende måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, utveckling av verksamhetens volym samt ekonomiskt utfall och årsprognos. Rapporteringen till fullmäktige sker i form av delårsrapport per augusti samt uppföljningsrapporter per februari, april och oktober samt årsredovisning.

För att kommunfullmäktige ska få en samlad bild av måluppfyllelse använder styrelse och nämnder en kommungemensam analysmodell samt gemensamma mallar för rapportering.

De rapporter som redovisas till kommunfullmäktige är av kommunstyrelsen beslutade kommungemensamma rapporter.

Rollfördelning i kommunens styrning och uppföljning

För att samspelet mellan politiker och tjänstemän ska fungera behöver det präglas av en tydlig rollfördelning, respekt, tillit och dialog.

Politiken har det övergripande ansvaret för ledning styrning och uppsikt. Detta inkluderar att arbeta målinriktat med ett medborgar- och brukarperspektiv, systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten, se till att styrning och kontroll är tillräcklig samt att värna god ekonomisk hushållning.

Tjänstemän i ledande ställning förväntas vara kompetenta, visa respekt för demokratin, vara lojala mot demokratiskt fattade beslut, våga och kunna ta ledarskap i organisationen samt visa integritet och inte fungera som Ja-sägare.

Den grundläggande rollfördelningen utgörs av:

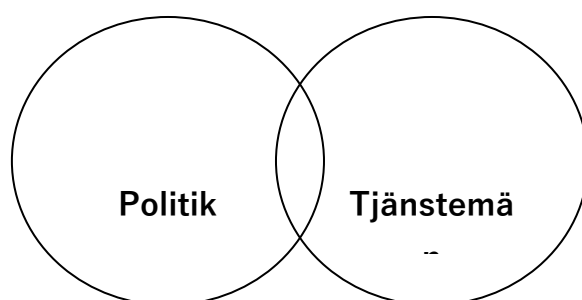
- Vad? - hos politiken.
- Hur? - hos tjänstemännen.

I politikens VAD inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett politiskt perspektiv.
- Dialog med medborgare.
- Utveckla demokratin.
- Formulera vision, mål och inriktning.
- Besluta om omfattning och ekonomiska ramar.
- Ansvar för större prioriteringar.
- Följa upp – utvärdera – ompröva.

I tjänstemännens HUR inbegrips:

- Omvärldsbevakning ur ett verksamhetsperspektiv.
- Verkställa utifrån politikens beslut och riktlinjer om – ”VAD”.
- Leda utförandet - den löpande och dagliga verksamheten.
- Utveckla tjänster, service, omvårdnad m.m. inom ”HUR- perspektivet”.
- Utarbeta strategier och aktiviteter för att nå målen.
- Föra dialog med personal, medborgare och brukare.
- Följa upp, rapportera och föra dialog med uppdragsgivaren.

Ibland kan de olika ansvarsområdena komma att överlappa varandra och denna överlappning kallas ibland för gråzon eller ”den gyllene zonen”. När en fråga upplevs hamna i den gyllene zonen understryks behovet av dialog och respekt mellan politiker och tjänstemän.

Vem gör vad i den kommunala organisationen?

Kommunfullmäktige ska:

- Besluta om mål och riktlinjer. Detta uttrycks bland annat i övergripande mål och nämndsmål.
- Besluta om tilldelning av ekonomiska medel i driftbudgetramar, investeringsbudget samt mål för god ekonomisk hushållning.
- Besluta om kommunens skattesats.
- Godkänna årsredovisning samt pröva ansvarsfrihet för styrelse/nämnder.

Kommunstyrelse ska:

- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter.
- Ha uppsikt över nämnderna.
- Uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.
- Begära in de yttranden som man bedömer behövs från nämnder, beredningar och anställda i kommunen.
- Sköta kommunens ekonomiska förvaltning.

Nämnderna ska:

- Förbereda fullmäktiges beslut i olika ärenden.
- Ansvara för att fullmäktiges beslut verkställs.
- Genom att beställa, leda och följa upp se till att uppdraget verkställs och att detta sker i enlighet med nämndsmål, budgetram, lagar, policys och andra styrande dokument.
- Redovisa till kommunstyrelse och fullmäktige hur de har fullgjort sina uppgifter.

Förvaltningarna ska:

- Verkställa fullmäktiges beslut.
- Verkställa uppdraget i enlighet med nämndsmål, budgetram, lagar, policys och andra styrande dokument.
- Redovisa till nämnd/styrelse hur uppgifterna fullgjorts.

Vision och målnivåer

Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Den ska ge energi i det dagliga arbetet och fungera som en "gummisnodd" som drar organisationen mot målet. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

Övergripande mål

Med utgångspunkt i visionen har övergripande mål formulerats. De övergripande målen är begränsat till antalet och fastställs av kommunfullmäktige. De under mandatperioden. De övergripande målen

kompletteras av strategiskt inriktningsdokument. Kommunfullmäktige fastställer även kommunens finansiella mål.

Mål på nämndsnivå

Utifrån övergripande mål formuleras nämndsmål. Nämndsmål som gäller i ett år och kompletteras med nyckeltal. Eftersom målen är ettåriga bör målen syfta till att visa på vilka områden som kommunen vill prioritera, det innebär att målen ska ses som en viljeyttring. Målen fastställs av fullmäktige i budgetbeslut i juni. Vid ny mandatperiod fastställs målen av fullmäktige i november. Fullmäktige fastställer även nämndernas mål för god ekonomisk hushållning.

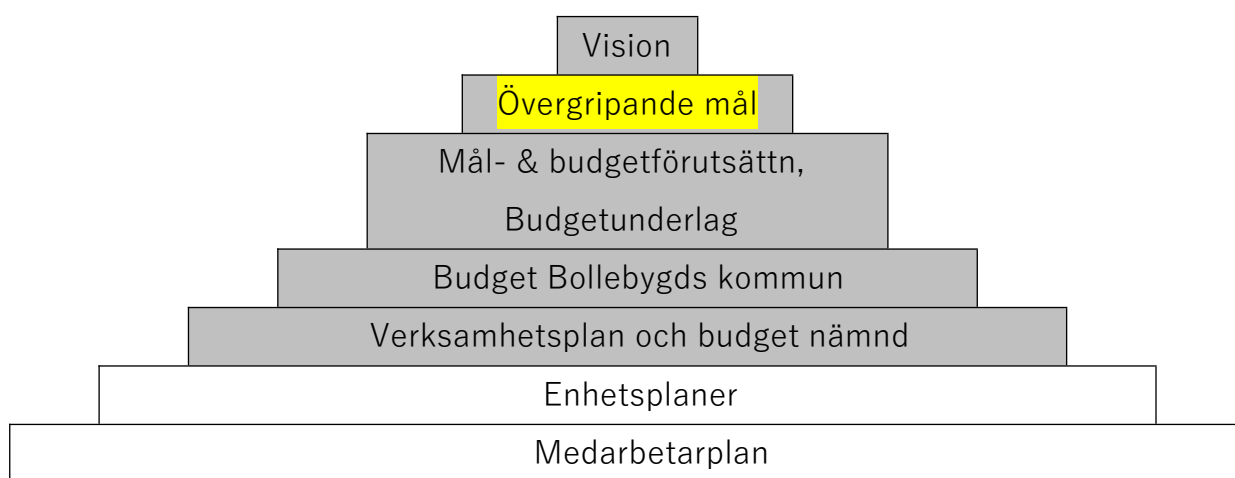
Mål på enhetsnivå

Mål på enhetsnivå tas fram av enheten. Dessa ska vara tydligt kopplade mot nämndsmålen. Mål på enhetsnivå gäller i ett år.

Mål på individnivå

Mål på individnivå är en överenskommelse mellan chef och medarbetare. Målen tas fram i medarbetarsamtal och fastställs i en medarbetarplan. De ska ha en tydlig koppling till målen på enhetsnivå.

Dokument

(grå=politisk nivå, vit=tjänstemannanivå)

Vision

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

Mål- och budgetförutsättningar och budgetunderlag

Mål- och budgetförutsättningar är det första underlag som tas fram i den årliga budgetprocessen. Det innehåller omvärldsanalys, strategiska kommuninterna frågor och syftar till att visa på eventuella förändringar i verksamheter och öka kunskapen om vilka förutsättningar som gäller för verksamheterna. Mål- och budgetförutsättningar tas fram kommungemensamt och behandlas av kommunstyrelsen. Dokumentet ligger till grund för det fortsatta budgetarbetet. Efter att mål- och budgetförutsättningarna fastställts av kommunstyrelsen upprättar respektive nämnd ett förslag på budgetunderlag. I budgetunderlaget ska det beskrivas hur nämnden tar sig an målen och konsekvenserna av den preliminärt tilldelade budgetramen. I april förs en dialog mellan nämnderna och kommunstyrelsen. Därefter följer politisk beredning som leder till förslag till budget.

Budget Bollebygds kommun

Kommunfullmäktige fastställer årligen budget avseende de nästkommande tre årens verksamhet. Till de övergripande målen kopplas i kommunfullmäktiges budget nämndsmål. Målen ska vara specifika, realistiska, tidsatta och i möjligaste mån mätbara. Nämndsmålen gäller i ett år.

För att begränsa antalet mål för nämnderna och för att kommunstyrelsen/kommunfullmäktige snabbt ska kunna bilda sig en uppfattning om hur det går för kommunen, kompletteras nämndsmålen med ett antal nyckeltal fastställda av respektive nämnd. Nyckeltalen hämtas in via nationell statistik och rapporteras av nämnderna. Nyckeltalen avspeglar kvalitet i verksamheten samt ligger inom den kommunala kompetensen. Nyckeltalen syftar till att i första hand visa på kvalitet men det kan undantagsvis finnas anledning att ha med nyckeltal som visar på förutsättningar för verksamheten.

Följande nyckeltal är exempel på hur det kan se ut. Observera att nyckeltalen inte ska förväxlas med mål. Nyckeltal följs kontinuerligt och det är endast då dessa "lyser rött" som åtgärder ska vidtas och beskrivas i uppföljningar/årsredovisningen

Exempel på nyckeltal att följa:

	Nuläge	Grön	Gul	Röd
Medborgarindex	60	>/=60	59 - 58	<58
Nöjd kundindex	85	>/=85	82 - 84	<82
Näringslivsranking	17	</=17	18 - 20	>20
Ungdomsarbetslöshet	10	</=10	11 - 12	>12
Kostn./ vårdtagare hemtjänst	175 000	</=175 000	175 100 – 176 000	>176 000
Kostnad/betygspoäng	320	</=320	321	>321
Medarbetarindex	3,83	>/=3,83	3,80 - 3,82	<3,80
Sjukfrånvaro	4,8	>/=4,8	4,9 - 5,0	<5,0

I budget fastställs också de ekonomiska ramarna för de nästkommande tre åren. Kommunfullmäktige fastställer även finansiella mål för kommunen samt mål avseende god ekonomisk hushållning för nämnderna.

Verksamhetsplan och budget nämnd

De mål som ges nämnderna av kommunfullmäktige, de så kallade nämndsmålen, kan vara upp till tre stycken per övergripande mål och nämnd. Nämnden ska beskriva hur man tar sig an sina nämndsmål (metod, arbetssätt, styrtalet etcetera) och hur de ska följas upp, det vill säga vad som ska ha åstadkommits för att nämndsmålen ska betraktas som uppnådda. Nämnden ska även ange hur man tar sig an sina mål för god ekonomisk hushållning. Utöver mål anger kommunfullmäktige nyckeltal som ska följas upp. Nämnd kan, om man så önskar, besluta om egna mål utöver de som beslutats av kommunfullmäktige. Detta kan gälla områden där man önskar se en förändring

i inriktning och/eller ambitionsnivå. En rekommendation är att minimera antalet mål eftersom det kan vara svårt att fokusera på förändringar inom många områden samtidigt. Ett alternativ kan istället vara att välja ut egna "nämndsnyckeltal". Verksamhetsplan och budget upprättas årligen och beslutas av nämnd under hösten.

Enhetsplan

För att föra verksamhetsplanens innehåll vidare nedåt i organisationen ska enhetsplaner upprättas. I enhetsplanen uttrycker enheten sina mål med koppling mot nämndens mål och övriga styrdokument för verksamheten. Enhetsplan upprättas årligen.

Medarbetarplan

För att föra enhetsplanens innehåll vidare nedåt i organisationen ska medarbetarplaner upprättas. I den enskilda utvecklingsplanen anges medarbetarens mål med koppling mot enhetens mål. Medarbetarplan upprättas årligen.

Budgetprocessen

Processen startar i november med en dialog mellan nämnderna och den politiska styrgruppen. Vid detta tillfälle ges nämnderna möjlighet att beskriva de utmaningar och möjligheter den ram som tilldelats av fullmäktige i juni ger.

I januari presenterar ekonomiavdelningen de budgetförutsättningar som gäller under innevarande år samt nästkommande budgetår. Utifrån dessa förutsättningar och eventuella volymjusteringar beslutar kommunstyrelsen på sitt sammanträde i januari om preliminära ramar och mål för kommande budgetår.

Under mars/april upprättar respektive nämnd ett förslag till budgetunderlag utifrån de preliminära ramarna innehållande hur de avser ta sig an målen samt konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen. Dessa budgetunderlag kommuniceras mellan nämnderna och kommunstyrelsen i april.

Förslag till ny budget presenteras i början på maj och behandlas av ks och fullmäktige i juni, inför ny mandatperiod fastställs budgeten dock i november.

Budgetmodell

Budgetmodellen har sin start i den aktuella budget som är beslutad för respektive nämnd föregående år i kommunfullmäktige i juni (alternativt november)

Nämndernas budgetram fastställts utifrån politiska prioriteringar, effekter av lokalt eller nationellt fattade beslut samt målgruppsförändringar. Den av fullmäktige beslutade budgeten per nämnd anges på nämndsnivå, det är därefter upp till respektive nämnd att fördela budgeten på olika verksamheter. Tilldelad budgetram utgör gränsen för resursutnyttjande för respektive nämnd och är överordnad beslut om servicenivåer och kvalitetsutfästelser. Nämnderna ska i sin tilldelade budgetram skapa ett rimligt utrymme för oförutsedda händelser och förändrade volymer.

Indexering

Indexering innebär att förväntade kostnads- och intäktsökningar hanteras genom justering av nämndernas ramar. Det finns möjlighet till differentierade index beroende på olika förutsättningar för vissa kostnads- och intäktsslag. Förvaltningarna ska därför inför budgetarbetet meddela om det förväntas skilda indexeringar jämfört med den generella indexeringen.

Förändringsuppdrag

I budgeten kan nämnderna tilldelas ett förändringsuppdrag vilket innebär att krav på effektivisering av befintlig verksamhet. Förändringskravet kan vara generellt eller differentierat, dvs påverka verksamheter i olika grad.

Ofördelad budget

I de fall kommunstyrelsen hanterar en budget för ofördelade medel kan denna enbart användas till oförutsedda händelser. Ökade volymer utöver given budgetkompensation ska inte ses som en oförutsedd händelse.

Hantering över/underskott

I samband med bokslutsberedning eller liknande redovisar nämnderna sitt resultat. I de fall nämnderna redovisar ett överskott kan delar av detta ombudgeteras i de fall en samlad bedömning visar att mål, uppdrag och prestationer är uppfyllda. En reglering sker i så fall från den ofördelade budgeten. Redovisas ett underskott görs på motsvarande sätt en samlad bedömning över orsakerna till underskottet, vilket kan leda till att delar av underskottet ska återställas innevarande budgetår, dvs året efter det uppkomna underskottet.

Investeringar

En investering innebär en ekonomisk hantering under ett flertal år i form av ränta och avskrivning. Investeringsbudgeten beslutas av fullmäktige och nämnderna erhåller budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige, Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigarelagts.

Reinvesteringsanslag ombudgeteras inte mellan år.

Lönerörelse

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. Det innebär ökade möjligheter för kungemensamma omfördelningar och ett effektivare sätt att säkra att index för löner inte används för annan verksamhet än vad som avsetts. Utgångspunkten är att kommunstyrelsens arbetsutskott fördelar utrymmet och även bedömer vilken nivå av det avsatta utrymmet som behövs användas innevarande budgetår för att åstadkomma önskvärda satsningar.

Uppföljning/ Analys

Dokument för kommunikation av resultat

Nämndernas återkoppling till fullmäktige består i måluppfyllelse, nyckeltalens utveckling, verksamhetens volym, ekonomiskt utfall och prognos samt eventuella uppdrag. Rapporteringen sker i form av delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen. Utöver detta sker rapportering i form av uppföljningsrapporter till nämnd per februari, maj och oktober. Följande uppföljningsdokument tas fram för att säkerställa återkopplingen uppåt i organisationen:

Årsredovisning

I årsredovisningen redovisas nämndernas arbete med nämndsmål, mål för god ekonomisk hushållning och nyckeltal till kommunfullmäktige. Nämndernas eventuella egna mål, nyckeltal samt uppdrag till förvaltningen följs upp av respektive nämnd. Arbetet med eventuella uppdrag från kommunfullmäktige redovisas. Uppföljning sker avseende nämndernas verksamhetsvolym- och ekonomiska resultat för året.

I årsredovisningen sammanställs kommunens och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäders ekonomiska redovisning. Denna analyseras och slutsatser dras avseende det gångna året.

Årsredovisningen godkänns av kommunfullmäktige i april. Nämndernas årsrapporter är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande flerårsstrategi.

Årsrapport

Avser respektive nämnds "årsredovisning" som utöver de delar som framgår under årsredovisningen även innehåller nämndens egna mål och nyckeltal kopplade till dessa.

Delårsrapport

I delårsrapporten redovisas nämndernas arbete med nämndsmål kopplade till de övergripande målen, mål för god ekonomisk hushållning samt nyckeltal till fullmäktige. Uppföljning sker även avseende nämndernas verksamhetsvolym- och ekonomiska utfall samt prognos för helåret. Delårsrapporten upprättas per augusti.

Månadsuppföljningar

I månadsuppföljningarna redovisas ekonomiskt utfall och prognos för helåret samt relevanta volym- och nyckeltal. Månadsuppföljningar sammanställs per februari, april samt oktober och redovisas i fullmäktige.

Övriga uppföljningar

Uppföljningar på enhetsnivå görs inom respektive förvaltning, frekvens och innehåll fastställs av förvaltningschef.

Budgetavvikelser

I de fall nämndens uppföljning visar på ett negativt resultat vid årets slut ska förvaltningschef skyndsamt redovisa åtgärder som leder till ett nollresultat vid årets slut. Nämnden ska senast vid kommande nämndsmöte efter det att en negativ prognos presenterats besluta om åtgärder syftande till ett nollresultat. Vid kommande uppföljningar under året ska nämnden redovisa vilken effekt de beslutade åtgärderna förväntas få, dvs ifall åtgärderna är tillräckliga eller om nya beslut behöver fattas.

På motsvarande sätt ska förväntade budgetavvikelser inom investeringsbudgeten rapporteras till berörd nämnd. I de fall ett enskilt projekt med en budget över 5,0 mnkr förväntas överskrida tilldelad budget med mer än 10 % ska återredovisning ske till kommunfullmäktige.

Analyser

För att kommunfullmäktige i delårsrapporten och årsredovisning ska få en samlad bild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse ska rapportering ske enligt en kommungemensam analysmodell. Analysen syftar till att påvisa vilka effekter uppnådd måluppfyllelse fått i verksamheten, vilka slutsatser som kan dras om effekten av uppfylld/icke-uppfylld måluppfyllelse och vilka rekommendationer nämnden lämnar inför kommande års planering. Modellen anger hur målen ska följas upp och hur måluppfyllelsen bedöms, i såväl

delårsbokslut som årsredovisning. Analysen görs i fyra steg och beskrivs nedan.

1 Nyckeltal, volym- och kostnadsutveckling

Om nyckeltalen för verksamheten utvecklas negativt finns det anledning att ta ställning till om det område nyckeltalet belyser ska lyftas in som ett nämndmål kommande år. Ekonomiskt utfall, prognos ekonomiskt utfall helår samt kommentarer till detta redovisas.

2 Bedömning av måluppfyllelsen

För vart och ett av nämndmålen gör nämnden en bedömning av måluppfyllelse enligt värderingsskalan i tabellen nedan. Utgångspunkten är det som verksamhetsplan anger ska ha åstadkommit för att målen ska betraktas som uppnådda.

Måluppfyllelse - bedömningsskala	
Bedömning	Analys av gjorda iakttagelser
Ja Målet är uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter bedöms ha bidragit till måluppfyllelsen och varför? • Har omvärldsfaktorer bidragit och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?
Nej Målet är inte uppnått!	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka aktiviteter har bidragit/ inte bidragit till måluppfyllelsen? • Vilka aktiviteter bedömer ni saknades? • Har omvärldsfaktorer påverkat och i så fall på vilket sätt? • Vilka ekonomiska resurser fanns avsatta, vad blev utfallet och vad förklarar ev. budgetavvikelse?

Värderingsskalan i delårsrapporten kompletteras med: *Prognos för måluppfyllelse.*

3. Slutsats och rekommendation

Vilken slutsats drar nämnden av måluppfyllelsen och vilka aktiviteter prioriteras under återstoden av verksamhetsåret? Vilka eventuella förändringar rekommenderas inför kommande planeringsår?

4. Framtida utmaningar

Nämnden beskriver här viktiga förändringar i verksamheten och omvärlden som förväntas påverka verksamheten, till exempel förändrad lagstiftning, beslut, samverkan på regional eller nationell nivå.

Övriga uppföljningar

Uppföljning på enhetsnivå avseende enhetsplanerna görs av inom respektive förvaltning.

Uppföljning av medarbetarplaner sker vid medarbetarsamtal.

15. Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt KS2020/240

§128

KS2020/240

Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Beslut

Ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag från arbetsutskottet.

Ärendet

Syftet med kommunstyrelsens uppsiktsplikt är att styrelsen ska övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar följs. Uppsiktsplikten är ett ansvar som vilar på hela kommunstyrelsen.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag på riktlinjer som ska fastställas av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till riktlinjer för sin uppsiktsplikt.

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att ärendet skickas till kommunstyrelsen utan förslag från arbetsutskottet. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt
- Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt
- Kommunstyrelsens uppsiktsplikt version från KSO

Skickas till

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt

1. Bakgrund

I kommunallagen anges att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över:

- Övriga nämnders verksamhet
- Verksamhet i bolags som kommunen har ägarintressen i
- Verksamhet enligt avtalsamverkan
- Privata och kommunala utförare i Bollebygds kommun.
- Verksamhet i kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Uppsiktsplikten finns inskrivet i kommunens reglementen och är omhändertaget i uppföljning och rapportering i kommunens styrprinciper.

Syftet med dessa riktlinjer är att tydliggöra hur kommunstyrelsens uppgift att ha uppsikt över kommunens verksamhet i praktiken genomförs.

Uppsiktsplikten är starkt sammankopplad med kommunstyrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Likaså med kommunstyrelsens uppgift att följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

2. Uppsiktspliktens syfte

Syftet med kommunstyrelsens uppsiktsplikt är att den ska övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

3. Allmänt om uppsiktsplikten

I kommunstyrelsens reglemente framgår bland annat:

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att:

- leda arbetet med övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Uppsiktsplikten är ett ansvar som vilar på hela kommunstyrelsen. När kommunstyrelsen har uppsiktsaktiviteter som inte hela kommunstyrelsen deltar i ska rapportering av väsentlig information ske till hela kommunstyrelsen genom t.ex. protokoll eller information på kommande kommunstyrelsesammanträden. Kommunchefen leder och samordnar arbetet med att fullgöra uppsiktsplikten.

Uppsikten pågår löpande under hela året och den omfattar verksamhet, personal och ekonomi. I samband med kommunens uppföljningar per februari, april, oktober, delårsrapport samt årsredovisning redovisas de väsentligaste utmaningarna som är viktiga för kommunstyrelsen att följa. Vid dessa tillfällen görs en samlad bedömning, främst utifrån nämndernas och bolagens rapporteringar, men även information från annan uppföljning och omvärldsbevakning värderas.

Nämnderna ska en gång per år eller annars då kommunstyrelsen beslutar vid möte redogöra för sina verksamheter för kommunstyrelsen och svara på frågor. Redogörelse ska omfatta kvalitet i verksamhet, nämndens internkontroll, ekonomisk utveckling, omvärldsbevakning och annan information som nämnden bedömer vara av väsentlig betydelse. Protokoll ska föras.

Kommunstyrelsens behov av uppsiktsaktiviteter varierar annars över tid både vad gäller inriktning och form. Uppsiktsaktiviteter ska anpassas utifrån väsentlighet och vad som bedöms rimligt med hänsyn till verksamhetens art, andelsförhållanden och omständigheter i övrigt. För att fullgöra sin uppgift får kommunstyrelsen från övriga nämnder begära in yttranden och upplysningar.

4. Resultatet av uppsiktsplikten

Om det vid utförandet av uppsiktsplikten framkommer anledning, kan kommunstyrelsen begära ytterligare uppgifter, t.ex. genom uppdrag till kommunchef att göra fördjupad uppföljning, uppdrag till en nämnd att återkomma med åtgärder så att budgetram hålls (enligt kommunens styrmodell) eller uppdrag till presidiet att föra dialog om en fråga med presidiet för en annan nämnd. Beslut om att kommunstyrelsen vill ha ytterligare uppgifter görs löpande under året när behov uppstår. Åtgärderna ska dokumenteras genom protokoll eller annan sätt.

Ifall det är nödvändigt med andra åtgärder får kommunstyrelsen föreslå att kommunfullmäktige ska agera.

5. Närmare om uppsiktsplikten över övriga nämnders verksamhet

Fokus ligger på rapporteringen ovan i 3 samt på möten mellan företrädare för kommunstyrelsen och respektive nämnd.

Kommunstyrelsens uppsikt över övriga nämnders verksamhet kan utövas i första hand genom att kommunstyrelsen tar del av:

- Nämndernas februari-, april-, delårs-, oktober- och årsrapporter där centrala delar vid samtliga rapporteringstillfällen är bedömningen av hur väl nämnden uppfyller sitt grunduppdrag (gentemot kommuninvånarna) samt ekonomisk uppföljning
- Handlingar och protokoll från nämndernas sammanträden
- Nämndernas budgetunderlag och verksamhetsplaner
- Nämndernas arbete med intern kontroll
- Revisorernas granskningsrapporter
- Information om väsentliga händelser i förvaltningar och nämnder som ges av kommunchefen vid kommunstyrelsens sammanträden.

Uppsikt över verksamhet som utförs av privata utförare och avtalssamverkan följs upp av den nämnd som ansvarar för verksamheten, vilket ska vidare rapporteras till kommunstyrelsen genom nämndens årsrapport.

6. Närmare om uppsiktsplikten över kommunala stiftelser, bolags verksamheter, kommunalförbund och privata samt kommunala utförare

I kommunstyrelsens reglemente framgår följande:

- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen.

- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i kommunalförbund eller gemensamma nämnder, i vilka kommunen ingår, vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen.

6.1 Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

I stadgarna för stiftelsen Bollebygd Hyresbostäder anges att stiftelsen står under kommunstyrelsens överinseende. Kommunen tillsätter styrelseledamöter i stiftelsen.

Kommunstyrelsen uppsikt över stiftelsen utövas i första hand genom att ta del av:

- Stiftelsens delårsrapport samt årsredovisning där centrala delar vid rapporteringstillfällen är bedömning av hur väl stiftelsen uppfyller sitt grunduppdrag och ekonomisk uppföljning
- Stiftelsens budgetunderlag och affärsplaner
- Styrelse- och stämmoprotokoll
- Valda revisorers årliga granskningsrapport
- Uppföljning av stiftelsens arbete med intern kontroll

6.2 Bolag

För delägda kommunala bolag, såsom Gryyab, utövas uppsynsplikten genom ägarsamråd och deltagande på styrelsesammanträden, i den mån kommunen är företrädd, samt information av kommunens representanter på kommunstyrelsesammanträden. Vidare bör dokument såsom budget, verksamhetsplaner och ekonomiska rapporter följas upp i den mån sådana är tillgängliga för kommunstyrelsen.

6.3 Kommunalförbund

Bollebygds kommun är för närvarande medlem i tre kommunalförbund, Sjuhärads kommunalförbund, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och från och med 2019 även Tolkförmedling Väst. Kommunstyrelsen väljer att utföra uppsikt över Sjuhärads samordningsförbund på motsvarande sätt som kommunalförbunden.

Kommunstyrelsens uppsikt över kommunalförbunden och samordningsförbundet utövas i första hand genom att ta del av:

- Budget och verksamhetsplan
- Årsredovisning
- Ägarsamråd
- Revisorernas granskningsrapport.

6.4 Privata och kommunala utförare

Inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av kommunala eller privata utövare kontrolleras och följs upp i enlighet med lagar, avtal och av kommunfullmäktige fastställda program och direktiv.

Gäller för:

Dokumentansvarig: Titel

Dnr : **146625**

Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt

SVANTES URSPRUNGLIGA FÖRSLAG!!

I kommunallagen anges att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över:

- Övriga nämnders verksamhet
- Bolagens verksamhet
- Verksamhet enligt avtalssamverkan
- Verksamhet i kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Uppsiktsplikten finns inskrivet i kommunens reglementen och är omhändertaget i uppföljning och rapportering i kommunens styrprinciper.

Syftet med dessa riktlinjer är att tydliggöra hur kommunstyrelsens uppgift att ha uppsikt över kommunens verksamhet i praktiken genomförs.

Uppsiktsplikten är starkt sammankopplat med kommunstyrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Likaså med styrelsens uppgift att följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Syfte

Syftet med kommunstyrelsens uppsiktsplikt är att styrelsen ska övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar följs.

Uppsiktsplikten

I kommunstyrelsens reglemente framgår bland annat att i kommunstyrelsens styrfunktion ingår att leda arbetet med övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Uppsiktsplikten är ett ansvar som vilar på hela kommunstyrelsen. När kommunstyrelsen har uppsiktsaktiviteter som inte hela kommunstyrelsen deltar i ska rapportering av väsentlig information ske till hela styrelsen genom t.ex. protokoll eller information på kommande kommunstyrelsesammanträden.

Uppsikten pågår löpande under hela året och den omfattar verksamhet, personal och ekonomi.

Kommunstyrelsens behov av uppsiktsaktiviteter varierar över tid både vad gäller inriktning och form. Uppsiktsaktiviteter ska anpassas utifrån väsentlighet och vad som bedöms rimligt med hänsyn till verksamhetens art, andelsförhållanden och omständigheter i övrigt. För att fullgöra sin uppgift får kommunstyrelsen från övriga nämnder begära in yttranden och upplysningar.

Resultatet av uppsikten

Kommunstyrelsen kan begära ytterligare uppgifter, t.ex. uppdrag till kommunchef om att göra en fördjupad uppföljning, uppdrag till en nämnd att återkomma med åtgärder så att budgetramen hålls (enligt kommunens styrsystem) eller uppdrag till presidiet att föra dialog om en fråga med presidiet för en annan nämnd. Beslut om att kommunstyrelsen vill ha ytterligare uppgifter görs löpande under året när behov uppstår. Ifall det är nödvändigt med andra åtgärder får styrelsen föreslå att kommunfullmäktige ska agera.

I samband med kommunens uppföljningar per februari, april, oktober, delårsrapport samt årsredovisning redovisas de väsentligaste utmaningarna som är viktiga för kommunstyrelsen att följa. Vid dessa tillfällen görs en samlad bedömning, främst utifrån nämndernas och bolagens rapporteringar, men även information från annan uppföljning och omvärldsbevakning värderas.

Uppsikten över övriga nämnders verksamhet

Fokus ligger på delårs- och helårsrapporterna samt på möten mellan företrädare för kommunstyrelsen och respektive nämnd.

Kommunstyrelsens uppsikt över övriga nämnders verksamhet utövas i första hand genom att ta del av:

- Nämndernas februari-, april-, delårs-, oktober- och årsrapporter där centrala delar vid samtliga rapporteringstillfällen är bedömning av hur väl nämnden uppfyller sitt grunduppdrag (gentemot kommuninvånarna) samt ekonomisk uppföljning
- Handlingar och protokoll från nämndernas sammanträden
- Nämndernas budgetunderlag och verksamhetsplaner
- Nämndernas arbete med intern kontroll
- Revisorernas granskningsrapporter
- Information om väsentliga händelser i förvaltningar och nämnder som ges av kommunchefen vid kommunstyrelsens sammanträden.

Uppsikt över verksamhet som utförs av privata utförare följs upp genom de ordinarie uppsiktsaktiviteterna över nämndernas verksamhet. Nämnderna ska i årsrapporten beskriva hur tillsynen av privata utförare har utförts.

Uppsikten över kommunala bolagens verksamhet

I kommunstyrelsens reglemente framgår följande: ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen.

Bollebygds kommun har för närvarande inga bolag, dock tillsätter kommunen styrelsen i Bollebo.

Kommunstyrelsen uppsikt över stiftelsen utövas i första hand genom att ta del av:

- Stiftelsens delårsrapport samt årsredovisning där centrala delar vid rapporteringstillfällen är bedömning av hur väl bolaget uppfyller sitt grunduppdrag och ekonomisk uppföljning
- Stiftelsens budgetunderlag och affärsplaner
- Styrelse- och bolagsstämprotokoll
- Valda revisorers årliga granskningsrapport
- Uppföljning av bolagets arbete med intern kontroll

I delägda kommunala bolag, för närvarande Gryaab utövas uppsynsplikten genom deltagande på styrelsesammanträden samt information av kommunens representanter på kommunstyrelsesammanträden.

Uppsikten över kommunalförbund

Bollebygds kommun är medlem i tre kommunalförbund, Sjuhärads kommunalförbund, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och från och med 2019 även Tolkförmedling Väst. Kommunstyrelsen väljer att utföra uppsikt över Sjuhärads samordningsförbund på motsvarande sätt som kommunalförbunden.

Kommunstyrelsens uppsikt över kommunalförbunden och samordningsförbundet utövas i första hand genom att ta del av:

- Budget och verksamhetsplan
- Årsredovisning
- Revisorernas granskningsrapport.

16. Svar på motion (SD) om att införa ett klassmorfar-mormorsystem i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2020/93

§120

KS2020/93

Svar på motion (SD) om att införa ett klassmorfar-/mormor-system i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens förslag:

1. Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige anser motionen utredd och besvarad.
2. Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen då förutsättningarna, utifrån utredningen, inte är gynnsamma.

Ärendet

Daniel Persson (SD) och Lisette Vermeulen (SD) föreslår följande i motion daterad 2020-03-12;

1. att Bollebygds kommun utreder möjligheten att införa "klassmorfar/-mormorsystemet" i kommunens grundskolor och,
2. att systemet införs om utredningen visar att förutsättningarna för detta är gynnsamma.

Motionärerna menar att ambitionen är att förstärka vuxennärvaron i skolan med positiva, trygga, förstående och ansvarsfulla vuxna personer som kan vara goda förebilder och som kan finnas till som en extra hand. Dessa kan förbättra arbetssituationen såväl som trygghetskänslan för barnen i grundskolorna, samtidigt som systemet också erbjuder en meningsfull sysselsättning till äldre invånare i kommunen som med hjälp av sin långa livserfarenhet och livskunskap kan utträta något värdefullt och meningsfullt för samhället. Klassmorfar/-mormorsystemet finns i en rad kommuner och har visat sig vara mycket framgångsrikt. Det har bidragit till ett bättre pedagogiskt klimat och de engagerade har samtidigt varit ett stort stöd och bra förebilder för barnen. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2020-04-23, § 63, remitterat motionen till utbildningsnämnden för beredning.

Utbildningsnämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2020-09-21, § 43, och beslutat följande som svar på de två att-satserna: Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen utredd och besvarad. Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen då förutsättningarna, utifrån utredningen, inte är gynnsamma.

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker utbildningsnämndens motionssvar. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige Bollebygd

2020-03-12

Motion

Motion om att införa ett klassmorfar/-mormorsystem i Bollebygd

Under fjolåret drabbades utbildningsnämnden av tuffa besparingar med indragna resurser som följd. En ökning av antalet vuxna i skolan borde vara något som vi alla skulle kunna vara överens om. Vår ambition med denna motion är att förstärka vuxennärvaron i skolan med positiva, trygga, förstående och ansvarsfulla vuxna personer som kan vara goda förebilder och som kan finnas till som en extra hand. Dessa kan förbättra arbetsituationen såväl som trygghetskänslan för barnen i grundskolorna, samtidigt som systemet också erbjuder en meningsfull sysselsättning till äldre invånare i vår kommun som med hjälp av sin långa livserfarenhet och livskunskap kan utträta något värdefullt och meningsfullt för samhället.

Klassmorfar/-mormorsystemet finns i en rad kommuner och har visat sig vara mycket framgångsrikt. Det har bidragit till ett bättre pedagogiskt klimat och de engagerade har samtidigt varit ett stort stöd och bra förebilder för barnen. Både lärare och skolledning intygar att barnen mår bättre, vilket i sin tur leder till lugnare lektioner och färre incidenter av mobbing och vandalism.

Sverigedemokraterna vill att förvaltningen studerar kommuner som har detta system och undersöker möjligheten att starta upp något liknande i Bollebygd. Om förutsättningarna sedan visar sig var gynnsamma så föreslår vi att systemet införs i Bollebygd.

Därför yrkar Sverigedemokraterna Bollebygd

Att: Bollebygds kommun utreder möjligheten att införa "Klassmorfar/-mormorsystemet" i kommunens grundskolor.

Att: Systemet införs i Bollebygd om utredningen visar att förutsättningarna för detta är gynnsamma.

Daniel Persson

Lisette Vermuelen

§43

UN2020/150

Svar på motion om att införa klassmorfar/mormorsystem i Bollebygds kommun

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen utredd och besvarad.

Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen då förutsättningarna, utifrån utredningen, inte är gynnsamma.

Ärendet

Sverigedemokraterna Bollebygd genom Daniel Persson och Lisette Vermuelen har den 2020-03-12 inkommit med en motion där man yrkar på att Bollebygds kommun utreder möjligheten att införa ”klassmorfar/-mormorsystemet i kommunens grundskolor och att systemet införs i Bollebygd om utredningen visar att förutsättningarna för detta är gynnsamma.

Ärendet

Sverigedemokraterna Bollebygd genom Daniel Persson och Lisette Vermuelen har den 2020-03-12 inkommit med en motion där man yrkar på att Bollebygds kommun utreder möjligheten att införa ”klassmorfar/-mormorsystemet i kommunens grundskolor och att systemet införs i Bollebygd om utredningen visar att förutsättningarna för detta är gynnsamma.

Ekonomiska förutsättningar

Att införa ett system med klassmorfar eller klassmormor på ideell basis medför ingen kostnad för kommunen. Det som behövs är att intresserade har ett utdrag från polisens belastningsregister och hör av sig till skolledningen. I samråd mellan parterna diskuteras uppgifter. I dagsläget har skolorna i Bollebygds kommun inte några sådana intressenter.

Att genomföra ett system så som Riksföreningen Klassmorfar medför en kostnad för den person som ska gå 26 veckors kurs och därefter ha tjänst som elevstödjare. I dagsläget ser inte utbildningsnämnden att det finns resurser att bekosta ett sådant alternativ.

Bedömning

Klassmorfar och klassmormor är i skolan för barnens skull och konkurrerar inte med andra yrkesgrupper i skolan. Klassmorfar är ett socialt stöd för barnen i skolan. Arbetsuppgifterna skiljer sig från skola till skola och utformas i samråd mellan skolledningen och klassmorfar eller klassmormor.

Det finns två sätt att införa ett system med klassmorfar eller klassmormor. Det första är att erbjuda var och en som vill vara delaktig i klassrummet på ideell basis att vara det. Det som krävs är att personen i fråga uppvisar ett utdrag från polisens belastningsregister.

Det andra är att gå med i riksföreningen Klassmorfar och där följa de krav som ställs för en sådan funktion. Föreningen finns bara i Stockholm. Den har funnits en tid i Halland men den har lagt

ner.

Tonvikten i föreningen ligger på att det ska vara en person som kan erbjuda det stöd som annars inte ingår i den ordinarie skolpersonalens uppgifter. Klassmorfarföreningen är en ideell förening som arbetar för att barnen ska ha tillgång till engagerade och lämpliga vuxna i skolmiljön. Riksföreningen Klassmorfar är verksam sedan 1997. Idag benämns dessa personer inte som klassmorfar utan som elevstödjare. Kravet för att bli detta är att man ska gå en kurs på 26 veckor på Tollare folkhögskola och rekrytering sker via Arbetsförmedlingen.

Vid en rundringning till kommunerna i Sjuhärad visar det sig att enbart Svenljunga har en klassmormor på ideell basis, som kommer till en skola två dagar i veckan á två timmar. Hennes uppgift är att vid de tillfällena lyssna på barns läsning i en årskurs 1. Enligt uppgiftslämnaren finns inget övrigt intresse från medborgarna, så när denna klassmormor slutar finns ingen ersättare för uppgiften.

Vårgårda kommun har haft ett projekt för ett antal år sedan tillsammans med Hjälmareds folkhögskola, där "äldre" arbetssökande fick en kort utbildning innan de gick ut till skolorna. Detta projekt är nedlagt.

I dagsläget under rådande pandemi tillhör gruppen klassmorfar och klassmormor troligen riskgruppen. Det är därmed olämpligt att införa denna typ av funktion och följer inte de rekommendationer, som kommit från Folkhälsomyndigheten.

Utbildningsförvaltningens förslag till beslut.

Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen utredd och besvarad.

Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen då förutsättningarna, utifrån utredningen, inte är gynnsamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på motion om att införa ett klassmorfar/mormorsystem i Bollebygd
- §63 Kf Inkommen motion Motion (SD) om att införa ett klassmorfar-mormor-system i Bollebygds kommun(KS202093-2)
- Motion (SD) om att införa ett klassmorfar momorsystem i Bollebygd

Skickas till

Kommunfullmäktige

Utbildningsförvaltningen

Eva Westlund | Utvecklingsledare/utredare
0734-64 72 02 | eva.westlund@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Svar på motion om att införa klassmorfar/mormorsystem i Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att föreslår kommunfullmäktige att anse motionen utredd och besvarad. Utbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen då förutsättningarna, utifrån utredningen, inte är gynnsamma.

Ärendet

Sverigedemokraterna Bollebygd genom Daniel Persson och Lisette Vermuelen har den 2020-03-12 inkommit med en motion där man yrkar på att Bollebygds kommun utreder möjligheten att införa ”klassmorfar/-mormorsystemet i kommunens grundskolor och att systemet införs i Bollebygd om utredningen visar att förutsättningarna för detta är gynnsamma.

Ekonomiska förutsättningar

Att införa ett system med klassmorfar eller klassmormor på ideell basis medför ingen kostnad för kommunen. Det som behövs är att intresserade har ett utdrag från polisens belastningsregister och hör av sig till skolledningen. I samråd mellan parterna diskuteras uppgifter. I dagsläget har skolorna i Bollebygds kommun inte några sådana intressenter.

Att genomföra ett system så som Riksföreningen Klassmorfar medför en kostnad för den person som ska gå 26 veckors kurs och därefter ha tjänst som elevstödjare. I dagsläget ser inte utbildningsnämnden att det finns resurser att bekosta ett sådant alternativ.

Bedömning

Klassmorfar och klassmormor är i skolan för barnens skull och konkurrerar inte med andra yrkesgrupper i skolan. Klassmorfar är ett socialt stöd för barnen i skolan. Arbetsuppgifterna skiljer sig från skola till skola och utformas i samråd mellan skolledningen och klassmorfar eller klassmormor.

Det finns två sätt att införa ett system med klassmorfar eller klassmormor. Det första är att erbjuda var och en som vill vara delaktig i klassrummet på ideell basis att vara det. Det som krävs är att personen i fråga uppvisar ett utdrag från polisens belastningsregister.

Det andra är att gå med i riksföreningen Klassmorfar och där följa de krav som ställs för en sådan funktion. Föreningen finns bara i Stockholm. Den har funnits en tid i Halland men den har lagt ner. Tonvikten i föreningen ligger på att det ska vara en person som kan erbjuda det stöd som annars inte ingår i den ordinarie skolpersonalens uppgifter. Klassmorfarföreningen är en ideell förening som arbetar för att barnen ska ha tillgång till engagerade och lämpliga vuxna i skolmiljön. Riksföreningen

Klassmorfar är verksam sedan 1997. Idag benämns dessa personer inte som klassmorfar utan som elevstödjare. Kravet för att bli detta är att man ska gå en kurs på 26 veckor på Tollare folkhögskola och rekrytering sker via Arbetsförmedlingen.

Vid en rundringning till kommunerna i Sjuhärad visar det sig att enbart Svenljunga har en klassmormor på ideell basis, som kommer till en skola två dagar i veckan á två timmar. Hennes uppgift är att vid de tillfällena lyssna på barns läsning i en årskurs 1. Enligt uppgiftslämnaren finns inget övrigt intresse från medborgarna, så när denna klassmormor slutar finns ingen ersättare för uppgiften.

Vårgårda kommun har haft ett projekt för ett antal år sedan tillsammans med Hjälmareds folkhögskola, där "äldre" arbetsökande fick en kort utbildning innan de gick ut till skolorna. Detta projekt är nedlagt.

I dagsläget under rådande pandemi tillhör gruppen klassmorfar och klassmormor troligen riskgruppen. Det är därmed olämpligt att införa denna typ av funktion och följer inte de rekommendationer, som kommit från Folkhälsomyndigheten.

Beslutsunderlag

- Svar på motion om att införa klassmorfar/-mormorsystem i Bollebygds kommun, Tjänsteskrivelse 2020-04-24
- § 63 Sammanträdesprotokoll Kommunfullmäktige, 2020-04-23
- Motion (SD) om att införa klassmorfar/-mormorsystem i Bollebygds kommun, Motion 2020-03-12

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Annelie Fischer

Förvaltningschef

Eva Westlund

Utvecklingsledare/utredare

17. Svar på motion (C) om bevarande av
Bollebygds bibliotek (kf fattar slutligt beslut)
KS2019/202

§122

KS2019/202

Svar på motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek**Beslut****Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

Då motionens intentioner redan beaktas och följs utifrån yttranden från utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden föreslås att motionen avslås.

Ärendet

Yvonne Andrén (C) föreslår i en motion inkommen den 6 september 2019 om bevarande av Bollebygds bibliotek, bl a genom att bibliotekets gamla del ska skyddas mot rivning och vidare ombyggnationer, det ska bevaras och underhållas, såväl huset som de äldre detaljerna såsom tex trappa, räcken, öppen spis, trägolv och snickardetaljer. Motionären föreslår även att den park som är kvar runt biblioteket bevaras och används som rekreationsområde/gemensam trädgård och att det, precis som det gör nu, får lov att finnas träd, blommor och gräs.

Kommunfullmäktige har på sammanträde 2019-09-19, § 105, remitterat motionen till kommunstyrelsen för handläggning. Kommunstyrelsen har på sammanträde 2020-04-07, § 52, remitterat motionen till utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Nämndernas yttranden ska om det finns behov även innehålla tillägg för eventuella kostnader för genomförande av motionens intentioner.

Utbildningsnämnden har på sammanträde 2020-10-19, § 55, lämnat följande yttrande: Utbildningsnämnden är positiv till motionens intentioner om bevarandet av Bollebygds bibliotek. Det är samhällsbyggnadsnämnden som enligt nämndens reglemente ansvar för drift, underhåll och förvaltning av kommunens fasta egendom och genomför ny-, om- och tillbyggnad på kommunens fastigheter inom av kommunfullmäktige beslutade ramar. Utbildningsnämnden ser utvecklingspotentialer vad gäller biblioteksutveckling tex vad gäller e-böcker, strömmad media samt biblioteket som kulturmötesplats.

Samhällsbyggnadsnämnden har på sammanträde 2020-09-14, § 186, lämnat följande yttrande: Med stöd av plan- och bygglagen så skyddas biblioteket mot rivning och ombyggnationer. I plan- och bygglagen preciseras ett antal allmänna intressen och det anges bland annat att man ska ta hänsyn till stads- och landskapsbilden och platsens natur- och kulturvärden. Ett bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska miljömässiga och konstnärliga värden ska skyddas. Befintliga karaktärsdrag ska respekteras och tas tillvara. Ändringar av byggnader ska alltid göras varsamt och deras värden och kvaliteter ska tas till vara. Biblioteket som byggnad är i gott skick och är idag inte mer kostnadsdrivande jämfört med övriga fastigheter i kommunens ägo. Inga större underhållsinsatser är planerade inom de närmsta åren. När det på längre sikt planeras för underhållsinsatser kan antikvarie tas in för rådgivning.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Ledamöternas förslag till beslut

Michael Plogell (FR) föreslår följande utifrån nämndernas yttranden: Då motionens intentioner redan beaktas oh följs föreslås att motionen avslås. Förslaget antas.

Beslutsunderlag

- §52 KS Svar på motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Svar på motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek
- Motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek

Skickas till

Kommunstyrelsen

Motion om bevarande av Bollebygds bibliotek

I Bollebygd finns en unik skattkista som vi ska vara rädda om, jag menar då vårt vackra och innehållsrika bibliotek.

Biblioteket innehåller mängder av fakta, filmer, musik, historier, nyheter och massor av olika böcker förstås. Här finns verkligen något för alla. Det är också en fridfull, inbjudande plats och en unik kulturskatt.

Den gamla delen av biblioteket var från början byggt som Rättarbostad till den stora gård som fanns här på Odinslund en gång i tiden, en del av Bollebygds historia.

Hantverksskicklighet hos de som var med och byggde och inredde huset finns fortfarande kvar på många ställen och det vill jag att vi skyddar och bevarar.

Här finns flera vackra och i många fall unika detaljer kvar som påminner om en svunnen tid, låt mig presentera några:

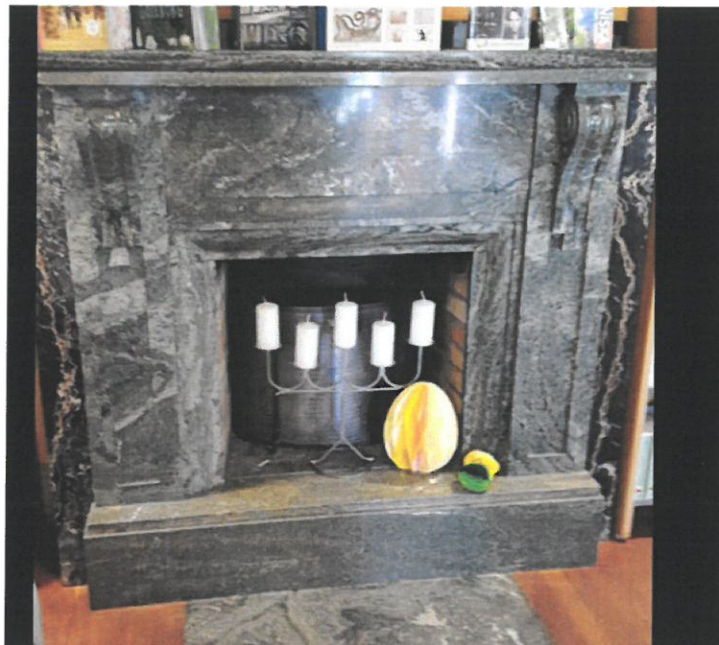
Fönstersmyg– som gjord att smyga upp i med en bra bok - och fiskbensparkett:

Pampiga detaljer i trä på väggar:

Öppen spis av marmor – från Kolmården kanske?

Trappa med snidade detaljer– visst är det vackert

Jag föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att bibliotekets gamla del ska skyddas mot rivning och vidare ombyggnationer, det ska bevaras och underhållas, såväl huset som de äldre detaljerna såsom t ex trappa, räcken, öppen spis, trägolv och snickardetaljer så att kommande generationer kan få fortsätta att njuta av dessa vackra ting.

Jag föreslår också Kommunfullmäktige att den park som är kvar runt biblioteket bevaras och används som rekreationsområde/gemensam trädgård och att det, precis som det gör nu, får lov att finnas träd, blommor och gräs så att alla i kommunen kan använda denna lilla gröna yta till förtjuselse och glädje. Det är önskvärdt att nyplantering fortsätter att gå i stil med huset.

Alla samhällen och dess innevånare mår bra av gröna ytor.

Att vara politiker handlar inte bara om framtiden utan även om att förvalta och bevara. Kultur ska ingå i alla politiska uppdrag och det borde vara en självklarhet men så är det tyvärr inte, detta stora och breda område som berör och angår alla hamnar tyvärr många gånger i skymundan.

Vad som är kultur kan vi ha en längre diskussion om en annan gång men jag tror nog att alla är överens om att våra bibliotek är en viktig del av vår kultur på flera sätt. Kan vi politiker tillföra och bevara en bit av Bollebygds historia så känns det för mig som vi lyckats mycket bra och lämnat positiva avtryck för vår kultur och för framtiden.

Bollebygd augusti 2019

Centerpartiet

Yvonne Andréén

§55

UN2020/144

Motion om bevarande av Bollebygds bibliotek

Beslut

Utbildningsnämnden godkänner yttrandet från förvaltningen och skickar det vidare till kommunstyrelsen.

Ärendet

Centerpartiet genom Yvonne Andrén har, i augusti 2019, inkommit med en motion om att bevara Bollebygds bibliotek.

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-07 beslut om att motionen ska remitteras till utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Nämndernas yttranden ska om det finns behov även innehålla tillägg för eventuella kostnader för genomförande av motionens intentioner.

Utbildningsnämnden återremitterade ärendet 2020-06-15 §33.

Yttrande

Utbildningsnämnden är positiv till motionens intentioner om bevarandet av Bollebygds bibliotek. Det är Samhällsbyggnadsnämnden som enligt nämndens reglemente ansvar för drift, underhåll och förvaltning av kommunens fasta egendom och genomför ny-, om- och tillbyggnad på kommunens fastigheter inom av kommunfullmäktige beslutade ramar.

Utbildningsnämnden ser utvecklingspotentialer vad gäller biblioteksutveckling tex vad gäller e-böcker, strömmad media samt biblioteket som kulturmötesplats.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner yttrandet från förvaltningen och skickar det vidare till kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Yttrande på motion gällande bevarande av Bollebygds bibliotek
- Motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek(KS2019202-2)
- §52 KS Svar på motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek(KS2019202-6)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Utbildningsförvaltningen

Annelie Fischer | utbildningschef

Yttrande på motion gällande bevarande av Bollebygds bibliotek

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner yttrandet från förvaltningen och skickar det vidare till Kommunstyrelsen.

Ärendet

Centerpartiet genom Yvonne Andrén har, i augusti 2019, inkommit med en motion om att bevara Bollebygds bibliotek.

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-07 beslut om att motionen ska remitteras till utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Nämndernas yttranden ska om det finns behov även innehålla tillägg för eventuella kostnader för genomförande av motionens intentioner.

Utbildningsnämnden återremitterade ärendet 2020-06-15 §33.

Yttrande

Utbildningsnämnden är positiv till motionens intentioner om bevarandet av Bollebygds bibliotek. Det är Samhällsbyggnadsnämnden som enligt nämndens reglemente ansvar för drift, underhåll och förvaltning av kommunens fasta egendom och genomför ny-, om- och tillbyggnad på kommunens fastigheter inom av kommunfullmäktige beslutade ramar.

Utbildningsnämnden ser utvecklingspotentialer vad gäller biblioteksutveckling tex vad gäller e-böcker, strömmad media samt biblioteket som kulturmötesplats.

Beslutsunderlag

- Yttrande på motion gällande bevarande av Bollebygds bibliotek, Tjänsteskrivelse 2020-09-30
- Protokollsutdrag KS2019/202 §52, 2020-04-07
- Motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek, augusti 2019

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Annelie Fischer

Förvaltningschef

§186

SBN2020/104

Svar på motion om bevarande av Bollebygds bibliotek - yttrande till kommunstyrelsen

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden antar förslag till yttrande som sitt och översänder det till kommunstyrelsen som nämndens yttrande.

Ärendet

Motion om att Bollebygds bibliotek ska bevaras remitterades av kommunstyrelsen 2020-04-07 till samhällsbyggnadsnämnden. I motionärens förslag kring bevarande ska bland annat bibliotekets gamla del skyddas mot rivning och vidare ombyggnationer, det ska bevaras och underhållas, såväl huset som de äldre detaljerna såsom t ex trappa, räcken, öppen spis, trägolv och snickardetaljer. Motionären föreslår även att den park som är kvar runt biblioteket bevaras och används som rekreativ område/gemensam trädgård och att det precis som i dagsläget får finnas träd, blommor och gräs. Samhällsbyggnadsnämnden ska i yttrandet ta med om det finns behov av tillägg för eventuella kostnader för genomförande av motionens intentioner.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer i förslag till yttrande följande: Med stöd av plan- och bygglagen så skyddas biblioteket mot rivning och ombyggnationer. I plan- och bygglagen preciseras ett antal allmänna intressen och det anges bland annat att man ska ta hänsyn till stads- och landskapsbilden och platsens natur- och kulturvärden. Ett bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska miljömässiga och konstnärliga värden ska skyddas. Befintliga karaktärsdrag ska respekteras och tas tillvara. Ändringar av byggnader ska alltid göras varsamt och deras värden och kvaliteter ska tas till vara. Biblioteket som byggnad är i gott skick och är idag inte mer kostnadsdrivande jämfört med övriga fastigheter i kommunens ägo. Inga större underhållsinsatser är planerade inom de närmsta åren. När det på längre sikt planeras för underhållsinsatser kan antikvarie tas in för rådgivning.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att anta förslag till yttrande som sitt och översända det till kommunstyrelsen som nämndens yttrande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av Jennie Wessbo, lokalstrateg.

Beslutsunderlag

- Yttrande kring svar på motion om bevarande av Bollebygds bibliotek

- Yttrande på remiss angående bevarande av Bollebygds bibliotek
- §52 KS Svar på motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek(KS2019202-6)
- Motion (C) om bevarande av Bollebygds bibliotek(KS2019202-2)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Jennie Wessbo | Verksamhetschef/lokalstrateg
0734-647104 | jennie.wessbo@bollebygd.seDnr : **SBN2020/104-4**

Kommunstyrelsen

Yttrande kring svar på motion om bevarande av Bollebygds bibliotek

Sammanfattning av ärendet

Motion om att Bollebygds bibliotek ska bevaras remitterades av kommunstyrelsen 2020-04-07 till samhällsbyggnadsnämnden. I motionärens förslag kring bevarande ska bland annat bibliotekets gamla del skyddas mot rivning och vidare ombyggnationer, det ska bevaras och underhållas, såväl huset som de äldre detaljerna såsom tex trappa, räcken, öppen spis, trägolv och snickardetaljer. Motionären föreslår även att den park som är kvar runt biblioteket bevaras och används som rekreationsområde/gemensam trädgård och att det precis som i dagsläget får finnas träd, blommor och gräs. Samhällsbyggnadsnämnden ska i yttrandet ta med om det finns behov av tillägg för eventuella kostnader för genomförande av motionens intentioner.

Yttrande

Med stöd av plan- och bygglagen så skyddas biblioteket mot rivning och ombyggnationer. I plan- och bygglagen preciseras ett antal allmänna intressen och det anges bland annat att man ska ta hänsyn till stads- och landskapsbilden och platsens natur- och kulturvärden. Ett bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska miljömässiga och konstnärliga värden ska skyddas. Befintliga karaktärsdrag ska respekteras och tas tillvara. Ändringar av byggnader ska alltid göras varsamt och deras värden och kvaliteter ska tas till vara.

Biblioteket som byggnad är i gott skick och är idag inte mer kostnadsdrivande jämfört med övriga fastigheter i kommunens ägo. Inga större underhållsinsatser är planerade inom de närmsta åren. När det på längre sikt planeras för underhållsinsatser kan antikvarie tas in för rådgivning.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Samhällsbyggnadsnämnden

Sandra Eliasson
Ordförande

Ann-Charlotte Lindh
Förvaltningschef

18. Svar på medborgarförslag om skolbussar
till Töllsjö KS2020/42

§123

KS2020/42

Svar på medborgarförslag om skolbussar till Töllsjö

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Ärendet

Carina Lundgren föreslår i ett medborgarförslag 2020-02-04 att det bland annat sätts in skolbussar alternativt kollektivtrafik till Töllsjö, för att underlätta för vidare resor tur och retur Bollebygd för gymnasieungdomar. Kommunfullmäktige har på sammanträde 2020-09-17, § 103, remitterat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Kommunstyrelseförvaltningen gör följande bedömning: Västra Götalands Regionen äger den allmänna kollektivtrafiken i vår region och trafiken ombesörjs av Västtrafik. Det har funnits en linjelagd trafik, linje 122, som drogs in via Västtrafik då linjen under flera år haft ett mycket lågt resande. När mätningar av lågt resande görs, så ser Västtrafik på uppdrag av Västra Götalandsregionen, till antalet resenärer per tur utslaget på ett helt år. En linje med färre än åtta passagerare per tur (utslaget på ett helt år) och en kostnadsteckningsgrad på under 33 procent, ses som ett lågt resande. Linje 122 hade ett genomsnittligt resande på tre till fyra personer per tur och en kostnadsteckningsgrad på cirka 12 procent, varför Västtrafik beslutade att dra in trafiken och istället sätta in anropstyrda turer utifrån de riktlinjer som finns i Landsbygdsutredningen. Alla resenärer räknas även skolbarn när Västtrafik gör sina mätningar. Den anropstyrda linjen mellan Bollebygd och Töllsjö kallas också för linje 122. De anropstyrda linjerna förutom linje 122 samordnas med Färdtjänst, Sjukresor och Närtrafik. Det innebär att det är samma beställningscentral, samma chaufförer och bilar som ombesörjer all ovan nämnda trafik. Bollebygds kommun har påtalat att kommunen vill att Västtrafik ser över möjligheten att även trafikera den anropstyrda trafiken, linje 122, morgon och eftermiddag. Västtrafik har till kommande tidtabellsskifte december 2020 sett över tidsintervallet för linje 122 och kommer att införa till vår stora glädje två morgonturer från Töllsjö skola klockan 06.15 och 07:45 som är framme vid Bollebygds station 06.35 och 08:15. Västtrafik har även infört två eftermiddagsturer från Bollebygds station klockan 16.15 och 17:15 som är framme vid Töllsjö skola klockan 16:35 och 17:35.

Västra Götalandsregionen som ägare av kollektivtrafiken har via Landsbygdsutredningen ett koncept för Närtrafik i hela regionen. Närtrafik är serviceresor för personer på landsbygden för att bereda dessa resenärer möjlighet att komma till de olika tätorterna i respektive kommun för att nyttja den service som finns. Bollebygds kommun har gjort tillköp både när det gäller Närtrafik på helgerna med fyra turer, samt med ett seniorkort där alla ålderspensionärer som fyllt 65 år och är folkbokförda i kommunen åker gratis inom kommunen. Seniorkortet gäller även på

den anropstyrda trafiken som linje 122 och Närtrafiken.

Kommunen har regelbundna dialoger med Västtrafik. Bollebygds kommun framför ständigt behovet av kollektivtrafik på tidpunkter som möjliggör resor för våra kommuninvånare. Grundproblemet riskerar tyvärr fortfarande bestå, många vill ha kollektivtrafik utmed sträckan Bollebygd och Töllsjö men det är för få resenärer som åker med trafiken som finns utmed sträckan. Linjer, anropstyrda trafik med få eller inga resenärer är svåra att försvara, ekonomiskt och miljömässigt. Västtrafik håller på att ta fram bokningssystem på nätet för den anropstyrda trafiken. Det prövas just nu för färdtjänstresenärer med gott resultat. Bokning kan göras för flera resor åt gången för den anropstyrda trafiken hos beställningscentralen redan idag.

Det är Västra Götalandsregionen som beslutar och finansierar den allmänna kollektivtrafiken. Regionen har antagit en strategi för trafik på landsbygden för att kunna tillgodose kollektivtrafikresenärer på landsbygden. Bollebygds kommun har även fortsättningsvis återkommande dialog med regionen och Västtrafik, där särskild vikt läggs på att utveckla kollektivtrafiken och möjligheterna inom kommunen till pendling utanför det befintliga stråket Göteborg och Borås. Bollebygds kommun önskar inget hellre än att resandet ökar på våra linjer så att kollektivtrafiken kan utvecklas och utökas. Kommunen har tillfälligt inrättat en "gymnasiebuss" som samordnas med den ordinarie skolskjuttrafiken sedan Västtrafik tog bort den ordinarie linjetrafiken, linje 122, för ca fem år sedan. "Gymnasiebussen" går från Töllsjöskolan kl 06.45 till väg 180 där "gymnasiebussen" väntar in bussar som ska till Borås och Alingsås. På eftermiddagen går "gymnasiebussen" från väg 180 kl 16 som även då väntar in bussar från Borås och Alingsås.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Svar på medborgarförslag angående skolbussar till Töllsjö
- Medborgarförslag angående skolbussar till Töllsjö_maskad

Skickas till

Kommunstyrelsen

Från: [Funktionsadress Kommunen](#)
Till: [Funktionsadress Kommunstyrelsen](#)
Ärende: VB: medborgarförslag till kommunfullmäktige 6/2 ang Töllsjö skolbussar
Datum: den 5 februari 2020 09:08:18

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Carina Lundgren

Skickat: den 4 februari 2020 16:27

Till: Funktionsadress Kommunen <kommunen@bollebygd.se>

Ämne: medborgarförslag till kommunfullmäktige 6/2 ang Töllsjö skolbussar

Hej!

Såg idag att ni ska ha kommunfullmäktige på torsdag den 6/2 och jag har en fråga som jag vill TRYCKA på lite mer och vill att ni handlägger snarast jag jag finner den högst angelägen för våra kommande gymnasieungdomar från Bollebygd.

Vår son går nu i Bolleskolan i årskurs 9 och ska till hösten börja Gymnasiet, problemet är stort då vi bor i Töllsjö och han vill gå på Hulebäckskolan i Mölnlycke, där många av hans klasskamrater ska gå. problemet är den att det går ingen skolbuss från Töllsjö som sluter upp till anslutningsbussarna i Bollebygd! Ett stort Problem.

Vi betalar samma kommunskatt som resterande kommuninvånare gör men vi har inte samma rättigheter som övriga. vad är skillnaden?
tycker detta är skandal att inte barnen har tillgång till skolbuss så de kan ta sig till och från Bollebygd och anslutningsbussarna.

Det går buss från Bollebygd till storskogen för att möta upp bussen från Borås som går till Alingsås ! Men varför in te göra tvärt om, att bussen går från Borås över Hedared till storskogen och upp till Bollebygd och sedan in till Borås igen. Det måste väl gå att ordna bussförbindelse!

det är flera ungdomar som ska och vill gå på Hulebäckskolan i Mölnlycke och vi har alla samma problem med skolbussen.
har hört att det har funnits en för ca 6 år sedan men det togs bort pga för få vanliga resenärer åkte med utan det var bara skolungdomar och dom räknades inte in,.

har pratat med AnnMarie Lindgren om detta och jag finner mig inte i att det inte finns någon förbindelse.
Ska våra duktiga satsande ungdomar inte få gå i det gymnasium de vill som har bättre förutsättningar än tex Borås som nu ska spara in ca 30 miljoner.

sonen har varit inne och tittat på skolorna och han vill inte gå där utan följa sina klasskamrater han går med i dag in till Mölnlycke.

Detta är väl något som kommunen måste kunna prioritera att vårqa ungdomar kan ta sig till och från hemmet och skolan.

Om det nu är 4 ungdomar från Töllsjö som ska gå på Hulebäck och ni har svårt att sätta in en mindre skolbuss eller varför inte sätta in en Taxi månadskortet kostar 750 kr om de åker typ som skolresa/Arbetsresor till dom och som hämtar upp dom kl 7 varje morg och lämnar dom i Bollebygd så de kommer med anslutningsbussen ner.
och samma sak hem till Töllsjö.

att vi skulle få ett månadsbidrag på 600 kr för att vi föräldrar kör är i vårt fall uteslutet då vi jobbar så att vi inte kan köra.,

Jag jobbar natt på Bollegården och slutar 07 är hemma 07,20 men det hjälper inte hinner inte vända om och köra tillbaka så han hinner med bussen.

Min man börjar kl 06 och åker hemifrån 05,15 till Borås.

Jag vill att ni tar upp denna frågan i Kommunfullmäktige, Vi är tillräckligt strandsatta i Töllsjö som vi är utan buss här. Man måste ha bil för att ta sig utanför byn.

Har pratat och skrivet med Rune Kennbonn om problemet vi har med skolbussarna och anslutningen till Mölnlycke.

ska inte behöva ha honom skriven varannan vecka i mölnlycke och varannan vecka i Töllsjö för att kommunen ska se till att han får skolskjuts till skolan.

Och vi känner att vi är rädda för att han kommer att tycka skolan är tråkig om han inte får gå där han har sina kompisar.

Målen han har är nu att gå Natur och bli läkare.

Alla kan vi inte bo inne i Bollebygd det finns det inte plats för, och ska vi ta död på landsbygden pga att det inte finns förbindelse med Bollebygd?

hade det varit nyanlända som kommit hit till byn nu så hade kommunen ordnat bussar omg. Men inte till våra egna skolungdomar.

En besviken Töllsjöbo/ Mamma.

Carina lundgren

Kommunstyrelseförvaltningen

Fia Wickström | Näringslivschef/Planeringssekreterare
0734-64 70 11 | fia.wickstrom@bollebygd.se

Svar på medborgarförslag angående skolbussar till Töllsjö

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Ärendet

Carina Lundgren föreslår i ett medborgarförslag 2020-02-04 att det bland annat sätts in skolbussar alternativt kollektivtrafik till Töllsjö, för att underlätta för vidare resor tur och retur Bollebygd för gymnasieungdomar. Kommunfullmäktige har den 17 september 2020, remitterat medborgarförslaget till kommunstyrelsen för handläggning och beslut.

Beslutsunderlag

Västra Götalands Regionen äger den allmänna kollektivtrafiken i vår region och trafiken ombesörjs av Västtrafik. Det har funnits en linjelagd trafik, linje 122, som drogs in via Västtrafik då linjen under flera år haft ett mycket lågt resande. När mätningar av lågt resande görs, så ser Västtrafik på uppdrag av Västra Götalandsregionen, till antalet resenärer per tur utslaget på ett helt år. En linje med färre än åtta passagerare per tur (utslaget på ett helt år) och en kostnadsteckningsgrad på under 33 procent, ses som ett lågt resande. Linje 122 hade ett genomsnittligt resande på tre till fyra personer per tur och en kostnadsteckningsgrad på cirka 12 procent, varför Västtrafik beslutade att dra in trafiken och istället sätta in anropstyrda turer utifrån de riktlinjer som finns i Landsbygdsutredningen. Alla resenärer räknas även skolbarn när Västtrafik gör sina mätningar.

Den anropstyrda linjen mellan Bollebygd och Töllsjö kallas också för linje 122. De anropstyrda linjerna förutom linje 122 samordnas med Färdtjänst, Sjukresor och Närtrafik. Det innebär att det är samma beställningscentral, samma chaufförer och bilar som ombesörjer all ovan nämnda trafik. Bollebygds kommun har påtalat att kommunen vill att Västtrafik ser över möjligheten att även trafikera den anropstyrda trafiken, linje 122, morgon och eftermiddag. Västtrafik har till kommande tidtabellsskifte december 2020 sett över tidsintervallet för linje 122 och kommer att införa till vår stora glädje två morgonturer från Töllsjö skola klockan 06.15 och 07:45 som är framme vid Bollebygds station 06.35 och 08:15. Västtrafik har även infört två eftermiddagsturer från Bollebygds station klockan 16.15 och 17:15 som är framme vid Töllsjö skola klockan 16:35 och 17:35

Västra Götalandsregionen som ägare av kollektivtrafiken har via Landsbygdsutredningen ett koncept för Närtrafik i hela regionen. Närtrafik är serviceresor för personer på landsbygden för att bereda dessa resenärer möjlighet att komma till de olika tätorterna i respektive kommun för att nyttja den service som finns. Bollebygds kommun har gjort tillköp både när det gäller Närtrafik på helgerna med fyra turer, samt med ett seniorkort där alla ålderspensionärer som fyllt 65 år och är folkbokförda i kommunen åker gratis inom kommunen. Seniorkortet gäller även på den anropstyrda trafiken som linje 122 och Närtrafiken.

Kommunen har regelbundna dialoger med Västtrafik. Bollebygds kommun framför ständigt behovet av kollektivtrafik på tidpunkter som möjliggör resor för våra kommuninvånare. Grundproblemet riskerar tyvärr fortfarande bestå, många vill ha kollektivtrafik utmed sträckan Bollebygd och Töllsjö men det är för få resenärer som åker med trafiken som finns utmed sträckan. Linjer, anropstyrda trafik med få eller inga resenärer är svåra att försvara, ekonomiskt och miljömässigt. Västtrafik håller på att ta fram bokningssystem på nätet för den anropstyrda trafiken. Det prövas just nu för färdtjänstresenärer med gott resultat. Bokning kan göras för flera resor åt gången för den anropstyrda trafiken hos beställningscentralen redan idag.

Det är Västra Götalandsregionen som beslutar och finansierar den allmänna kollektivtrafiken. Regionen har antagit en strategi för trafik på landsbygden för att kunna tillgodose kollektivtrafikresenärer på landsbygden.

Bollebygds kommun har även fortsättningsvis återkommande dialog med regionen och Västtrafik, där särskild vikt läggs på att utveckla kollektivtrafiken och möjligheterna inom kommunen till pendling utanför det befintliga stråket Göteborg och Borås. Bollebygds kommun önskar inget hellre än att resandet ökar på våra linjer så att kollektivtrafiken kan utvecklas och utökas.

Kommunen har tillfälligt inrättat en "gymnasiebuss" som samordnas med den ordinarie skolskjuts-trafiken sedan Västtrafik tog bort den ordinarie linjetrafiken, linje 122, för ca fem år sedan. "Gymnasiebussen" går från Töllsjöskolan kl 06.45 till väg 180 där "gymnasiebussen" väntar in bussar som ska till Borås och Alingsås. På eftermiddagen går "gymnasiebussen" från väg 180 kl 16 som även då väntar in bussar från Borås och Alingsås.

Skickas till

Förslagsställaren

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Fia Wickström

Näringslivschef/Planeringssekreterare

19. Inbjudan till kommunernas klimatlöften KS2020/158

§129

KS2020/158

Inbjudan till kommunernas klimatlöften - yttrande från samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämndens förslag tillstyrks; Kommunstyrelsen antar följande klimatlöften för Bollebygds kommun: Klimatlöfte nr 1, 12, 17 samt 20. Klimatlöften kan sedan revideras över tid.

Ärendet

Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla Kommuner i länet har undertecknat målet om att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att växthusgaserna ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Kommunerna har en strategisk viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunerna bjuds därför in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras 2021. Kommunernas klimatlöfte består av 20 olika åtgärder som är väl beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunen väljer själv hur många och vilka klimatlöften man ställer sig bakom för genomförande 2021. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambition att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd. Beslut om vilka klimatlöften kommunen antar ska vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast 2020-12-01.

Kommunstyrelsen gav på sammanträde 2020-10-06, § 157, uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att ta fram ett beslutsunderlag avseende kommunernas klimatlöfte som ska vara klart till kommunstyrelsens möte 2020-11-24. För de mål som nämnden föreslår ska även de ekonomiska förutsättningarna belysas.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer följande löften som genomförbara under 2021:

Klimatmål 1 - Vi använder en klimatstyrande resepolicy. Det innebär att kommunen har en resepolicy som följs upp årligen. Klimatstyrande innebär att policyn ska styra mot resfria möten, minimera flygresandet, innefatta miljö- och klimatkrav på fordon, reglera egen bil i tjänsten och erbjuda alternativ som cykel och bilpool. Ett plus är om den även uppmuntrar till hållbart resande till och från arbetet. Bedömning: Möjligt att ställa sig bakom genom att se över och uppdatera nuvarande resepolicy (kommunstyrelsen). Insatsen är tidsåtgången inom kommunstyrelseförvaltningen.

Klimatmål 12 - Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål Det innebär att kommunen mäter matsvinnet och har satt ett mål att minska svinnet till max 45 g/portion i genomsnitt (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. Bedömning: Måltidsenheten arbetar aktivt för att minska matsvinnet för att

effektivare använda budgeterade medel, men även med tanke på miljöpåverkan. Matsvinn har hittills mätts två gånger årligen. Nu undersöks möjligheterna att hitta effektiva metoder för att mäta detta kontinuerligt och på detta vis snabbare kunna utläsa faktorer som påverkar matsvinnet. Genom detta arbetssätt bör det gå att förebygga och därigenom minska matsvinnet. Kostnad för inköp av digitalt verktyg belastar samhällsbyggnadsnämndens budget 2020 (digitaliseringspeng). Den senast genomförda mätningen visade på ett snitt på 53 g/portion. Samhällsbyggnadsförvaltningen har nyligen tecknat avtal på 1 år med företag som tillhandahåller det digitala verktyget genom vilket måltidsverksamheten kommer att kunna mäta svinn dagligen i pilotkök (kommunens största tillagningskök, dvs Bollebygds skolan, med tillhörande mottagningskök). Kostnad ca 20 tkr som belastar samhällsbyggnadsnämndens budget, digitaliseringspengen.

Klimatmål 17 - Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal. Det innebär att kommunen köper 100 procent förnybar el i alla förvaltningar och bolag. Bedömning: Kommunen har redan idag, genom avtal, 100 procent förnybar elektrisk kraft till kommunens anläggningar och utifrån hela behovet. När avtalsperioden löper ut, bör detta åtagande kvarstå.

Klimatmål 20 - Vi arrangerar event/aktiviteter riktat till allmänheten om klimat. Det innebär att ett årligt event eller flera mindre återkommande aktiviteter ska genomföras, gärna i samarbete med studieförbund/organisationer och/eller med kommunens energi- och klimatrådgivare. Genom ökad kunskap och medvetenhet om klimatkrisen och inspiration till förändring kan kommunen möjliggöra och skynda på omställningen. Bedömning: Insats genom klimat- och energirådgivare till allmänhet/företag har tidigare år genomförts och bedöms kunna genomföras förutsatt att statliga bidrag ges för att ha tillgång till en energi- och klimatrådgivare inom kommunen. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även bistått arrangörer vid andra evenemang som riktat sig till allmänhet.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att för år 2021 föreslå kommunstyrelsen att anta följande klimatlöften för Bollebygds kommun: Klimatlöfte nr 1, 12, 17 samt 20. Klimatlöften kan sedan revideras över tid.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §157 KS Inbjudan till kommunernas klimatlöften - uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

§220

SBN2020/184

Kommunens klimatlöften- Klimat 2030

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att för år 2021 föreslå kommunstyrelsen att anta följande klimatlöften för Bollebygds kommun: Klimatlöfte nr 1, 12, 17 samt 20. Klimatlöften kan sedan revideras över tid.

Ärendet

Bollebygds kommun har tidigare undertecknat och ställt sig bakom Klimat 2030, vilket innebär att ha ställt sig bakom det regionala klimatmålet. Klimat 2030 lanserar nu en ny satsning: Kommunernas klimatlöften. Dessa består av 20 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning av växthusgaser.

Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet om att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att växthusgaserna ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Kommunerna har en strategisk viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunerna bjuds därför in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras 2021. Kommunernas klimatlöfte består av 20 olika åtgärder som är väl beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunen väljer själv hur många och vilka klimatlöften man ställer sig bakom för genomförande 2021. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambition att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd. Då de allra flesta klimatlöften ligger inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde att utföra operativt sker beredning och ärendegång via samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunerna bjuds nu in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras under 2021. Dessa 20 klimatlöften täcker inte in alla viktiga klimatfrågor i en kommun, utan är ett urval baserat på bland annat vad som är möjligt att genomföra och följa upp under ett år.

I den enkät som Klimat 2030 gjorde hösten 2019 till alla undertecknare framkom att kommunerna önskar stöd för genomförande av klimatinsatser. Att anta dessa klimatlöften är en del av genomförandet av Klimat 2030 och blir därmed en del av kommunens åtagande. De kommuner som har gjort ett åtagande som undertecknare av Klimat 2030 kompletterar nu med sina klimatlöften. Kommunstyrelsen i respektive kommun tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambitionen att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd. Kommunen kommer även att få redovisa vilka åtgärder de redan har genomfört och på så sätt vara en förebild för andra kommuner.

I november 2021 kommer Klimat 2030 att be kommunerna rapportera in hur det har gått.

I ärendets beredning har dialog förts mellan kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Initialt har 11 mål valts bort och för de resterande 9 har ytterligare dialog förts. Kvar finns de mål som slutligen föreslås och som bedömts möjliga att genomföra. Samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp har diskuterat punkteras innehåll och möjligheter att uppnå målen. Information har även lämnats och dialog har förts vid planberedningens möte 2020-09-16. Det är mot denna bakgrund som samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår några specifika åtaganden för kommunen att ställa sig bakom under år 2021. Inför kommande år, fram till 2030, är det viktigt att belysa de framtagna åtagandena och koppla an dessa in i budgetarbetet.

Beslut om vilka klimatlöften kommunen antar ska vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast 1 december 2020.

Ekonomiska förutsättningar

Samhällsbyggnadsnämnden har inga medel/personella resurser avsatta för klimatlöften varvid det vid eventuella satsningar kan behöva tillskjutas medel. Av åtgärds punkterna finns det vissa åtaganden som faller inom kommunstyrelsens ansvar, varvid samhällsbyggnadsnämnden enbart kan rekommendera kommunstyrelsen att ställa sig bakom förslaget. I de delar som faller inom samhällsbyggnadsnämndens ansvar att utföra operativt, bedöms det lättare att avgöra konsekvenser av ett åtagande.

Bedömning

Nedan ges förslag till klimatlöften för kommunstyrelsen att ställa sig bakom alternativt avvakta med. De förslag som föreslås framgår under rubriken "Förslag till beslut". Klimat 2030 ser det som positivt att kommuner även anger de åtaganden som redan pågår och är uppfyllda, detta för att kunna sprida goda exempel kommunerna emellan. Under det första året med fastställda åtaganden att genomföra bedöms det som viktigast att fokusera på att komma igång och ta ett första steg. Sedan hösten 2017 måste kommunen, som undertecknare av Klimat 2030, göra ett åtagande där man talar om hur man som organisation bidrar till att uppnå regionens klimatmål.

Klimatmål 1 - Vi använder en klimatstyrande resepolicy.

Det innebär att kommunen har en resepolicy som följs upp årligen. Klimatstyrande innebär att policyn ska styra mot resfria möten, minimera flygresandet, innefatta miljö- och klimatkrav på fordon, reglera egen bil i tjänsten och erbjuda alternativ som cykel och bilpool. Ett plus är om den även uppmuntrar till hållbart resande till och från arbetet.

Bedömning:

Möjligt att ställa sig bakom genom att se över och uppdatera nuvarande resepolicy (kommunstyrelsen). Insatsen är tidsåtgången inom kommunstyrelseförvaltningen.

Klimatmål 3 - Våra nya personbilar är miljöbilar

Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara "spjutspetsnivå" eller "avancerad nivå" i Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier för

personbilar. Endast undantagsvis väljs basnivå, för undantagen krävs ansökan om dispens internt. Möjligt att genomföra på sikt men innebär en kostnadsökning som belastar den köpande nämnden vid köp och hyra av personbil. Idag finns dock ingen tillgänglighet till gastankställen och laddinfrastruktur i Bollebygds kommun och verksamheter kan ibland kräva särskilda fordonsegenskaper, som inte finns i utbudet av miljöbilar. Det kommer att vara svårt att upphandla 100 procent miljöbilar. Vid hyra av fordon krävs att upphandling görs så att kommunorganisationen garanteras en miljöbil enligt ovan, vilket kan innebära att en ökad planering inför resan krävs.

Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier finns i tre nivåer – spjutspets, avancerad och bas. Spjutspetsnivån ligger i linje med kraven i den tuffaste miljözonen (klass III) och kraven på avancerad nivå i linje med klimatbonusbilarna i bonus-malus-systemet. Kraven i dessa två nivåer ska användas i så stor utsträckning som möjligt och basnivån ska endast användas i undantagsfall när kraven i spjutspetsnivån och avancerad nivå är för tuffa.

Bedömning:

I nuläget är det inte möjligt att ställa sig bakom för åtgärd under 2021, men på sikt. Förslagsvis, i upphandlingar, kan krav ställas på en viss andel miljöbilar, som sedan successivt ska öka under avtalsperioden men drivmedelsfrågan behöver lösas, vilket inte bedöms rimligt att ha löst till nästa år. Kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen har i uppdrag att under innevarande år utreda möjligheten till laddinfrastruktur för kommunens poolbilar.

Klimatmål 4 - Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.

Det innebär att vi ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Vi ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

Bedömning:

Möjligt att ställa oss bakom men då krävs framtagande av en definition av vad som är acceptabelt och inte. I dagsläget finns ingen färdig skrivning om detta i våra upphandlingar. Insatsen är kommunstyrelseförvaltningens och samhällsbyggnadsförvaltningens personella resurser att arbeta med definitioner och upphandlingsunderlag.

Klimatmål 9 - Vi analyserar inköpsens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar.

Det innebär att kommunen bedömer var klimatkrav i upphandlingar gör störst nytta (utöver upphandlingar som tas upp i punkt 4) och ställer krav i minst tre upphandlingar under 2021.

Bedömning:

Möjligt att ställa oss bakom men då krävs framtagande av en definition av vad som är acceptabelt och inte. I dagsläget finns ingen färdig skrivning om detta i våra upphandlingar. Kräver tillgänglig tid/personella resurser vid analys.

Klimatmål 10 - Vi använder cirkulära möbler

Det innebär att kommunen ska ha inrett minst en arbetsplats, med minst 10 anställda, med mer än 50 procent cirkulära möbler. Alternativt använder minst 20 procent cirkulära möbler i kommunens organisation. Med cirkulära möbler menas att de renoveras, repareras och används på nytt.

Bedömning:

Bedöms möjligt att genomföra framgent. Uppstart av ett sk. återbruk kan vara en förutsättning för genomförande, men i nuläget är detta projekt i planeringsfasen.

Klimatmål 12 - Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål

Det innebär att kommunen mäter matsvinnet och har satt ett mål att minska svinn till max 45 g/portion i genomsnitt (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn.

Bedömning:

Måltidsenheten arbetar aktivt för att minska matsvinnet för att effektivare använda budgeterade medel, men även med tanke på miljöpåverkan. Matsvinn har hittills mätts två gånger årligen. Nu undersöks möjligheterna att hitta effektiva metoder för att mäta detta kontinuerligt och på detta vis snabbare kunna utläsa faktorer som påverkar matsvinnet. Genom detta arbetssätt bör det gå att förebygga och därigenom minska matsvinnet. Kostnad för inköp av digitalt verktyg belastar samhällsbyggnadsnämndens budget 2020 (digitaliseringspeng). Den senast genomförda mätningen visade på ett snitt på 53 g/portion.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har nyligen tecknat avtal på 1 år med företag som tillhandahåller det digitala verktyget genom vilket måltidsverksamheten kommer att kunna mäta svinn dagligen i pilotkök (kommunens största tillagningskök, dvs Bollebygds skolan, med tillhörande mottagningskök). Kostnad ca 20 000 kr som belastar samhällsbyggnadsnämndens budget, digitaliseringspengen.

Klimatmål 15 - Vi minskar klimatbelastningen över livscykeln vid byggnation

Det innebär att kommunen har minskat byggnationers klimatpåverkan genom att använda livscykelperspektiv, inklusive byggmaterial, arbetsmaskiner och energianvändning vid drift, vid minst en (1) byggnation. Antingen i egen regi eller som kravställning i markanvisning eller detaljplan.

Bedömning:

Bedöms möjligt att genomföra, men kan innebära högre kostnader men även något mer arbetstid för samhällsbyggnadsförvaltningen. Krav på livscykelanalys har tidigare funnits med i en markanvisning. Inledningsvis kan detta arbete ta tid, men på sikt kan ytterligare kunskap byggas upp.

Klimatmål 17 - Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal

Det innebär att kommunen köper 100 procent förnybar el i alla förvaltningar och bolag.

Bedömning:

Kommunen har redan idag, genom avtal, 100 procent förnybar elektrisk kraft till kommunens anläggningar och utifrån hela behovet. När avtalsperioden löper ut, bör detta åtagande kvarstå.

Klimatmål 20 - Vi arrangerar event/aktiviteter riktat till allmänheten om klimat

Det innebär att ett årligt event eller flera mindre återkommande aktiviteter ska genomföras, gärna i samarbete med studieförbund/organisationer och/eller med kommunens energi- och klimatrådgivare. Genom ökad kunskap och medvetenhet om klimatkrisen och inspiration till förändring kan kommunen möjliggöra och skynda på omställningen.

Bedömning:

Insats genom klimat- och energirådgivare till allmänhet/företag har tidigare år genomförts och bedöms kunna genomföras förutsatt att statliga bidrag ges för att ha tillgång till en energi- och klimatrådgivare inom kommunen. Förvaltningen har även bistått arrangörer vid andra evenemang som riktat sig till allmänhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att för år 2021 föreslå kommunstyrelsen att anta följande klimatlöften för Bollebygds kommun: Klimatlöfte nr 1, 12, 17 samt 20. Klimatlöften kan sedan revideras över tid.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Protokollsanteckning

Peter Krahl Rydberg (MP) lämnar följande protokollsanteckning; Miljöpartiet välkomnar Klimat2030s inbjudan till att anta klimatlöften och att få stöd i genomförandet. Bollebygds kommun uppfyller idag bara få av de föreslagna löften och bör därför öka ambitionsnivån. Utöver förvaltningens förslag föreslår Miljöpartiet även antagandet av löfterna 2, 3, 4, 8, 9, 14, 15,16 och 18.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av förvaltningschef Ann-Charlotte Lind.

Beslutsunderlag

- Kommunens klimatlöften- Klimat 2030
- Inbjudan till kommunernas klimatlöften
- §157 KS Inbjudan till kommunernas klimatlöften - uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden(KS2020158-3)

Skickas till

Kommunstyrelsen (beslutsärende)

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind | Förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen
0734-64 71 00 | ann-charlotte.lind@bollebygd.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Kommunens klimatlöften- Klimat 2030

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att för år 2021 föreslå kommunstyrelsen att anta följande klimatlöften för Bollebygds kommun: Klimatlöfte nr 1, 12, 17 samt 20. Klimatlöften kan sedan revideras över tid.

Ärendet

Bollebygds kommun har tidigare undertecknat och ställt sig bakom Klimat 2030, vilket innebär att ha ställt sig bakom det regionala klimatmålet.

Klimat 2030 lanserar nu en ny satsning: Kommunernas klimatlöften. Dessa består av 20 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning av växthusgaser.

Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i västra Götand i samverkan med andra aktörer. Alla Kommuner i länet har undertecknat målet om att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att växthusgaserna ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030.

Kommunerna har en strategisk viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunerna bjuds därför in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras 2021. Kommunernas klimatlöfte består av 20 olika åtgärder som är väl beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunen väljer själv hur många och vilka klimatlöften man ställer sig bakom för genomförande 2021.

Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambition att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd.

Då de allra flesta klimatlöften ligger inom Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde att utföra operativt sker beredning och ärendegång via samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunerna bjuds nu in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras under 2021. Dessa 20 klimatlöften täcker inte in alla viktiga klimatfrågor i en kommun, utan är ett urval baserat på bland annat vad som är möjligt att genomföra och följa upp under ett år.

I den enkät som Klimat 2030 gjorde hösten 2019 till alla undertecknare framkom att kommunerna önskar stöd för genomförande av klimatinsatser. Att anta dessa klimatlöften är en del av genomförandet av Klimat 2030 och blir därmed en del av kommunens åtagande. De kommuner som har gjort ett åtagande som undertecknare av Klimat 2030 kompletterar nu med sina klimatlöften. Kommunstyrelsen i respektive kommun tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambitionen att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd. Kommunen kommer även att få redovisa

vilka åtgärder de redan har genomfört och på så sätt vara en förebild för andra kommuner.

I november 2021 kommer Klimat 2030 att be kommunerna rapportera in hur det har gått.

I ärendets beredning har dialog förts mellan kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Initialt har 11 mål valts bort och för de resterande 9 har ytterligare dialog förts. Kvar finns de mål som slutligen föreslås och som bedömts möjliga att genomföra. Samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp har diskuterat punkteras innehåll och möjligheter att uppnå målen. Information har även lämnats och dialog har förts vid planberedningens möte 2020-09-16. Det är mot denna bakgrund som samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår några specifika åtaganden för kommunen att ställa sig bakom under år 2021. Inför kommande år, fram till 2030, är det viktigt att belysa de framtagna åtagandena och koppla an dessa in i budgetarbetet.

Beslut om vilka klimatlöften kommunen antar ska vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast 1 december 2020.

Ekonomiska förutsättningar

Samhällsbyggnadsnämnden har inga medel/personella resurser avsatta för klimatlöften varvid det vid eventuella satsningar kan behöva tillskjutas medel. Av åtgärds punkterna finns det vissa åtaganden som faller inom kommunstyrelsens ansvar, varvid samhällsbyggnadsnämnden enbart kan rekommendera kommunstyrelsen att ställa sig bakom förslaget. I de delar som faller inom samhällsbyggnadsnämndens ansvar att utföra operativt, bedöms det lättare att avgöra konsekvenser av ett åtagande.

Bedömning

Nedan ges förslag till klimatlöften för kommunstyrelsen att ställa sig bakom alternativt avvakta med. De förslag som föreslås framgår under rubriken "Förslag till beslut".

Klimat 2030 ser det som positivt att kommuner även anger de åtaganden som redan pågår och är uppfyllda, detta för att kunna sprida goda exempel kommunerna emellan. Under det första året med fastställda åtaganden att genomföra bedöms det som viktigast att fokusera på att komma igång och ta ett första steg.

Sedan hösten 2017 måste kommunen, som undertecknare av Klimat 2030, göra ett åtagande där man talar om hur man som organisation bidrar till att uppnå regionens klimatmål.

Klimatmål 1

Vi använder en klimatstyrande resepolicy

Det innebär att kommunen har en resepolicy som följs upp årligen. Klimatstyrande innebär att policyn ska styra mot resfria möten, minimera flygresandet, innefatta miljö- och klimatkrav på fordon, reglera egen bil i tjänsten och erbjuda alternativ som cykel och bilpool. Ett plus är om den även uppmuntrar till hållbart resande till och från arbetet.

Bedömning: Möjligt att ställa sig bakom genom att se över och uppdatera nuvarande resepolicy (kommunstyrelsen). Insatsen är tidsåtgången inom kommunstyrelseförvaltningen.

Klimatmål 3

Våra nya personbilar är miljöbilar

Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara ”spjutspetsnivå” eller ”avancerad nivå” i Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier för personbilar. Endast undantagsvis väljs basnivå, för undantagen krävs ansökan om dispens internt.

Möjligt att genomföra på sikt men innebär en kostnadsökning som belastar den köpande nämnden vid köp och hyra av personbil. Idag finns dock ingen tillgänglighet till gastankställen och laddinfrastruktur i Bollebygds kommun och verksamheter kan ibland kräva särskilda fordonsegenskaper, som inte finns i utbudet av miljöbilar. Det kommer att vara svårt att upphandla 100 procent miljöbilar. Vid hyra av fordon krävs att upphandling görs så att kommunorganisationen garanteras en miljöbil enligt ovan, vilket kan innebära att en ökad planering inför resan krävs.

Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier finns i tre nivåer – spjutspets, avancerad och bas. Spjutspetsnivån ligger i linje med kraven i den tuffaste miljözonen (klass III) och kraven på avancerad nivå i linje med klimatbonusbilarna i bonus-malus-systemet. Kraven i dessa två nivåer ska användas i så stor utsträckning som möjligt och basnivån ska endast användas i undantagsfall när kraven i spjutspetsnivån och avancerad nivå är för tuffa.

Bedömning: I nuläget inte möjligt att ställa sig bakom för åtgärd under 2021, men på sikt.

Förslagsvis, i upphandlingar, kan krav ställas på en viss andel miljöbilar, som sedan successivt ska öka under avtalsperioden men drivmedelsfrågan behöver lösas, vilket inte bedöms rimligt att ha löst till nästa år.

Kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen har i uppdrag att under innevarande år utreda möjligheten till laddinfrastruktur för kommunens poolbilar.

Klimatmål 4

Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.

Det innebär att vi ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Vi ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

Bedömning:

Möjligt att ställa oss bakom men då krävs framtagande av en definition av vad som är acceptabelt och inte. I dagsläget finns ingen färdig skrivning om detta i våra upphandlingar. Insatsen är

kommunstyrelseförvaltningens och samhällsbyggnadsförvaltningens personella resurser att arbeta med definitioner och upphandlingsunderlag.

Klimatmål 9

Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar.

Det innebär att kommunen bedömer var klimatkrav i upphandlingar gör störst nytta (utöver upphandlingar som tas upp i punkt 4) och ställer krav i minst tre upphandlingar under 2021.

Bedömning: Möjligt att ställa oss bakom men då krävs framtagande av en definition av vad som är acceptabelt och inte. I dagsläget finns ingen färdig skrivning om detta i våra upphandlingar.

Kräver tillgänglig tid/personella resurser vid analys.

Klimatmål 10

Vi använder cirkulära möbler

Det innebär att kommunen ska ha inrett minst en arbetsplats, med minst 10 anställda, med mer än 50 procent cirkulära möbler. Alternativt använder minst 20 procent cirkulära möbler i kommunens organisation. Med cirkulära möbler menas att de renoveras, repareras och används på nytt.

Bedömning: Bedöms möjligt att genomföra framgent. Uppstart av ett sk återbruk kan vara en förutsättning för genomförande, men i nuläget är detta projekt i planeringsfasen.

Klimatmål 12

Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål

Det innebär att kommunen mäter matsvinnet och har satt ett mål att minska svinn till max 45 g/portion i genomsnitt (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn.

Bedömning: Måltidsenheten arbetar aktivt för att minska matsvinnet för att effektivare använda budgeterade medel, men även med tanke på miljöpåverkan. Matsvinn har hittills mätts två gånger årligen. Nu undersöks möjligheterna att hitta effektiva metoder för att mäta detta kontinuerligt och på detta vis snabbare kunna utläsa faktorer som påverkar matsvinnet. Genom detta arbetssätt bör det gå att förebygga och därigenom minska matsvinnet. Kostnad för inköp av digitalt verktyg belastar samhällsbyggnadsnämndens budget 2020 (digitaliseringspeng).

Den senast genomförda mätningen visade på ett snitt på 53 g/portion.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har nyligen tecknat avtal på 1 år med företag som tillhandahåller det digitala verktyget genom vilket måltidsverksamheten kommer att kunna mäta svinn dagligen i pilotkök (kommunens största tillagningskök, dvs Bollebygds skolan, med tillhörande mottagningskök).

Kostnad ca 20 000 kr som belastar samhällsbyggnadsnämndens budget, digitaliseringspengen.

Klimatmål 15

Vi minskar klimatbelastningen över livscykeln vid byggnation

Det innebär att kommunen har minskat byggnationers klimatpåverkan genom att använda livscykelperspektiv, inklusive byggmaterial, arbetsmaskiner och energianvändning vid drift, vid minst en (1) byggnation. Antingen i egen regi eller som kravställning i markanvisning eller detaljplan.

Bedömning: Bedöms möjligt att genomföra, men kan innebära högre kostnader men även något mer arbetstid för samhällsbyggnadsförvaltningen. Krav på livscykelanalys har tidigare funnits med i en markanvisning. Inledningsvis kan detta arbete ta tid, men på sikt kan ytterligare kunskap byggas upp.

Klimatmål 17

Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal Det innebär att kommunen köper 100 procent förnybar el i alla förvaltningar och bolag.

Bedömning: Kommunen har redan idag, genom avtal, 100 procent förnybar elektrisk kraft till kommunens anläggningar och utifrån hela behovet. När avtalsperioden löper ut, bör detta åtagande kvarstå.

Klimatmål 20

Vi arrangerar event/aktiviteter riktat till allmänheten om klimat Det innebär att ett årligt event eller flera mindre återkommande aktiviteter ska genomföras, gärna i samarbete med studieförbund/organisationer och/eller med kommunens energi- och klimatrådgivare. Genom ökad kunskap och medvetenhet om klimatkrisen och inspiration till förändring kan kommunen möjliggöra och skynda på omställningen.

Bedömning: Insats genom klimat- och energirådgivare till allmänhet/företag har tidigare år genomförts och bedöms kunna genomföras förutsatt att statliga bidrag ges för att ha tillgång till en energi- och klimatrådgivare inom kommunen. Förvaltningen har även bistått arrangörer vid andra evenemang som riktat sig till allmänhet.

Beslutsunderlag

-Kommunens klimatlöfte- Klimat 2030, samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2020-10-01

-Inbjudan till kommunernas klimatlöften, inbjudan och beskrivning av klimatlöftena.

-Uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att ta fram beslutsunderlag för kommunstyrelsen avseende kommunernas klimatlöften, KS 2020-10-06 (separat utskick).

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind
Förvaltningschef

§157

KS2020/158

Inbjudan till kommunernas klimatlöften - uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett beslutsunderlag avseende kommunernas klimatlöfte som ska vara klart till kommunstyrelsens möte 2020-11-24. För de mål som samhällsbyggnadsnämnden föreslår ska även de ekonomiska förutsättningarna belysas.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla Kommuner i länet har undertecknat målet om att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att växthusgaserna ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Kommunerna har en strategisk viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunerna bjuds därför in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras 2021.

Kommunernas klimatlöfte består av 20 olika åtgärder som är väl beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunen väljer själv hur många och vilka klimatlöften man ställer sig bakom för genomförande 2021. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambition att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd. Beslut om vilka klimatlöften kommunen antar ska vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast 2020-12-01.

Då de allra flesta klimatlöften ligger inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde önskar kommunstyrelsen att samhällsbyggnadsnämnden tar fram ett beslutsunderlag på vilka löften som man anser att Bollebygds kommun ska anta.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett beslutsunderlag avseende kommunernas klimatlöfte som ska vara klart till kommunstyrelsens möte 2020-11-24. För de mål som samhällsbyggnadsnämnden föreslår ska även de ekonomiska förutsättningarna belysas.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker. Ordföranden förklarar även att paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsunderlag

- §101 KSAU Inbjudan till kommunernas klimatlöften - uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden
- Inbjudan till kommunernas klimatlöften
- Uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden att ta fram beslutsunderlag för kommunstyrelsen avseende kommunernas klimatlöften

Skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

2020-06-10
Till kommunstyrelsen

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

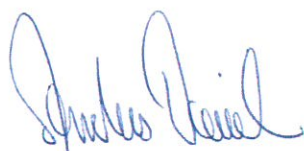
Kommunernas klimatlöften

Omställningen till ett klimatsmart samhälle är vår tids stora utmaning, samtidigt som vi nu har en kris till följd av Corona-pandemin. Den omställning vi har framför oss behöver bygga oss mer rustade för framtiden. Vi har 10 år kvar att nå våra gemensamma mål: klimatutsläppen i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030. Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås och i att vara en föregångare för företag och invånare. Nu bjuds Er kommun in att delta i satsningen Kommunernas klimatlöften.

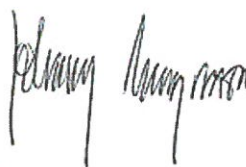
Kommunernas klimatlöften består av 20 olika åtgärder som är väl beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Kommunen väljer först hur många och vilka klimatlöften som antas och som sedan genomförs under 2021. Fördelen med att göra klimatåtgärder tillsammans är att vi kan utbyta erfarenheter och Klimat 2030 kan ge stöd för genomförandet.

Den 16 december 2020 kommer kommunstyrelsens ordförande att bjudas in till Vara konserthus för att överlämna Er kommuns klimatlöften till landshövding Anders Danielsson och regionstyrelsens ordförande Johnny Magnusson. Vi kan då se klimatnyttan av alla kommuners klimatlöften sammantaget. I slutet av 2021 följs arbetet upp och de kommuner som utmärker sig särskilt kommer att uppmärksammas.

Väl mött i Vara konserthus hälsar

Anders Danielsson
Landshövding Västra Götaland

Johnny Magnusson
Regionstyrelsens ordförande

Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Kraftsamlingen samlar kommuner, företag, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region.

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

1. Vi använder en klimatstyrande resepolicy
2. Vi klimatväxlar tjänsteresor
3. Våra nya personbilar är miljöbilar
4. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal
5. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer
6. Vi använder en klimatstyrande parkeringsplan/policy
7. Vi erbjuder laddtjänster vid parkeringsytor för boende i kommunala bostadsbolag
8. Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter
9. Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar
10. Vi använder cirkulära möbler
11. Vi möjliggör för medborgarna att låna/hyra produkter istället för att köpa
12. Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål
13. Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål
14. Vi gör investeringar för energieffektiviseringar
15. Vi minskar klimatbelastningen över livscykeln vid byggnation
16. Vi producerar egen solex
17. Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal
18. Vi har arbetssätt för årlig utsläppsminskning, en koldioxidbudget
19. Vi finansierar investeringar i egen verksamhet genom grön obligation
20. Vi arrangerar event/aktiviteter riktat till allmänheten om klimat

Vår kommuns mest lysande åtgärd på klimatområdet:

1. Vi använder en klimatstyrande resepolicy

Det innebär att kommunen har en resepolicy som följs upp årligen. Klimatstyrande innebär att policyn ska styra mot resfria möten, minimera flygresandet, innefatta miljö- och klimatkrav på fordon, reglera egen bil i tjänsten och erbjuda alternativ som cykel och bilpool. Ett plus är om den även uppmuntrar till hållbart resande till och från arbetet.

2. Vi klimatväxlar tjänsteresor

Det innebär ett klimatväxlingssystem där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas minst årligen och åsätts ett monetärt värde som speglar exempelvis samhällsekonomisk värdering. Klimatväxling används för att kunna stimulera önskvärda klimatinvesteringar och/eller driftsåtgärder internt i organisationen.

3. Våra nya personbilar är miljöbilar

Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara "spjutspetsnivå" eller "avancerad nivå" i Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier för personbilar. Endast undantagsvis väljs basnivå, för undantagen krävs ansökan om dispens internt.

4. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

Det innebär att vi ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Vi ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.

5. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer

Det innebär att insatser för cykling under föregående år mäts och redovisas. Undersökningen bygger på självrapportering av kontrollerbara uppgifter och syftet är bland annat att identifiera förbättringsområden. Deltagande i kommunvelometern bör ske under flera år för att kunna se förändringar över tid.

6. Vi använder en klimatstyrande parkeringsplan/policy

Det innebär att möjliggöra samnyttjande av parkeringsanläggningar, att prioritera besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, att se till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, att möjliggöra flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler samt att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.

7. Vi erbjuder laddtjänster vid parkeringsytor för boende i kommunala bostadsbolag

Det innebär att boende i kommunala flerbostadshus ska kunna få möjlighet att ladda sin el- eller laddhybridbil i anslutning till sin bostad, vid minst fem geografiska platser. Kommunen kan teckna avtal med en tjänsteleverantör som tillhandhåller en laddtjänst. Kostnaden för laddtjänster bör så långt möjligt tas ut kommersiellt och bäras av dem som utnyttjar tjänsten.

8. Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter

Det innebär att kommunen ska ha bytt ut minst tre engångsprodukter till flergångsartiklar eller bytt ut engångsprodukter av fossilbaserat material till produkter av biobaserat, förnybart eller återvunnet material.

9. Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar

Det innebär att kommunen bedömer var klimatkrav i upphandlingar gör störst nytta (utöver upphandlingar som tas upp i punkt 4) och ställer krav i minst tre upphandlingar under 2021.

10. Vi använder cirkulära möbler

Det innebär att kommunen ska ha inrett minst en arbetsplats, med minst 10 anställda, med mer än 50 procent cirkulära möbler. Alternativt använder minst 20 procent cirkulära möbler i kommunens organisation. Med cirkulära möbler menas att de renoveras, repareras och används på nytt.

11. Vi möjliggör för medborgarna att låna/hyra produkter istället för att köpa

Det innebär att kommunen kan visa att minst tre olika insatser har gjorts. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att bostadsområden delar på saker, att kommunen erhåller platser att reparera eller liknande.

12. Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål

Det innebär att kommunen mäter matsvinnet och har satt ett mål att minska svinnet till max 45 g/portion i genomsnitt (lunch eller middag). I siffran ingår alla tre typer av svinn: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn.

13. Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål

Det innebär att kommunen beräknar måltidens klimatpåverkan och har satt mål att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,9 kg CO₂e/måltid i snitt. För att täcka in alla typer av måltider i verksamheten kan kommunen sätta mål att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,7 kg CO₂e/kg inköpta livsmedel.

14. Vi gör investeringar för energieffektiviseringar

Det innebär att kommunen har gjort en potentialstudie (kartläggning av nytta och kostnad) och avsatt pengar för minst tre åtgärder för energieffektivisering i egna byggnader/lokaler.

15. Vi minskar klimatbelastningen över livscykeln vid byggnation

Det innebär att kommunen har minskat byggnationers klimatpåverkan genom att använda livscykelperspektiv, inklusive byggmaterial, arbetsmaskiner och energianvändning vid drift, vid minst en (1) byggnation. Antingen i egen regi eller som kravställning i markanvisning eller detaljplan.

16. Vi producerar egen solel

Det innebär att kommunen ska installera minst en egen anläggning för produktion av solel eller är delägare i en solcellspark.

17. Vi har 100 procent förnybar el i kommunens elavtal

Det innebär att kommunen köper 100 procent förnybar el i alla förvaltningar och bolag.

18. Vi har arbetssätt för årlig utsläppsminskning, en koldioxidbudget

Det innebär att kommunen ska ha en politiskt antagen plan eller strategi för en årlig utsläppsminskning inom kommunens territorium som ligger i linje med kommunens egna, eller Västra Götalandsregionens koldioxidbudget med en utsläppsminskningstakt om 16 procent per år.

19. Vi finansierar investeringar i egen verksamhet genom grön obligation

Det innebär att kommunen kan visa att minst en (1) investering har gjorts genom grön obligation som kommunen gett ut själv eller via gröna lån från Kommuninvest eller liknande. Gröna obligationer är ett sätt att låna pengar till egna klimat- och miljöprojekt och samtidigt erbjuda investerare attraktiva investeringsformer.

20. Vi arrangerar event/aktiviteter riktat till allmänheten om klimat

Det innebär att ett årligt event eller flera mindre återkommande aktiviteter ska genomföras, gärna i samarbete med studieförbund/organisationer och/eller med kommunens energi- och klimatrådgivare. Genom ökad kunskap och medvetenhet om klimatkrisen och inspiration till förändring kan kommunen möjliggöra och skynda på omställningen.

Vår kommuns mest lysande åtgärd på klimatområdet

Om kommunen saknar någon punkt på listan och vill lyfta en annan insats som kommunen anser är särskilt viktig och som genomförs just nu för klimatet. Detta är en möjlighet att dela med sig av goda exempel och att få uppmärksamhet för sitt arbete.

Beskrivning av satsningen

KOMMUNERNAS KLIMATLÖFTEN

Bakgrund

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om, är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Kraftsamlingen samlar företag, kommuner, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Sedan 1990 har utsläppen hittills minskat med cirka 15 procent. Nu, med 10 år kvar, måste vi öka takten för att det ska vara möjligt att nå målen.

I den enkät som Klimat 2030 gjorde hösten 2019 till alla undertecknare framkom att särskilt kommunerna önskar stöd för genomförande av klimatinsatser. Detta är utgångspunkten för denna satsning: Kommunernas klimatlöften.

Att anta dessa klimatlöften är en del av genomförandet av Klimat 2030 och blir därmed en del av kommunens åtagande. De kommuner som har gjort ett åtagande som undertecknare av Klimat 2030 kompletterar med sina klimatlöften. Åtaganden är en kort beskrivning av hur organisationen ska bidra till att utsläppen av växthusgaser minskar och finns på hemsidan: www.klimat2030.se.

Genomförandet av Kommunernas klimatlöften kan i vissa delar vara en del av kommunens arbete med Agenda 2030-målen, Fossilfritt Sveriges utmaningar, WWF:s kommunutmaningar och/eller en del av kommunens övriga klimat-, miljö- och utvecklingsarbete.

Syfte

Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunerna bjuds nu in att anta ett antal klimatlöften som ska genomföras under 2021. Kommunernas klimatlöften består av 20 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning. Dessa 20 klimatlöften täcker inte in alla viktiga klimatfrågor i en kommun, utan är ett urval baserat på bland annat vad som är möjligt att genomföra och följa upp under ett år. Vi vet att mycket arbete redan görs i kommunerna, delvis andra åtgärder än de som finns med här. Fortsätt med dem och beskriv gärna under "kommunernas egna åtgärd" så att fler kan ta del av ert arbete.

Genom att lansera Kommunernas klimatlöften vill vi förstärka klimatarbetet i kommunerna och åstadkomma något storartat tillsammans.

Hur

Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. Klimat 2030 kommer att stödja kommunerna i genomförandet under 2021, med ambitionen att kunna erbjuda konkret stöd för varje åtgärd. Beslut om vilka klimatlöften kommunen vill anta skickas senast 1 december 2020 till klimat2030@vgregion.se.

Lansering

Kommunernas klimatlöften kommer att lanseras i Vara konserthus den 16 december 2020 där kommunstyrelsens ordförande överlämnar listan med sina antagna klimatlöften till landshövding Anders Danielsson och regionstyrelsens ordförande Johnny Magnusson. Gästerna bjuds på inspirationsföreläsning, kulturinslag och mingelbuffé.

Genomförande

Kommunen har ansvar för att de antagna klimatlöften genomförs under 2021. Flera kommunala förvaltningar och bolag kommer sannolikt ha en roll i genomförandet av de olika åtgärderna. Klimat 2030 kommer att erbjuda stöd i genomförandefasen med ambitionen att göra en stödinsats för varje åtgärd, exempelvis en workshop för de kommuner som antagit ett specifikt klimatlöfte. Mer information och stödmaterial kommer att finnas på www.klimat2030.se/klimatloften.

Uppföljning

Under november 2021 kommer kommunen att uppmanas att rapportera in hur det gått med genomförandet av de klimatlöften som kommunen har antagit. De kommuner som utmärker sig särskilt kommer att uppmärksammas.

Fortsättning

Om en kommun inte hinner genomföra något av sina antagna klimatlöften kan arbetet fortsätta kommande år. Förutsatt att tillräckligt många kommuner deltar och satsningen går bra så kommer Kommunernas klimatlöften att fortgå och Klimat 2030 ge stöd. Intentionen är att listan med klimatlöften bibehålls men några justeringar kan göras. På sikt är ambitionen att alla kommuner ska ha genomfört merparten av åtgärderna. Tillsammans gör kommunerna stor skillnad!

Länsstyrelsen
Västra Götaland

**KLIMAT
2030**
VÄSTRA GÖTALAND
STÄLLER OM

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

20. Möjlighet för Bollebo att ta över driften av
HVB-hemmet på Lokes väg – utredning
KS2020/214

§133

KS2020/214

Möjlighet för Bollebo att ta över driften av HVB-hemmet på Lokes väg – utredning

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger kommunchef i uppdrag att kostnadsberäkna anpassningen av lokalen och göra en komplett ekonomisk bedömning, samt att ta fram avtalsförslag som reglerar överföringen och driften för HVB-hemmet på Lokes väg till Bollebo. Uppdraget ska genomföras i samråd med Bollebo.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade på sammanträde 2020-10-06, § 140, att ge kommunchefen i uppdrag att tillsammans med Bollebos VD utreda möjligheter för Bollebo att ta över driften av HVB-hemmet på Lokes väg.

Det finns idag en byggnad/moduler på Lokes väg som uppfördes 2016 som ett HVB-hem. Förutom under en kortare period under 2020 har lokalerna stått tomma. Bygglovets för modulerna på Lokes väg är tidsbegränsat till 2026. Det finns idag inget konkret behov beskrivet från socialnämnden avseende dessa lokaler.

Kommunen ska inte agera hyresvärd och därför är det direkt olämpligt att kommunen går in i annan verksamhet än den som är idag. Bollebo är hyresvärd och har detta som sitt uppdrag. Bollebo bör därför ha större möjligheter att få lägenheterna uthyrda till annan målgrupp än den som modulerna uppfördes till.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger kommunchef i uppdrag att kostnadsberäkna anpassningen av lokalen och göra en komplett ekonomisk bedömning, samt att ta fram avtalsförslag som reglerar överföringen och driften för HVB-hemmet på Lokes väg till Bollebo. Uppdraget ska genomföras i samråd med Bollebo.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Möjlighet för Bollebo att ta över driften av HVB-hemmet på Lokes väg – utredning
- §140 KS Uppdrag till kommunchef kring HVB-hemmet på Lokes väg

Skickas till

Kommunstyrelsen

§140

KS2020/214

Uppdrag till kommunchef kring HVB-hemmet på Lokes väg

Beslut

Kommunstyrelsen ger kommunchef i uppdrag att tillsammans med Bollebos VD utreda möjligheter för Bollebo att ta över driften av HVB-hemmet på Lokes väg.

Ärendet

Från kommunstyrelseförvaltningen föreslås att kommunchefen och Bollebos VD får ett uppdrag kring HVB-hemmet på Lokes väg.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger kommunchef i uppdrag att tillsammans med Bollebos VD utreda möjligheter för Bollebo att ta över driften av HVB-hemmet på Lokes väg.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §103 KSAU Uppdrag till kommunchef och Bollebos vd kring HVB-hemmet på Lokes väg

Skickas till

Kommunchef

21. Revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun (kf fattar slutligt beslut) KS2020/235

§137

KS2020/235

Revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun, utifrån förslag till styrdokument daterat 2020-10-15.

Bestämmelserna börjar gälla från 2021-01-01.

Kommunfullmäktige upphäver därmed beslut och bestämmelser som antogs 2014-06-18, § 59.

Ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår en revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Regler för partistöd regleras i kommunallagen som ger kommunfullmäktige rätten att besluta om partistödet omfattning och formerna för det. Syftet med partistödet är att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin.

Förslaget som föreligger överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd, bl a att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari- 31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun, utifrån förslag till styrdokument daterat 2020-10-15.

Bestämmelserna börjar gälla från 2021-01-01. Kommunfullmäktige upphäver därmed beslut och bestämmelser som antogs 2014-06-18, § 59.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun
- Bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun
- Bestämmelser om kommunalt partistöd, nu gällande

Skickas till

Kommunstyrelsen

Fastställt: Kommunfullmäktige 2020-12-
dag § x

Gäller för: Partierna i kommunfullmäktige
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare

Dnr : **146172**

Bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun

Gäller från 2021-01-01

Regler för partistöd regleras i kommunallagen som ger kommunfullmäktige rätten att besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Syftet med partistödet är att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin.

§ 1 Representationskrav

Det lokala partistödet i Bollebygds kommun betalas ut till de partier som är representerade i kommunfullmäktige i Bollebygds kommun, och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen.

Partistödet betalas ut under de år partiet är representerat i fullmäktige. Om partiets representation upphör, upphör även partistödet.

§ 2 Fördelning av partistöd

Partistödet består av ett grundbidrag som är lika för alla partier i kommunen, och ett bidrag som baseras på antalet mandat:

44 % av prisbasbelopp/parti
15 % av prisbasbelopp/mandat

Vid fördelningen av partistöd beaktas endast mandat för vilken en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen.

§ 3 Utbetalning

Beslut om utbetalning av partistöd fattas av kommunfullmäktige minst en gång per år, men även kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs.

Fullmäktige får besluta att partistöd inte ska betalas till ett parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport senast sex månader efter räkenskapsårets utgång, d.v.s. senast 30 juni.

§ 4 Redovisning och granskning

Partistöd utbetalas bara till ett parti som är en juridisk person.

Partiet ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år.

En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun, utifrån förslag till styrdokument daterat 2020-10-15. Bestämmelserna börjar gälla från 2021-01-01.

Kommunfullmäktige upphäver därmed beslut och bestämmelser som antogs 2014-06-18, § 59.

Ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår en revidering av bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun. Regler för partistöd regleras i kommunallagen som ger kommunfullmäktige rätten att besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Syftet med partistödet är att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin. Förslaget som föreligger överensstämmer med kommunallagens krav kring partistöd, bl a att partistöd bara betalas ut till ett parti som är en juridisk person, och som har mandat i kommunfullmäktige. Vidare regleras i bestämmelserna att varje parti årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari- 31 december och lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen inom angiven tid. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år. En av partiet utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen av partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

Beslutsunderlag

Förslag styrdokument, daterat 2020-10-15, bestämmelser för kommunalt partistöd i Bollebygds kommun

Skickas till

Samtliga partier

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare

Bestämmelser om kommunalt partistöd

1. Inledning

Kommuner får enligt 2 kap. 9-11 §§ i kommunallagen (1991:900) ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier (partistöd). Syftet med partistödet är att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin.

2. Representationskrav

Endast de partier som är representerade i kommunfullmäktige i Bollebygds kommun har rätt till kommunalt partistöd enligt dessa bestämmelser. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837)

Partistöd får också ges till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

3. Bidrag

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

Endast mandat för vilket det finns en fastställd ledamot för beaktas vid fördelningen av partistödet.

4. Utbetalning

Beslut om utbetalning av partistöd fattas av kommunfullmäktige minst en gång per år.

5. Redovisning och granskning

Partistöd utbetalas bara till ett parti som är en juridisk person.

Partiet ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet använts för att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin. Redovisningen ska avse perioden 1 januari- 31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter räkenskapsårets utgång. Redovisningen ska omfatta både det partistöd som utbetalats under året och det partiet eventuellt har sparat från tidigare år.

Partierna ska också utse en särskild granskare av partistödet. Den särskilda granskaren ska utifrån partiets skriftliga redovisning uttala sig i en granskningsrapport om partiets användning av partistödet överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas till partiets redovisning.

För att partistöd ska utbetalas ska partierna lämna följande handlingar till kommunfullmäktige:

- a) partiföreningens stadgar
- b) årsmötesprotokoll av vilket det framgår vilka som utsett till styrelse, särskild granskare av partistöd och revisorer samt vem som tecknar föreningens firma
- c) kontoutdrag eller liknande för partiföreningens konto

Vid första tillfället under mandatperioden då partistöd ska samtliga uppgifter (a-c) lämnas in. Partierna ska därefter årligen lämna in årsmötesprotokoll (b) samt en skriftlig redovisning som visar hur partistödet använts. Till partiets redovisning ska den särskilde granskarens granskningsrapport bifogas.

Partistöd utbetalas inte till parti som underlåter att lämna in handlingarna.

22. Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025, Västra Götalands län KS2020/255

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren | Kommunchef
0734-64 70 01 | monica.holmgren@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025, Västra Götalands län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom handlingsplan för suicidprevention 2020-2025 för Västra Götalandsregionen.

Ärendet

Inom ramen för den länsgemensamma handlingsplanen för psykisk hälsa 2018–2020 har en länsgemensam handlingsplan för suicidprevention arbetats fram. Syftet med handlingsplanen är att med suicidpreventiva åtgärder minska antalet suicid och suicidförsök i Västra Götaland. Planen ska utgöra en grund för kommunernas och regionens gemensamma suicidpreventiva arbete där även andra aktörer kan inkluderas. Det Politiska Samrådsorganet, SRO, skickade 2019-11-01 förslaget till handlingsplan för suicidprevention på remiss till huvudmännen. Remissvar inkom från 33 kommuner, 14 nämnder och styrelser i VGR samt tre brukarorganisationer. Styrgrupp för länsgemensam handlingsplan psykisk hälsa omhändertog synpunkterna och ställde sig 2020-03-05 bakom handlingsplanen. Därefter har Vårdsamverkan Västra Götaland, VVG, SRO och VästKoms styrelse ställt sig bakom handlingsplanen.

Direktionen i Boråsregionen ställde sig på sitt möte 2020-10-23 bakom Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025 och rekommenderar medlemskommunerna att ta beslut om handlingsplanen.

Skickas till

Boråsregionen
Förvaltningschef utbildningsförvaltningen
Förvaltningschef samhällsbyggnadsförvaltningen
Förvaltningschef socialförvaltningen
Folkhälsosamordnare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

§ 80 Handlingsplan för suicidprevention 2020–2025

Diarienummer: 2020/SKF0178

Beslut

Direktionen ställer sig bakom Handlingsplan för suicidprevention 2020 - 2025 och rekommenderar medlemskommunerna att ta beslut om handlingsplanen

Sammanfattning

Inom ramen för den länsgemensamma handlingsplanen för psykisk hälsa 2018–2020 finns beskrivet att en länsgemensam handlingsplan för suicidprevention ska tas fram. Syftet med handlingsplanen är att med suicidpreventiva åtgärder minska antalet suicid och suicidförsök i Västra Götaland. Planen ska utgöra en grund för kommunernas och regionens gemensamma suicidpreventiva arbete där även andra aktörer kan inkluderas.

Styrgrupp psykisk hälsa tog under 2017 fram en uppdragshandling som Ann Söderström, Hälso- och sjukvårdsdirektör för Västra Götalandsregionen, VGR, och Thomas Jungbeck direktör för VästKom i januari 2018 ställde sig bakom. En partsgemensam arbetsgrupp tillsattes för uppdraget och processledare från VästKom och VGR utsågs att leda arbetet.

Det Politiska Samrådsorganet, SRO, skickade 2019-11-01 förslaget till handlingsplan för suicidprevention på remiss till huvudmännen. Remissvar inkom från 33 kommuner, 14 nämnder och styrelser i VGR samt tre brukarorganisationer. Styrgrupp för länsgemensam handlingsplan psykisk hälsa omhändertog synpunkterna och ställde sig 2020-03-05 bakom handlingsplanen. Därefter har Vårdsamverkan Västra Götaland, VVG, SRO och VästKoms styrelse ställt sig bakom handlingsplanen.

Expedieras till

Medlemskommunerna

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

20

Det goda livet
i Västra Götaland

**Handlingsplan för
suicidprevention**

2020-2025

25

Innehåll

Bakgrund	2
Mål för suicid prevention i Västra Götaland	2
Syfte	2
Process för framtagande	3
Struktur för samverkan inom psykisk hälsa	3
Genomförande	3
Uppföljning	4
Aktiviteter	4

Bakgrund

Orden suicid och självmord används oftast synonymt och syftar båda på en handling för att medvetet orsaka sin egen död. Eftersom ordet självmord kan uppfattas ge anspelningar på kriminell handling har vi i den här handlingsplanen valt att använda ordet suicid.

Suicid är ett komplext problem

Suicid är ett komplext samhälls- och folkhälsoproblem, som kräver många olika angreppssätt. Suicid är i sig ingen sjukdom. Det är inte ens nödvändigt att psykisk sjukdom ligger bakom. Däremot är psykisk sjukdom eller någon form av psykisk ohälsa en vanlig riskfaktor för suicid.

Suicidalitet är ett samlingsbegrepp för suicidtankar, suicidförsök och fullbordade suicid. Suicidalt beteende påverkas av biologiska-, psykologiska-, sociologiska- och omgivningsfaktorer. Statistiskt sett tar drygt tre svenskar sitt liv varje dag. Suicid genomförs främst av män och äldre personer, medan suicidförsök främst genomförs av kvinnor och yngre.

Varje år tar cirka 200 personer i

Västra Götaland sitt liv

I Sverige har antalet suicid kontinuerligt minskat i befolkningen sedan mitten av 1980-talet men planat ut det sista decenniet. I gruppen 15-24 år har antalet legat på en oförändrad nivå. I Västra Götaland inträffar cirka 200 suicid varje år och uppskattningsvis görs 2000 suicidförsök. Vid suicidförsök finns ett större mörkertal

än vid fullbordat suicid eftersom alla personer som gör suicidförsök inte söker sjukvård och därför inte registreras.

Resultat kräver långsiktigt arbete

Ett nationellt handlingsprogram beslutades av riksdagen 2008 för arbetet med att minska suicid.¹ Den nationella visionen för suicidprevention innebär att "ingen människa ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid ses som den enda utvägen". För att detta mål ska kunna nås krävs insatser på såväl individ- som på befolkningsnivå nationellt, regionalt och lokalt.

Att förebygga suicid är inte bara ett sätt att ge hjälp i livsfarliga situationer utan innebär även ett långsiktigt arbete för att få ner antalet suicid och suicidförsök. Det kan handla om att tidigt observera varningssignaler, identifiera, remittera, ge stöd till individer och grupper i särskilt utsatta situationer samt att utbilda personal. Varje liv som kan räddas är en framgång. Därför är det viktigt att förebygga suicid till skydd för livet.

I Västra Götalands Handlingsplan för psykisk hälsa 2018-2020 anges målet; Nollvision om suicid i Västra Götaland.² Denna handlingsplan har samma vision.

¹ www.folkhalsomyndigheten.se, www.suicidprevention.se

² Det goda livet i Västra Götaland Handlingsplan psykisk hälsa 2018-2020

Mål för suicidprevention i Västra Götaland

Antalet suicid i Västra Götaland ska minska med 40 procent till år 2025. Detta mål är ett delmål i arbetet med nollvisionen.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att med suicidpreventiva åtgärder minska antalet suicid och suicidförsök i Västra Götaland. Planen ska utgöra en gemensam grund för kommunernas och regionens suicidpreventiva arbete. Det kan även utgöra grund för samarbete med andra aktörer.

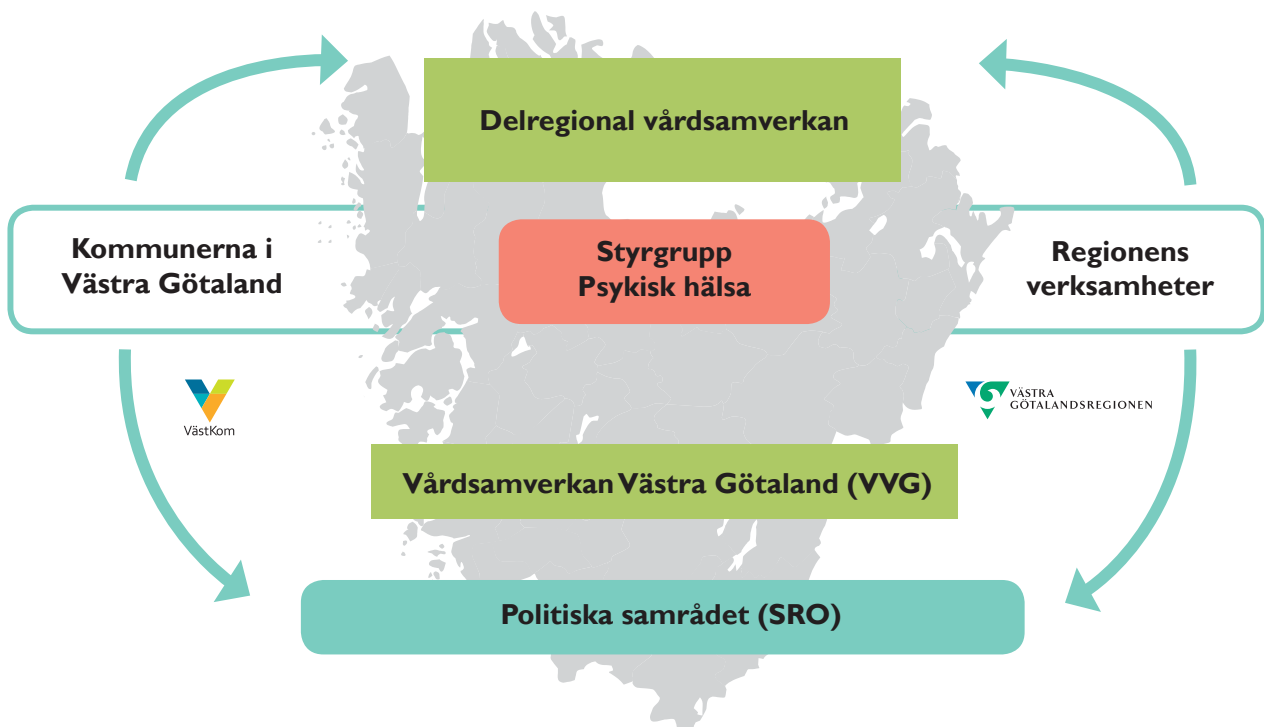
Process för framtagande

Handlingsplanens innehåll har processats fram genom ett rådslag den 14 september 2018 med företrädare för civilsamhället, polis och tjänstepersoner från båda huvudmännen. Syftet var att identifiera vad som

behöver göras för att minska suicidtalet samt att skapa delaktighet och förankring i det arbete som ska göras. På rådslaget identifierades sex områden för att främja psykisk hälsa, motverka psykisk ohälsa och suicid samt erbjuda insatser till de som drabbats. En partsammansatt arbetsgrupp har sedan jobbat vidare med förslagen.

Struktur för samverkan inom psykisk hälsa i Västra Götaland

I Västra Götaland sker samverkan mellan parterna på tre nivåer: lokalt, delregionalt och regionalt.

Genomförande

Sedan 2018 pågår ett arbete inom ramen för delregional och lokal vårdssamverkan med genomförande av Västra Götalands Handlingsplan för psykisk hälsa. På samma vis förväntas denna plan omhändertras delregionalt och lokalt.

För att uppnå det länsgemensamma målet för denna handlingsplan – att minska antalet suicid med 40 % till 2025 – och att sträva mot nollvision om suicid i Västra Götaland behövs insatser utifrån dels ett befolkningsperspektiv, dels ett individperspektiv. Perspektiven kompletterar varandra och båda är nödvändiga för att ett suicidpreventivt arbete ska kunna ge effekt. Det befolkningsinriktade arbetet omfattar många olika samhällsaktörer och syftar till att skapa

mindre riskutsatta miljöer, öka människors medvetenhet om suicidproblematik och försöka undanröja de tabun som suicid omgärdas av. Det individinriktade arbetet bedrivs både inom kommunerna och inom hälso- och sjukvården och syftar till att öka kunskapen om att stödja personer med risk för suicid på bästa sätt.

Delregionala och lokala handlingsplaner

Denna handlingsplan på länsnivå utgör en gemensam grund för Västra Götalandsregionens och kommunernas suicidpreventiva arbete och framtagande av delregionala/lokala handlingsplaner.

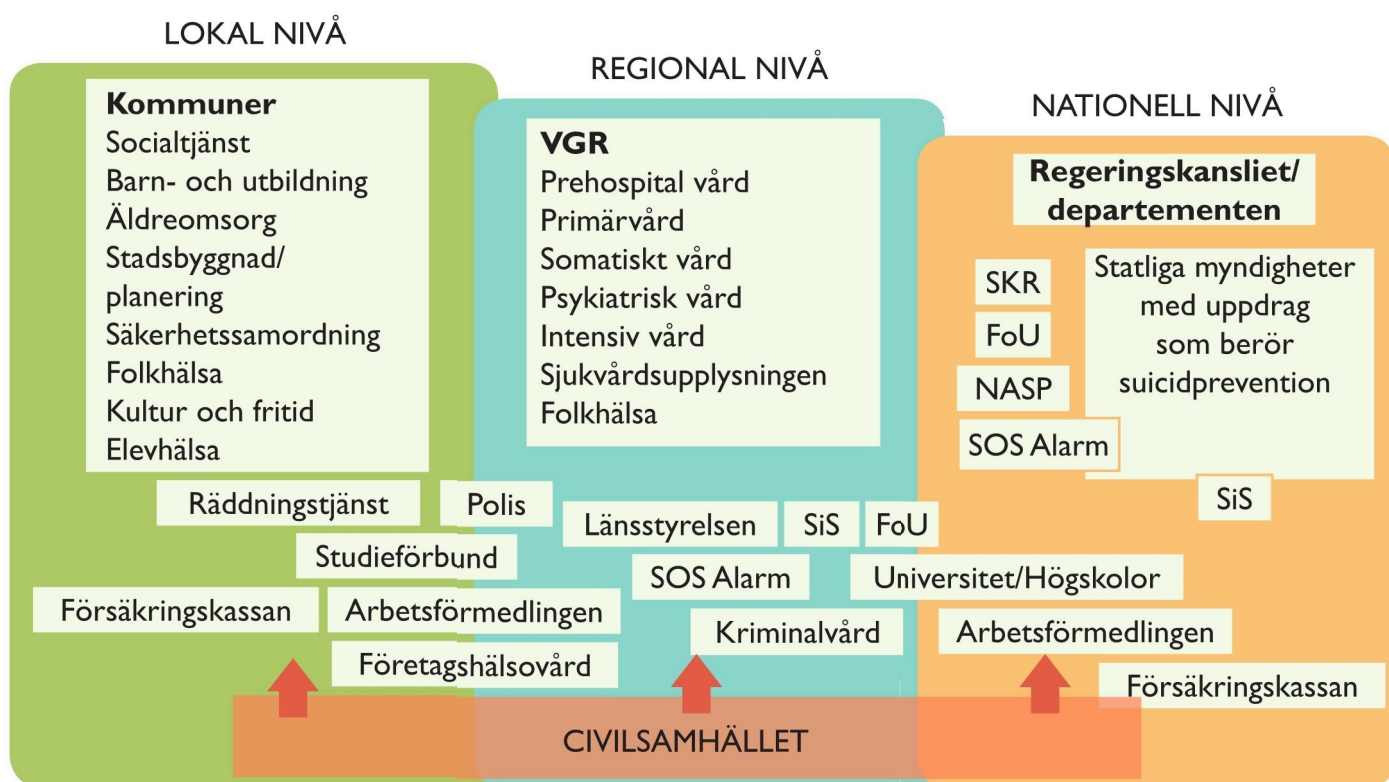
Många samhällsaktörer bidrar, och behöver fortsätta bidra, i det suicidpreventiva arbetet för att nå mål och vision.

Uppföljning

Styrgrupp för Västra Götalands Handlingsplan för psykisk hälsa ansvarar för uppföljning av denna handlingsplan. För att följa handlingsplanens mål över tid har ett antal indikatorer valts ut. Målsättningen är att indikatorerna

ska göra det möjligt att jämföra processer och resultat, och därigenom stimulera och initiera förbättringsarbetet. Varje delregional eller lokal vårdsamverkan kan med fördel identifiera egna indikatorer för den uppföljning/utveckling man vill se. Till handlingsplanen medföljer ett dokument som visar vad som ska följas upp och av vem.

Aktörer

Aktiviteter

För att nå målet om att minska antalet suicid i länet krävs ett långsiktigt arbete som integreras i ordinarie verksamhet i såväl kommunernas som regionens alla verksamheter.

Områden som identifierades i samband med det inledande rådslaget utgör grund för handlingsplanens aktiviteter.

- **Lokal handlingsplan som involverar nyckelaktörer**
- **Höjd kunskapsnivå**
- **Prioritera suicidprevention på ledningsnivå**
- **Ökad samordning och tillgänglighet till professionella insatser på alla nivåer**
- **Ta vara på civilsamhällets engagemang och kunskap**
- **Lära av händelseanalyser vid suicid**

1. Lokal handlingsplan som involverar nyckelaktörer

Medarbetare i kommunerna och regionen som möter patienter/brukare i sin vardag har en viktig uppgift i att uppmärksamma när personer visar tecken på risk för suicid.

Det suicidpreventiva arbetet ska bedrivas inom ramen för befintlig samverkansstruktur. Handlingsplanen ska innehålla gemensamma mål, aktiviteter, mått på förväntat resultat samt ange former för samverkan. Arbetet ska bl a bygga på antagna avtal och överenskommelser.³

Andra viktiga nyckelaktörer i det suicidpreventiva arbetet är Länsstyrelsen, Trafikverket, SOS Alarm, Räddningstjänsten, Polismyndigheten, Kriminalvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, företagshälsovård, lärosäten samt aktörer inom civilsamhället t ex trossamfund och ideella organisationer.

Indikatorer

- > Lokal handlingsplan för suicidprevention.

³ T ex: Riktlinje för samordnad individuell plan, SIP och Överenskommelse om samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol och droger och spel om pengar.

2. Höjd kunskapsnivå

Kunskapsnivån om riskfaktorer för psykisk ohälsa och suicid behöver öka. Vissa särskilt sårbara grupper i samhället har en ökad risk för suicid t ex minoritetsgrupper, funktionsnedsatta, vissa åldersgrupper och närstående till personer som begått suicid. Även riskbruk och missbruk är riskfaktorer som är viktiga att väga in.

Utbildningsinsatser behövs för personal som kommer i kontakt med suicidnära personer inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, förskola/skola, äldreomsorg, räddningstjänst med flera. Fortbildningar behöver därför riktas till olika målgrupper och ges på ett organiserat sätt till personal inom kommun, primär- och specialistvård.

Generellt sett behövs också ökad kunskap hos allmänheten för att minska fördomar, stigmatisering och vart hjälp finns att få.

Indikatorer

- > Antal suicid i Västra Götaland fördelat på kön och ålder.
- > Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter i syfte att höja kunskapsnivån hos medarbetare.

Länsgemensam aktivitet

- Aktivera informationskampanjen Steg för livet.
- Planera fortbildningsinsatser, t ex. Aktion Livräddning, Första hjälpen till psykisk hälsa/ MHFA, och Psyk-E bas Suicid.
- Ta fram yrkesspecifika fortbildningar i suicidriskbedömning och utarbete krisplan.

3. Prioritera suicidprevention på ledningsnivå

Beslutsfattare, chefer och ledare måste ha goda kunskaper om suicidförebyggande arbete. De har en central roll för att skapa förutsättningar i form av tid, resurser, utrymme och kontinuitet. Detta krävs för att säkerställa att det suicidpreventiva arbetet prioriteras och att denna handlingsplan omsätts i praktiken.

Indikatorer

- > Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter riktade till beslutsfattare, chefer och ledare.

4. Ökad samordning och tillgänglighet till professionella insatser på alla nivåer

Personer med psykisk ohälsa och förhöjd risk för suicid ska ges kompetent hjälp och stöd oavsett var behovet identifieras. Det ska finnas kända och fungerande rutiner för detta och för att slussa vidare personer när det behövs. Tillgängligheten till vård och stöd ska vara god oavsett ålder. För personer med mer omfattande behov av hjälp krävs god tillgänglighet till såväl psykiatrisk som somatisk specialistvård.

Personer som har behov av samordnade insatser ska erbjudas en Samordnad individuell plan (SIP). En SIP säkerställer att den enskilde får sina behov tillgodosedda när både kommun och region ansvarar för insatser. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från kommun och hälso- och sjukvård, och ansvarsfördelningen blir tydlig.

Indikatorer

- > Upprättande av SIP i befolkningen.
- > Antal personer som besöker primärvården för psykisk ohälsa.
- > Andel personer som får specialistpsykiatrisk vård inom tiden för vårdgarantin.
- > Upprättande av krisplaner inom specialistpsykiatrin.

5. Ta vara på civilsamhällets engagemang och kunskap

Civilsamhället och offentliga verksamheter behöver samverka för att motverka stigmatisering och göra det lättare att samtala om psykisk ohälsa och suicid. Det finns flera intresseorganisationer som arbetar med att skapa engagemang, kunskap och dialog. De har en viktig funktion i det suicidpreventiva arbetet. Deras informations- och utbildningsinsatser samt opinionsbildning förstärker och kompletterar insatser från staten, regionerna och kommunerna.

Indikatorer

- > Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter som innefattar samarbete med civilsamhället.

6. Lära av händelseanalyser vid suicid

Händelseanalyser ökar kunskapen om den suicidal processen och identifierar förbättringsområden samt bidrar till att utveckla det förebyggande arbetet. En händelseanalys är också en viktig del av stöd och återkoppling till närstående, personalgrupper eller andra efterlevande. I de fall som en individ som begår suicid har insatser från region och kommun bör en gemensam händelseanalys göras.

Händelseanalyser i samverkan med närstående och berörda parter ger en mer detaljerad bild av suicid och dess orsaker. En gemensam händelseanalys kan även identifiera förbättringsområden mellan verksamheterna, till exempel när det gäller samverkan eller kommunikation.

Indikatorer

- > Antal lokala vårdssamverkansgrupper som gör händelseanalyser vid suicid.

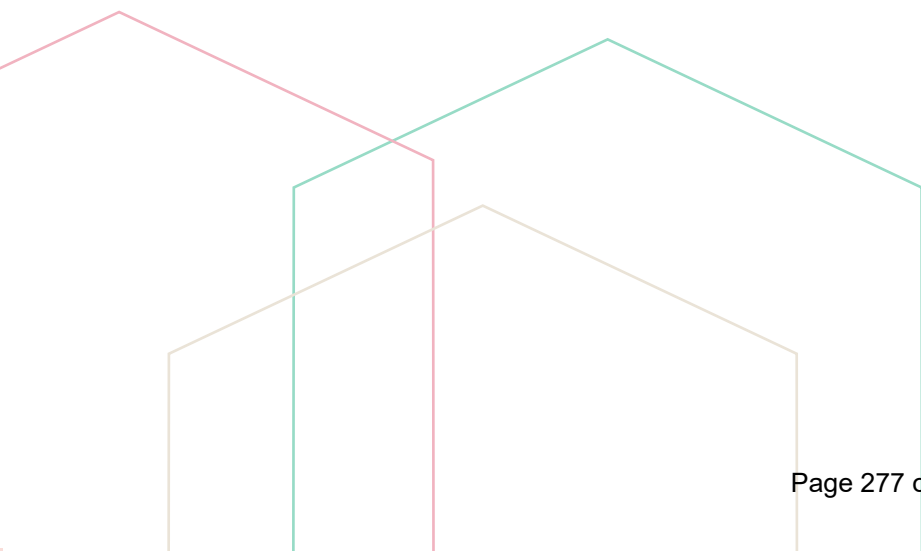
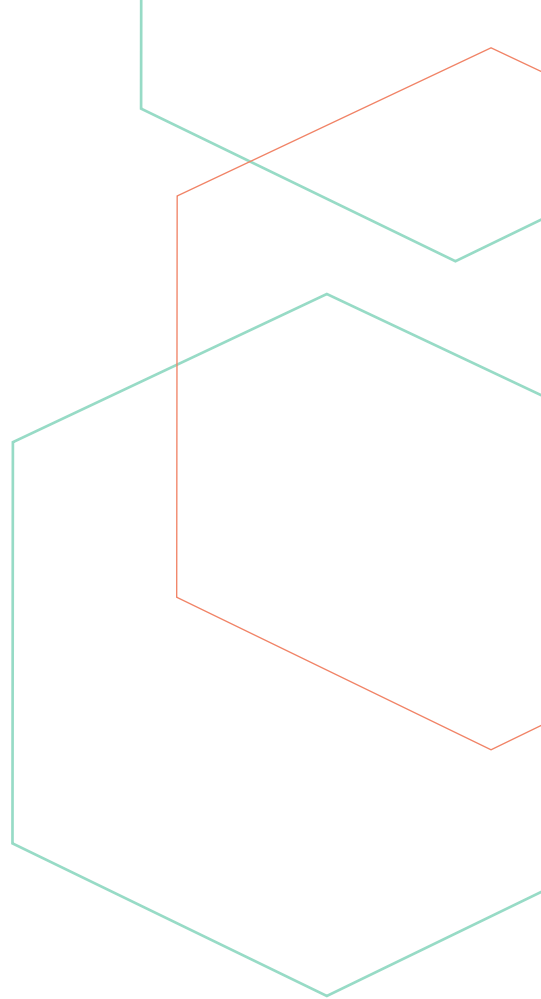

På vardsamverkan.se hittar du

- > Handlingsplan för suicidprevention
- > Handlingsplan för psykisk hälsa

... och mycket mer!

VÄSTSVENSKA KOMMUNALFÖRBUNDENS SAMORGANISATION

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Göteborg

Handlingsplan för suicidprevention

Indikatorer för uppföljning

Användarmanual

Mars 2020
Bilaga

Innehåll

Information om användarmanual	3
Sammanfattning av indikatorer	5
Aktiviteter	6
1. Lokal handlingsplan som involverar nyckelaktörer.....	6
2. Höjd kunskapsnivå.....	6
3. Prioritera suicidprevention på ledningsnivå	8
4. Ökad samordning och tillgänglighet till professionella insatser på alla nivåer.....	9
5. Ta vara på civilsamhällets engagemang och kunskap	12
6. Lära av händelseanalyser vid suicid	12

Information om användarmanual

Som en del av arbetet med *Handlingsplanen för suicidprevention* har ett antal indikatorer valts ut för att följa handlingsplanens sex aktiviteter över tid. Syftet med indikatorerna är att utgöra underlag för verksamhetsuppföljning av arbetet med suicidprevention. Målsättningen är att indikatorerna ska möjliggöra jämförelser av processer och resultat, och därigenom stimulera och initiera förbättringar med hänsyn till såväl kvalitet som tillgänglighet.

Syftet med denna användarmanual är att underlätta uppföljningsarbetet genom att för varje enskild indikator redovisa definition, datakälla, instruktioner för datainhämtning, avvägningar vid tolkning av utfall samt en kortfattad förklaring av de ingående komponenterna för respektive indikator. Indikatorerna redovisas i denna manual enligt följande exempelmall, se Tabell 1.

Tabell 1. Exempelmall för rapportering av indikatorer	
Indikator	Fullständigt namn på indikatorn
Förklaring	Definition, förtydligande och beskrivning av indikatorn
Geografisk nivå	Anger den geografiska "nivå" som data redovisas för (region/delregion/ kommun).
Karaktär	Anger om indikatorn mäter processer eller resultat
Målområde	Specifikation av vilket indikatorvärde som eftersträvas (högt/lågt, JA/NEJ mm.)
Avvägningar	Eventuella avvägningar som behöver tas i beaktande vid tolkning av indikatorn
Källa	Källa för indikatorn, inklusive länk ¹
Instruktion	Instruktioner för att ta fram data
Not	Eventuell reservation för att mer detaljerad eller annan redovisning av indikatorn önskas samt övriga kommentarer

Indikatorerna är betecknade utifrån aktivitet och indikator enligt systemet [1-6].[1-3]. Indikator 2.1 avser exempelvis aktiviteten 2 (*Höjd kunskapsnivå*), indikator nummer 1.

I enlighet med handlingsplanen följer presentationen av aktiviteter och tillhörande indikatorer den ordning som aktiviteterna presenteras efter, där *Lokal handlingsplan som involverar nyckelaktörer* utgör den första aktiviteten och *Lära av händelseanalyser vid suicid* den sista.

Indikatorerna omfattar såväl processindikatorer som resultatindikatorer. En sammanfattning över viktiga avvägningar förknippade med processindikatorer och resultatindikatorer följer i Tabell 2. Mer utförliga beskrivningar kring avvägningar för olika indikatorer återfinns i användarmanualen för *Handlingsplan för Psykisk hälsa*.

¹ Angiven länk gäller för 2020-02-27 men kan komma att ändras i framtiden.

Tabell 2. Avvägningar kopplade till indikatorkaraktär

Processindikator	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuellt osäker koppling till eftersträvad effekt • Utfall direkt hänförlig till specifik aktivitet • Snabbrörlig och direkt påverkbar • Lämpar sig främst som verktyg för verksamhetsstyrning
Resultatindikator	<ul style="list-style-type: none"> • Tydlig och direkt koppling till eftersträvad effekt • Utfall svårt att hänföra till specifik aktivitet • Trögrörlig och svår att påverka • Lämpar sig främst som verktyg för verksamhetsutvärdering

---

Sammanfattning av indikatorer

Nedan följer en sammanfattning av de indikatorer som valts ut för uppföljning av Handlingsplan för suicidprevention.

Tabell 3. Indikatorer för uppföljning av Handlingsplan för suicidprevention

Indikatorer

Aktivitet 1. Lokal handlingsplan som involverar nyckelaktörer

- 1.1 Lokal handlingsplan för suicidprevention

Aktivitet 2. Höjd kunskapsnivå

- 2.1 Antal suicid i Västra Götaland fördelat på kön och ålder
2.2 Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter i syfte att höja kunskapsnivån hos medarbetare

Aktivitet 3. Prioritera suicidprevention på ledningsnivå

- 3.1 Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter riktade till beslutsfattare, chefer och ledare

Aktivitet 4. Ökad samordning och tillgänglighet till professionella insatser på alla nivåer

- 4.1 Upprättande av SIP i befolkningen
4.2 Antal personer som besöker primärvården för psykisk ohälsa
4.3 Andel personer som får specialistpsykiatrisk vård inom tiden för vårdgarantin
4.4 Upprättande av krisplaner inom specialistpsykiatri

Aktivitet 5. Ta vara på civilsamhällets engagemang och kunskap

- 5.1 Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter som innefattar samarbete med civilsamhället

Aktivitet 6. Lära av händelseanalyser vid suicid

- 6.1 Antal lokala vårdssamverkansgrupper som gör händelseanalys vid suicid

Aktiviteter

1. Lokal handlingsplan som involverar nyckelaktörer

Bakgrund

Medarbetare i kommunerna och regionen som möter patienter/ brukare i sin vardag har en viktig uppgift i att uppmärksamma när personer visar tecken på risk för suicid.

Det suicidpreventiva arbetet ska bedrivas inom ramen för befintlig samverkansstruktur. Handlingsplanen ska innehålla gemensamma mål, aktiviteter, mått på förväntat resultat samt ange former för samverkan. Arbetet ska bl. a. bygga på antagna avtal och överenskommelser².

Andra viktiga nyckelaktörer i det suicidpreventiva arbetet är Länsstyrelsen, Trafikverket, SOS Alarm, Räddningstjänsten, Polismyndigheten, Kriminalvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, företagshälsovård, lärosäten samt aktörer inom civilsamhället t. ex trossamfund och ideella organisationer.

Indikator 1.1: Lokal handlingsplan för suicidprevention

Indikator	Handlingsplan för suicidprevention finns på lokal nivå
Förklaring	Anger om en aktuell handlingsplan på området suicidprevention finns i respektive kommun
Geografisk nivå	Kommun
Karaktär	<ul style="list-style-type: none"> • Processindikator • Anges som JA/NEJ för respektive delfråga
Målvärde	JA-svar eftersträvas för samtliga delfrågor
Avvägningar	Förekomst av handlingsplan säger ingenting om kvaliteten på densamma.
Källa	<ul style="list-style-type: none"> • Länsgemensam enkät
Instruktion	Uppföljning enligt länsgemensam enkät

Not I samband med att den länsgemensamma enkäten skickas ut kommer kommunerna att ombes att bifoga eller på annat sätt skicka in sin handlingsplan.

2. Höjd kunskapsnivå

Bakgrund

Kunskapsnivån om riskfaktorer för psykisk ohälsa behöver öka. Vissa särskilt sårbara grupper i samhället har en ökad risk för suicid t. ex minoritetsgrupper, funktionsnedsatta, vissa

² T. ex: Riktlinjer för samordnad individuell plan, SIP och Överenskommelse om samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol och droger och spel om pengar.

åldersgrupper och närstående till personer som begått suicid. Även riskbruk och missbruk är riskfaktorer som är viktiga att väga in.

Utbildningsinsatser behövs för personal som kommer i kontakt med suicidnära personer inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten, förskola/skola, äldreomsorg, räddningstjänst med flera. Fortbildningar behöver därför riktas till olika målgrupper och ges på ett organiserat sätt till personal inom kommun, primär- och specialistvård.

Generellt sett behövs också ökad kunskap hos allmänheten för att minska fördomar, stigmatisering och var hjälp finns att få.

Indikator 2.1: Antal suicid i Västra Götaland fördelat på kön och ålder

Indikator	Antal suicid i Västra Götaland
Förklaring	Anger antal individer med dödsorsak "Avsiktligt självdestruktiv handling (själv mord)" (X60-X84) delat med antal 100 000 invånare (vidare följs även antal suicid i absoluta tal).
Geografisk nivå	Region/län
Karaktär	<ul style="list-style-type: none"> • Resultatindikator • Anges i antal
Målvärde	Lågt värde eftersträvas
Avvägningar	<ul style="list-style-type: none"> • Indikatorn avser "avsiktligt självdestruktiv handling", detta innebär att intention till självskada kunnat fastställas, men däremot kan inte <i>suicid</i>intention fastställas då denna ofta är osäker om t.ex. inte "avskedsbrev" identifieras som bekräftar suicidintentionen. Statistiken kan därmed också t.ex. omfatta individer som avlidit till följd av skärskada, men där suicidintentionen inte kunnat fastställas. • Det är välkänt att gränsdragningen mellan suicid och olycksfall ofta är svår. När det är oklart uppsåt med handlingen ska klassificering ske enligt "Skadehändelser med oklar avsikt" (Y10-Y34), men diagnosättning kan skifta mellan olika läkare och från en tidpunkt till en annan. • Antalet personer som genomför suicid är relativt få totalt sett, varför skillnader över tid kan ge relativt betydande utslag i statistiken vid jämförelser. Det kan därför vara svårt att dra slutsatser kring trend vid förändringar mellan år.
Källa	Statistikdatabasen för dödsorsaker, Socialstyrelsen. Hämtas från: https://sdb.socialstyrelsen.se/if_dor/val.aspx
Instruktion	<ol style="list-style-type: none"> 1. Välj diagnos [X60-X84 Avsiktligt självdestruktiv handling (själv mord)] 2. Välj region [Västra Götalands län] 3. Välj ålder [0-19 år, 20-29 år, 30-64 år, 65+] 4. Välj kön [Män, Kvinnor, Båda könen] 5. Välj mått [Antal döda per 100 000] 6. Välj år [aktuellt år] 7. Klicka på [Visa resultat] för att få fram resultatet

8. Välj [Ålder] i rutan "Visa i kolumner" för att redovisa resultatet enligt samma struktur som det ska rapporteras in i baslinjemätningen
9. Exportera data genom att trycka på [csv] eller [(excel)] till höger om texten "Spara tabellen som:"

Not Det vore önskvärt med en mer fördjupad förståelse avseende individers eventuella kontakter inom vård och omsorg föregående suicid, samt fördjupad information om riskgrupper, samsjuklighet, pågående behandling osv. utöver den statistik som finns publikt tillgänglig i Socialstyrelsens register. Detta för att bättre förstå riskpopulationen samt för att bättre förstå inom vilka verksamheter där det är mest prioriterat med kunskapshöjande insatser. Under 2020 kommer utredning att genomföras avseende möjlighet att genomföra en fördjupad analys utifrån uppgifter från journalsystemet.

Indikator 2.2: Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter i syfte att höja kunskapsnivån hos medarbetare

Indikator	Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter i syfte att höja kunskapsnivån hos medarbetare
Förklaring	Anger om en aktuell handlingsplan finns som omfattar aktiviteter som syftar till att höja kunskapsnivån kring suicidprevention hos medarbetare
Geografisk nivå	Kommun
Karaktär	<ul style="list-style-type: none"> • Processindikator • Anges som JA/NEJ för respektive delfråga
Målvärde	JA-svar eftersträvas för samtliga delfrågor
Avvägningar	-
Källa	<ul style="list-style-type: none"> • Läns gemensam enkät
Instruktion	Uppföljning enligt läns gemensam enkät

3. Prioritera suicidprevention på ledningsnivå

Bakgrund

Beslutsfattare, chefer och ledare måste ha goda kunskaper om suicidförebyggande arbete. De har en central roll för att skapa förutsättningar i form av tid, resurser, utrymme och kontinuitet. Detta krävs för att säkerställa att det suicidpreventiva arbetet prioriteras och att denna handlingsplan omsätts i praktiken.

Indikator 3.1: Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter riktade till beslutsfattare, chefer och ledare

Indikator	Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter riktade till beslutsfattare, chefer och ledare finns på lokal nivå
------------------	--

Förklaring	Anger om en aktuell handlingsplan finns som omfattar aktiviteter som riktas till beslutsfattare, chefer och ledare inom respektive kommun
Geografisk nivå	Kommun
Karaktär	<ul style="list-style-type: none"> • Processindikator • Anges som JA/NEJ för respektive delfråga
Målvärde	JA-svar eftersträvas för samtliga delfrågor
Avvägningar	-
Källa	<ul style="list-style-type: none"> • Läns gemensam enkät
Instruktion	Uppföljning enligt läns gemensam enkät

4. Ökad samordning och tillgänglighet till professionella insatser på alla nivåer

Bakgrund

Personer med psykisk ohälsa och förhöjd risk för suicid ska ges kompetent hjälp och stöd oavsett var behovet identifieras. Det ska finnas kända och fungerande rutiner för detta och för att slussa vidare personer när det behövs. Tillgängligheten till vård och stöd ska vara god oavsett ålder. För personer med mer omfattande behov av hjälp krävs god tillgänglighet till såväl psykiatrisk som somatisk specialistvård.

Personer som har behov av samordnade insatser ska erbjudas Samordnad individuell plan (SIP). En SIP säkerställer att den enskilde får sina behov tillgodosedda när både kommun och region ansvarar för insatser. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från kommun och region, och ansvarsfördelningen blir tydlig.

Indikator 4.1: Upprättande av SIP i befolkningen

Indikator	Antal upprättade SIP: <ul style="list-style-type: none"> • ... generellt • ... inom vuxenpsykiatri • ... inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP)
Förklaring	Anger antalet SIP upprättade (KVÅ-Kod: AU124).
Geografisk nivå	Kommun
Karaktär	<ul style="list-style-type: none"> • Resultatindikator • Anges i antal
Målvärde	Högt värde eftersträvas

- Avvägningar**
- Statistiken är beroende av tillämpning av KVÅ-koden AU124. SIP:ar som upprättats utan användning av KVÅ-koden registreras inte i statistiken och utgör en eventuell felkälla.
  - Då det saknas tillförlitlig uppskattning av antalet personer som är i behov av en SIP kan det vara svårt att dra slutsatser kring utvecklingen över tid.
  - Införandet av lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård har sannolikt haft stor betydelse på statistiken mellan åren 2017 och 2018.

Källa • VGR:s patientdatabas VEGA (SIP).

Instruktion Särskilt uttag med hjälp av VGR:s avdelning *Data och analys*.

- Not**
- Önskvärt med kvalitativ kompletterande data kring hur många som borde ha SIP.
  - Önskvärt att följa SIP med nära koppling till suicid/suicidförsök; under 2020 sker fortsatt utredning av vad som genom journalsystemet kan följas upp. En möjlighet är till exempel att undersöka vilka vård- och omsorgskontakter individer som har avlidit genom suicid har haft föregående suicid, samt huruvida SIP upprättats.
  - Fram till 2017-12-31 användes KVÅ-koden XU045 istället för AU124.

Indikator 4.2: Antal personer som besöker primärvården för psykisk ohälsa

Indikator Antal personer som besöker primärvården för psykisk ohälsa

Förklaring Indikatorn är under utveckling och ska specificeras närmare. Anger antalet personer med psykisk ohälsa som besöker primärvården, t. ex. genom att följa:

- Antal personer som har fått F-diagnos (ska definieras) registrerad i primärvården
- Antal patienter inom primärvården fått psykosocialt stöd genom t. ex. besök hos psykolog, psykoterapeut eller kurator

Geografisk nivå Region/Kommun

Karaktär

- Resultatindikator
- Anges i antal

Målvärde Målvärde inte specificerat

Avvägningar

- Indikatorn kan tolkas på flera sätt. En ökning av antalet personer som besöker primärvård för psykisk ohälsa kan å ena sidan innebära att den psykiska ohälsan i befolkningen försämrats, å andra sidan kan det innebära att fler får hjälp och stöd för psykisk ohälsa inom första linjens psykiatri. Tolkning bör ske med hänsyn till hur utvecklingen ser ut inom andra områden.

Källa • VGR:s patientdatabas VEGA

Instruktion Särskilt uttag med hjälp av VGR:s avdelning *Data och analys*.

Indikator 4.3: Andel personer som får specialistpsykiatrisk vård inom tiden för vårdgarantin

Indikator Andel personer som inom vuxenpsykiatrin får vård inom 90 dagar, och andel personer inom BUP som får vård inom 30 dagar

Förklaring Anger andel personer som får specialistpsykiatrisk vård för vuxna inom 90 dagar från första kontakt med vården respektive andel personer som får vård inom BUP inom 30 dagar, vilka är tiderna för vårdgarantin

Geografisk nivå Region

Karaktär

- Resultatindikator
- Anges i andel

Målvärde Högt värde eftersträvas

Avvägningar -

Källa

- VGR:s patientdatabas VEGA

Instruktion Särskilt uttag med hjälp av VGR:s avdelning *Data och analys*.

Indikator 4.4: Upprättande av krisplaner inom specialistpsykiatrin

Indikator Antal krisplaner som under året har upprättats i specialistpsykiatrin

Förklaring Anger antalet krisplaner som under året har upprättats inom specialistpsykiatrin (KVÅ-kod: AU123)

Geografisk nivå Kommun

Karaktär

- Resultatindikator
- Anges i antal

Målvärde Lågt värde eftersträvas

Avvägningar -

Källa

- VGR:s patientdatabas VEGA

Instruktion Särskilt uttag med hjälp av VGR:s avdelning *Data och analys*.

---

5. Ta vara på civilsamhällets engagemang och kunskap

Bakgrund

Civilsamhället och offentliga verksamheter behöver samverka för att motverka stigmatisering och göra det lättare att samtala om psykisk ohälsa och suicid. Det finns flera intresseorganisationer som arbetar med att skapa engagemang, kunskap och dialog. De har en viktig funktion i det suicidpreventiva arbetet. Deras informations- och utbildningsinsatser samt opinionsbildning förstärker och kompletterar insatser från staten, regionerna och kommunerna.

Indikator 5.1: Antal lokala handlingsplaner som innehåller aktiviteter som innefattar samarbete med civilsamhället

Indikator Antal handlingsplaner som innehåller aktiviteter som innefattar samarbete med civilsamhället på lokal nivå

Förklaring Anger antalet aktuella handlingsplaner i respektive kommun som omfattar aktiviteter som innefattar samarbete med civilsamhället

Geografisk nivå Kommun

Karaktär

- Processindikator
- Anges som JA/NEJ för respektive delfråga

Målvärde JA-svar eftersträvas för samtliga delfrågor

Avvägningar -

Källa Läns gemensam enkät

Instruktion Uppföljning enligt läns gemensam enkät

6. Lära av händelseanalyser vid suicid

Bakgrund

Händelseanalyser ökar kunskapen om den suicidal processen och identifierar förbättringsområden samt bidrar till att utveckla det förebyggande arbetet. En händelseanalys är också en viktig del av stöd och återkoppling till närstående, personalgrupper eller andra efterlevande. Samtliga parter av handlingsplanen ska göra händelseanalys vid suicid.

Händelseanalyser i samverkan med närstående och berörda parter ger en mer detaljerad bild av suicid och dess orsaker. En gemensam händelseanalys kan även identifiera förbättringsområden mellan verksamheterna, till exempel när det gäller samverkan eller kommunikation.

Indikator 6.1: Antal lokala vårdssamverkansgrupper som gör händelseanalys vid suicid

Indikator	Antal lokala vårdssamverkansgrupper som uppger att händelseanalyser genomförs mellan berörda verksamheter vid suicid för att identifiera förbättringsarbete.
Förklaring	Anger antalet vårdssamverkansgrupper som gör händelseanalys vid suicid.
Geografisk nivå	Lokal vårdssamverkan
Karaktär	<ul style="list-style-type: none"> • Processindikator • Anges som JA/NEJ för respektive delfråga
Målvärde	JA-svar eftersträvas för samtliga delfrågor
Avvägningar	-
Källa	Länsgemensam enkät
Instruktion	Uppföljning enligt länsgemensam enkät

Handlingsplan för suicidprevention

Indikatorer för uppföljning

23. Tillitsbaserad styrning och ledning - uppdrag till kommunchef KS2020/245

§134

KS2020/245

Tillitsbaserad styrning och ledning - uppdrag till kommunchef

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger kommunchef i uppdrag att genomföra en informationsinsats för samtliga förtroendevalda kring tillitsbaserad styrning och ledning, samt att genomföra en workshop kring tillitsbaserad styrning och ledning för utvalda förtroendevalda och utvalda tjänstepersoner under våren 2021.

Ärendet

Tillitsbaserad styrning är inte en enhetlig styrmodell, utan kan snarare ses som ett förhållningssätt. En väl fungerande styrning och ledning måste bygga både på ordning och reda, det vill säga kontroll på ekonomi och kvalitet, men också på tillit till de som utför välfärdstjänsterna. Det innebär en styrning med inslag av flera olika styrmodeller och principer. Tillitsbaserad styrning och ledning handlar om styrning, kultur och arbetsätt med fokus på verksamhetens uppdrag och invånarnas behov.

Bollebygds kommun behöver få större insikt och förståelse för vad det innebär för att kunna fatta ett aktivt beslut om tillitsbaserad styrning och ledning är något som kommunen ska ta till sig och börjar arbeta efter. För att skapa en bred gemensam förståelsegrund för förtroendevalda och tjänstepersoner kan till exempel film i ämnet utgöra en bas.

För att skapa en djupare förståelse som även blir mer konkret föreslås att utvalda förtroendevalda och utvalda tjänstepersoner genomför en gemensam workshop under våren 2021. Totalt kan det röra sig om ca 30 personer. Efter workshopen bör det finnas tillräcklig kunskap för att kunna fatta ett beslut om tillitsbaserad styrning och ledning är den styrnings- och ledningsfilosofi som Bollebygds kommun vill gå in i. Kostnaden beräknas till ca 70 tkr, fördelat på konferenslokal heldag inkl lunch för 30 personer ca 45 tkr, och facilitator workshop heldag inkl förberedelse ca 25 tkr.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger kommunchef i uppdrag att genomföra en informationsinsats för samtliga förtroendevalda kring tillitsbaserad styrning och ledning, samt att genomföra en workshop kring tillitsbaserad styrning och ledning för utvalda förtroendevalda och utvalda tjänstepersoner under våren 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- Tillitsbaserad styrning och ledning - uppdrag till kommunchef

Skickas till

Kommunstyrelsen

24. Revidering av förbundsordning för
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
(kf fattar slutligt beslut) KS2020/219

§138

KS2020/219

Revidering av förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer reviderad förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

Ärendet

Förbundsordningen för Sjuhärads kommunalförbund antogs 1998 och reviderades senast 2018. Ett påpekande från revisorerna har föranlett en revidering av förbundsordningen då kommunalförbundet enligt kommunallagen inte ska välja ersättare för valda revisorer, § 7. På samma sätt saknas skrivning gällande arkivmyndighet och detta är tillagt, § 23. Ett arkivreglemente är framtaget och bilagt i förbundsordningen. I samband med dessa förändringar har även övriga paragrafer gått igenom och redaktionella ändringar gjorts. Några paragrafer har flyttats och delats upp.

Direktionen har behandlat ärendet på sammanträde 2020-09-18, § 51, och beslutat att anta föreslagen revidering av förbundsordningen och rekommenderar i enlighet med § 24 om ”Ändring av förbundsordningen” medlemskommunerna att fastställa förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer reviderad förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Revidering av förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunstyrelsen

§ 51 Revidering av förbundsordning

Diarienummer: 2020/SKF0155

Beslut

Direktionen antar föreslagen revidering av förbundsordningen och rekommenderar i enlighet med § 24 om Ändring av förbundsordningen medlemskommunerna att fastställa Förbundsordning för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Sammanfattning

Förbundsordningen för Sjuhärads kommunalförbund antogs 1998 och reviderades senast 2018-02-23. Ett påpekande från revisorerna föranleder revidering då kommunalförbundet enligt kommunallagen inte ska välja ersättare för valda revisorer, § 7.

På samma sätt saknas skrivning gällande arkivmyndighet och detta är tillagt, § 23. Ett arkivreglemente är framtaget och biläggs förbundsordningen.

I samband med ovanstående förändringar har även övriga paragrafer gått igenom och redaktionella ändringar gjorts. Några paragrafer har flyttats och delats upp. Följande paragrafer har lagts till och/eller fått tillägg.

§ 5 Organisation – tillägg

§ 6 Till förbundet anknutna bolag, stiftelser och andra organisationer – ny

§ 7 Revisorer - ändring

§ 10 Plats för sammanträde/deltagande på distans - ny

§ 11 Förbundskansli – ny

§ 15 Budgetprocess och ekonomisk styrning - ändring

§ 23 Arkivbildning – ny

Expedieras till

Medlemskommunerna

Justerare		Utdragsbestyrkande
-----------	--	--------------------

Förbundsordning Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Antagen Direktionen 2020-09-18, därefter fastställd av kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner
Gäller from 2021-01-01

Utöver vad som anges i kommunallagen (KL) gäller nedanstående bestämmelser

§ 1 Namn och säte

Förbundets namn är Sjuhärads kommunalförbund och har sitt säte i Borås. Förbundet använder sig av varumärket Boråsregionen i alla offentliga sammanhang.

Sjuhärads kommunalförbund, Skaraborgs Kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund och Göteborgsregionen är medlemmar i Västsvenska Kommunförbundens Samorganisation, VästKom.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda.

Sjuhärads kommunalförbund har möjlighet att sluta avtal om samarbete med andra kommuner efter beslut i Direktionen. Avtal som reglerar samverkan ska biläggas förbundsordningen.

§ 3 Ändamål

Förbundet ska aktivt tillvarata medlemskommunernas gemensamma intressen, bland annat regionalt och nationellt. Förbundet ska vara en plattform för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser. Förbundet syftar till att stärka Sjuhäradsregionen samt att främja medlemmarnas samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundets verksamhetsområden upptas i fastställd budget och verksamhetsplan inför varje år.

Ändamålen kan gälla;

1. Att verka för samordning av strategiska angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna i deras roll och verksamheter.
2. Samverkan i andra frågor där medlemmarna bedömer detta lämpligt.
3. Att tills vidare svara för drift av verksamheter som Direktionen samfällt beslutar.

§ 4 Varaktighet

Kommunalförbundet bildades 1999 på obestämd tid.

§ 5 Organisation

Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsledning.

Förbundsledning

Direktionen ska bestå av nio (9) ledamöter och nio (9) ersättare. Borås Stads fullmäktige väljer två (2) ledamöter och två (2) ersättare. Övriga medlemskommuners fullmäktige väljer vardera en (1) ledamot och en (1) ersättare. Det ska eftersträvas att kommunledningarna representerar respektive

kommun. Förbundsdirektionen utser inom sig ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande. Till Direktionen kan annan kommun adjungeras med en (1) ledamot och en (1) ersättare.

Partier som ej är representerade i Direktionen genom medlemskommunernas representation, men i någon av medlemskommunernas fullmäktige, äger rätt att adjungeras då minst 3 % av det sammantagna röstetalet i de åtta medlemskommunerna erhållits vid senaste kommunfullmäktigevalet eller då parti erhållit minst 12 % av röstetalet i en enskild kommun. Proportionalitet mellan partierna ska så långt som möjligt eftersträvas av Direktionen.

Direktionens ledamöter och ersättare väljs för en (1) mandatperiod om fyra år räknat från den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige ägt rum i hela landet.

Om ledamot eller ersättare i Direktionen avsäger sig uppdrag under löpande mandatperiod äger Direktionen, efter förslag från den medlemskommun eller parti ledamoten/ersättaren representerar, rätt att utse ny ledamot/ersättare, så kallat fyllnadsval.

Vid förfall för ledamot ska ersättare från samma kommun inträda. Ersättarna inträder i den turordning kommunfullmäktige bestämt vid valet.

Direktionen fastställer organisation för förbundets verksamhet samt delegering av beslut, förvaltning och administration. Direktionen beslutar om sina berednings- och andra arbetsformer och kan inrätta egna organ med representanter utsedda av medlemskommunerna.

Presidium

Direktionens ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande utgör presidiet som leder Direktionens arbete och representerar förbundet utåt i de fall Direktionen ej beslutat annat. Ordförande för beredningarna är adjungerade till presidiet.

Valberedning

I kommunalförbundet ska finnas en valberedning med en ledamot från varje politiskt parti som är representerat i något av medlemskommunernas fullmäktige efter senaste valet med minst 3 % av det sammantagna röstetalet i de åtta medlemskommunerna eller då parti erhållit minst 12 % av röstetalet i en enskild kommun. Valberedningen ska bereda valärenden och ersättningsbestämmelser för förtroendevalda och revisorer.

Direktionen utser valberedning och dess ordförande respektive vice ordförande inför kommande mandatperiod så snart valresultat är klart. Under mandatperioden bereder valberedningens ordförande och vice ordförande valärenden som avser fyllnadsval.

§ 6 Till förbundet anknutna bolag, stiftelser och andra organisationer

Förbundet kan ha intressen i bolag och organisationer i form av ägande, stiftare, medlemskap och andra former av samverkan med organ och aktörer.

Direktionen ska få tillfälle att ta ställning innan beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas inom intressebolags verksamhet.

Direktionen utser representanter till de bolag som förbundet helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Direktionen ska inom sitt uppdrag ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av de bolag som förbundet helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

§ 7 Revisorer

Förbundet ska revideras av minst tre (3) revisorer som är gemensamma för förbundsmedlemmarna. Borås, Marks och Ulricehamns fullmäktige utser vardera en (1) revisor. Borås revisor är sammankallande. Dessutom kan övriga medlemskommuner om de så önskar utse vardera en (1) revisor. Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna i Direktionen.

Revisionsberättelse och delårsrapport

Revisorerna ska senast före april månads utgång avge revisionsberättelse över verkställd granskning till var och en av förbundsmedlemmarna. Revisorernas berättelse ska innehålla uttalande i ansvarsfrågan och huruvida årsredovisningen kan fastställas. Kritik får upptas även till följd av förhållanden som inte föranleder anmärkning.

Revisorernas utlåtande om delårsrapport ska lämnas till Direktionen efter utförd granskning.

§ 8 Initiativrätt

Ärenden i Direktionen får väckas av;

1. Ledamot i Direktionen
2. Förbundsmedlem genom framställan av Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelse

§ 9 Närvaro och yttranderätt

Direktionen avgör i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i Direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid Direktionens sammanträden.

§ 10 Plats för sammanträde/deltagande på distans

Direktionen sammanträder i kommunalförbundets lokaler. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Direktionen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ledamot som önskar delta på distans bör senast fem (5) dagar före sammanträdet anmäla detta till förbundskansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

§ 11 Förbundskansli

Förbundet ska ha ett kansli med uppgift att under Direktionen handha förbundets administration och ombesörja dess löpande verksamhet. Kansliet leds av en förbundsdirektör som inför Direktionen svarar för förbundets löpande förvaltning.

§ 12 Anslag av kungörelse och andra tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden om protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets anslagstavla på webbplats borasregionen.se

Medlemskommunernas anslagstavlor länkar till förbundets anslagstavla i samband med kungörelser och tillkännagivanden.

§ 13 Finansiering av verksamheten

Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från medlemskommunerna. Kostnaderna ska därvid fördelas mellan förbundets medlemmar i förhållande till invånarantalet i respektive medlemskommun. Härvid ska invånarantalet den 1 juli före verksamhetsåret användas.

Förbundsdirektionen kan i budgetförslaget föreslå annan fördelningsgrund för del av förbundets verksamhet.

§ 14 Andel i tillgångar och skulder

Förbundets medlemmar har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till antalet invånare i respektive medlemskommun i relation till invånarantalet hos samtliga medlemskommuner per den 1 juli föregående år. Motsvarande kostnadsfördelning gäller för täckande av brist för det fall förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder för verksamheten samt vid skifte av förbundets samlade tillgångar vid likvidation.

§ 15 Budgetprocess och ekonomisk styrning

Direktionen ska årligen fastställa en budget för förbundet, efter att ha analyserat erforderligt ekonomiskt ramutrymme och eventuella konsekvenser avseende avgiftsnivå. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. Förbundsdirektionens förslag ska föreläggas förbundsmedlemmarna. Det sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt.

§ 16 Budgetuppföljning och årsredovisning

Förbundsdirektionen ska senast i juni överlämna budgetuppföljning efter april och senast i oktober delårsbokslut per augusti, till medlemskommunerna avseende förbundets verksamhet.

Förbundsdirektionen ska senast den 30 mars ha upprättat förslag till årsredovisning för det gångna verksamhetsåret. Årsredovisningen översänds efter revision till respektive medlemskommun för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Allmänheten har rätt att ställa frågor om årsredovisningen vid det sammanträde då årsredovisningen fastställs. I samband med kungörelse av Direktionens sammanträde annonseras om allmänhetets frågestund som ska ligga i anslutning till Direktionens sammanträde.

§ 17 Lån, borgen mm

Förbundet får inte ta upp lån, ingå i borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas godkännande i samband med beslut om verksamhetsplan.

§ 18 Arvoden

Direktionen beslutar om arvoden till ledamöter och ersättare i Direktionen respektive revisorer på förslag av valberedningen.

§ 19 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i förbundet ska ansökan ske till förbundsdirektionen som yttrar sig och överlämnar ärendet till medlemskommunernas fullmäktige för beslut. Ny medlem har antagits när samtliga medlemskommuner biträtt ansökan genom fullmäktigebeslut och en ny förbundsordning fastställts av medlemskommunerna.

§ 20 Utträde ur förbundet

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägning ska ske senast den 1 juli och uppsägningstiden är två (2) kalenderår räknat från årsskiftet efter uppsägningen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid ingången av det år medlemmen utträder ur förbundet.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som föranleds av utträdet. När en förbundsmedlem utträtt ur förbundet upphör medlemmens ansvar för förbundets skulder, om inte annat har överenskommits mellan utträdande medlem och kvarvarande medlemmar.

§ 21 Likvidation och upplösning

Om slutlig ekonomisk uppgörelse mellan förbundet och den utträdande medlemmen inte uppnåtts, när uppsägningstiden i § 20 är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation. Förbundet ska också träda i likvidation om mer än hälften av medlemmarna genom samstämmiga beslut i respektive medlems fullmäktige fattat beslut härom.

Likvidationen verkställs av Direktionen i egenskap av likvidator.

Vid skifte av förbundets samlade tillgångar ska den i § 14 angivna fördelningsgrunden tillämpas.

När förbundet trätt i likvidation ska dess egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning eller på annat lämpligt sätt. Verksamheten får fortsätta den tid som behövs för en ändamåls viktig avveckling.

När Direktionen fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska den avge slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse, som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar samt eventuell fördelning av skulder. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar är förbundet upplöst. En förbundsmedlem, som inte är nöjd med redovisningen eller det skifte som förrättats av Direktionen, får väcka talan om detta mot de övriga förbundsmedlemmarna inom ett (1) år från det slutredovisningen delgavs medlemmen.

Om det framkommer någon tillgång för förbundet efter dess upplösning eller om talan väcks mot förbundet eller om det på annat sätt uppkommer behov av ytterligare likvidationsåtgärd ska likvidationen återupptas.

När likvidationsuppdraget är fullgjort ska Direktionen besluta om vilken av medlemmarna som ska ta över vården av de handlingar som tillhört förbundets arkiv.

§ 22 Tvister

Om tvist uppkommer mellan förbundet och en eller flera medlemmar och om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse ska tvisten lösas i allmän domstol.

§ 23 Arkivbildning

Direktionen är arkivmyndighet enligt Arkivlag (1990:782). Direktionen får genom avtal med medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå. Arkivreglemente se bilaga.

§ 24 Ändring av förbundsordningen

Ändring av eller tillägg i förbundsordningen ska antas av Direktionen och fastställas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige.

Arkivreglemente för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Utöver de bestämmelser om arkiv som finns föreskrivna i arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446) ska följande reglemente gälla för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.

Reglementet gäller Direktionen och förbundsrevisorer samt andra organ inom kommunalförbundet med självständig ställning. Reglementet ska även tillämpas av aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där Boråsregionen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande (enligt OSL 2 kap 3§). Bestämmelserna ska tas in i ägardirektiv eller motsvarande.

Mål och syfte

Syftet med reglementet är att fastställa hur arkivhanteringen ska organiseras och att närmare precisera ansvarsfördelning utöver vad som framgår i de bestämmelser som följer av lag eller förordning.

Arkiv

Ett arkiv bildas av de allmänna handlingarna från förbundets verksamheter och sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) och som förbundet beslutar ska tas om hand för arkivering. Arkiven är en del av vårt nationella kulturarv.

Arkiven ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

- rätten att ta del av allmänna handlingar
- behovet av information för rättskipningen och förvaltningen
- forskningens behov.

Ansvar

Varje myndighet ansvarar för vården av sitt arkiv. Varje myndighet ansvarar också för att främja arkivens tillgänglighet och dess användning i kulturell verksamhet och forskning. Myndigheten ska säkerställa att förvaltningen har en ändamålsenlig organisation och ansvarsfördelning.

Omorganisation och förändrade arbetsätt

När en myndighet förändrar organisation, förvaltning eller arbetsätt och förändringen väsentligt påverkar förutsättningarna för arkivvården, ska myndigheten i god tid samråda med arkivmyndigheten.

Arkivvård

Varje myndighet ska tillämpa beständiga metoder och materiel för bevarande av arkiv enligt gängse standarder för en ändamålsenlig arkivvård. Arkiven ska beskrivas och förtecknas och i övrigt vara organiserade för att underlätta utlämnande av allmänna handlingar. Hur arkiven organiseras och vilka rutiner som gäller för arkivvården och gallring ska beskrivas i en arkivbeskrivning och i en informationshanteringsplan. Arkiven ska skyddas från obehörig åtkomst, fysiska skador och stöld. Arkivhandlingarna ska vidare skyddas från förstörelse, manipulation eller annan påverkan som försvårar eller omöjliggör åtkomst. Arkiven ska avgränsas och beslutad gallring ska verkställas. Vad arkivvård innebär framgår av 4-6 §§ arkivlagen. Arkivmyndigheten lämnar rekommendationer kring metoder, materiel och skydd rörande arkivvården.

Gallring

Med gallring menas att förstöra allmänna handlingar. Genom att förstöra innehållet helt eller delvis begränsas allmänhetens tillgång till allmänna handlingar. Det är därför mycket viktigt att gallring sker varsamt.

Utöver att förstöra en allmän handling innebär överföring av uppgifter mellan databärare gallring om överföringen medför

- informationsförlust,
- förlust av möjliga informationssammanställningar
- förlust av väsentliga sökmöjligheter eller
- förlust av möjligheter att fastställa informationens autenticitet.

Inskränkning av möjligheten att framställa möjliga handlingar ska också betraktas som gallring.

Varje myndighet fattar beslut om gallring. Inför varje gallringsbeslut ska myndigheten samråda med arkivmyndigheten.

Arkivmyndighet

Direktionen är arkivmyndighet. Bestämmelser om arkivmyndighetens tillsyn finns i arkivlagen och arkivförordningen. Arkivmyndigheten ska regelbundet inspektera myndigheten och får i samband med inspektion förelägga myndighet att åtgärda brister som konstaterats utifrån gällande regelverk.

26. Tolkning av arvodesreglemente för
förtroendevalda i Bollebygds kommun - fråga
om papperskallelse till förtroendevald
KS2020/242

§136

KS2020/242

Tolkning av arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun - fråga om papperskallelse till förtroendevald

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att den förtroendevalde ska kunna uppvisa att det enligt en professionell bedömning inte finns synhjälpmedel som underlättar för den förtroendevalde att kunna läsa sammanträdeshandlingar på iPad. Underförutsättning att ett sådant intyg kan uppvisas kan den förtroendevalde fortsatt få sammanträdeshandlingar utskickade i pappersform.

Ärendet

Bollebygds kommun har under hösten 2020 övergått till en mer eller mindre helt digital sammanträdesprocess, där varje förtroendevald får en låne-iPad av kommunen att använda som ett arbetsverktyg under tiden man har sitt förtroendeuppdrag i kommunen. Läsplattorna som lånas ut är även konfigurerade med den programvara, system och säkerhetsinställningar som förordas av bl a Sveriges kommuner & regioner (SKR) kring möjligheten att kunna delta på sammanträden på distans.

I och med inköp samt övergång till iPads för förtroendevalda så har sammanträdesprocessen i nämnderna helt övergått till digitala kallelser, som publiceras på kommunens sammanträdesportal Meetings. De fåtal förtroendevalda som haft papperskallelser har informerats om övergången, och de har också hämtat ut och fått utbildning i hur de ska använda sina iPads i förtroendeuppdraget. Som ett led i ovanstående arbete, och för att bekosta del av inköp, licenser och drift av drygt 90 st iPads har kommunfullmäktige beslutat att den del i arvodesreglementet som reglerar årlig ersättning vid utskick av kallelse och handlingar, 1 500 kr/förtroendevald, stryks och att ändringen börjar gälla från 2021-01-01. Dock har det fåtal förtroendevalda som tidigare fått papperskallelser inte fått den årliga ersättningen om 1500 kr/år.

I arvodesreglementet regleras också att frågor om tolkning och tillämpning av arvodesreglementet beslutas av kommunstyrelsen. Till kommunstyrelsen har det med anledning av ovanstående inkommit ett brev från en förtroendevald i kommunen som även i fortsättningen vill ha papperskallelser, med hänvisning till att hen lider av en ögonsjukdom vid namn gula fläcken. Synförsämringen sker ofta långsamt och leder till att man successivt förlorar det centrala seendet, d.v.s. man får allt svårare att läsa och till slut kan man ha bara det perifera seendet kvar. Dock finns det mycket hjälp att få i form av tekniska och optiska hjälpmedel, exempelvis specialglasögon och förstoringsglas. Olika synhjälpmedel provas ut via en syncentral.

Den förtroendevalde beskriver i sitt brev att hen behöver förstoringsglas och rätt ljus för att kunna läsa, och att pappersutskick är det enda som fungerar. Vid samtal med den förtroendevalde framkommer att hen inte har några andra synhjälpmedel utprovade. En snabb undersökning på

internet visar att det finns flera synhjälpmedel att använda sig av om man lider av nedsatt syn, t ex speciella datorer som läser upp texten för användaren, men även en sorts förstoringsglas som till synes kan användas på exempelvis en läsplatta.

Det finns en bred samsyn och förankring i samhället i stort, och kanske än mer inom den politiska sfären, att även personer med funktionsnedsättning ska kunna engagera sig politiskt och inneha förtroendeuppdrag, på samma villkor som personer utan funktionsnedsättning. I möjligaste mån ska dessa förtroendevalda behandlas som alla andra, och kunna delta inom det politiska livet på lika villkor. Dock kan man inte undkomma att det personliga ansvaret för att skaffa de hjälpmedel som man behöver måste ligga hos den enskilde förtroendevalde.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att den förtroendevalde ska kunna uppvisa att det enligt en professionell bedömning inte finns synhjälpmedel som underlättar för den förtroendevalde att kunna läsa sammanträdeshandlingar på iPad. Underförutsättning att ett sådant intyg kan uppvisas kan den förtroendevalde fortsatt få sammanträdeshandlingar utskickade i pappersform.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Tolkning av arvodesreglemente för förtroendevalda i Bollebygds kommun - fråga om papperskallelse till förtroendevald

Skickas till

Kommunstyrelsen